Оссолінсъкі колекції.

CD – диск виконано в рамах угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół (fond) 4.
Zbiór rękopisów Biblioteki Baworowskich

Dział (opys) 1

466. Libera vox oratoris Poloni... ad usum... juventutis Colegii Leopoliensis

S.J. acoommodata... 1699.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

LIBERA VOX

Oratoris Poloni

Eruditione non vulgaris,

Acumine & Sententiarum Pondere

GRAVIS

In omni dicendi campo

Copiose Loqvens

Ad usum Nobilissimæ Iuventutis

Collegij Leopolieng Societatis IESV

ACCOMMODATA

Anno Vocalis in Carne Humana VERBI

1699

BIBLIOTEKA FUNDACYI HR. BAWOROWSKIEGO

Nr. 466.

BIBLIOTEKA W.B.

I. D. 1.

PROŒMIVM

Aut nullum, aut Polonum, tantummodo libere loqui, suavis quædam necessitas est. Si talis vita, qualis est oratio; certe natura, sicut liberrimam, nascendi vivendique legem præscripsit Polonis: ita ore animoque libero loqui dedit. Ut illud Imperatoris Tiberij excusantis aliquos de se, quidpiam licentius, ad populum spargentes merito usurpare possumus in republica libera, linguam et mentem liberas esse debere.

Procul Poloni ab illo Senatorum Lusitaniæ probro; quibus Philippus amus eorundem Rex, stipendium auxit, ut in senatu dicerent liberius: hac vere infami mercede turpissime licitans dicendi libertatem. Tantum abest, ut in publicum proferendi, quæcunque cum ratione placuerint, potestatem Poloni venalem habeant, quin potius (si quos tentari muneribus contingit aliquando) dicendi apud illos audax redimatur libertas, et grandi silentio parcens taxetur silentium.

Quisquis in dubium vocat imperteritam hanc loquendi libertatem; locum ille comitiorum et comitiolorum hoc est amplissimum liberæ vocis theatrum adeat. Non ibi, ut olim Romæ, liberis imperatura mentibus ancillam agit eloquentia. Non vel strictorum fulgor ensium, vel profusi turpiter auri pallor, dicendi libertatem affert: nec violentus timor, audacem liberæ vocis securitatem excutit. Tutissimum est,

placitura

placitura vel non, proferre in medium, dicere tam vere quam libere quidquid velis, et quae Dij quoque minaces audire nollent, loqui audacter, Cordatos pro libertate Catones. Nullus ibi surgit pallidus Aiax, dicturus dubia (qualis olim Romae, non vero in Polonia) pro libertate. Nobis enim quidlibet audendi et dicendi, semper fuit aequa potestas: et erit, quamdiu propitia volent Numina, facilisque in licentiam libertatis lapsus non impediet.

Hanc proinde liberae Oratoris Poloni vocem, Eruditione aluere, attollere sententijs et impetibus, tam ad discursus quam ad orationes, faciliorem reddere, muneris mei erit.

Ad Maiorem Dei Ter Optimi Ter Maximi Gloriam, Matris Incarnati Verbi Honorem, Divorum Tutelarium cultum.

Vestrum vero, Iuvenes Nobilissimi, ac insignes olim (ut par summis indoles vestra pollicetur) Oratores Poloni commodum.

LIBERÆ VOCIS CONCILIATIO

Sive Doctrina brevis

De Copia Verborum & Ornatu.

Non mediocris meo iudicio labor est, atq; ut prima fronte videri potest, tantum non inutilis, circa verborum delectum et ornatum, in orationibus adhibendum. Quis enim in tanta ingeniorum varietate, una quasi forma percussa velit orationem? et tam dissimiles moribus et inclinatione animos, ad unum quasi verborum cogere exemplar. Cum vel ipsa constet experientia alia habere verba superbum et audacem, alia prorsus modestiae sectatorem, et studiosum pacis, iracundum loqui aliter, aliter longe pacatum et sedati tranquilliq; animi. Cum esensu quoq; Panegyristae habeant sua verba miseri, sua verba felices; alia tristium inventio sit, alia gaudentium. Atq; ut Horatius dixit: Tristia maestum vultum verba decent, iratum, plena minarum, ludentem, lascivum, severum, seria dicta, adeo plane opere pretium futurum non sit, si aliqua, circa verborum tam in Polonica, quam in Latina oratione, delectum in medium attulerimus.

Non inutilis circa verborum copiam labor.

Verba sunt indices quidam naturae.

Accedit et illud praeter caetera, quod illud hodie saeculum vivamus, quo vix non omnium una contentio est: nova cudere verba peregrinarum vocum, lepram potius quam decorem sectari, illoq; iam plane loco habeatur, simplex ille potissimum Patrij sermonis candor, quo familiaria hominum aggrestium colloquia, et inculti sermones. Eruditionem vero sapiat, si Gallus aut Italus mollitus praefractisq; ut moribus ita verbis orationem effeminet, quam robustam facere et virilem debuit patriorum decora simplicitas verborum. Omnia tamen haec et similia his a proposito circa delectum et copiam verborum labore, me in tantum absterrebunt, ut incitent potius et fortibus urgeant stimulis ad reddendas pristinae gravitati et decoro orationes huius saeculi: quae omnia non e translatis, e peregrino transmarinoq; solo verbis, consistunt, sed intra Patrij sermonis voces veluti sub lingua nascuntur.

Verba neq; cudenda sunt neq; ab exteris turpi questu petenda.

Orationis decor optimus intra patrij sermonis candorem.

Qua propter ut ordinatius faciam satis proposito, partem hanc primam praeceptorum quae circa verborum copiam versabitur, in tres dividam sectiones.

Prima sectio continebit, quae nam vitanda sunt verba in oratione tam Polonica

quæ Latina.
Secunda docebit unde sumi debeat verborum copia et ornatus.
Tertia tractabit, de figuris verborum et sententiarum.

SECTIO I.

Quænam vitanda Verba sunt in Oratione Tam Polonica quam Latina

Orationum decor provenit ex verbis.

Vt ex verbis magna parte orationis promanat decor, ornatus, et gravitas, si culta non obvia, gravia non levia, et quibus in familiari sermone utimur, adhibeantur: ita e converso, horror et humilitas orationis, ex vulgaribus, obsoletis, levibus, puerilibus, dure translatis, peregrinis, aliisque similibus verbis provenit.
Proinde ut decoro et ornatui sæculi huius politioris studeamus sectionem hanc in aliquot paragraphos dividemus.

§ Imus

De Verbis Obsoletis & Vulgaribus.

Obsoleta verba non adhibenda

Verba obsoleta illa dicuntur quæ aliquando quidem fuerant in usu, nostro tamen seculo penitus ab usu et consuetudine recesserunt. Unde et viris eruditis non tam ignota sunt, quam contempta: Illo proinde loco habenda a nobis, quo detrita et obsoleta vestes, quibus aliquando utebamur, postea tamen successu temporis, tanquam lacinias et centones longe in angulum proicimus a nobis.

Proindeque cavendum primo est, ne unquam sive in Latina sive in Polonica oratione verba ponantur antiqua nimis et prisca, quae rudioribus adhuc olim sive Latinae sive polonicae linguae inventoribus in usu fuerant. Latina quidem verba obsoleta, magno satis labore collecta sunt, a Nonio, Festo, Gellio, Macrobio, Plauto, Terentio, Pacuvio, aliisque pluribus: quia tamen authores hi vix ab aliquo ad manus haberi possunt, frequentior in Polonia liber, iuri in omni genere eruditissimi, Patris nostri Cnapij, communiter qui dicitur Idex Cnapi, collecta habet plurima verba obsoleta; quae nullatenus in oratione adhibenda sunt, et scripta sunt charactere cursivo ut dicitur, sive non rectis sed inclinatis paulo sub manu literis. Et talia sunt: abbanitus pro exule, abrumus pro ablactato: accipitro pro abijcio; accreduo pro credo: accubuo pro assiduo: blateae pro luto: bonitarius pro haerede: buthibata pro fabulis; et sexcenta alia quae in Cnapij Indice videri possunt verba, cursivo scripta charactere, nullatenus in oratione adhibenda sunt: siquidem a nullo possint intelligi et barbarae potius faciant dictionem quam eruditam. Idem dicendum de verbis Polonicis, quibus antiqui nostri maiores utebantur; quae in oratione posita, risum auditoribus moverent, qualia sunt: lepak, iakmiarz, mocen. &c.

Cavendum secundo est ne ponantur in oratione verba vulgaria quibus in familiari sermone vulgus uti solet: haec enim verba humilem nimis faciunt dictionem. Per quod enim (rogo) differt oratio a familiari sermone? si eadem utrobique verba adhibeantur? Non obvia proinde adferenda sunt, sed selecta, sed elegantiora, sed elevata, et quae sensus etiam latentes et reconditos intra se habeant. Talia sunt verba apud Senecam potissimum, Quinctilianum, Tacitum, Lucum, Plinium, et alios non

A vulgaribus verbis abhorreat oratio.

non paucos, quae connotari, et memoriae, vel quod diuturnius est, paginae manda:
ri debent quando legunt. Qualia sunt: Vultus perpetua nocte coopertus,
pro caeco: infelices tenebrae, pro caelitate: ad omne votum fluere fortu:
nam, pro succedere: strage hostium campi latent, pro hostes prostrati sunt:
blandiri, pro indulgere: livor, pro invidia, fatigare Deos votis, pro precari:
animus supra necessitatem erectus, pro decorum esse: praecipitare pro im:
pellere: extrudi pro eijci, catenatae clades, pro continuis: cladium tem
pestas pro bello, strictorum ensium fulgor: pro gladijs, litare pavori, pro
timere: et alia innumera quae in probatis et immediate a me recensitis
authoribus, tum in Panegyricis cultioribus observanda et connotanda sunt.

Panegyrici saeculi huius et orationes Polonicae graves legendae diligenter.

Idem dicendum de Polonicis orationibus, quae similiter a verbis obvi:
ijs et vulgaribus abhorrere debent. Observari autem cultus verborum
Polonicarum debet in Oratore Polono: Talia sunt ex multis: Posę:
pny, pro smutny: zartki, pro prętki: przytępiona ochota, pro osłabiała:
małochętny, pro mniey życzliwy: podniecać ochotę, pro wzbudzać:
funkcja, pro urząd: wycięczone siły, pro słabe: depozyt, pro skład:
niesforny, pro niezgodny: gładka mowa, pro piękna: wypogodzone
czoło, pro wesołe: pieszczony, niedotkliwy, delikacki, pro molli
ter educato: uspiony, ukołysany, pro uspokoiony: strzeliste drzewo,
pro wysokie. &c: et sexcenta alia similia a vulgi sermone aliena
observari ~~debent~~ possunt quae cultam politamque reddant orati:
onem.

§ II

De Verbis novis & peregrinis

Ita iam in Patriam nostrum iniurij sunt nonulli, ut illam etiam verborum inopem faciant: et postquam peregrinati apud exteros multum fuerint, peregrina simul cum moribus verba in Poloniam invehant. Tanquam in illas redacta sit Polonia nostra, ut rerum ita verborum angustias, ut illa mendicare ab exteris cogatur. Parum culta orationem, hoc tempore nonulli credunt; nisi Gallicorum, Hispanicorum, Italicorum, deformetur potius, quam ornetur verborum calamistris. Aget hac in parte Polonus maxime Orator pro decoro ac honore patriae; nec peregrinis polonicam enervabit orationem verbis.

Iniurij in patriam qui verba adhibent peregrina

Deformant enim orationem non ornant.

Cavebit itaque imo: ne peregrina verba quibus nempe aliae nationes in vernacula sua utuntur, ponat in oratione Polonica. Pessimus enim hac aetate nostra invaluit mos, ut Turcica etiam, Scythica et alia id genus verborum monstra, non in familiari tantum sermone sed et in orationibus adhibeantur. Quis ferat peregrina haec si ponatur pro nauclero passagier, sentinela pro specula, dziardyny pro viridarijs, gabinet pro penetrali intimo, bagatela pro re viliori, dzioia pro re pretiosa, malkoteca pro nieukontentowanie, grandeca pro wielkość wspaniałość, splendeca pro okazałość vel ozdoba, speza pro sumptu, kałauzowac pro prowadzic: konfoiowac pro comitari, pendor pro venia, ambaziaty pro rumoribus, bando, forza, mułsztułuk, lawirowanie pro płynienie: buzuirdany pro literis & et alia sexcenta quae pro magna eruditione scioli iactant aulici: non verba haec sunt sed bullae potius ad modicum parentes, et cerussatae verborum larvae, quibus ponderis nihil, plurimum inest levitatis et temerariae iactantiae. Abhorrebit ab his quantum poterit Polonus Orator et turpi quaestu a peregrinis non mendicabit verba nationibus, ideo prudentioribus multo quam nos simus quod nostra illae contemnant verba.

Peregrina ut plurimum a scholis et eruditione vendentibus adhibent.

BIBLIOTEKA W.B.

Verba ad placitu[m] creanda

Cavendu[m] secundo, verba petita ab exteris, talia tamen q[uo]d illi unusq[ui]sq[ue] pro placito audit, vel ex Latino, vel ex Sclonico, vel ex utroq[ue] simul. Itaq[ue] enim Maritsh orationis devoyant, audentes enim terere debent, postqua[m] illa audiant, q[uo]d nunqua[m] in usu fuerant, tanqua[m] modo primu[m] nata, n[on] facile quidem pari audacia latina quoq[ue] audere verba postponq; Sclonica tamen audeng aliquando creare tale est illud: Frontekklon cestissimos, Klarigatia, paragonowau, etc: Fronteria.

Sed verba et alia q[uo]d illis similia plane similer debent movere Cathinaum ac moveret ille, qui media sui parte Germanu[s] aut Italu[s], media parte Sclonu[s] foret

Metaphorica verba

Huc referri possunt verba metaphorica q[uo]d vel pueriliter, vel dure, vel minus audacter et superbe transferuntur. Partim autem ab his quoq[ue] oportet eos orationes Latinas et serua cautes, quantu[m] illi & laborare iudicio conniuentq; qui talibus metaphoris, suas inferciunt orationes. Quis enim ex iudicq; deget [illegible] prudentis dicat illa? Gestire lætitia pro gaudio, Columna ambustas pro pedibq; manus perhibere, prætextia candela q[uo]d puerilia omnino sunt. Quisq[ue] redeat in statu[m] nimis q[uo]q[ue] humiliter illud tropium? Suscitadu[m] me Iupiter hic malitiosus grandi contumelia obruit. Bestia, pro contumeliosis me rebus affecit, gibs n[on] dura dicat translatione? Si propupillis oculoru[m] virgines, pro montibq; nivalcas terras, pro pluvia Atlantis sputa dicat grisseam. in hac enim vitia postponimus illi delati solent, qui n[on] maturu[m] satis ingenium habent. In sclonico si ad Gibaq, Ludetske affektu, pamiętaq putshek ostrego dowtcipu sundek, bystrego rozumu rozik, wypatrzicy mbagi alebak. Itaq[ue] dura et puerilia nimis? Abominabus ergo eiusmodi in epistis, tam polonis quam Latinis Oratoris cæ debent orationes.

Concludere placet doctrinam hanc auctoritate magni Senecæ, qui ad Lucilium epi: 108 scribens, dicta[m] ame Sacheng Sidem adstruit. Illud admoneo audituros Philosophorum lectionem q[uo]d ego orationem Rhetorum ad propositum hoc vitia transferendas, n[on] ut verba prisca aut ficta et translationes improbas cognoscerg.

Puerilitas

Tumor

Durities

SECTIO II

De Copia Verborum & Ornatû

Verborû in oratione ponendorû copia desumi potest vno ex definitione; si breves nervosas tamen et cû profundo sensu, definitiones tribuamus rebus in oratione occurrentibus. Talles sunt sequentes: Divitiæ aut periculû possidentiû aut onus. Prudentia est: Iactatio fortunæ mendacia, Gemmæ. Scutum, profundi altarium mentium receptaculum, Fortuna sapientiæ propugnaculum, inertia clades. Animus fortes creatiæ ad bella, Polloni. Bellum, Dei est generis humani excidium et exitium generum gloriosum exitus. Scientia Regnorum præsidia; Comitiorum vitia, Dei est sacrum consultricis sapientiæ delubrum, Poloniæ Numinum Concilium. Ubi humani doloris archives hyranny. Mensura, calamitatis alienæ felicitas. Nocentissimum bonis vitium invidia. Miles, Dei est plus quam vir. Iter Illud in Polono Oratore: Ago in regno est Pietatis? hoc Cor Regis, Cynosura, Numanus Coelestis Rostellego, Rileynosti nay rozsedzego piastun, pracy y trudow Pana Nich Zastępca, Nauky nauka, Argo rzeczypospolitey sternik, wolnosci stroż, Oyczyzny filar. Sancta Mary defiunto.

Id illud generosi Ducis: Wyniesiony trzydziestu y kilko lat przez, indomitæ Cnoty, vtiary Zacności ku Krolom Panom swoim y rzeczypospolitey mitosci wyborowany, wyimyślonych dzieł przed Row WKMci swiadek, y potym odgłos wie Rom, dobrodzynnosci Zastępczym rozsądnosci astutstwy występnym sprawiedliwosci wzorek, y instrument powszechnie dzis do rzeczy dispozycyey WKMci Oraczny Rileynosti y depozyt pięknie pieczę. Sigillum

Simile Illud: Caput, magna mentis Capitolium. Vultus, Interioris in animo virtutis proditor. Oculi, verecundiæ et Beatitudinis: oculi, Dei est gloriosi soles aut Syrii. Pulchre per congruentes definitiones Pater Sarbiewsky aulam describit. Talamus aulæ Pompa, Animum mater, morum Charybdys, aula pectoris Cyrce, Dolosa Syrtes, involucrum labes, fraudum Satellites, officina fulgurum Partes Hominis per definitionem

Regui insignia

is beata. Tale est Mun: Korony Rosłowskie, to iest złote potrzystey fortuny
Rutka: Czapka złotem tabi, to iest droga apparer ustawiczny z Krzyż do rzyk
rewolucyi to rozla się swoy sfera. Purpura to iest ustawiczny za nieprzyjaciel:
skie akcie wskaz: bedzie to iest Burzliwa się zadana powinowactwo krwi: thron
niebotyczny, to iest głębokie oko Zwyrzoka patrzącego Monarchy przegrasc. Ja:
les prinde brevipedis profundis tandem defixi homes in omni oratione locum
habere possunt, si Mars ollaurentis substantiis attribuamus, atqs Jupiter
tot nobilis capiam.

Resumit secundo verborum copia, asyndeton si vel duo vel tres alys et alys
verbis, vel tamen significantius exprimamus; vel quadrans tasum et varia eum:
dem sensum redeuntia phrasi offeramus. Talia sunt.

Prawniata virtu

imo Scipio magno bardzo dodawa animulos, wspaniałym seruom, nie tylko
go podniecia ochotę do odwagi ku Za maiestaty Panskie y całości rze
czypospolitey stanow: iako nabożna Rycerskim wdzięczność, krwią Zasłu
nych Zasługi nadgroda, fast nichts Honestis gloria.

Discordia mala

2do. Jako by się przed Rowie nasi ciężka wzdrygnęli, widząc, iż Cowa
leszka ich rzeka, od wrzała Krew, nie tylko Ciało Kopia y szabla natyka,
y złe oko otrzyste granice rozpuszczenia, to my niekrzody y niecnotliwy ma
nie tracimy, wkoło nie Camy, w opłakanym stanie Nad Ecclesiastikiem oy
czyzny pod nieiakim ostatniey zguby, ludem ludzmy insolentem.

Ad gratiam autoris

3tio. Gdzie ekstrawiek oskiem WKM rządzi, popuły tey duomus, liczy się ale
nie tylko z Kreatury twoie. Wzgl. Mie przesunie Curules, dello to rzyk
WKMć, że dzody, wzrody, imiona, które nosimy, dobrodzieystwa twoiey
Panie Miłościwy, per te civimus movemur et sumus.

Discordes animi

4to. Rozdwojone partie studia, niezgodne y niezgodne animusze głębokie wkorzenione
postronnych praktyki, na tosię wszystko rady sztz, Rozdwoy Imperiey, y for
Cowaty inter impetet.

Alicna ab amicis

5to Zdrada amicitiae et vobis proles Judzkich pomocy, bez pogodzicy y Randy data

Imienia, bez domowych rozruchow. &

6to. Pilny dozor, zartki obrot, nieuspioną czuynosc, oycowską opiekie na tey wy: sokiey strażnicy obiecowac raczy. — Vigilantia

7mo. Spem superas, cupienda prævenis, vota præcurris, quæque animi nostri celeritas Divin instar ~~affekt~~ affectat beneficijs præeuntibus antecedit, præstare tibi est quæ nobis optare velocius. — Beneficus

8vo. Nullum tu unquam diem in adolescentia tua nisi adorato Numine Dei, et reg voti et Mico absolutus egisti, lautis manibus, mente purâ, immaculatili conscientiâ, et quod in paucis est cogitatione sincera, cuius enim egressus auspicatior fuit? aut incessus modestior? aut habitando cohabitior fuit? aut familiaris habitus condecentior? — Animus innocens — Habitus decentia

9no. Qua vero animi contentione? quo impetu mentis? quo spiritus ardore? huic se studio addixit? qua flamma rapiebatur? quo urebatur igne? quo amoris æstu exarde scebat? — Terror animi

Huc referri debet synonimia verborum, idem multoties significantium; quæ non Poetis tantum sed Oratoribus etiam per quam necessaria est; ut si idem sæpius in oratione reponat; non ijsdem semper vocis efferatur. Talia sunt:

1mo Scutum, Clypeus, Umbo, Parma, Ægis, Ancile, Pelta, Cetra, — Scutum

2do Navis, Oneraria, Classis, prora, Puppis, carina, Liburnica, Phaselus, Lembus, Celox, Argo. — Navis

3tio Gladius, Ensis, Pugio, Mucro, Acinacis, Chalybs, Ferrum. — Gladius

4to Mare, Æquor, Oceanus, Salum, Profundum, Altum, Nereus, Neptunus, Tethis. — Mare

Aliorumque similium verborum quæ plurima idem significantia habenda sunt ad manum: ne idem sæpius repetendo verbum, fastidium illis qui audiunt pariamus.

Desumi 3tio debet verborum copia ab Allegoria sive similitudine ab obvijs ducta et longius tractata. Unde illa quæ sequuntur.

1mo. Okręt oyczyzny ktoregosię WKMć podiął styru y dyrektią poprzysiągłes przed Bogiem y swiatem nietylko do niebespiecznego przyprowadzony — Navis Reipublicæ

dwudziestoletnich woien nieustraszonemi fatygami, trudnościami Rzeczy pruskich y Inflanckich, domowemi dyssensiami, y mieszaninami podziurawiony w pust Carusborskiego Marsa nastałych bardzo dostrzegł Rohiciach.

Manipuły Jagellonicz

Ego. Elegans et illustris allegoria, a manipulo ad stemma Stanisl. Gasimir. Stahlicet scripsit auctor seu manipulum Jagellonicum duxit: Ogłądz Pan Bog wszech rzeczypospolitey swoiey nad wszystkie wiernym poddanskie, uprawiony ich Ziemiami y Ziemianinami, dotrzymały stanu JKMci swoiey: Który krwią zgoła Polskiego es publicam rem dyskursu do prywatnego cenia przeniesc y nieustrzeżonemi prawa Koronnych polskich nam Ustawy a JKMci nagrzesz upragniony vobis Zwierzchności pokazuiąc. Snopek ten Który y od sobie in agricola Swiata Polskiego, duby Jove libero pod niebo klikro wyciągnąc rożne przygody Pana Boga ustąpienia przeciw nas wytrzymał. Który od pustym plonem Swoim Zbożowym usługami oyczyzny podanym panem x Kulmina rzucał y rozdzielał: Którym Orzeł Polski przez lat osmdziesiąt nietylko do potrzeby ale wszystkich ad delicias nasycony Gosta wał, teraz Gorzeć się nasłych Zaliera.

3tio Niebyło tak Enaturney dzierżawy, niebyło panowaniu tak niebezpiecznego w oyczyznie na Który by oko Nieprzyiacielskie, rożnych nadziei ręce nie nakładał. Niebyło wskrzywionym rożnosłonego Marsa polu tak naturalnych nawałności, Który by się nie przeraził, pomieszał, Zakrzywił.

Regestrum stle Ubiliskiego

Ito. Powstanie Dziennej obmury y porządnych nieustanna wiary Gorliwy obstalowanie na wszystka: Kiedy JKMć wszystkimi stanami Rzeczypospolitey zgodami na Gorzecie Zgonu Polskiego wystawiony, a przez osie prywatne swiątości wie Koronę odebrany, inst plenis maiestate od Serdecznego pokoiu rozdzielonych nasłonecznych splendorow in plenitudine lucis, Gdzie Dzieci iasnieie: Kiedy Zpod tego Swietnego Baldachimu, promieniami Cnotliwe Regij wzorce rozpędza.

5to. Bierze się do Styru oddaney sobie y powierzoney rzeczypospolitey: te nawe publicæ salutis, te nieśmiertelną oyczyzny Argo, rożnemi skołataną szturmami, tak chce na burzliwym Civium undarum morzu, do portu prowadzić; aby się to uznali że Moderatori Reipublicæ beata Civium ita proposita est. — Quassata reipublicæ navis

6to. O iako versa in luctum Cithara nostra! te Rzeczypospolitey lutnią, ktora niedawno wdzięcznie y wesoło libertatis concordi discordia nasuwał zabrzmiała, ktora z rożnych głosow iako z odmiennych stron do iednego concertu zgody Civium y dobra pospolitego dextra excelsi nakręcona była; niesforna y nieuważna ręka od stroiła. — Cithara dissona discordes animi.

Ut plurimum autem hæ allegoriæ breves et acutæ locum habent ubi ad stemmata Magnatum solemus alludere. Talia sunt quæ sequuntur:

1ma. Sagittæ Tuæ dum nonnisi sublimem gloriæ non vulgaris metam petunt, nec exerrant, novum terris accendunt sagittarium, qui non vacuam laudum gerat pharetram. — Sagittæ

2da Solea Tua Illustrissime N non nisi calcandis barbarorum cervicibus nata, nec indubio furentis Gradivi campo cespitat; nec in aularum offendere novit lubrico, sed maiorum semper insistens vestigijs, trito ad gloriam contendit calle. — Solea

3tia Gentilitiæ Tuæ Rosæ quas profusus vel Tuus vel hostilis optime pinxit sanguis, etiam in orbem exterum, odorem spargunt. Nullus in has manum extendit impune barbarus, ut non vindices per cruorem sentiat aculeos. Gratior illis nullus color est, nisi evulneribus profusus. Quanquam candorem etiam non excludunt. — Rosæ

4to In Aquilam Cancellarij ita Polonus lusit Orator: Niedozwole zasypiać na ręku moich od tak wielu wiekow donoszonemu Cwikowi; aby zarkłem polotem nie muscas iakie ktorych aquila non captat, ale znamienite y Geniusz Panski — Aquila Cancellarij

nasycaiące przynosił obłowy.

Prus sive Falces

5to. Nazadzą bynamniey Polskiemu orłowi ani piura uszczyrbią starszytne Prusa moiego kosy: bo lubo żelazney y ostre, iednak z krzyżami na krzyż, tłumacze z boia znią Bożą, złączoney metunt n̄ lædunt.

Ex his advertere quilibet potest quanta verborum copia ex allegoria sive simi litudine apte et bene aplicata proveniat.

Desumitz 4to verborum copia ab Hyperbole, cauta tamen nec nimis audaci, atq; fidem et modum excedente. Hinc illa.

Prodigiosa fortitudo.

1mo Tantus es Illustrissime Domine, ut neq; Tu agere, neq; nos dete dicere possimus aliud nisi prodigia. Imo prodigio maius eēt, immortale Tuum nomen sine prodigio. Scilicet eo progressi estis meritis, fama, virtute, ut nihil possitis facere nisi fortissimum. Duces maximi vix in exitu bellorum sperare poterant, quæ vobis initio militiæ contingebant prospera. Ibi triumphastis ubi alij ne bellarent quidem.

Operum magnitudo

2do. Fortuna est alijs audere magna, vobis natura est, nihil posse commune agere. Magnitudine operum fidem, factos meritis, admiratione sæcula superare.

Meritorum immensitas

3tio. Ita tellurem famâ, victorijs, et trophæis impleverant, ut locum, in quo diutius stare possent non haberent heroes tanti.

Viri militaris nectar

4to. Semel effusus sanguis hostium, adeo heroico Tuo dulcis palato videbatur, ut illo usq; ad oblivionem Tui ebrius, auderes illa perficere, quæ alij vel fo[illegible] cogitare formidassent.

Dulcis præclara facta.

5to. Jeżeli uwieczy, stupebit pewnie posteritas żes WKMć Tui admiratione Nominis więcey sprawił, niżeli tak długa y niebespieczna woyna.

6to. Kto by wyliczył nocy niespane, dni przepracowane, odmiennego nieba niewczasy y niewygody. Wszystkiemi ochotnie częstowała, niesłychana y nieczytana mężnego rycerstwa w ciężkim oblężeniu rewolutia, nieprzysnioney

Kiedyż Troi abo wieku naszego Ostędy podobna, ale takiey: o ktorey mogą mowic ale [illegible] nie będą.

1mo. In suis laudibus id maximum non est, quod in orbe terrarum primarium est.

SECTIO III

De Figuris verborum et sententiarum

Hic primo provenire potest a Metaphora, seu verbis translatis. Ut VS: Stalowe siły, żelazne piersi, diamentowy umysł, krzyształowe oko, perłowa źrzenica, koralowe usta, liliowy candor, wstyd rozowy, złoty aspekt, dobytych szabel blaski, odbite polerownych szyszakow ognie, żywym pała ogniem: cani fluctus, vox ferrea: mentes aureae: gementes subsua mole basilicae: sol, mundi oculus: pupilla caeli: luminum fons, lachrymabundi flores: camporum risus; maestus noctis dolor; silentes tenebrae: nivea oris venustas, belli incendium, profundus pacis beatae sinus: furens tumultuantis discordiae tempestas: &c. et aliae quam plurimae observari debent Metaphorae, quae primum sunt verborum decus et ornamentum. Quis enim non videt multo ornatius esse: diamentowe zdrowie pro mocne, huic vero verborum ornatui, maxime, ut dixi, velificat translatio sive metaphora.

Provenit secundo verborum ornatus a synecdoche; cum vel pars pro toto ponitur vel econtra totum intelligitur ex parte cum unum quidquam significatur ex pluribus vel ex uno plura. &c. Hinc:

1mo. Daemones esse facile Scythae crederent, nisi homines illos mortales nostrum totiens docuisset ferrum. Scythae

2do Concederat prope timore per barbarus ubi a multis inauditum annis adventare cognovit exercitum. Exercitus instructus

3tio. Locum natura inexpugnabilem, scopulis impenetrabilem, et rupibus, ipsa porrectorum in nubes montium arduitate ~~an~~ inaccessum, armis ferroque suo vallavit Locus munitus.

hostis: ut non reliquisse aditu nisi venturis e cœlo hostibus viderey.

Militis nectar

4to. Galeis victricibus Danubium nuper hausimus; postquam Tyrae fluctus, pridem pro clade hostium erubuerant.

5to Docuit iterum Polonus duo Turcam parere imperio.

Tyria purpura pro qualibet, Medi fulgur acinacis pro quolibet ense, vultus pro hospite.

Provenit 3tio verborum ornatus a Metonimia, cum pro causa effectus ponitur vel econverso contentum pro continente inventor Rei pro re inventa vel econverso signum pro re cuius est signum. Hinc illa: Pavidum scelus, secura virtus, pallida mors, hilaris innocentia, maestum facinus, tristis senectus, sagum pro bello, toga pro pace &c. Unde etiam haec.

Soecus

1mo Alchor tandem est tot impactis cladibus Leo Soeticus et novit optime cui serviat: Postquam Dominam Polonorum expertus manum est.

Salutatoria Ducis

Vultum suum quem nuper augusta oris Maiestate fulminantem pallida fugerunt Lunae, etiam nos formidamus

Passus triumphales

3tio. Victrices circumtulimus per orbem Aquilas et ad tam passibus quam victoriis late disiecta Regna perngravimus.

Polonia

4to Uroniwszy tak wiele piorek ktoremis pod niebo wzlatywał Orle Polski iuzes iakos opieszał.

Pogonia

5to Pokaze iawnie tak sławna na wypędzonym Koniu zwyciągnioną ręką y bronią pogonia, że niedo innego uganiała kresu, tylko do winney ku Bogu y Kosciołow iego Konserwatiey, Krolom Panom swoim dostoieństwa y całey rzeczypospolitey.

Scutum

6to Słusznie na polerowney tak wielu tryumfow iak wielu woien tarczy złota na żelaznym paiżu złożona Korona Polska, quia protexit.

Provenit quarto ornatus verborum ab antonomasia, sic: Heliogabalus pro dedito voluptatibus ponitur, Tersites pro deformi; Poenus pro perfido: Aristides

pro iusto. Nero vel Phalaris pro crudeli: Traianus pro optimo: Hinc illa proma
narunt.
1mo. Novus hic Caligula unae omnibus nobis voluit ee cervicem uno prae: Tyrannus
cidendamictu.
Persei scutum Sarmatiae dixerim cuius obiectu hostes obrigescunt ne ar: Polonia
ma expediant.
3tio. Stringe n bene abstersum adhuc mucronem Polone Hercules: siqui: Dux.
dem te feriari monstra n sinunt: grande iugulum e qd petis.
4to. Hos ille Phalaris in amicis habebat, hi in oculis eius atque etiam in Tyrannus
osculis erant.
5to Poniechał okrągłego swiata, pod ktorym pracowity ten Atlas przez lat Ad funebrem
dwadziescia nieubolewał ramion swoich nieuczyl lat.
Nie prozno starzy Polacy dniem sądnym woyne Turecką nazywali: bo
iako dies Domini sicut fur tak Othomanski Tyran wkradszy się w
granice oyczyste, opanowawszy Kamieniec y Podole, rospusciwszy
longe et late zagony, wykonał wieczney sromoty Apollina Polskiego
proroctwo: iż Podhaniec sprosny iuż nie nad dniestrem, ale wpuł Ka
mięca dzieli łup załosny.

Praecipuus et singularis orationum decor atque ornatus provenire solet a figuris; qua
rum exempla attero. Etsic:
Interrogatio quantum sit ornamentum collige ex sequentibus.
1mo Quod momentum? qd imo temporis punctum? aut beneficio sterile? aut Beneficus.

vacuum laude: num omnia eiusmodi utis laudasse te optime videatur, qui narraverit fidelissime.

Principis modestia — 2do Quid laudabilius est quam si verum honorem, non insplendore titulorum, sed in studijs hominum reponant Principes; magnisque nominibus se pares faciant, dum etiam recusant.

Princeps optimus — 3tio. Satius fuit felicem te vocare, quod non moribus sed fortunae datum est satius magnum: cui plus invidiae quam pulchritudinis inest. Adoptavit te optimus Princeps in suum, senatus in optimi nomen: hoc tibi tam proprium quam paternum: nec magis definite distincteque designat; qui Traianum quam qui optimum appellat.

Dux sine pari — 4to Credetne hoc olim ventura posteritas, et praestabit nobis tam gloriosam fidem: ut nostro demum seculo annuntiet factum, quod tantis infra supraque temporibus, nec invenerit aemulum nec exemplum.

Eloquens — 5to Qui tenor vocis cum incitata pronuncias: quam inflexio cum remissa: quam temperatio cum utraque dispensas: quis Oratorum laeta iucundius, facunda cultius: pugnantia densius: densata glomeratius: aut dixit, aut quod est liberum cogitavit.

Heros — 6to Cui liberandae Sueliae provinciae mandavit Sigismundus: quis bellum detulit in Livoniam: quis Carolum Riga expulit: Illud Polonae fortitudinis prodigium, bellicae sapientiae compendium, civium aeque ac hostium amor, posterorum aut livor aut admiratio, immortalis memoriae pompa triumphalis

IOANNES SAMOISAUS.

7mo. Pulchra est illa mista indignationi interrogatio in oratore Polono:

Comitia rupta. — Co rzeką posteri? Kiedy się seymu tak sławney Koronatiey ani przyczyny rozerwania iego niedoczytaią? Co Pomysł Stolica Swięta Apostolska ktora nam przez wielkie poselstwo swieżo błogosławiła, y pod nową

ukoronowaną głową nowe obiecowała pociechy, z tego mieysca ex publici consilij ara, nic nieraziwszy porywać się, seym rozrywać, in limine offendere przy: chodzi!

Quo. Czyli ia serce WKMci kierować poważę się y podołam ktore sam Pan Bog w ręku swoich piastuie? czyli prosty y nigdy nie polerowany ięzyk moy arcana Divinae mentis WKMci obiasniać potrafi? czyli tak ogromnego Orła Iovis alitem mały moy ziemianskie nidą ogarnie y utrzyma? czyli niewczasy y kłopoty WKMci oprą się ogłowe more doskonale? czy w tych buczach y zawierzuchach, nigdy nieuciszonych, codzien ~~str~~ srozszych y głosniey szych między skałami nieszczęscia, na piasku niedostatku publicznego w oceanie tumultow, y sobie przeciwnych wichrow, inter brevia et syrtes invidiey, diffidentiey, ~~oporu~~ oporu przeciwko dobru pospolitemu, styru tey wielkiey nawy dotrzymam? czyli ten starością samą nabutniały y blisko do upadku nachylony rzeczypospolitey budynek na moich się błachych ramionach otrzyma.

Cancellarij munus

Quantum vero haec figura valeat experiri potest unusquisque si omnibus his demat interrogationes et sine illis nude tantum proferat exempla.

Repetitio multum decoris orationibus addit uti adverti potest in sequentibus:

1mo. Ingratus est Coriolanus, sero et post sceleris poenitentiam pius; posuit arma sed in medio parricidio posuit. Ingratus Catilina parum est illi capere patriam nisi everterit. Ingratus Marius qui nisi civilis exilij et trucidationis non tantum dederit signum, sed ipse signum fuerit, parum mutatam et in priorem locum repositam, fortunam suam sentiet. Ingratus Illa: qui patriam durioribus remedijs, quam pericula erant, sanavit. Ingratus Pompeius, qui pro tribus consulatibus, pro tribus triumphis, pro tot honoribus, quos ex maxima parte immaturus invaserat hanc gratiam Reipublicae reddidit, ut in possessionem ejus alios

Ingrati in patriam.

quoq; induceret, quasi potentiae suae detractur invidiam, quod nulli licere putabat, pluribus licuisse.

Vladislai 4ti en Comiu.

2do. Concurrite undiq; Orbati Cives Patri patriae parentamus Vladislao 4to, Heu! quantum in hoc vocabulo orbitatis uno omnia funeramus, vitam Patriae, Gloriam Proceru, populorum tutelam, Vladislao! honori Civium, terrori hostium, Regni vindici, Vladislao! Pacificatori Patriae, legum animae, Regum Ideae.

Fides Cancellarij

3tio. Nie znaydziesz tam szpetnego owego prochu pychy, w promotiach zasłużonych pokryty interes samey obłudy. Nie uznasz rady zawaśni onego serca, naylepsze dzieła quczynki szpecącey y źle tłumaczącey. Nie skropiły tego kleynotu łzy od rodney chciwości, y plugawego wydzierstwa. Nie zmazała krew nienasyconego promiłey pragnienia, abo kupney faworami, abo poprzysiężoney zawzięto secy y przystrzoney sprawiedliwości.

Manus Regia

4to. Niech będzie Tessera dożywotniego nigdy nieodmiennego affektu dobrotliwa Ręka pańska. Ta ręka ktorą nieprzebrane łaski y dobrodzieystwa choynie szafował. Ta ręka ktorą nieprzyiacioły gromił. Ta ręka ktorą y teraz garnąc do siebie y do serca przytulaiąc WMć iungit fidere dextram, spem omnem czyni, daie zakład, że lubo do prywatnego uchyli się cienia, nigdy iednak dobroci swey y miłości ku WMć y rzeczypospolitey nie odmieni.

Subiectionis (qua Orator vel seipsum interrogat et sibi respondet ipse; vel cum alium interrogaverit non expectat responsum) mirum in modum exornat orationes. Hinc illae subiectiones:

Honorum onera.

1ma. Ita beatus Aloisius, angelicus adolescens, a quopiam in oratione inducitur deliberans secum de mundi contemptu.

Et quamdiu te (inquit) Ludovice, communis omnibus deludet error? quamdiu per tot rerum discrimina, tot curarum per anfractus, in orbe hoc mundum quaeres? In sublime honoris populari veheris aura? Fumus est

Laudibus meas ab oculis dolorem vel invito exprimens alcove. Calidasia detrectas
curialis tolleris in alto ut scilicet casu gravior ruas. Nulla clausa Jesu
as modo Caberis mentes? an non desunt et scala sacris Hydra. Pedibo gressus Re
gum Scipione diriges? in dies collapsuri Jos ultimo Julianis admiricu
lo. Frigo Ludovici Regali vestes sub diademate ad Coronarium palles cere au
lyrio picta muricis clamis accendet Burgos? Sed frigent sic ignis Ludi?
Divinioris flamma in Cendys malet dissare. Pendula se collo pectus or-
nabit torques? onerabit vestigia libertas catena Cors frangit animum. Age
Ludovice et sas in-Constantis fortuna deludicies.

Deo Quid enim emeritis honori clanam insultes? etiam non patrid suis se involven
tem triumphis. Caput in-fulis subvitteres, Regis diademate redux firmato fu-
turis Manus pax Scythico Scipione impetres? quietate addue inter Gothia
populatis aurea vita, Regni Scepsol. Annuite rata fidei testem indulteres?
Lege et Regno archiores fortuna ferrea gestante annuite. Pure deinde ad
beatas animas Jerias aspiraves? Cum te clausa inspiraret labor; alia te alio
vocabat negotia: quibus Reipublicis status, pax, securitas, legum tutela, Cui A:
thanse, sed extra fabulas, niteretur.

Deo Quid enim Miecislai nomen indicat? pretegere laudis propagationem, belli
ca plante dignam, gladio Pyastidis gestanda? Quid Boleslai honoret voluta-
bum? nisi non Sin eadem Pyastidi, ut famâ diâ aut publicâ ignaviâ gravasi
dyrrhachina gradam aut dolore confictas? Quid Vladislai gloriae augeras?
nisi in Regnum Cyrum dextris, dita? Cum gloria fortuna? quae ipsi compel
landa est in tute, ac comprehensam nunquam vel ut tenere possitet.

Distributio, duo tibi dicuas in partes dividit; vel personis certis sua propria assignat nego
tia; exornat orationem: ut vides in sequentibus.

Primo Quis vero pulchrae existimat legationis scada alii penetrare ingenio, fallendi vel ponere
te et fraudes sub oculos? vel pariter explicare laudes verbis? quis rationum
cursus momenta, dicta referre dexterius? facundia respondere attentabit?

Ludovicus insignia

Regni Poloniae no
vitia.

Damna civitatis
in Polonia

si prona in errorem ruditas si conscius inertiae pudor, vocem neget, verbo impedi
at; quae olim non mediocri labore e librorum monumentis prolata vel neglexit, vel quod pro
tervius est contempsit.

Polona eloquentia

2do. Doctiores intra Poloniam palestrae illam inspirant mentibus eloquentiam, quae
in tot Polonorum etiam nostra Oratorum facundia, Aetate, Tulli, gravitatem supe-
rat, subtilitatem Zvinctiliani obtundit, robustam Plinij elegantiam enervat, Sene
cae vincit Maiestatem.

Livij lecti commoda

3tio Ut clauso intra vaginam ferro, hostes vincas, ut igneam bellandi celeritatem len
ta consumas tarditate; ut tarditatem fulminea praeveniat velocitas: ut oportu
no castra ponantur loco; ut secta supra cetrasque immensa superentur maria:
ut denique mille nocendi artibus hostem impetas, frangas, prosternas, in cunctato
re Fabio et Anibale docebit Livius.

Tacti

Consiliorum bellicorum insubitis celeritatem, securitatem in dubijs, infractis de
speratisque robur et efficatiam, abunde suppeditabit melior optimis, si blanda
venena legentium non inspergeret mentibus, vocalis aevo nostro Tacitus.

Curtij

Simulatam triumphare fugam, ipsam timere post victorias securitatem, male
coactam ase opprimi exercitus multitudinem, discernere quantum ab exercitu
turba distet, parva manu vel agere in fugam, vel prosternere Miriades. Pru
dcet ubertim supra veritatis modum, extendens gloriam Alexandri Curtius.

Optimus aulicus

4to. Wysłużył na tym bochatyrskim przy dworze placu tak wiele niemal
cwierci, iak wiele przeżył. Dwor mu niemal kolebką, dwor kiedy obolu nie
było; dworem; dwor naostatek trumną został. Rysunek iego in hac acie
był wszystek: Bog, cnota, wiara, praca, to wszystek przy dworze iego ce
kaus, wszystka iego munitia. Niechayże kto pokaże przy dworze ktorą
lubo zatrudnioną Panskiego serca fortecę, ktorey by on cnotą swoią nie

zniewolił: tak niedobyty nieużytego animuszu Kasztel, ktorego by podściwością swoią niezdewinkował: tak zawiły rownieyszych chęci y drobnieyszych Jawo rów pass, ktorego by ludzkością skłonnością wygodą, usługą, dobroczynnością nie opanował :).

Antithesis et acuit et ornat mirum in modum orationes. Tale illud:

Primo Ex Magnificentia Viri Leszczyniani, miram quidem, veram tamen vincendi artem suggero.

Adora Numen, ut adoream porrigat: ut caput attollas supplex prostenere. Geiuni in pugnam mittantur milites; ut avidius consumantur hostes. Ut pingvior sit victoria, dapes subtrahite. Atterite vires svadeo, ut conteratur rebellis. Parcius edite ut edatis strage. Ut paratis vindicemini tumultis poenitentiae vos cineri consepelite. Exardescite dolore, ut belli incendium extinguatis. Pallere et ieiunio exsangues esse velitis; ut ardentem hostium tanguinis avidum conciliatis animum. Ut erecti stetis, caelo vos inflectite. Ne vapulet Polonia, supplicia vobis imperate. Ut siccentur natantes tanguine campi; torrentes oculis dedulite. Ut spectabilem Poloniae reddatis faciem: genas fletu rigate. Quid multa? Ut lugubres et luctuosas e Polonia tollatis scenas, publicos indici vobis luctus postulate.

Parenesis ad milites.

Ido de Divo Aloysio ita olim ego in oratione.

Hostem cum neminem experiri potuisset, qui omnium possederet animos; ne deesset unquam quem vinceret, seipsum habuit adversarium. Hinc continua illi cum obsequentissimo sibi corpore, non sine victoris luctu, tantum effecit; ut invictus seipsum vinceret: novâ paucisque concessa hactenus vincendi ratione, seipsum ducens in triumpho. Famae tui nominis quam Martio alimonia est consultus, diuturna se premebat fame. Ut vinceret, seipsum armabat. Ferrea corpus aureum strin:

Divi Aloisij here ita facta.

gebat catena, ut animum in libertatem assereret, et sui supra se vires imperij
dilataret. Ut victricibus non deforet succus laureis, se assiduis exhauriebat
doloribus. Ut palmam sibi hosti praeriperet, supplices ad superos pendebat pal
mas. Ut quercus assurgerent in trophaea, robur sibi omne totes debilitate
prostratus adimebat.

3tia. Talis est illa descriptio Cadaveris demortui Adolescentis.

Cadaver Adolescentis

Abo się oczy mylą; abos się wstraszydła iakiegoś larwe przybrał, śliczny wie
ku naszego Hyacincie. Wczora się urodą twoią patrzących oczy napaść niemo
gli: dziś ią niezwyczayną a od siebie odrażaiącą postacią mrozysz! Co przed
tym z Narcyssami ślepszą walczyło zawsze wypogodzone nigdy niezasę
pione czoło, teraz się w nie okropna śmierci umbra wkradła. Pałały nieda
wno wstydu panieńskiego rumieńcem liliowe iagody; teraz się brzytką pienicmu
sza ropą! świetne oczu kryształy abo owa okrągłey iako pierścianiu dia
menty, coście kiedy wesołego aspektu ciskały ognie, takeście zagasły!
Że choć przy iasnych dzień czyniącego Planety blaskach rozeznać się od gar:
ści prochu niedacie! wzłote pierścionki zakwitaiące kędziory iako się zwię
dły! Wysmukła a podcyrkiel strzyżona czupryno, iako się miasto ciebie po
ogniłey głowie, węże z padalcami iak na umysł kręcone włosy wiią! Uszy
otwarte wczora nasłodkie Amphionowey lutni balety, bardziey się na przy
iacielskie lamenty głuchemi się stały niżli zimne Sikulskiego mar
muru głazy. Wargi koralowe coście niedawno żywą tchnęli purpurą ia:
koście zczerniały! wdzięcznie brzmiący ięzyku coś smutne zachmurzo
nego nieba niepogody stateczny a wesołym żartem rozpędzał, takeś zamilkł!
Prętkie w darskości swoiey nogi ongiście w takt przy miłey Orpheusza cy
trze pląsaiąc tańczyły, teraz skościałe ani się ruszyć niemożecie.

Comparis figura n̄ leve ē orationū decus. Hinc Ma.

1mo Zvotes enī Patria Ma Oratorū Italia Tullium in Osolinio stupuit. in Ravillio suspexit Hortensiū. Hercule Sarmaticū spectarunt Galliæ in Opalenio, Pericles vehemēntiā expavit Constantinopolis in Gninio. Orbis deniq; invideret reperit in Sarmatiæ Oratoribus. — Poloni Oratores

2do. Ipse occursu quoq; visuq; terribilis superbia in fronte, ira in oculis, fœmineus pallor in corpore, in ore impudentia, multo rubore suffusa: nunquam ex solitudine prodibat, nisi ut solitudinem faceret. — Tyrannus

3tio. In quodā orbis terrarū ~~comitio~~, comitio, quodri putemus: quisnā sit Me. qui debeat tantā molē subire. et nutantia Romanæ rei fata suscipere. nonne is omnium suffragijs hominū tributim centuriatimq; legeretur, cui felix Patria, cui domus clara, cui forma Divina, cui ætas matura, cui militarium civiliumq; rerū usus contigisset. — Principis ætas ad electionē.

4to. Radźcie WMć P: Zas przywieść sobie na pamięć onę iego że tak rzeke wswiecki człowieku Anielską dobroć, on doyrzały rossądek, one w mowie y obyczaiach wspaniałą iakąś skromność, przeciwko każdemu układność, w dotrzymaniu przyiaźni stałość, musiało by to bydź w człowieku nie człowiecze serce, żeby się gorzkością napełnić niemiało, iż tak rozlicznych cnot iedno compendium w oczach naszych zniknęło. — Ad funebrē

5to O nieszczęście, iako często bywasz ludzkie szczęście, swiecie nieswietny, toć płonne nadzieie, omylne obietnice, krotkie pociechy, zdradliwe pieszczoty twoie. — Volubilitas fortunæ.

Comparatio et exornat et dilatat orationes ut videre ē insequentibus.

1mo Certent huic sententiæ veteres Mi Homerici Oratores, subtilis deducta oratione Nestoreus et instar profundæ grandinis ductor Ithacesius; et melleo delibutus — Orator sine pari

elogijo iam Iesus Nestor Stato: Sed nely Me Continuy elogiey, gdi se Salomica
breuitate Collegit; nely Me Contorty gdi Cu Stenby slowa y Conceruit, nec dulcy
Cuig lenis oratio, mutlendo pothig gdi Cu estorquendo perswadit.

Triumphi apparaty. 2do. Conterent Ciues Ludwico obeliscos ut Castori, alij Columnas Cryglent ut
Traiano, tabulas alij fyglent ut Alexandro, arcus ich sterterent ut Constan
tino, Pyramides gnda Cu starent ut Cheopi: gnda Currus wngtrent ut Cesa
rzby, plurimi statuas Cryglent ut victoryby gram Maximus.

Regis Wlg Castrou Commendis addity. 3tio. Jedwie publes Centuby Janus do prawiusky Curiculu Cwiczenia sulgo, pag nostes
Zarat prady y nieWiadomy wrienych swygtobliwemu hetmu dopomoc rodzicom,
rowny hy Maiasmiglszy Swiata wrionwiekom, Alexandrowi, Cypionowi, Annibalowi,
y nadzenu nieSmiertemu Krywdzicielowi, Ktory Cas od mtodym wieku duzy, obe
Cowym trudo pokazuiT tym nad innych dopeiorzy, ze oni sy Me byli Comites
nieWiedzas od oycowskich, W K M Cesa a Wiemyslow. Sfiedzie nieobsluh
Polowi Salomiby for kowes. sy fatalna adhgiitas Leonidy & Salomani Sulmi: Pokazowat to nasz
Septentrio, ze nietylko w Grecley tak orgeni Cakonowie rodzq sy tym
nad tamtych nasi lepsi; ze nie to tow angustys Grotti, ale wkrui odzielno
Sti swoiey miasto walt ow calich piersi dwych nadstawiaq nie Esamym
tylko nieprzyiacielo ale zgtodom y Zorobry wrodzq; wytrzymali wtych
pokaleniq Polskiego Septentrionu vires.

Regis dissimulatio 5to Nieustypnie thy Stany Cadzelnu Cgsta Sulius Cowi, Rhetmu powsli:
Cne piora pisato: Sulij Cesaris est inuincta obliuisti. Bo te dwobe ato
Cter afazat JKMsmiciu dliczgsiego y potemalgo swiata, obie nadzie
Stusznie przywtaszcza.
Hypothesis sive descriptiones locorum, personata, factorum &c et delatant oratio
nes et ornant capiunty ac suspendo tenent Oratores. Talis illa pradicata sata

descripsi est in Paralypsi quoda ubi Lupellex sui tames exaggerat.

Repetabant in Comitiis Dominos rigori, malicias, Capitales, Vincl Carne Mles, Esanguia Silicernia, Tenues umbre, imitationes vivorum, passim a morbis exordia, inanes Corpora Folles, ossium male Congesta Compago, Continuati Spiritus nervi, [illegible] varii dolores et gravitates, uti nra vici, sed Feraces Dominum Labor, male ominosi Coitus et Curo Cibi; Crescebat multos aspectu Calamitas, dum priscis legit in altera fronte exarata Capitis sui Tenebras, et tanqua in morbis speculo, imminentis funeris imagine videbat. Morti se obstrictos putabat, qui in fratre validebat. Funebris funera Cumulabant, mors esse desierat terror; Civibus, quam usu quotidiano, domestiqs Consuetudine familiarem Celebrant. Sublata desperato dilucebat. Fallaces Remedia sine timore aceri: nra lugebant alios, dum mortem, qui sua expectabant. Sed Filius Patris status movebat, quia natura fortuna mutabat. Projecta jacebant sine Sepulchro cadavera, et nuda Humo Nuda ossa volvebant. Domus in Sepulchra transierant, et tamen omnes erant in deputi, nulli qui efferret adibant, soli obstrepebant qui efferebat.

Plura descriptionum Exempla tum in Poetis tum in Oratoribus reperias.

Sustentationis figura a mediocri Orationis gradu ad id quod exoptas. Ut illud de Pallade Domini mitis dubitationis figura: Adiuta a accusator parricidij post Domini memoria longe diligentissimi perscrutatione? Apud quem enim accusationem instituere? an apud Homines? Qui rebus suis sanguinis et patratis Deos auctores? An apud tribunal Patris qui filium sua in manus inimicorum iratis dedit Cruci? inter Supplicia celebrantem, lustrantemq; cum morte? excitavit? primus apud quem, in quo Cruci adhibita? nempe apud eum cui soli mori licebat: qui Corpus a quibus vita spoliatus, patrocinium instituta apud Patrem oratione? Hos egrando praeludit, undeq; Testes undi Crudi locus, ad sua accusatore, mutata Persona, inaudita Barbaries admiratur.

Aliud dubitationis figura inter alia orationis decora primas tenet. Unde illud Pallas de Maximo:

BIBLIOTEKA P.W.B.

Quoties illum putamus sibi dixisse quo fugio? bellum ne tentabo aut viribus totis ferre non potuit parte sustineam? Alpes Cottias observabo? quid Iuliae obfuerunt? peto Africam quam exhausi? repeto Britanniam quam reliqui? Credo me Galliae? sed invisus sum? Hispaniae committo? sed notus sum? Quid ergo facias? inter arma et odia medius? a tergo premor hostibus, a fronte criminibus, nec manum gladius. Si mo verer evaserim: sed ecce nec animum sequitur manus, nec manum gladius: labitur ferrum, tremit dextera, mens fatiscit. O quam difficile est perire etiam miseris.

Peracta iam liberae vocis conciliatione seu doctrina brevi de copia verborum et ornatu orationum: sit iam ipsa.

In huiusmodi orationibus quae iam rariores apud nos esse incipiunt, sequentia observare ac exprimere Orator debet.

1mo Exaggeraret laetitiam non familiae tantum sed Patriae totius gaudentis accessione Magni olim Herois sive intoga sive insago: gaudium non parentum tantummodo, sed omnium Regni statuum exprimendum est.

Laudari debet recens natus a maiorum claritate, splendore familiae, et vetustate parentum, meritis, virtutibus dignitate.

3tio Spes de illo non irritas, et certa futurae felicitatis omina, indubitata virtutum honorumque ab infante gerendorum formabit augurium.

4to Tandem vota amicorum consanguineorum ipsius concludent orationem.

Modus tractandarum huiusmodi orationum multiplex est, vel enim discursus formari

potest de felicitate Parentum et fastigio quodam coniugalis fortunae, quae in libero rum susceptione sita est. Quantae enim maledictionis fuerat olim in sterilitate vixisse coniuges; tantae beatitudinis et felicitatis, liberos genuisse. Deque egregie Delphini Panegyristes

Gentibus olim Numini mancipatis summi beneficij loco permittebatur foecunda progenies: ijs vero qui proruissent ad summa scelera Deus ad summum dedecus iuxta et acerbissimam poenam ubera interminabatur arentia, adeo ut maledicto quodam afflatus et velut de caelo tactus videretur, quisquis priscis illis temporibus careret ornamento ac solatio liberorum: et quanto matres, suos tunc partus gloriosius numerabant, ~~iactan~~ iactantes praegnantis uteri pompam, tanto sterilitas foeminae quae rebant acerbius infamiam solitudinis quae rebant et arescentium viscerum probra.

Vel discurret Orator, magnam semper fuisse coniugibus cupiditatem prolis, eoque haec sit nuptiarum messis, et quasi flos thalami; socialis amoris fructus, parentum communis animus, pretiosaeque reliquiae. Hinc illud.

Maią wrodzoną iakąś serca Rodziców chciwość, y utęskienie, godnego potomstwa pragnienie. Iakoż to iest złote idących w dożywotnie przymierze serc żniwo; kwiat piękny małżeństwa, y droższy nad Hesperiskie, spolney miłości owoc, A Rodziców iedna w rożny ciele dusza. To iest naywiększe serc ludzkich ukontentowanie; w miłych dziatkach iako w przyrodzonym zwierciedle samych ~~siebie~~ siebie wiedzieć, y iako do swoiego mile się uśmiechać obrazu. Bo ponieważ niezmiernie sama się w sobie natura kocha więc żeby na żywe swoie podobieństwo chciwie patrzyła, siebie same drugim ad vivum wyobraża.

Vel enumerantur commoda ex suscepta prole ubertim provenientia.

Accedit robur et firmamentum familiae quod ut arbor luxuriosa radicum propagine, sic illa numeroso pulchrae sobolis praesidio nititur. Quantus enim ex

nobili filiorum coronam paternam gloriae splendor additur, quantum etiam reverentia accersitur, quia non modo conspectus favens, colloquio officiisque iucundi sunt; sed hoc vel maxime parentibus utiles filii; quod eorum amore nihil fortius, nihil fidelitate robustius: timetur quisquis posteros reliquit, nominisque vindices et potestatis assertores. Omnium patet iniurijs, qui nullum habet haeredem dignitatis et famae.

Vel immortalitatem quandam familiae a naturae clementia, sitam in continuata prolis successione, ostendet Orator.

Osobliwsza to natury pragnącey wiekować darowizna, kiedy nieprzerwaną potomstwa sukcessią, zacne Prześwietnych familiey imiona idą w późne wieki: a iako złotemi spoione ogniwami łączą się wzaiem y daleko ciągną rodowite klejnoty: a z iedney krwi liczna powstaie godnych wnuków rzeczpospolita; których się takiey ziemskiey nieśmiertelności semina rzucaią. Żeby to, czego przyskąpsza nie pozwoliła natura ludziom długo żyć, sami z miłego potomstwa mieli; y po samey nieuchronney śmierci, ieżeli niecałe to przynamniey wszakże cznieyszey cząstce zdali się wiekować, Viva pars mei magna superstes erit.

Laudabit deniquè infantem a splendore parentum, maiorum claritate, vetustate et amplitudine familiae; alijs domus inclytae favoribus. Ita filium Regis intra sceptra et solia convenires:

Regis filius

Sortiantur alij humilem nascendo fortunam, vel certe mediocrem in hunc terrarum orbem quasi proiecti, ne vacuus relinquatur; tenui sublare vivant, parentibus ad laborem, a quibus deniquè non tam opum quam miseriarum relinquantur haeredes. Tu tot Regum Nepos, augustus Principum sanguis, ipso ortu splendidissimus statim consecraris imperio, ut postmodum fata hominum tractes. Inter quos olim sedeas ut Pater, emineas ut sol, ut numen adoreris

Sic victoriosissimi cuiuspiam Thalus filium plane laureas inter, et trophaea nascentem panegyricis attolleres:

In Cæ Fe, indulgentior Iulina, deduxit familiæ par Cæ Filis maiorib⁹ nepos; qui tantu ostendere potest triumphoru, quantu habet tota respublica Bosnid. Hic natalis persecuta puer Regum⁹ Persides eaquid Filii Ludus Chunt: hic Filii Bellona ipsis Cunctantia Osternet in Sachis & nascentis magne Infans, et prima hi cum aspicis, plane in domos dis: qua Illustrissima tot Sacerdotii Hi maiores lumina Alta, ac Numina purpurata Senatu effecerunt.

Fulcrit stirpi n⁹ rostrem⁹ Imperatoru labor, et filii sui nascentia in purpura: unde Alexiadis dorius (scribit Laurentius Dialogo) fuisse Nomine purpurati, partu Regina Constantia: Tu vero Serenissime Infans plane undemus purpura nascentes. Eruden⁹ Illustrissimo Patricio dorio, Sicaniario duci, Ebuli principi domino nisi purpuratorii Patricii Patru, Senatu quida.

Alij Sui Crudite ad Stemmata allusiones Potu Patres possunt. Sta prande Ludentes in Genethliaca oratione, si Infans cet de stemmate dicit:

Siebie ple przyszłym wodrawnych wynalazkach stanęły troie: gdzie Bożemi Ko Sch, nakształt progu naszych wystawiata, wtakiey troie cu drawnych cudelkow ob Sur Cuius tam haec ceri seruantky troy postawat, de sami tylko dalely od gminu pospolitego Bożowie y Bożinie, nawspaniałe Bazyliki y swiątynie takies swoią, podnosząc alezy: hig & Pietat wzydzyłym troie takowswiątyni takies Diemus hos. Numina JMM. Sk Katadonia Dzielnego Pana Iulina Felicior wielkiego Pacanych Ankaratow druha.

Inscripta Patrum sic ludentes: Dotrze zasługo rego na wzgrad, o Pietaty y zwycięzkiem Pancrego laurami Rzymskiego Kamitera, pokrzepiaj dzisto wstany Rzymie: Kiedy wspaniałe patrocie rego podwoie, wydarłem nie przyiaciołom dostałcy się trupami. Rozwiesz Zabi on pod dobry swoich pogromcow w fatalne domow swoich: gdzie Tatarskie tuki, bystre odgiałki, wypukłe tarcze,

Dulcis filius

Domus Illustrissima

Familia Senatoria

in somnis vidit. Diceres Infanti nato, Ducis vel Herois insignis filio, Polonum Martem, vel militaris familiae triumphalem genium, statim in limine vitae gladium obtulisse, ut olim defensori patriae, Religionis vindici, libertatis assertori. Etiam hic reflexio fieret ad stemmata Gladios continentia uti sunt: Ostoia, Klamry Herburt et alia.

Reflectere se adhuc Orator debet ad circumstantias temporis, quo Infans natus, ad mensem et diem et ex omnibus his circumstantiis fausta quaeque Parentibus ac familiae polliceri. Et sit V.G.: si Infans nasceretur tempore belli, augurium formari potest, fore in bellis strenuum, imperterritum, quem scilicet pro Lucina paterno effusum sinu sublevaverit. Natum eum quasi caelitus delapsum in subsidium Poloniae hostibus in terrorem.

Si vero nascatur tempore pacis, omen fiet fore pacificum, clementem, quietis amantem, pacis studiosum.

Si nascatur hyeme omen formetur, fore laboris, aerumnarum, et iniuriarum caeli patientissimum atque semper frigora saeva patietur. Si nasci contingat aliquem auspicium erit futurum gloria ~~virtutum futurum~~ virtutum honorisque insignibus floreatissimum, vernantissimum.

Si aestate fore frugi hominem, Patriae fructuosum ac utilem. Si autumno fore maturum virtutibus, gravem consiliis.

Attendere adhuc Orator debet ad mensem, quo qui natus est, ad signum Zodiaci sub quo natus, sub qua constellatione. Denique attendat et ad diem. Si enim nascatur quis die solis, praesagium fiet fore Illustrissimum meritis, clarum virtutibus, conspicuum liberalem.

Si die Mercurii fore eloquentem, facundum, florem illibatum populi, suadaeque medullam, quod olim Hetego scribsit Ennius.

Si die Martis fore strenuum, fortem, belli laudibus insignem.
Iuvabit ad hoc notitia Aetatis aureae, hoc est eruditiones ab antiquitate petitae, in singulos anni dies accommodatae. Sic VS:
9na Februarij ab Aegyptijs aurea dona offerebantur Saturno, quod crederetur cepisse formare aureum Saeculum.
19 Martij credebatur dies Minervae Natalis ex Iovis cerebro, quo etiam in Rhodo Insula, die, aureus imber cecidit.
7mus Dies Aprilis apud veteres auspicatissimus fuit quo Apollinem natum putabant Romani. Eodem die celebrabant Castoris et Pollucis, qui custodes urbis habebantur.
15 Maij Natalis Mercurij dies hic. Sexta Julij in Macedonia Philippi Regis Natalis.
9na Julij Athenis Victoriae filiae sacra fiebant, quod ea die Epaminondas Graecorum Dux insignem de Lacedemonijs retulisset victoriam, et cum liberis careret, hanc victoriam appellabat pulcherrimam suam filiam.
11 Julij Natalis Alexandri Magni dies
11a Julij festum agebatur sortium Ephesi, ubi qui ter feliciter sortes cecisset, nomen fortunati publico senatus decreto obtinuit.
12 Julij Natalis Julij Caesaris. Eodemque die apud Romanos Lucinae Deae quae nascentibus praesidere credebatur, ubique per urbem, lumen accendebatur.
7ma Augusti putatur a multis natalis esse dies hic Constantino Magno.
31 Augusti Caligula et Commodus Imperatores nati
9na Septembris aureus dies a Romanis vocatus, quod fuerit Natalis Aureliani Imperatoris. Eodem die natus Honorius Imperator.
30 Septembris Pompei Magni natalem dicunt aliqui.

30 Decembris apud Iones Fortunae Natalis. Credebatur enim fortuna eodie e
manu Iovis in qua ~~[illegible]~~ semper ~~[illegible]~~ inclusa fuerat in lucem prodysse.
31ta Novembris hilaria festa agebantur Romae quo tempore triste quid al
teri narrasse piaculum fuit.
8va Novembris Natalis Nervae Traiani. 16 Eiusdem Tiberius Caesar. 17
Eiusdem Vespasianus Imperatores nati.
Haec et similia apte accommodare potes in Genethialis. Plura circa hanc
eruditam dierum observationem vide in flosculis historiarum Patris Busceris
tum theatrum Magnum Beierlink sub titulo dies. Maxime autem excel:
lit in hac erudita singulorum plane dierum observatione R. Pater Nico
laus Pausinus noster itidem in sua ~~ef~~ Ephemeride Astrologica.
Quod etiam ostenta, prodigia, somnia, antecedentia, subsequentia, conco
mitantia, natales etiam dies multum iuvent Oratorem Genethiacum, pro
derit super hoc audire Nobilissimum Delphini Genethiacon:
Mos fuit antiquis nascentium Principum partus curiosius inspicere, et ex natalibus
conjicere quid cuique fata servarent. Quam quidem Divinationum nonulli
ex siderum observatione ducebant uti fertur Tiberius Augustus imperium prae
dixisse Caligulae: nonulli arripiebant ex somnijs; ut Cyri gloriam ex eo conie
cisse dicitur Astrages quod ~~ex~~ eius Mater sibi dormienti visa est ex se pal
mitem fundere, quo tota late Asia tegeretur. Nec non Philippo praecognita dicitur
Alexandri virtus quod sibi in somnis leone facta occurreret Olimpias. Id ipsum
alijs se colligere posse putabant subitos rerum eventus interpretando; quemadmodum

Augustus dextri fulminis iactu destinatus dicitur imperio. Alij ex notis quibusdam a natura impressis vaticinando: quomodo Scanderbego Principi tot hostium victori ea figura gladij quem toti eius brachio natura descripserat, invictae fortitudinis praesagium fuit. Quid consulta dicam oracula? quid aborti praesita mendacia, quid captata ab avibus auguria et adhibitam dierum tempestatum horarum examina partus ne contigisset amoeno vere an rigida hyeme? Kalendis an Iudis? die Iovi sacra vel Palladi. Hactenus Ille &c.

Ut non sit mirum quod nos etiam ad minuta haec, et aliquorum forte iudicio minus utilia descendamus; quae a plurimis ante videmus manifeste observata, in materia eadem.

Circa haec ostenta, prodigia, somnia, contigerit aliqua orator extemporaneus spectante ad Genethliacas: caeterum quae ibi desunt, adimpleo.

Mater Sancti Villae Brordi, noctu insomnis vidit quasi novam lunam crescentem ad plenitudinem; hanc ubi diligenter intueretur, irruit in oseig; qua devorata, intima illius repleta splendore fuerunt, peperitque post, hunc sanctum. Applicaretur haec eruditio ad Infantem de stemmate Lunae auguria fierent fore clarissimum meritis, Illustrissimum honoribus et grande Poloni caeli sidus.

Sancti Columbani Gravida Mater noctu insomnis vidit esinu suo rutilante procedere solem respondituque eventus, dum Sanctus hic miraculis orbem, sanctimonia aras illustravit. Ita ex Illustri familia soles non nisi prodire norunt, quidem faciant, imo accendant meridiem.

Mater Beati Aeligij cum sanctum hunc ferret utero, quoties prodebat in publicum, toties Aquilam supra se volantem videbat.

Campanus in eius vita

Mater Aeneae Silvij cum proxima esset partui insomnis sibi visa est puerum parere, pontificia mitra capite gestante, fuitque pontifex Pij secundi apella

none.

Woyssawa Ioannis Castrioti Epirotarum Regis uxor serpentem se parere somni-
avit, qui spiris suis totam Epirum involveret et capite quidem turcis immineret
et horridestridens; caudam vero ad occidentem, blande extenderet: peritque filium Ge-
orgium Scanderbegum, vere Christianum Alexandrum, et Turcarum fulmen.

Mariang Barlesius in eius vita

Gorgias Epirota fortis et clarus vir in funere Matris suae, utero emorticae prola-
psus, inopinato vagitu suo, lectum ferentes subsistere coegit: novumque spectaculum Ma-
triae praebuit, tantum non ex ipso Genitricis rogo, lucem sed et cunas assecutus (ut
dicit Valerius Maximus) ita eodem momento temporis altera iam fato functa pa-
rit; alter elatus ante quam natus est.

Ludovicus tertius Rex Galliarum dum nasceretur ingens terrae motus fuit. Non
aliter nasci decuit futurum Orbis terrorem.

Mater Ioannis Antonii Campani (qui postea Episcopus fuit Aretinus elo-
quentiae sua aetate Princeps) acceptis a muliere cognata baccis lauri, sub lau-
ro enixa filium, cum vero domum afferretur Infans, cum eo examen apud de-
ductum adeo pertinaciter illi insidens ut nulla vi posset abiici, per totumque tridu-
um illi insedit; quarto demum die in laurum sub quo natus est Infans involavit.
Ibique mellificavit, sed mel liquatum est, unde sumptum omen est, gloriae et elo-
quentiae singularis, sed non diuturnae.

Michael Fernus in eius vita

Ciceronem ferunt in lucem editum, sine ullo puerperii dolore: eius nutrici
spectrum quoddam apparuit atque locutum est: eam universae reipublicae comodum
ingens valere.

Plutarchus in Cicerone

Phalaridis mater Mercurium, cuius simulacrum paterae manu tenens do-
mi colebat, in somnis vidit, ex ea patera sanguinem humi spargere pavimen-
toque illisum rebullire; donec sensim domum omnem fastigio tenus inundaret.

Petrarcha

peperitq; hunc crudelissimum Phalaridem.

Suetonius

Augustus Caesar Infans adhuc repositus in cunis a Kutrice, non comparuit ex diu quaesitus, tandem in altissima turri repertus est iacens contra solis ortum. Cum vero fari coepisset in agro suburbano ranas coaxantes silere iussit, atque ex eo tempore non dicunt ibi ranas coaxare. In eiusdem Matris latere, antequam eum peperisset Draconis macula apparuit, nulla ratione delebilis.

Quo die Emmanueli Regi Lusitaniae filius Henricus natus est. Olisippo Civitas in qua monstro simile est, partem aliquam nivis intueri ob summam caeli temperiem, plurima nive conspersa fuit: quod multi sic interpretati sunt, ea nive mentis candorem et vitae puritatem quae in illo postea eluxit praemonstratam.

Sabellicus.

Laodice, ea nocte quia Seleucum concepit, per quietem visa sibi est ab Apolline annulum anchorae figura sculptum accepisse.

Ferdinando Hispaniae Rege in oppido Aragoniae Sosio nato, repente magna serenitas orta est: et sol qui toto die vix apparuerat, multo clarior quam solebat effulsit: in aethere praeterea corona varijs ornata floribus et Iridi similis apparuit.

Megarus

Philippus Elsatius Flandriae Comes post diem tertium quo natus est, clare locutus dicitur haec: Valuate mihi domum.

Istorum usus optime exornare et eruditas facere Orationes Genethliacas potest. Iuvabit etiam ad formanda omina, ad allusiones, ad Nomina Parentum, Infantum Morumque stemmata. Ab his eruditionibus exordia talium orationum duci possunt.

Addo Servituras eidem materiae sententias, Poetarum, aliorumque dicta in

laudem Infantum, Familiae, Maiorum, a quibus discursus peti possit in oratio
nibus huiusmodi quas ut plurimum a discursu, eruditione, sententia, inchoari di
cimus: modo apta fiant applicationes.

Rozumiem że się niepomylił wpochwale ieszcze niedorosłego Hetora Homerowe uniżoną pio
ro kiedy tego nieziemskiego Oyca synem, ale Bogawskiegos potomkiem nazywa za swia
dectwem Platona: Non mortalis hominis sed immortalis Dei filius videbatur &c. Bez
przysady y smiele powiem, nasame coś więcey nic ludzkiego obiecuiąc twarz tego wiel:
kiego potomka pilnosię zapatruiąc że iest aureus Mesangvis avum (statius) ktorych my
zawsze zagodne ziemskich numina poczytali.

Angustus animus robustior annis, succumbitque oneri, et mentem sua non captat Ptas. Statius

Co niewzruszony w panskich budynkach fundament; co wokrętach, to iest w owych pły
waiących po morzu miastach kotwice co wzacnych familiach zatrzymuiący wiel:
kie imie syn. Iakoż tak Hekuba w Poety Greckiego, swoiego zowie Polydora: qui Euripides
iam solus generis superest anchora nostri

Dobrze ktoś w Poety mocnemi filarami nazywa synow; na ktorych tota mole staro
zytne spierać się zwykły familie. Ita se omnis domus inclinata recumbit. Virgilius
Adverte si non sit Infans de stemmate Columnarum. Ita Pindarus in Olim
picis Hectorem apellat Columnam Troiae

Gloria viva Patris. Rutilius

Magnum in Patris ornamentum gloria. Plinius

Capta Patris gloria nobilitatur in filio. Sanctus Ambrosius

De Parentibus, qui Herow noxas aliquando pariunt, et plumbeam sanguinis aurei
progeniem relinquunt post se; illud Ausonij potest usurpari: Hoc solo patriae,
quod genuit, solvit, noluit.

Quantus in ore Pater radiat! quam plena voluptas frontis, et augusti maiestas Claudianus
grata pudoris

Ex Cleopatra Antonius duos filios habuit, quos Solem et Lunam apellavit. Ioannes Britannicus

Fate meae vires meo magna potentia solus. Virgilius libro Aeneidos.

Valerius grusa vocat eximiam familiae gloriam, et patriae Rarum ornamentum.

Capitolinus — Filios tortores Parentum vocat Boetius aut pauci aut nulli ex magnis viris, pares filios reliquere.

Cicero — Filius spes Parentis, memoria Nominis, subsidium generis, reipublicae civis.

Horatius — Nonsine Dijs animosus Infans

Artemidorus — A Parentibus olim filij dicebantur soles.

Ovidius de Hercule dicit: et in cunis iam Jove dignus erat. q. deque etiam Seneca: monstra superavit prius quam nosse posset

Statius de Achille — Plurima vultu mater inest.

Catullus — Nascetur vobis expers terroris Achilles. Tu diceres quod Parens N. praesagium hoc manu teneat in suo Infante.

Ovidius — Pyrrhus Achilleides animosus immagine Patris

Sidonius — Pectore vix alitur, quisquam sed lacte relicto, virtutem gens tota bibit.

Claudianus. — Lavit ubi genitrix ~~et~~ et lacte implevit utrumque Prato imposuit clypeo. Fieret allusio ad stemma clypei.

Claudianus — Mens ardua semper a puero, teneris etiam fulgebat in annis.

Votis et appellationibus solent eiusmodi orationes concludi. Proinde servient sequentia

Claudianus — Natus adaequet se meritis, et quod magis est optabile vincat.

Tali voto convenire potest parens Infantis.

Multum de Patre decoris plus de Matre feras. Ita filio precaveris

Homerus — Nec senium metuat nec inexorabile fatum.

Ovidius — Est tibi, scilicet precor, ~~multor~~ multo filius instar.

Ovidius — Aspicit Infantem, tibique salutifer orbi cresce puer dixit.

Statius libro 2 — Duret in longum generosus Infans, perque non multis iter expeditum crescat in mores patrios, avumque provocet ~~actus~~ actus.

Statius — Sic fertilis oro, stet domus et dominis nunquam frustrata sacratis.

Dijs genitis et Genitura Deos — Virgilius

Statius — Vivae diu nostri pignus memorabile voti.

Posteritatem maxime et longioris aevi spatium a Dijs natalitijs postulare solebant antiqui. Unde Tibullus Messale ortum celebrans:

At tibi succrescat proles, quæ facta parentum
Augeat, et circa stet veneranda senem
Huc veniat Natalis avis, prolemque ministret
Ludat et ante suos turba novellæ pedes.

Natalis avis est cornix; quam velut concordiæ symbolum, veteres in nuptijs invocabant

Canescat sectis innumerabilibus.
Accipiat Patris exemplum tribuatque nepoti
Filij.

Claudianus

Cuidam Parenti ita acclamavit Juvenalis:

— — — foribus suspende coronas:
Iam pater es.

Juvenalis satyra gna

Coronabantur enim fores die Infantum Natali. Reflecteres te ad stemma, si forte esset portarum. Qualia stemma sunt: Brama 1mo alias Owada, Brama 2do Brama tertio, Brama 4to alias Jastowiecki, ut videre potes in præteriti anni præceptis.

Responsurus ad huiusmodi orationes ab aliquo discursu competenti et apto incipiat, gratias referat pro affectu, apprecationibus, votis, ominibus, quæ omnia firmanda eventu et ipse precabitur. Laudes familiæ aliquantum extenuabit. Pollicebitur ad extremum Infantis Nomine responsurum illum fore Magnis votis, expectationi, affectumque hoc in passu præstitum abunde compensaturum.

Ite, Mi pros salutare Consulting, dant Magni Nominis Hospites; ergs vel ab exteris nationibus venientes, ut dant Reges vel Principes legati: vel etiam principes Polonie proceres viri; vel nobiles ab exteris, vel post bellicas expeditiones, in patria ex hostico redeuntes, vel principes, denig maioris notitie et auctoritatis hospites, quicunq tempore ve nientes. Unigs Moris pro dignitate concinnanda salutatio e.

Gratulaberis itaq de fortuna et gradu, super dono, qd ex multis Magni Hospitis a: bunde te habere dices. Confestim animo quid hospes inspiravit Ithacen exagerabis.

Causas rebus Polonie assignabis, maxime adignitatem merchs, et tranquillitatis, quibus fessum personam quid salutas felix obligation. Hic alteriges perpetuam opor tunc laudis et encomia Hospiti.

Verbis tandem et apparatu lectis intime omnia faustissima omnia felicissima Hospiti ac domui de qua, suaq obsequia, honori eius dedicatis.

Monitio. Hic velim semel pro semper Oratorem meum, et in omnibus orationibus hic memi nerit, apte et accommodate dicendi sibi lex; hoc est accommodate et ad personas quib dicunt orationes huiusmodi; magis autem accommodate ad illas personas ne quas orationes huiusmodi dicunt. Quod maxime seruari debet in orationibus salutatorijs, obiter modo. Ita Vt si Regi aut Reginae Principesq maiestati salutatores, patrocle attendere debeas ipsi Tui gravitate, ac Maiestatem Morum: omnia grauiter, prudenter, sinceq sobrietate ut aiunt Hispanis, non leuiusculis conceptis, tamen adhibendo. Si Episcopum, Senatore, Cancellarium, Officiales Regni, legatos, Principes aliosq consimiles salutatione tua; ita aliquanto de grauitate remittendo, qua ad Reges salu tandos requiris, multo magis alios nobis mittentes Hospites salutares.

Assumpto hic salutationes istius generis; maxime quas Maiestate sua cum decet salutat Serenissima Polonie Regina, Serenissima sua Belanda genitam, Principe Dacie ad limites Polonie ducturam cum Principibus filijs, ibi de confirmatis Regis auspicijs. Assumpta praterea salutationes ipsis Serenissimis domi gestitis quas dicturus es. Cum quibus et Serenissimos Principes Salomonem, Alexandrum Constantinum consimiles salutaremus. Sit itaq prima salutatio Serenissime Reginae

gula Nomine Collegij dicti debuit.

Ty Wstaż tych może większa nad Słowy y pojęcia nadzieie WKMci Paska: taka Kiedy się Naiaśnieyszey Pary Maiestat, tudzież Pięknym potomstwa Naiaśnieyszego blaskiem do nasłych obrotnicie Ziemia cieni. całym Cesarstwie Rzymskiego nieba światłem dźiśieysze Zaiaśniało na Polach. A nieporownana WKMci mądrość prawie naiaśnieyszym nasłego Collegium ustanowiła. Od tych Królewskich pokrzebek Paski zwać się może Baltyckij; Kiedy go WKMci Maiestat poswięca, y godne dabry Królestwa Korony Naiaśnieyszego potomstwa głowy nad Zuycięzcy odnicca: ią. Tak wielkij y lekko pamiętny Paske Rycerstwo całym Maiestatowi WKMci obrowrzanym całą prowincia Zasługować winna. A wasze Naiaśnieyszy Królewiczowie głowy, żeby tych chwil nieba pospołu z ogniami ukoronowane, wszystkim uniły nadzieie za Rozkaz tych czasy.

Faciem Serenissima Regina tis Maiestas, Nomine studioso Collegij universitatis Stirius, sequenti oratione Coli debuit.

Stawamy przed Naiaśnieyszym WKMci Maiestatem cesarze przez lata niedobrzi chęcią iednak y gotowością ustępić pilnemu nie cudzoziemu WKMci wiernie poddaństwo. Jadamy Panstwym uktore pod Koło panskie iestże nie oddala rzeczpospolita: obrzy Zaliczaiąc chcebe ze wolne stanie WKMci przyszłey nad nadzieie urodzilemy; Ktorych teraz z tobym obyczaiem aspektem. Wstąk Cesarskie co do tych mi rozniescone Latorosle, ustrzegaj naychwalnieyszy rozny, gdy na nie miłe spoy Orły Naiaśnieyszego Stoła Koo. Gdy tedy iestże nie miało Zdenia na ukoronowany WKMci: czasnosc obracamy, nietylko okiem ale całemi duszy, domowy Maiestatu WKMci na ten nieczuyszy blask zapadamy, Długiemu y WKMci Cyrogo usilnie panowania.

Sic laudem ipsa Serenissima Electrix, Regale planè pompâ per noctis umbram ductum, Balthicis ignis gladiosis dubitata equis, deducta ad templum Collegij eiusdem Nomine ita salutata est, in corona Magnatum et Ordinis planè regij:

litatis Maioris Poloniae.
Witać wesoło czy smutno żegnać osobę WKMć Naiaśnieyszą Elektorową, całe niewie rostargniony na przeciwne affekty umysł. Wielka to niezwyczayney radości materia, tak łaskawe WKMć do zakonnych cieniow zniżenie się. Nie porownana y należytey mieć niemogąca wdzięczności łaska kiedy naiaśnieyszą osobę swoię szczęśliwie idącą ze wszystkiemi niemal Europy Maiestatami w koniunkcią do naszych tak dobrotliwie skłaniasz progow. Kiedy iednak ten niespodziany blask po krotkim czasie z oczu tą się fortuną cieszących gasnąć maiąc nikną; zdaie się bydź smutna y do żalu okazya. Boć y same niebo gdy mu słońce zapadnie perłową niejako płacze rosą. Alec tego żałować nierzecz co iako Polskę nasze zdobi, tak należytą WKMć fortunę zaszczyca, a swiat cały niezwyczayną ożywia radością raczey tedy przy pokornych WKMć dziękach za tak pełne dobroci do progow naszych skłonienie się, pod insze niebo, chęcią y utesknieniem w dom Elektorski Naiaśnieyszego Xiążęcia JGMć Bawarskiego WKMć wesoło ozdobę prowadzić za fortunnym y miłym z Przewodniczego Junoszy, to iest iednego z naypierwszych y Naywiększych Polskiego nieba Luminarzow aspektem, a oraz podobney łasce y dobroci WKMć, zakon nasz, iako Naiaśnieyszego domu Bawarskiego Boynością w tych tak kraiach ugrzęzowany y żyiący, pełno pokornie zalecić. Tego wszystkiego WKMMć usilnie iedynie życząc czego tylko dom twoi Naiaśnieyszy życzyć może, y powinien.
Ita olim ad Serenissimam Electricem perorari Nomine Collegij Posnaniensis. Nomine iuventutis Nobilis ita salutata est Serenissima Bavariae Princeps ab uno estudiosis Francisco Mielzynski Castellanica Sremensi simul offerente pane gyri Jubilatio opere per concinnata Nomine eiusdem Iuventutis Studiosae.

Czyże nie małą iest cesty pospolitey Polskiemu światu radości Naiaśnieyszą Rzeczą Gdańskową
wa. Dzięki w spólne bierma narodom wesele, Którego świat cały pełen Expectanty
Koniunktury Krolewskiego WKMci domu Naiaśnieyszym Bawarskim, we wszystkich
Kościołach wrzaski w słuszney prawdzie mieniy: Kiedy za godnieyszy nieżeli tam Oppressyia
miłości Harmonią Nowowzięte w Naiaśnieyszey Matce Polonki Zaszłystemi Naiaśnie
szego Xięstwa Bawarskiego Swami wszystkie wdzięczenie. Jak wielkie
godzien sydzenie całey prowincyey wesela, tym świadczemy, Kiedy Zebrane Krolestwa
całego Affekty y dobre życzenia affekty, prostym y nieuprzedzonym dostatecznie ale
uprzedzonym udane wiersze, pospolu zdroż pod Krolewskie wzięcia. Cyfrowie Na
iaśnieyszego Symenciusza wolno przyimiesz opisanie Naiaśnieyszey Gdańskowa
wa: abyś wdzięczność pamiętna będziesz na uniżoność wszystkiego Kraiu
od przychylnego nieba sprzyiania życzemy żeby WKMść wdzięczne
Na Naiaśnieyszego Małżonka nasłyszeli Kiedy oblubieniec Cyprian wesele
ta.

Adverte sic poter qd ia rahone persona Oratoris remisit de Cgonitate stylus.

Confidera Hinc ingeniosam et aptam Combinationē Memorabilē Practicis
utriggi, hū fabulosa Eruditionis n ingeste tractata applicationem.

Ab Allegoria Mus Euclidis capelly fuit desumpty ad salutandam Candem Prin
cipem Christianam.

Jak Naiaśnieyszey Rzeczy Polskiey Zapadaiąc Krzeniey Ślubna Barbarskim
Xięstwie wschodzi niebie. Gasnie WKMść osoba w oddali nasłyszy, ale
Sercem Naiaśnieyszey Zapala Kraiom: y lubo wschodzi osobom, Ogniem
iednak Naiaśnieyszą Xięstwo Wszytkowna wprawiaią y prayniemie. Dzięki te
dy wszystkim nasłyszym affektom, Oglądamy Wschodzącemi; y wsame Naiaśnieyszego
Xięstwa prayni uniżonemi prowadzięcy obyciami y Panskiey WKMści
łaskę y respektom pokornie nasłyszy oddaiąc uniżoność.

Præter solutas orationes quibus salutata fuit Serenissima Princeps etiam acclamatum est carmine idque vernaculo similiter.
Placet proinde aliqua hic adiungere præter illa quæ iam typum vident. Quibus acclamari debuit Serenissimæ Electrici, si temporis angustiæ et præceps in Bavaria iter permisisset.

1mo Ktorzy się niebieskiemi bawią obrotami,
Mowią Lwim sercem, iedna iest między gwiazdami
Więc Ziemia będzie niebem gdy Lwa Bawarskiego
Stałaś się sercem Curo Monarchy Polskiego.

2do. Umysł się natężli y szuka obrony
Bycie Księżno przytrzymać gdy iedziesz z Korony.
Lecz znamy ku oyczyźnie twe affekty stałe
Choć nikniesz oczom, w sercu masz Krolestwo całe.

3tio Księżny płacząc daremno oczy łzami leiesz
Darmo Polsko od żalu wywiędła blednieiesz
Ilec rocany Orey z Krwią Księżny wyszło:
Tyleć iey od Bawarskiey purpury przybyło.

4to Bawarski dom podobny niebu przyznać śmiemy:
Kiedy w nim dame Polską podle Lwa widziemy.

Ad salutationes superius positas quam compte et graviter responderit Illustrissimus Episcopus Plocensis modo Nominatus Warmiensis nomine Serenissimæ Electricis; quam multa et præclara in laudem societatis attulerit, non valeat exaggerare: non enim id esset citra invidiam multorum, nostrorum autem verecundiam: ut livore non valeat apud plerosque dum Hortensius Me Polonus floridissime ad omnia responderet.
Serenissimos Poloniæ Principes ita salutare debuimus, primo in communi omnes
Nullus nobis hodierno affulsit dies, qui unus tot serenitates videt et adorat,

Principes Poloniarum Serenissimi. Gemma notandus est adamante; qui aureas Principum animas, et nata ad Coronas Capita veneratur. Plusquam trium Regum dicerem diem Tunc, quem tot Maiestates consecrant. Rex mensium erit, et Coronatus incedet dies qui hic qui totus a Regali sanguine fulget trabeatus. Pergite vero Augusti Principes, menses serenare et mentes ante quam olim e Patriae voto Poloniam serenabitis Reges.

In hac salutatione allusio facta est ad Personam trium Serenissimorum Principum, ad mensem et diem quo erant salutandi. Iam ad Serenissimum Iacobum Principem ita Orator et ~~destinatione~~ destinatione et voto dixit:

Parte Serenissime Princeps, quod Maiestate sua minor stylus, infra se iaceat, Iacobus es maior omnibus, et Calami ad suos serpunt pedes. Eo iam provectus es, nomine, meritis, famâ; ut solo sis minor, quo maior non surrexit Ioannes 3tio Progenitore Serenissimo. Sublime tamen id Svadeo nostrae fastigium erit si ad illius repere possit pedes quem omnes Syriae positum olim colent.

Alludit hic, ut vides, ad nomen Serenissimi Principis. Iacobus autem inter Apostolos geminus, et maior est et minor. Serenissimum Alexandrum ita compellare debuerat Orator.

Vultus iste suus Macedonico maior Polone Alexander, quo iam sceptra meretis et solium, facit hoc, ne Serenissimum ac Invictissimum Progenitorem desideremus, ad hodiernae coronam felicitatis. Multum de Augusta Matre decoris, plus tamen de Potentissimo Patre Maiestatis habes; et spectare, est paternos vultus submissa adorare palpebra. Adeo viva augusti Parentis imago es. Cuius postquam omnia in vultu habes. Etiam fortunam eiusdem in manibus habe.

Exaggerat hic quod Princeps Alexander sit perquam similissimus oris lineamentis, Serenissimo aeternae memoriae Parenti. Et supra hoc Ludit.

Principe Constantinu, tu adire debuimus.

Dederat Cujus affectatae publica, qd imperij Romani delicias, non tam ēt qua de Reg. sibi ultius Serenissime Principis, et Regalis vultu gratia, et morū urbanitas, amoris nomen incendit. Fit certe publicus es Polonū ordinis amor, postqua ia in omniū fere bus Regnū Imperia Rodenissime, Nate ad Nepta Constantinū. Serunt se Numina Latia tutelaria, Regia domus et latare, omniū voto.

Vade autem duli Suius modi orationes, maxime breves, debeant; quanqua ia ex mmedea te datis colligere aliunde potes, docebunt te tamen ubera Regu Latia:

Imo - Legatū affatere Serenissimi Electoris Bavariā nuper accepit Polonia - et Ge at Legatū audire: Excellentissime Illustrissime Domine gratiosam etiam tui Serenissimi Principis Dūlis tēa ad nos affectus, augusti amoris auctus et indices. Unde communis gratia cum tibi sibi ē, postqua Regū et Principū Corda in manu Dei. Hesis iam altera laude auctior; quia Serenissimi Principis nostri cunctis iam in Communia dextra, felicitet manuducis. Habitat ia Lutetiam Galliā beatorest te Hercule suis Bavaria: qui nec adamantina, corda Principū catenati. Venit in partem plausus minima tibi tas nostra nomini Serenissimi Ducis Bavariā ex toto mantipata; qua illorū stat libertate. Venit Electoralia Polonia, atq, tali ob custem te in Regia Celsitudinis Principis, deducit coto: ut Serenissima Bavariā domus, post augusti Connubia Tuos, tibi Principes nobis ēt Reges olim pariat.

Ita Illustrissimi Collegij Iaroslaviensis salutatrix Excellentissimū Legatū Bavariā Dulis tum redeuntem in Patriā transacto negotio Connubij Electoralis cum Serenissima Poloniae Principe et Serenissimo Duce suo.

Ex allata Tuius orationis notare debes negotia nec inutilia esse orationes salutatorias Cius modi, quā Curiis personis, aqua Cunctis, omni loco et tempore, servire possunt. Ab Cius modi similes alibus et ut hi orationis ab ore tere debet Orator. Unde Cui usui ē. quanquam Cadens salutatione salutatis Principis possit aut Legatis exteris, et Senatoribus salutatis quam Polonus, Cius Regis et Cancellarij, Dux exercitus et Castellanus, et Capitaneis Nobilis et Cus. Hic si aspria parunt admirationē et pretiū, sic nonnesi orate loco et tempore huius tantū et n alteri seriantes salutatorias Orationis.

Adeoq; illas Orator restringet, ad has non nisi personas, ad haec officia, ad ista vel transacta vel transigenda negotia. Ad hoc nomen, stemma, tempus, locum & quod observabis diligenter in omnibus datis his et adhuc dandis salutationibus.

Serenissimus Princeps Jacobus dum Jaroslaviae templum dolorosae Matris in Campo cum Serenissima Consorte sua immediate post nuptias invisisset, ita Nomine Collegii itidem per me salutatus.

Novam hoc est augustae rerum faciem, tuus quo Serenas omnia nobis reduxit vultus, Princeps Poloniarum Serenissime. Natantes in lacrymis genas Magnae Matris, tuas serenitate abstergis; et vitam inspiras illi, quam dolor exanimavit: ac gemebundam, prope videre falsis prae gaudio, postquam te populi voluptatem, Regni solatium, Patriae animam, in suum collegit sinum. Hodie non vano nomine Mariae Jacobi audebit, ac tanto aucta titulo incedet altior; quam pridem invidendo exemplo tuae felicis. Recensebit prima in prodigia tuae serenitatem locus hic, sacro horrore venerabilis, ubi te aetatis nostrae prodigium, temporis anteacti gloriosum livorem, posteritatis admirationem, spectare oculis, complecti animo, profunda veneratione colere potest e propinquo. Unicum est quod e nostro Patriaeque voto precamur; ut solatiis quae de tuo vultu capimus, addas perennitatem. Vive auguste sanguis annos progenitoris tui invictissimi, quo solo minor es; nisi id ipsum maximum sit. Vivat Serenissima Princeps, nunc Regalis tori, olim etiam throni augusta Consors, et Patriae nostrae Reges parthura perennet. Hoc omnium, hoc societatis minimae, hoc Mariani id est tui Collegii votum est.

In hac oratione reflexit se Orator supra circumstantiam loci, in quo salutati sunt Principes Serenissimi scilicet ad dolorosae Matris clarissimum miraculis templum, tum ad nomen ipsius Principis

Serenissimum Principem Constantinum ita salutaverat in septembri Collegium Jaroslaviense Sancti Joannis hospitem apud se.

Diu nobiscum deliberare debuimus Princeps Serenissime antequam in tuum prodire aspectum auderemus. Tantus enim iam es; vel in hac aetate, ut magnum re magis quam nomine referas

Constantinum. Immaturam noluimus adferre suadam in sui vultus venerationem; a quo iam Orbis Po-
loni fortuna pendet: et in quo Regia morum gravitas; inter iuvente cerussam, pulchrum
depinxit senium. Ita enostro omnium voto, et iuventam tuam maturitate capitis vin-
ces et senium olim vegeta valetudine vincis superabis.
Ad singulare Serenissimi Principis planeque maiorem annis maturitatem alludit.
3da Vultus iste tuus Princeps Poloniarum Serenissime, iam dignus Imperio an-
teque mereri possit per annos, facit hoc, ne Serenissimum ac Invictissimum Proge-
nitorem tuum desideremus. Non totus extra Patriam abiit, quia te vivam suae Ma-
iestatis immaginem, orbatae solatio Patriae reliquit. Quoties obortas Patris Pa-
triae tardio, lachrymas abstergere volumus, te non nisi intuemur; qui nata ad im-
perandum facie, illius refers e vivo Maiestatem. Veniat tamen per profectos bar-
barorum cuneos, per deiectas hostium cervices Progenitor tuus Potentis-
simus, ut quod ex tuo vultu capimus, reddat Poloniae geminatum.
Reflexio fit supra hoc, quod Serenissimus Princeps Constantinus solus
relictus fuerit in Polonia cum Augusta Matre; Rege interim Serenis-
simo cum Iacobo et Alexandro Principibus feliciter duo fortalitia
Nemetium et Sorokam Eruiente.
5ta. Audivimus incusasse te annorum iniuriam quod triumphali passu eun-
tem in bella comitari non poteris, magnum cui nunc etiam par es Alexan-
drum. Pugnat ille ferro; et nobilem iram ad victorias erudit: tu pugnas vo-
to et bellandi ardore. Chalybem ille in adversos vultus stringit: tu interim quia
illud negavit aetas, colligis pugnandi artes, et vincis hostem in pagina. Ita
uterque victor, uterque vestrum triumphator est. Ex Magnus Poloniae Alexan-
der et Alexandro par Magnus Constantinus.
Laudatur in Principe aviditas laudandi, aetate adhuc immatura. Comitari
enim omni modo in castra voluit Principem Alexandrum.
4ta. Deluit ut prima nascentibus eloquentiae verba tua maiestate con-

secraremus, Princeps serenissime. Grandis hæc suadæ nostræ felicitas
quæ a Tua veneratione initium ducat. Qui parem reddere vix Magnis contingit
Oratoribus. Intelligit fortunam suam humi, quantumvis repens facundia et
humilitatem stylli, ad suam attollit dignitatem. Quantus olim fortunam
Patriæ Cælo Libmovebis? si iam nunc iacentem erigere suo vultu, opti
me nosti ~~suo~~ suadæ tenuitatem.

Dulcis oratio a circumstantia temporis, quo nunc scholæ inchoabantur, post con
suetas a studijs vacationes.

Adiungo hic quam primo potuisse Tolo debueram salutatoriam orationem, qua Re
dux ex bello cum invidenda sæculis anteactis victoria, de Turcis ad Vien
nam obtenta. Salutatus est a nostro Cracoviensi Collegio per Rdum Patrem
Thomam Młodzianowski Immortalis memoriæ Joannes Tertius.

Augustissime Rex, vestram maiestatem maximus maiorem Deus vellet, Polonia
Regem fecit. Europa militiæ Christianæ Principem rogavit. Eo usque putans se
tuto certasse non posse cum Othomanis, quousque vestræ Maiestatis careret umbone
Secunda vice id est felici, didicit Polonia Deum tantum Reges eligere, sed et
gignere posse. Distulit Vestra Maiestas Electionis et Coronationis suæ tem
pora, ut novo miraculo regnaret rogatus. Magnæ enim mentes sed Vestræ Maie
stati impares, amiserunt Regna quia distulerunt. Illi enim soli solium constat,
quem sceptra ambiverunt, non qui ambivit. Ad Hostium exivit vestra Maiestas Turcam
castris, non imperio: Ad Viennam Cæsaris felicitate, quem Vestra Maiestas de:
fendebat venit et vicit, sed cum vestræ Maiestati placeret, non sequi tantum exem
pla sed exhibere, non vidit hostem quia fugientem. Victoriarum autem portentum
est hostem requirere quem vincas. Averteras Auguste noster nonnihilum vultum ab
hoste, indigno qui conspiceretur sed protinus ipse stipite Pontis mirati sunt quod Tur
cæ eam Maiestatem adoriri voluerant, quam adorare debuerant; cumque tantam stoldi
tatem ferre non possent in Danubium excusserunt: ut nigro immistus mari, suorum ce:

celebraret vesperas. Audiat eidem mar. immolatus Bisanthii, amoris Oratorij sore
Tadaschitzy n. Moriale sed mortalle peccatu ee cu Joanne Zhs velle conflictare, quia
morbis plectendu. Acclamavit vestre Maiestati Regina fuit homo sde missus cui
nomen erat Joannes: acclamat Catholicus sor e Sigismund. Zhs Joannis Zhs Tolle
quid turbasti maior Joanne. Ille ego vere quia ex Evangelio dixi, vestra
Maiestas fecit. Desi
Illustrissima Dlcta Helena Filia Regia Regalis Maiestatis nostris ad Serenissimu Ste
phanu Bavarie, dum Lanislaum Poloniarum Vestra prima Comitatus, ut Velitis con
sulere velitis.
ima Regis exlipi exlem Trade Tuo Conservamus vultu Excellentissime Illustrissime
Archiepe. Lachrymas Ma ut Ipsius n. vestra fundit, sed Eas Tuis se
vere frontis, aut absterg ipse penitus aut Tales ere ingemmas iubes. ut Archiepus
Magni Coronat pedes. Jam sa Cancia nostra non audebit profana, quam
vilias sacrificia Res, nec obscura intedet a Serenitate, quam oculis Ma
xima. Regis pavis fulgurabit fulminibus, te, tole tuo illustrior. Solem O
vidente prona apud nos deum Clemy Ivank, longe a te clarissim posing.
Ida Stabat in desiderio nostra Jenem, te conspecta Illustrissime Archiepe.
Imo Sabeat, quia crescunt et vitus deret desiderates amplig. Unde n. ex
hegius arbeliq vultu, sed allendes. Jam te prolongys tenemus, et tragua ad absta
tem Coquimur aspirare: ita invictas vota, thimys Tui alicis, etia Tui penetris Conde. Deo pro
pensis nobis etia absitas es. et gravius anoris longe absueris, ultra nos tamen Cole
ris ibs Quia adoratis affectu.
Etia. Ipsam vestris fabiem, Tuas nobis ab Sabit vultus Magnus Illustrissime Archiep
Cepetrit se n. Velet, quin vestris autumas Deo abeat et animis. Et plane Magy tpentes
solicitas explicare videtis. Veranabity ossis animas omnia, et Sit velsderis Calleg
pendy; vell nostros depingant vultore vultus: quod te maxime Sospite degora topi
nos possumus
Ffa. Tibi post Deu Gloria debet Tuo augusto Gradus Excellentissime Illustrissime

rum gratia in te cognimus adorari: siquidem Regum et Principū corda in manu ha
bes. Comites hi in Bavaria affectus nostri sciunt, ac in ipsius Principis Electoris
deducent pectus. Redde te tamen Patriæ quam primum, redde nobis ne hui desid
rio duthig tabescamus.

In prima et festa oratione ad Deū, qd primus Me allocutus salutandū qui at
poste stantes considerare possit ima deleud. multa. Inseluda quasi parodia gratulandi
et Orator. eundem hospitem absentem et præsentem ce probando. Interta, alludit, ad em
pg qui salutat, salutet autumnū, et ad stemma qd gerit: aries Chi ds querit. In gta
laudat aperacto felicitter connubij inter Principes regnis. Cum affectus in absen
tem declarandi.

Cura vero interij quidem fulsit tamen rumor, Illustrissimū Castellanū Vilnense
campi Dulcem Me D. f. in comitatu Serenissimi Principis fuisse, ita
Magnus hic hospes et Deus debuit salutari.
Ista de cius triumphalibus plausibus gestaris Lunæ celebrantur nuper, subeigde
aspectu recreabundi cadimus Illustrissime hospes. Melioni arrisit nobis serenæ
dies hic, quem relenti barbarici sanguine detestor Crucis Lig allexit: et Illi meridi,
nobis intendunt Lunæ Lucis, qd nuper exhauserunt plane orientem. Ergo tot de
res gratissima tibi obligatione prelamur, quot quot Tu in triumphali non ita pri
dem tempore prælio; hostibus vitam eripuisti.
Deo non alio magis gratificari Lucis Lunæ debere, qua optatis Martis sereno
vultus, nobis illustristi, Duc Illustrissime. Hostium Crim Gentil Lunæ cor
nua, victoriæ gladio nuperrime in umbras coegisti: Totus Mars rubuit, in Tuas
transitisti Cynthias. Nitanti Te triumphali Iuli et Patriæ serenos oculos
aureas promittunt Soles: barbaros vero / Vulcania gladia tempestatem atq; atros
dies, non ominandi tantū sed faciunt triumphaliter.
Quibus hac oratione Ludis in stemma Illustrissimi Ducis: ubi etiam allegoriæ
panegyrice breviter triumphalis Me conflictus cum Scythis, innovatam fa
mulatio subvolasse ostendit.
Idem Illustrissimus Campi Dux M. D. f. ita salutatis et Brestæ Re
gis cum exercitu gloriose servato in Valachia ad Buksovinā.

Strangis nondu abstersu anugera ad Valachia Barbarorum strage ensem.
Gens Illustrissime. Gallet ad suos fuso sanguine tuo. Quod et Busto
nio salvatis Quod et vere quia olim Scipioni, in auspicato victoria omen, Patria
postliceb. Sotia prelijs potente ad victorias inimicis manu sua atq; aliunde
Futurorum auspicia bellorum peti debeant, qua ab triumphali festo. Tunas Mi fran
gere Ludg Cat: en ad Lybori Marte pedes truncata superbi tyrannidis capita
Debebant, dissecrim vindicta. S. Hercules clava Cacu insuetus antiquitas,
quot victor quot meruit Deos, Gothu domitrix clava sua? ingrauit impia
gere nunquam potuit barbaries, ait: Fracta victoria proclivis pet apte pe
Des. Tasse te grata Patria vult immortale, posse afrimo vivemus et velut
ia sita in suis manibus de Gothe victoriam, quia Lega mente spectantes, Legis
mur te insolita cu applausu. Dixi
Oratio prolocus sta salutatoria est Redeuntes spectatores bellica Campi
Ductoris ut illu simul in nova expeditione deducat cum voto et omine
victoria.
Illustrissimus Palatinus Vilnensis Magnus Dux exercitus
Magni Ducatus Lituaniæ, ita salutatus est in aula in Borisoviensi Co lle
gio dum ad expugnationem Camenecii exercitu duceret.
Invicte Sarmatarum Dux Gedimina, Dux et Imperator Potentissime, grato Cœtus nostri
Congaudet animus Triumphali passu victrices moves in hostem signa, maiorem periculis
et Gothis animum Stygijs, effuso barbarorum Cruori illustris; nostra vero cum Deum red
ire tibi cu plausu, victrices et triumphos omnis, palem nobis insuetum fieri vt te
iamsq; pulsat elogia Curia. Non Tuus pollicet. successus, ni, sed Cœlum expectatione
nem patria absit. minus cum optimo precantibus in Borisoviensi Comitatu se vestris
iubet sed in velut per provincias barbarorum Tunas, per prostratu Occisorum, fusso
Gothe, redeuntem et comptis adorare, non dubia inimici victoria tu Conspectu. Non tam
munus insolita animus Tuus Dux Magne. Ipsa Cœli et patria Tellus, quot magni
festa victoriis Tua vidus, ut ex Consuetudine elogia amant Laurea vidus. Tela jo Cog
Tuos omnia jo Gothico Tua exigit, unde tanta Hinc pegasus, eloquentia Tuleg ut vita
in Dei manibus victoria spectare videat ante pedes. Lætamur ante te gaudem ovi

pießani sfomitis terroribus, qui thes pallidas repidantis barbaries tumas exanimat sine petro. Sist prudens in Bostes prodroma civitis Suarū exstinctio; ipsa inimici robusti opinio, castra Bostiū pavore impleant: imo triumphalis fama sfominis, urget eam in fugam barbaras, sollicitat ad dedchonē, in desperationem præcipitat: quare ai ut ict victoriæ tributaria sibi obtulerit elogiatia. Et sibi e optimo sibi vitam in sapiensano imo sico collegio, solicitatis mirinda fidelia; sibe post sua incolumitate vota, sibi ad astutes suspiria: quibus a tam abluentem se conchas in Bosphoū, quem vidule, victoriā certa salutat. Vale.

Orator sic exaggerat Bules felicitatem et potentia, tot præclaris expedchonibus latice probatam, ut fidelia triumphq ante victoria cani possit.

Eius ded salutatio et omen victoriæ.

Vera quondā oraculo, abiqz augurio Hercules troia capi non potuit. Deus illi visionē. Iovis volabant in troia impetus; antequā cum victricibq telis Vlysses redijsset: ubi vero sibe triumphali manu contorsit in Regnia fundens Cerberum illud per sui regna fatalia supplex ad orauit salutē. Fraus hinc fide, magis autem egratia latice conscientia, subacta ira aliquando iudicq barbaricq: nisi triumphalis sapiensa cognita in Bostem provolasset. Non minores Leonis victorias, triumphos Pauli a velensco, recepit barbaries propugnacula, virtutes artes ensis a excelso Calesto: dū tumultu nuper desidia Duca victoriosissime sine fe a potuisse franci sforcam Ottomanum, quos per vastata volatus et magna Gradem urgentes in mortem et fugā. Sibe duca evolo Stipe Cantiū et stipem oraculo. Portā Cretis monialis Otelli a te ehā pendebant. Sine te domiciliū illud Orientis tyranni Constantinopolis post vrbem dictā Latinis Pamphiliā capi non potuit: sine triumphali tibi aurati corona Borphoū violatiet, Lunas frangit; nos victorys sine trophea nos plausuq et pacis ytis apparamq. Vale.

Eodem quomodo sic agit ad Hemma Dulis post applicatio Nicolai Zagotti sa bulosa Crudelitatis. Ostia Dules aliqui ex veteri Roma fundelia, Dacia velensem, victoriarū fama celebrium.

Tertio Eiusdem Salutatio.

Clausum galea vultu Deus, quo exanimare barbaricem Constantii, Sodie nobis serenio remigio alcas reddis Dux Illustrissime. Nec attollere quidem in serenum illig dedignam audemus palpebra, ubi tanc insolitus augustis lucis splendor, et tanti tenuitatis pudor, ut Tui demisit reverentiae Deus cui ad Illustrissimi Maiestatem vultu non convolat. postquam Eundi barbaria in latebras se reciperunt atheo, grates in fulminantem tenebr rapinguit Dux Sonoro Frontis. Divinu tamen gratiam augusta facies sua habet, quae aspectu eodem ut exanimare barbaru, ita prona in Tui reverentiam serenitate gratiam valuit animare pectora. Utcumque Tui Maiestate vultu, victoriam ante praelia, triumphos ante pugnas, plausu ante conflictu Latia pollicei possumus, et Caesarem in unanimia fronte par omnino periculis animu fatis. Quem tamen adoratu vobis, ita deducimus in Orientem, ut victoria gratis ita Divin speravit vobis Dux Invictissime celebramus. Dixi

Ista Diuiz fuit salutatio Germanorum Ducis Illustrissimi Fratris ad castra Imperatoria cum Duce pergentis. Nihil et Illustrissimi Thesaurarij Magni Ducatus Lituanie. Illustrissimi Palatini Kioviensis Magistri Militiae Lituanie ingressis in arte tabella de Illustrissimorum fratrum quorum eodem Ducis Latinam in castra Comitantium.

Precentrix Nomina Fabiola in invidendi fidei postquam fraternas alces cognatas dignata, in partem victoriae Ducis Imperator fortissime. Eius gratia augusta Illustrissimae Dea castra felicis potens, sed in triumphos duci gloriam, pares magnorum fortunae et consilio Illustrissimorum Fratru animos invitamq. Comitatu partibus vestigijs latus triumphate, qui iam paternas implet galeas; fortunatus tanto progenitore filij, et tempestivi non degeneres manu, ad clarissimam ducit ad triumphos. Ite magnus passibus, per immortalis gloriae et callem ad victorias, Heroes Illustrissimi, nos plausus vestrorum curru in dignitu Comitatimur vobis: paria pulvere fractis vultibus hostis elogia et resultu cum triumphis, cetera obturemq. cum plausu. Me vero tantorum dolorum torquemur desiderio, pulsatus abunde qui iam omnia refers nobis vultus Illustrissime Domine. Aurelas numeratimq. horas, pretiosa computatimus momenta,

Cum nobis Illustrissimi Dni nostri serenissimi placide arriserint: etne Illustrissimus
par Herculi de Hercle, gemino pro Castore Pollux efficaces. Dixi
Illustrissimus Dns memoriæ Palatinus Rosanensem christianorum Gregorianus
vestri Dni Magnus Serenissimi et Reipublicæ nostræ Legatus in Moscoviam
venit, ad tractandos in communi contra Tartaros bellum Magnos Moscoviæ Duces
ita allegerat Brestæ.
Dubium est, sibi ne magis an felicitati nostræ obtulerint Illustrissime Domine
Nostra enim communis Patriæ salutem in tuum velerisse sinum, laudare Deos duo
aspectus ne possumus quinet in nostra in Cuiramus fortunam. Hetus grandia magnorum
ultroneæ populorum monumenta, in tuas deposuit manus Patriæ. Et quam minutum sit, qd
ab illustrissima pendeat tua felicitas. Semine vero tam arduæ partem adeptus Lo
via, tam felicitatis tuæ indicio, et rei emulum habeas nec est cur. Patrem te tu
tributaria Nomini tuo adorat eloquentia; Ille te passu in frigidum comitatu Se
ptentrione, ut ita tuis ab manibus patriæ prospexit salutem, expectet pub
lidum.
Salutatio Eiusdem.
Faustus es Illustrissime Domine ut maior quantumvis te laudem capiat
Polonia. Partis te vicina in imperia debet ut sit sua complectatur Magni
tudinem. Non Patriæ tantæ orbem immortalibus impleuisti meritis; sed posteram
vita grandibus Patria tuis difficilis factis, in alimna tua derivat tandem regna.
Faxint vero Dii tua Iuuenta humana maiorem commodas amplitudinem,
et imperium cum dextrum ad te sibi Maiestatem. Ita et Magnus nuper Moscho
rum Dulatus illius accepit ad te quod ita te tantæ tuæ Magnus Othmarek qua
dem vase felicis: Maximus potro ut officias imperii. Illud, immanitas tuus,
in vobis Patriæ est, ut faciem sacro Polonis cum Deus quod omnino tua no
bis pollicet Iuuenta. Dixi
Ibid Salutatio
Hodie demum accepit se magno Dignitatis Othmarek, cui pretium tuo accepit a vultu il
lustrissime Domine. Ita aureis Magni sanguinis inlatus pretiosa fulgent, quibus cinctus

Dorpit planta premunt: assurgit quidem profundam in altera tone, elevata solo vides, suo
celi cat afflata vultu; ad cuius conspectum, illa quod calcarant erigunt. Submittit se tan
men in parem altro capiti reverentia; cui infimum est, quod magnum cateri suspici
unt. Magno Moscorum Duci pare infestes molem ms. ad suam decrescere eligat
amplitudinem. Cui ferendo imparem se cu sentit eloquentia, suos nonnes, salutat ad
ples.
gita Sovereante ad se magnis passibs, estra patria fugus honorem, nimiru Mag pri
cis dignitati; nec sibi collatus se ipso minor apparebat. Tributarig quidem ille suono
mine, atq; ideo maiorig sua restigat modestia passibs, quod in sua grandescere velit
manu. Et poterat non ex studere, in suu utroq se inferentem sinu: cum de eo sua o:
nium, multora commodo fuisset. Ostendere quidem voluisti, quod suus patria nemine
non reperiret honor primus: providendu tamen Mag personalis fuit, quod se tales
volentem seq; longe. Comitatu Ille vix sol oming et frigido reduce sum a septentrione, pari
collocabit fastigio. Dixi
Nuncig, Apostolicus in Polonia sinicus delatus ad Sanctu Dominu sta cultus est
Geminy, die pari cultu pares by celebramur votis ad sacra suum Illustrissime Petrovidej
simul Sanctul. Alter hospitem in terras Dei, alter magni sacri debates, dum est pun
gnatu Numen, debita utriq; deducit in hmoi in affectus reverentia. Eadem utergi nobis
intendit ad sacra: sacris inflammat pstendorsi primus delubris; et non aris tan
tu clarissimi cultus radios diffundit, sed ocis etia et nostris serenu suu cultu bea
tis. Et nostras aureo aspectu pertransa, sed ille aster serenat umbras, etia ex optime pe
cantia orto, Illustres, debita sacra post ad sacra publica Cardinalatu honoris natales.
Dixi
Velanda eiusdem salutatio.
Tanta est sua Celsitudinis Archi. Lotharij Majestas, ut postqua se Roma non capiat
in sua parte. debeat Regna suam Celsitudinem. Felix Celsitudo exiguitate Livoniam
quod a sua grandescat nolle, et cum maximis certare possit, cui magnitudinem plurimum a sua accedit Majestate. Assurgimus in altera parte profundam, suo vultu
afflati vultu, qui ipsas etia erigit colinas: nisi tam grandem Divini plane cultus
non ferentes cultum suos ad pedes cadere eligamus, tam debita Numinis sui reverentia,
grandi nostro commodo parvitatis: qui nobis tamen grandescere plurimum volumus, si
ad Celsitudinis plantas possimus elidi.
Venerabile capitulu Sandomiriense, sta studium a Nobis mediante salutationem ad

initiu Septembris

Deliit ut Studiorum auspicia a vestris nutibus capiendi Illustres Reverendissimi Domini Gadium cum Superis vobis est felicitas, ut quidquid curæ frontium illarum esta te conseratis novam illi adspicietis fortunam, et futurorum omina a vestro vultu ci tabunt. Felices Minervæ nascentis cunas! cui pro culina anglas Nominu vestrorum affulsit splendor. Profanu invitare stylu profanda vestri reverentia, tam a dignitate nostra, quã a omnimodo est literaru. Prosperabunt fortunato cursu cœpta tempora, quo rũ invitis sater aspectu vester non solum arrisit Serenus. Cujus fulgorem tenues cultu ferre non possent oculi, in profundam vestrorũ Nominũ lesæ Majestatis irrevocabilem. Si

§§.

xi

Secunda salutatio ducta a signo celesti, quod ingredit, xb. mense Septembri.

Expendunt ad libram Septembris; nostrorum felicitatem limina; quod illa sacris dignemi ni vestigijs. Illa attollere se videtur, et eminere supra cætera; novis accessionem fa bi desiderant, quod sibi Diuinã orientes vestrã inspirabunt. Extendere se in immensum de bent vestrorum angustiã; ut et vestrorum amplitudinem Nominũ, et sua Completi possint gaudia. Non subtiles detenti ab hisce paretes; i. ad vestra, quam olim spondent, dupe vi, vos mœremini, celsitudinem possunt eluctari. Qui tamen ferendã impares, subtracto onere ad pedes vestros delabimur cum vobis et fortuna huic quam est vobis capiendus, addatis perennitatem. Dixi

Thalem post novam electionem salutant terrestres Judices salutati:

Imo. Propè cum Diuina videndi vada occurrendu vobis est. Numina terrarum Magni Judices, nisi in Dominos incidissemus. Parum est omni vos colere humanitate, si non in profundam vestrã inclinaret facundia reverentiã, quam terra suis præstare debet Sã cturibus. Adeo iam meorum altitudine humana prætergressi estis fastigia, ut extra vestram regere ideatis amplitudinem, quod sibi assurexit ipse assumest. Nec profanæ procinde Gallus noster vos venerata eloquio est Diuas; quod tantum de gratia et pronæ in vestri adorationem cultu habuit gratiã de illo, qui Diuina laudari solent. Quod interim vocatibus precatus vobis; ut postquã omnia Saturnius Diuina, solam addas his immortalitatem.

Ida. Ad eorum ad nostram pertinere videtur felicitatem, ut a vestro vultu grandia explicati in Serenum temporis capiemus interim cœpta. Illi enim publico præsidio lo cauit iudicio estis, aquibus temporum felicitas, omnem in se est vobis derivare debeat prosperitatem. Sic enim Magis Wonsowiani floris candor inturbat

in oculos, Caudos et Ime nostr Des pollicej. Sive avium Rodowanowij Caput animis obver
sej, quid aliud quam optimi spei Caput agnoscimus? Sive gaudio Tranquillorum usq affici:
get Lucere, auritas, Boras, prospera monenta spondet, adeo, ut Sol quo ex vestro obve
niunt ab nobis vultu gaudia, vix animis capere, vix Corpus exulve pectoris, respiring; sed
sub illorum laboriantes magnitudine, ad nostros elevata Clementi Divina pectora, quod vestrum
Genesis Cui erit, Confidere possunt pedes.
Supremum exercitum Ducis M. D. L. e castris Regus, sta Nomine Collegij Brestensis
salutationes per me.
Redis ad nos, Suorum Numinum Comitatus Lpathos, fortuna et Invicta potentia Dus
et Imperator desiderabissime. Felicitas cum in Martio vultu vinas, quas nuper palli
di fugerunt barbari eham nos formidarent; nisi nobis, desiderata Tui aspectus Ma
iestas, placidum arrideret. Illum Enim te novit Orbis; qui eodem vultu, Sortes
aut prosternes aut fugas, et prona in Tui veneratione erigis pectora: Mehercula
quidem voluptas est publica, honor, illos vel Cadive tantu dub oculos, quorum fel
minantem, Icum n. pepulit Fervor Servitutem Cunq Barbaria; in latebras se recepserunt.
Nos modo eham Complectimur ultima veneratione manu Illa, qua thes fervo, Godia do
la invicta Fortitudinis opinione, strauit Sortem, nostras vero Servavit in integro fortu
nas. Et Sacrificiorum Imo Tui Collegium Tibi defensori et conservatori omnia Deatre
fert in votis: quod Deapter vel Universitate vel patronis, profunde se adorat;
Tibi ex Corde votiva Sacula, quotquot Tu omnibus Cripi ab oste schisti.
Qua regius salutatio est Illustrissimi Stuseka Cancri Ducis Mstow cum ved:
vet Varsavia Clementiss Ducali clava et Castellan Trocensis Thalo auctor.
Hesterno Tibi ne magis an gaudijs nostris obturbring Illustrissime Domine. Ita ca
Ducali Honore fortuna omnium in Tui sese deposuit dieu, Cet Tibi vivam ire non pos
sung, nisi in nostram gaudij exhortamq Felicitatem. Non magis protecta tot bellis manu
Tua, victricem in exercitu Gothu clava evitrat, quam nostram fovet: salutem, com
plexiq integritatem. Nervenas prudem longo Bellandi usu, qui Nervos mentes q nervos
in triumphos; Illud tamen expectabat tempus, qui per Cultus partim animi Tibi fere
positum: duxeremus, plus se nobis deliberatabit Constitisse, quam allegre di
gnitatem. Et vincles Tui vota nostra, expectationem superabo. Ibis magnus pas
sibus in Orientem; effuso occurres furori, barbariem profligabis, infestas

poteres inflectas Lucas; et ipsa onusta victoria, palem insinu affleres et grietem. Hæc
sunt optime præsantia vota, Hæc Patriæ nostræ bene ominantibus spes; Hæc inuicta Filii
fortitudinis consolatio; quæ maiora quod olim ipsa Expectatione faciet, non ex vano
augurium.
Illustrissimus Regni Cancellarius sic exoptavit nuper ipso Annunciatæ Virginis die.
Sacro.
Hodie in terris dum hospitem adorat humanitas; te tuo Celsissime Principes, velut
astris delapsu grande Patriæ lumen nostra clarasq; tenuitas. Hic affatur Dei, Legati
et quidam alti Cancellarij ab ipso Diuinitatis solio ancillante Reginam prono de ge-
nu salutat. Tibi Regis Regnigq; anima Illustrissime Cancellarie Tutelares loti i-
stius Gentij profunde se exhibuant. Intellige quod Commune cum humanitate habeas
di alti salutati aliter notati, nisi in honorem Eiusdem vitias Consortium. Exurgit tibi
hic Geminus Joannes, ut Iquidem Pietissimi Joannis testij alas et Genij adoratis,
omnium Compendium Dias gratiarum.
Ita Obsignasti Illustrissime Cancellarie Negotium ora pia ac Regni digna te
posuntq; Ut animos simul cum votis ad Deos fundamq; pedes, obligasse videat;
quod videt tamen in Primis omnibus accinius Dia Celsitudo. Hæc ne Electorum est Regni
tenuitatem nostra, nisi tacere decoru gratitudinem. Et gratissimu Luctus inter se affectus certamen est. Fugit Me Fortunatissimus erit exitus, ut Dia, a
qua Orbis Soloni et nostra pendet Felicitas, Conlocat laurea lingua.
Tibi. Superant merentis Celsissime Principes, grandia Tua est patria Tibi Regni volu-
mus; aurea Tua dicendu est nobis ora. Ipsa Celsitudinem Tuam repit. qua Cunctis
Tibi de sublimitate Blandis Suada. Ipsius Regni Celsitudo dicendi, prælio in-
Comparatibus Fortuna, maiorisq; Cæsar anauli, Cæsar dignitate eloquij, sed superasti.
Tenes eloquentia fastigium; infra quod eminentia Oratoru Caputo se volutant utinq;
Horum Sublimitas est, ad Tuos pertingere possit pedes.
Tua Regni salutatio est Illustrissimi Palatini Brestensis Reduta e Comitio
Tuano Solonia Numinum Consilio, Reduta te plus quam humano celebramus cultu
Illustrissime Domine. Fari cet omni te tollere humanitate; nisi cum profun
da obtuerentq; reverentia; qua Terrarum Dispositori posuerit, exclusa et Nu
minis adytis impudia. Hæc enim aliter obvia Tibi ne liceat, nisi nostram simul

valuerama solicitatem: qua uli aliquer Diuino Nomine voiisti gerimio, reddere, iam nobis potes cum interemtis. Fr odijst tetu qua Kallahinaty nostri, in Deum confidentes, Fortuna atq omnia communis sorte: illa qd primi in despectare posting, ita nos hr qui hulamur sorti; ut Tibi ea animo perennitatem ac immortalitatem tuigura Assumant Ri virtus huic voluamus.

Qedus ab esterio Magnatis Cuiuspiam Jllg uniG. stabilitatus ē per me a Sanoni
lo qroda Rodzonsko:
Jezeli steskniony Rodzic pergrynatig syna Rodzonego Jchiasz, prży szczęśliwym cy
powrocie niciako dzisz, g duszę pokoiu Jmu odebrał: oczekiemia ze fortuny Wlls Pana
powrot w oyczyste progi, niemyslo Jasnie Wielmodnego Rodzica dzwig, ale y nam
niemalo pocieszenia życiu swoig animi silicone oczekuie: Ktorzysmy tysli pozdrowodle
gle krwie za tobg; statecznym do Boga westchnieniem y modlitwami: Niech misg
iako Pasterzowi niegyska tego slow odwyk Ewangelickich Exhy. godzi: Redeunt cum
matri sua: ze dobrotliwy Bog Jasnie Wielmodney familiey, iako starszytney samey
tyslo Senatorow matce, oddał szczęśliwe Wlls Pana; nie inaczey iako serce ojca
gniorym affektom, iako oyczyzna czyli Rolu fortunk oczy nieboscienia perle,
Podczas nikomu iako nieco domowi unicum Luminare: nadstatek oddał resztkine wyglo
dającym Jego a prawie bez obecnosci Wlls Pana tedy wiadomie brunatny affektom
duszę. Redeunt cum. Wgc iako bywa po okropnej nocy wyprzedzonego postrzenia
falies; iako po burzliwym statecznego morza nawałnościach malucha: Tak
ustagnie przy pożądanym Wlls Pana powrocie, utesknionych długim szukanie
myśli pogoda y wesołosc. I iest Ta co czystkiwym niebom przodkowac, iest Ta
co oftke Boskg uscisku, ulatwiac; Ktora po nieuczebnych Alpes, po nieczowie
zonych oceanach, podziemnych kurnych ahelno sub sole dwoiaki ofte dzis szczę
śliwie w Jasnie Wielmodnego Rodzica progi odprowadza, odprowadza, cudze
ziemskim dobrze pokrewnego czystem, nabytg esperiencig dwoiego y postronney pełnego
pożytku, y ktorys wrodzony krwi przekonaniu, chyme sobie y dzieciom w Panach
postronnych dobrze ufundował. Wielkie tego do niestworzony nadzieie mowa: Kto
zesłała nasze wzgłoście ciągłoście a dzieci odbiera tych inconcepta: kiedy grodzeni
w oczekiwanie zostaie w oczach Jasnie Wielmodnego oyca Kuriny, bysmy dobro
ci Jasnosci: Kiedy Senator da Bog oczekiwane skutki wspierac, Kosciołowi Bogu

protekcyą Panską zaszczytnie a naostatek Jasnie Wielmożny starostyńy dom odemnie cześć takową czyniąc iako Jego Mci Pana Miłościwego Jasnie Wielmożnych Ich wdzięczność swiadczy. Bydźcie to wszystko y owszem nadzieie nasze y cnota superabit Dexterę WMci Pana gotowemosc. Ktorych tysiąc zbawienne zdrowie przy Tugo y szczęśliwe powodzenie Panskie, przy stanowi na Regimencie Kole godnemu y momentalnie Pracy. Ja na tenczas niegodne swoie modły do Boga posyłaiąc przy Łasce Panskiey ostatni quiesco.

Salutatio prima Illustrissimi Episcopi Fulgorensis data Brest alias Cumstanta tempore autumnali data.

Autumnus est gratum vivimq; et prodigiosa Tui vultus serenitas; et nobis reduxit Illustrissime Reverendissime Antistes. Vide te nobis ingens pectore nunq attulisti; nova subito Deli catus Fidem, nostras in oras tuo aspectu beatas induxisti. Arietem Flandum veteris velleris tui pro Libra aut Scorpione, nostrum melius Gallus aut Ledaeo; idem et vigilanti stellio hiemis Castor et moru innocentia mentisq; candore agnus. Affundit vigorem quendam animis liberalissima placida frontis Maiestas; et directos longa Tui expectatione vultus animat in vicissim. Veris mirabo flores Mihi nobis effingunt vosq, quos ad magnq spes. Cum pacis implantasti vestigijs quisquis eris et Tu calcas vestra est: et quos in colos Dios temitatis vultus serenitas induxit tuos, qd rosas hyemis non pessimq, serenitatis Tuus meritis Tu colores. Floridos ergo te oriente nobis pollicemur dies tamdiu quamdiu Tuus vultus illud prestitis, ne absentes hospes optatissime desideremis.

Eadem Eiusdem Salutatio

Hodie demum Brestensis ecclesia, consequit, qd hactenus non magis valuisse qua vota pietasq; Illustrissime Praesul. Non talibus arcu, regis vanas ferentis nubes, desideria valuisse; dum te illi fortuna splendior sagittarij partibus et assectus Tuis termini; qui te ipso vota et absolutis Tui desiderio coronaris animos. Non Tu mirum sane confessum est Mi Pastor metam, qui ad Tua eluctata celsitudinem, vota vestra te cunctis repleret arbitrati, et te maiore omnibq; desiderat et admiretq; Habet gratias precibus Pastorum arbitris, qui te sibi votorum dominam, tempestive donaverint. Periculis Enim erat, ne cha Tui rumperetq; arcu, quem non magis sagittarij robur, qua nostrorum extenderat desiq desideriorum. Evangelia in celig resarcivit ingeniam, Stellarum insignia Tui; cui Cynthia ipsa Cynthia Lunaq in arcu, pro Perseo, auriga in Aquiles viborans in Cursu. Illud tamen non Enim iam arcitenens Tui demisit nervum,

untatis cū tels vtis o R. Lotsul Illustrissime pstt; et gaudia grā ex te capit, fili as grā potes maxime cuncta.
Alludy si ad stemma Paladnaty Brestensis; simulq; ad insignia Lotsuiana salutatis.
Illustrissimus Palatinus Vitepscensis Sonore Palatini auctq; ex commissione ordens sa salutatus est.
Trabeato auctu Sonore et Palatinis cumulatu Jaszolby, ordrabunda te adorant ob gratia Illustrissime Domine. Nec enim cū gaudio per sacro Lotsuid Numinū Comitia, adlegit Patricii. Quidem illa celebritam virtutem patrū Coronat prodigijs destinabat; et auspicū totius filii inglorebat Sonorum: ait modestia sua ordeundia, quā cū tot Jaszolby ultro te prosequantur, a duo sum properante excludret dignitatem. Vidit tandem grata Patria moderationis sua continentiam; Palatinos sua stemmata Jaszolby Jaszolby credidit; et quo sua Plandorby ordeundi, Consolatorum ubi pura gleminant; quā quidem in Palatio Gradivi Campo, magnq; Egionis Catastrophe sua fecius Gostili tabo totius Lachoth. Addit purpura Consilij remittatis nostrij pudor qui ni vtros deprimit vultq, quod tanto Patricii Senatore digni asserre nihil Sumulus possit eloquia, pudet vos, quo maiora honorū Cultorina, Patrioth prelatq; est animos Celsiles.
Secunda Salutatio Custodem simulq; gratulatoria dignitatis collatā altissimus tantia Illustratis Poly seu Wiga.
Expendit tandem ad Senatibus Curies suos pecha meritoria Patrii gratitudo. Illustrissime Domine. Iniusta fuit nimiū, si Consulatus suos gravitatem non varietatis ungua ponderitatis, effusorū in Bellonā valendijs gleminas suorū, non promeruit dictamisset. Nemo unquā Palatinum capessere honorem potuit, quā sui Cultores et sacra Gleminam expedijt ad dignitatem. Nunquam felicior alveo purpurea sic alienū insinuū defluere potuit mures; gradū cum suo ter gemino ruboni, secundo influxit amne: unde quales Patricii Sospitum sanguines et auri velud fluxere liberalis. Vt non mirum sit, quod e veteri Romanorum more, Patria quoq; Palatinus Sonority, ter gleminos amnes Sor coronaverat, Equitby Ibes salutem Faust. Decurrunt si ad nostra vota secundo fluctu; donec maiority aluit Sonority, Celesti sti misericordi fidem.
Illustrissimus Thesaurarij M.D. in Januario sa salutatus est Brestae post relatis eor si antiquitatis.
Deliit ut felicia pdicatis annis auspicia ex suo vultu deprometur Illustrissime Domine. Communis enim sti est cū Dijs felicitas; ut quotiens te inferas, fortunam in contatum secum deducas et futurorū ordinā a tuo vultu plenū Cant. Prospexerunt fortunatis cursu tempora, quorū vultus placida frontis sua arrisit Majestas. Decurrunt si dares ad

vra nra des: qres tanti Hospites inhabit adlatus. Aperias numerabimq horas, prehora
computabimq momenta; gibz Illustrissimi cultus terenu, Jelgorem pariter geminavit ad pretium.
Illud Cygo promis alacrahorem vocem as pectorib, ut gradm notas inspirabit felicitatem, ea-
dem tibi Jamulesq Jorhund vre, tibi illa sit allegio, ut sit diuturna; et Jua in
rempublicam merita, pariter tibi Coronet prijmijs.
Dd Salutatio eiusdem, cuncta alia circumstantia templi, qd capiendaru munificentia est
cham.
Fridem obligata in gressus pectora, dixit etia Jecta Jua beata cultui ingredientes, Illustrissime
Hospes. Attingunt Jumules Romani Jua Ldnates, cuiq ut sit erexerint sta crescunt sacte
ng liberalitate. Utroste munificat inclinant gestib profundo veneratiam qua animar. non desinant
munificentiam. Ipsa tibi Basilica moles, qd tardeq tibi liberalitas vestra ponderi, caput inflexit olim
pro tanta Jua moleri, ne desiby videt, extata gaudia et Deitate illeg cultui, ad cuius aspectum,
sese in altu porrigit. Magno cum tibi Emilio animi, qd te ad nostra inclinant limina, precesq
am detendunt angustias, et Jua capiant magnitudinem. Jua vero inclinatio felicis auspicium anni,
a Jua detinui pericultis salue, allegatis tibi Jueris vota: quibz, stabes auctas. Continuem felicitatis
torrentem, fortunata modestia, unite vorting, prelamur initium.
Salutatio qd legit est plane extemporanea cuius Hospiti salutandi debebam.
Divina plane Jui cultus desiderius interrupit voluntz animavit ap in planes, Hospes Illustri-
me. Fatemur ingenue quod ejem nostra Jug desperabit adventz, ded non ausi delanki in vota pectora: dce
forsan et reprehensa qd Jui de cultu capiunt gaudia fingebi: tamq non habuerit: Sed Jua vota
rum fuit tibus effundi Deitz ac pectus pretium q candore Scripturu. Ita tandu inspirabz omnem absti
nentiae elogs Cicham, ut profundos animadvtos in affectus. Jertant bi et gulgothas qua in fronten qua
in lingua cumplent contendunt; adeo ut inter pugnantium grata discordia gaudiorum, nova oratio in
cendi nelespectas. In ambiguo est gratulari cultus nostri vtz, illa Deitate qd Jua animis in
Patrem deposuit diuinum an nostram amare sortem, deponere gaudia, Mortalium, providere diuturni
tati deletang. Illud proinde Silentio, reluctantia de de inducunt Jua ora, qui tibi felicitatem, cultu
mutatem, pertinitatem intima cum salutatione apprecemur.
Circumstantia tonarbo Deitz Statio totius, et Nominis, sta grisciam Salutatz.
Hosi: de signo amicis nobis mussent dicta periculosa propa non tam illud adversz, quam Jui cul
tus Deitate, Hospes optatissime. Mirju est qrd non altercant in Curia, qd tantopere anxiant pub
lica Deitz; quibz ignes geminabant Deitz: quanqua tanqua parui Jui aspectus protectent desiderias.
Restyo nos tamen opptatissimi a Jllant cultus Deitatu. Dulcis anhelantis pectoru vota, blan
dior, temperant ardores: et qui tantos ignibz propecathedi fulgrant, pluvio mitigari. Hoc debuerant
restrictu Deitz animorz. Deasset Magni Hospites adventi Deitz, et placida intercipit, ad cultu restata
Dei. Nitatet adventare Dalbini Jos o felix tonitrui blandior dignificabat murgitz, in cuius ad
ventus festos allevabe ignes potz debuit. Jergiquidem nostra vota anhelant pectora intendia debuit

Rtyę gloriaret. Tam diu Reo Sdi audebunt, donec gaudys. &
Salutatio qđ Scripti dicta est a Circumstantia Nominis et diei
Grande ꝓ Oratorū Rectarumq; argumentū et labor ex eospes desiderat̃me. Nondū te Sospitem illa, qua mentis maximi, optimi exigunt allegiumq; elaborationē: cum ostentationis Martyres dissimulati Natalis tam obligatorū gloriantes nobis materiem, qua assurgerēt in populares Limi rejicient tradam Cogit. Ad non obstantia tibi intendunt oblatā; reflectamq; de Deo nulla capacitate gratiarum, risi multiplex esset. Sta Ignatij Dei nomen impleri, ut morū integritate adhęrens. Sta principatus simi splendorem Nominis allendis, ut Dulcem gloriantes: et si indecores (ut decores chō Martyr) spes. Evangelium tormentū tibi grande pulsorum ꝓ Martyrio, rubor Dei ex alto sufficiens qua ad laus laudes erubescis, abundet fiducia. Imo et in illos, qui notant tui derivant inflexionis decores: sta interim ti gratissima Dei inter te dividunt mendacia, partiuntq; relationem, Reprobem te non possunt.

Salutatio Sospitis in Communi.

ima Animi nostri rediscant telum. Hostyą te ingens superum manu allegiumq; reddi dumq; nostri Intelligę gratiā tibi obligati sumq; si animos detegamq. Sta tibi et Deo victima afflata victa: Dulcia ipsa nostris inspirat agnimam et siquidem dulcedo Dei desiderio valentes Cingamur, adeo prodigium te Magni Sospitis pedes latimur.

Deo Opera Deo Redemptione scrada initiamq. D. Andi exordia apendq Deus desiderio: atq; sublime in Corporali nostri genus est. Jactui a Deo Cultu in capitas eloquentia nostra ordi: et ne dic propria Deo abundę consecrati cultu. Illa Reo prima Corantis Jaculatio nostra dicta Sanctę pro gratia pro meritissime Patre dilectissime Deus.

Stat. Inscriptem quia natam nuper Jaculatio gravi pond Stati, Deus adfectum. Non illa dicti eruditi vagus, Patri enim intelligat esse Cognitus Dei dicta quoq; placent Patroq; medi Nunquam porro Jaculatores Etiamus, quam ubi pro. Te, mille de petere vota Deo dedimus.

Nieżwykła radość wesele niespodziane, nowe nowym odbiera ruchło: mnie Das Jaculandę Dedit oculi, pokij mitey WMć Panstwu w progach naszych bytności. Obcych bywań życzliwego nieba aspekt Ale nasy uniżonska twarz widomie nadym Laddebat splendor dlem, y ovey Spragnione miło odymiat a podstatig. Milczym nicrozumie dlis nasiłig prog nasze aspe Bitin Kiedy twarz WMć Pani Wnijtki gro sudra inalet, twarz mowne pokij Kiedy mnie ze Planety gasną, nigdy pierwszemi nieba Fawarami odbiera. Tego nasze dzieci wym niebem WMć Dobrodzieiy z całym domem swoim odbijerza: tak widome pokój mie oddaie dzieci Deszcz WMć Panskie bytności swoiey spragnionym progom, Stestkowy affektem naszych sioł, hudliesz & serca życzy. Zeby byle nasze dusz dobra bliz świętnych domow, sołom naszym pokij Dobrotliwie prowadzonym Dworom, wnętrzami rzone nasnichi wieki:

Stos Jesum Jw Dubra Jadwisin ipsa Dominica Palmarum sta Salutationem nupt

Sublimi.

Vota ollaudanda tibi Celsissime Principes et semul in nostra exhilarans Fortunam. Scilicet iam ille es Dulcium optime optatissime; et plurimorum felicitas ab ore tuo pendebat. Magno mariolem tuo, magno tuo nostro adorat Athos et grandescit augustior, a tuis quo Serenas omnia vultu. Radiat accliuat tibi caput, Adriaticus Neptunus Imperator Ignatius. Dulcemq; Radualdinæ domus fundatricem tangis solum te cultu per cultos prosequitur, quem potest obsequij nostra tenuitas. Geminus tibi tibi illustrat Stanislaus, et omnium in te compleadini gratiarum congregatio. Attollit in tui reverentia nomini, mari Clementissime Fundator Macleshij Salutaris caput; cibi colitq; immolare Iram Nostrum Carinensissimq. Vota plane illi animamq; inspirant vultus, secundo sor est felix nomine Stanislaus. Vt gaudium quod ex tuis vultu habet totus tibi valet, intelligas celsissime Principes, quos maximi Sodalitij temporis latitia affluit: agmatentes ara, non pudio ut ante collocent cingulum, sed augustam tua Serenitate. Quos Cum Sanguis est, debuant tuleum. Ipsi nos quos Nostrum temporis relaxabit dilectet, in plausus et lepidia absorgimus, ut profundis in tuis Salutationem Augustinis Cadamq, adeo testatq omnia latitia; atq; uno celebrat ore ingeminare videtq; Nempe Radiantem tot Principis Compleadini, tuam tot Dulcium immanem, Dulcium votis delicium, amorem omnium, Omnes amplissimi solicitatis nostra Maiestatem. Quis Salutationi dum te virtutum Collegium sor prosequende allinat: nos augusta illis virtuti sonores etiam. Quos, virtus laudatissima perstrictatem, florideum Stati robustis vigorem, Celsitudini fortunam, cuius corde vovemus et ore.

Salutatio Judicis alicuius tractio stemmatis

Prima. Prima sor deberis ad vestram Tribunal causa, Nomina tibi nostra Magni Judicis. Libri Nostrum ante vos: quod promeruit tantos Nominis Dedecore Salutationem non posumus. Volentes tamen, quod amplissima munera quæ Nostra potest virtus, plausum nobis maiestatem non deficiat. Grande sor religionis est: atq; nisi vestra Amplissimi Judices fulciat benevolentia, Causa sibi, nam nobis Cum caret in vestrorum Nominum Salutationem.

Secunda. Dii vos decubrabant subsellia, Judicum optatissimi et optimi. Intelligimus grandem hyperam estis munus; si vos tandem dare voluerint. Patria Enim, ex fatali depone volant: grandia Jahgant tibi et vobis. Mutabant hactenus Judiciary fastes, quod tandem vestro Nomen pondere maiestatis in vos insignes. Dabunt sor virtuti vestra et meritis boni superi, ut quos expectant diu debitum, Coru diuty Honori et cultu Jovi licebit.

Tertia. Fastes Judiciales intra sua optime Collegiati et Collegati fastis, Reverendissimi Mitis: Judici Judicis solutes non antiq. Cuius orbita dominorum in Patria Senatum Capacissima et Ita regiis obligatis Maiestatem Palatinatus nostrorum interneuligi. Fastes Ecclesiastes antiquitate

conspirantes in se animos sos sibi tam sumanitate stringere obtinuit, quam obligare obsequio expedivit. Regi eum ampliora sos est sibi parta merita: eam sibi sua merita, sibi vota nostra dant.

Ita sibi nota secunde navis sua Illustris Magnifice Domine. Illum cum prius et sibi cursu portum tenet, ingens Sloah Slavus gaudiis gens inerat, cursumq coronant. Hodie postquam (4) Vates Sodin sallit. Si aritis sibi navis consenduat vestra salutes. Hinde ex Mio pro recte custos dictes, profugam olim rursus in retras Asiam civitates Olimpo. Ita sos sibi in sua navigantis sibi sator onerata, et placide spirantis animorum nostrorum votis, alibi olim superesti sonoris reneat fastigium una telum.

Ita. Quando ex Judicium desiderantissime Plaudium sibi tulerunt omnes, super de omnibus Imo Jovis Judex pig instatus es, quam electus. Ita pro sibi nec meritis sua vota et suffragia Vitam nulli negatam voles, quam assigne sua pro sibi, q nominatam, et est sua salus. Nemini apud Romanos fuit talibus litera, certe sua est omnibus. Super pro inde est, pro te votisq conclusis gaudentis sorest gratia immortalis.

Ita salutari debuit Serenissimus Augustus Secundus in Podolia.

Tandem exoratis aliquibus, cum Provinciis sua exortus est Christiane Potentissime Rex. Diem illi sui tarum sua erepuit, allevidis sede meridiem Regnorum Regumq Al. Ioannis. Bi nostis. Podolia sua cum sole obscurata egit tenebras. Sodie sua serenitas, umbras exclusa nostes eliminat, diem aperit sothenatum. Visitasti nos plane Orbis ex alto Regum. Jam oriturus, qua radiant tenebres sibi et calentibus sotida nocte Podolia Regis cum sua spiram inspirasti. Placet eum antiqua illud sibi Comenius carolus Sodie eliminare: Nunc si nullus quia videbant tenebres sibi. Polonia Regem apropriis Regno dorsatum obscuro. Vide runt Podolia radiem, Ukraina, aspectorum Camenec ut cum postliminio placata nobis Mo miaca sit invicta sua spherae subet yrbes, amenati libertatem. Imodo Benedicte Domine gladium pro Deo Mundi, tabet sua, stant in perpetuam celipsim sua, et antiquam sos sub sibi reddes diem.

Legatus Bavariae Regis cum Superig, sac salutationis excepius sumest.

Non tam ex Polonia, quam ex ipsa Majestatis corda venisti; stupes Illustrissime. Respo sibi Regum patuit cham Principum pectora patuerunt, cordiq patria Regiam etiam mos recepisti Protectoratus Bavariae tempus Legatus Serenissimi Principis Angusti Campe addaisti; aliud egisti felicissime, quod multo arte fandelo Spiritu celebrant. Vates: quod vi victi elysiq animosi regte Legis Bavariae Regnorum sobi, populisq sibi, nomine augustorum pertinaciam salutarunt.

Concludo tandem protulerat sorte aliquanti praesis, illa Serenissimus Augustus Secundus Regnis Spes in Podoliam cum exercitu perrecturo salutari, anno Debuit domine Collegij, si ad illum

descendere dignatus fuisset.
Habet iam Boemia nostra finem, se magis vota animos quam votis hactenus angustias relegit,
serenissime ac potentissime Rex. Faustum tuo publicae felicitatis e, indole te, qui augusto
nihil beatos reddas; et fortunam omnium aspectu tuo. Non dumste imperio deos coniunxit anxa, inter coronatos Polonis Reges Augustae felicitate, tuo est felicissime fortunatissime
et tantis iam obligasti Patriam beneficijs, ut status omnium vitales, qui in tuo solio
consultant. In quo Reginam limine pectoris gerendam gratiarum dicto Patriam munusti: alia:
grata ee debeat, cum beneficia in tempore posit. Patam est tenuitati nostrae plus Maiestatem
tuam contulisse e Polonia quam allegerit. Postquam liberalissime supra es impleta principes, aura
erogasti; ut es tuastam ostentes respublicam, etiam pectorum strenuis ut strenuam reddas. Prospe
rae contra Orientem triumphali passu, ut ad pedes victoriae collidat, et immortalem augustae gloriae adiendat
meridiem. Si nuper in Hungaria pse terror nominis prostravit Barbaros? quid cultus iste tuus?
quo exanimas Plande, quid pectorum faciet quod in angulis tyranni es pedes. Legs ac lumina sol
lunt alys, alter plus qua humana fua spectare videt Sestitudo; cuncta in Poloniam Bellator
Invictissime et tuam facies; affatibus dicit sectae frontis comitatum, atq ad Regnos tuorum
vertice prolumbit pedes. Dabitys auspicium parva illa Bosphoris indelis Stampolda, quod in quig
Constantinopolis medestillis victoria deffigies signa, et obstia dupplicia, Orcanis Imperator prostrum
se adoraturis. Ita militibus Sacris sub Sobieskis nostra praefuturis; quod se Augusta nostra spei
rantys pectulit voto, ita comitatur suspitys, ut olim pectora cum victoria tibi palem nobis
in sinu allatura gratulabunda illustrat cum applausu; ad cuius ostium proxima esse dimittit
pedes. Vixi

Grudnhores et capellas huic materiae seruitutes adiungo.
Wsdy nie ludzkie bystra Rzeczy w zdrowiu przeliczko mutyem gosciom usługnosc, Rzedy na
rzmo. Wsdy nie ludzkie bystra Rzeczy w zdrowiu przeliczko mutyem gosciom usługnosc, Rzedy na
rzmo. Wsdy nie ludzkie bystra Rzeczy w zdrowiu przeliczko mutyem gosciom usługnosc, Rzedy na
orbome y wsystie przyiscie ich Katdego stanu take by sanie Expectatyy przy Bodnicy obur do
mord dworem stały. Maiestat to podworiow domu nie dany Kac przed gosciem, ieżeli nie
chpli Sedecimyes nie dworzy SE. &. Soc swatebna to niepowodnana ludzkosc, przy dziwach
gosciow dworzonych y sterze miec niezawarte. &. Sedr enim illo in hospites seruitz ani=
mo, ut canas domorum nusquam laudant; qua hospes velut invitatus se repetiat semper
limina.
Edo. Omnia dat amico qui animum donat. Quid enim qui negat? postquam cor, quo prehonus
nihil est illi dat. dedit. Indesum praestantissima gratiae munera deserunt pectum; et aurum si
legat, pallescuntys gemmae, si non ex animi profundo stillant. &
Fuerit Rudzki
illud salutandi: plaus aquae Partos, et Dynastas duos a dire mundi cingula iubat. &
Maior mea e in te hospites affectus, quod a pectora fatale domo offerram, de cor intimum

mo ne pekarniby żnid oderlem stego Cyrjsa.
Apud Iudæos enim nemini licuit hospitem Deglem sine munusculo salutare.
Eho scribit Aristides moris apud quosdam gentem esse vt doctissimus sapientissimusque vir
qui sanctè colendus est Deos doceat. Iudicetur optimè Nominus et Fama odores hospitem spo
spe; ita vt plane opus Deglagrà dt, Deus at Arcka, et opulentissima clenodiorum abditicy,
de capiendam peregrinis odoribus iam.

Eto. Pyskny to był miłosti Ku Panu y na vdek wobywatelstwo miasta Neapolu; Kiedy
wiedząc tego do siebie Cywilizacy Pompeiusz, oblicie Dogini Flora munita Rusz
ce Kardego stanu y wieku ludzie pod nogi rzucali, całkby Cywilizacie Rotundige plastra
Rzymi Kandego niepozwalało podeptać Kaski. &c. Iest nieskończony pismo tiestwier:
dzenie, y kwalifikacy vstawicznego widzenia, vkoronu Cudzica Flores, ale statecznym effekt Kterych
obwarowanosciq Dostawował, pospolu Dzieci pod panski rzucam nogi. &

Eto. Ces fuit apud Lydios vt nemo quisq; pro suo pospe Regi equitanti munus offerret.
Iuuam pauperior Perses cum Artaxerxes equitaret, vbi sibi nihil præter se vidit, effusis cyr
dicto utrisq; vola aquam hausit et Regi obtulit: Honore se ingressus Cyr aquæ libi
aqua Ille optimo omniu est. Artaxerxes gesto animo allectus ingrati Ego Some du
um muneq allicijo et in prehospitemis reputo. Aquam utrisq; fiala ex Cyri aurea imple:
mesit autem ipsi dono Persicam vestem, Regi Galatiq; auream. Ista quidem Cyrudako dexi
se potest oratori salutatorio, si se reflectat Orator ad Cyrum Cultum Cultatis vrbem
in qua salutat Hospes. Exadvarit tamen nemo ad oratorem munuscula reddatorium aut pro
Cedmemoriam actoriam, nam sine si mutuq petunt est, aut pbeata.

Eto. Jeżeli się nikmyśle potrzebuje podobno w ludzkości y Chrześcijańskim affekcie Pan do
wakudanski Dyscursy; Kiedy się im nieboszczkie, że przeciwko mieszkańcom gościowi Bóg
nowi Dostkiemu, tamtem mieszkańcom obriam postat mawi; ale ad complementum affe:
ktu, tamgo pod rękę z Krolewskiego wyprowadzi Cudzy takie na godowy wz dokazy
gościa Chrześcijańskiego wz własnemi usadzi rękami; tam nadstatek Panskiey
Cnieromatu wstydliwy powagi, prawie wpaludamen ce y Korzie, bez oczumiego wi:
dzicy stangret, posłudzeniu Kiero wat y Chrześcijańskiego powiedz. &

Eto. Strabones Panicus Fluvium Hesum salutaty ce ablo dicit: Labor Pitagoras
Zieret appellatio talis qua declaratey gaudiu non hominum tantum modo salutantium, sed
quæ circa quæq fluminum Fortunam suam et Hospites adstatu intelligentiu; illorum illi
et fluminum quæ Cuitatem attingat in qua Hospes salutaty.

Respectum fidei applicabo ad salutarem, i. sic in stemmate reservet Ihesum, ut Sunt. Strzeniawa, Doruhyna, Kopaczyna. &. Unde Missa Sabbati canis pleni:

Natus ex aspectu virtutis
Rzeki się wspaniały;
Iuxta ex voto
Natus Panskie oko.
Oculem oculos datus
Tiedy Cię witały.

gno. Cum Antonius ardem Athenas ingrederetur, qua hospitis veterenthi et Bonori cures blandirentur, gestus omnia attendebant ignitis, lapadis, et triumphalibus signis. Unde consertis do sibi nuit, et in Regum Pialipurgis ingressu, urbes igne triumphali collucebant, insignum pulchritudinis. Dilectus arsit semper intima pectoris sui deuotio magis et magis ardebant cantus ad hospitem animi, qui estaneus et adfabilis ignibus. Hinc ista effusio:

Niech wstrzymie wtorowe
Laury zapalone
Dzika wszystkich Bogow
Niebie tey pomocy
Boguc deus gorzato
Boy Cię wyglądało
Morawo Boy Panie zwycięstwa
Thus Cyprii oczekanie.

gno. Duda nicalko dzisiaj wstępowac w zelowicka Chorzy przy miłey gościnie. Panskie slynsko: inspiz animi sibilone celesti. Tak ustawnie wsko wschodnym Euandrobe sedalem, mdleiący Kubczemi gwoli dobytkiem Chwiały, iednak Panskiego Planet Pisagoris aspektem ostrzy Cyprine. Sedzie ig. & Sawnie to potkaiat Cyprski Augustus, na Chorego przyiazdz od milosnego czasu pra wie wyposte dzieci panskim iednak ostrzkione aspektem, dopiero tego przystoto wigoru. Ad adventu Augusti Cæsaris, Hed domuos iam ad terram ramis Eduginia! repente fuit ruinus et vegeta festa est.

ab. Apud hospitantem Deonem Athenas, cuius, clarus urbis depositerunt, in hunc cultorem affectu exaggerati et Cybrii testimonium. Dicebat filiam in Municipio hospitis Matronalis deum, qui hunc duos omnes depositas.

Za. Niezgodę na ten czas, rozumie ony obyczaie, Księgę Cotton Culwaig, upodobaniem y ustawy y statutowy niciako Cypringe affekt, pewn de pelaus wdrożyły powodzy tey

Claudianus

Bardy, srzbrny y złoty monety obiema stronie rozlicznie y rozmaicie rządzami. Przez ktore Alfeus ng fluvios superabat Ibros, aurifera dona ferentes.

Nektar pełny Hydaspes po brzegu rozsiewa;
Ale Tagy bogaty złotemi poleva
Piasek rudy: iak rzeka rzeka niezbrodzona
Złotey zgodnym torrens płynie zbogacona.

Tak bogate lady Emilianych ogrodowe Poddanstwa Panow, ze okrodzym Dniow mowie: ogrodze. Evalungi hic aurum excolebat, vastigia rudi impressa, aurum producebant et Beneficia. Magni alicuius Mecenatis salutiferi allocutionem audiret Sol Deus, cuius liberalitate obera tus.

12. Alexander Magnus dum Tyrum oppugnaret, per quietem vidit Herculem ex muro sibi manus tendentem, atq; de eius auspitio confortatum. Applicatis in salutatione Epistolis Capi Carthaginem quam expugnabat.

13. Xerxes Persarum Rex in Graeciam ad Rates, Platanus in Ripam mutata est dolis. Applicatis suis, et Spartanum Regem, et Deum cum victoria et pace parta salutantes.

14 In Rhodo, Diana Solis est in sublimi posita, cuius vultum intrantes stupent, et cuncta ejus ex Solis ratione depictantur. Postea diversos ambos Cuiusmodi vultus, videbat Deum postq; explicati in gaudium et Solis ratione ex desiderio suspitij adorati; hunc tantum modo visites cum Gospey valedixit.

15. Hierosolymam Aelia Capitolinam postquam Heraclius Persarum Rex tanquam esuriem recepit, de Fortuna adeo secunda sibi gratulatus, Deus diuisset, Solemne Coronam imit ac pro gaudio nocte insomne per exclamavit: Hierusalem Salve Aelia Capitolina. Admirandas ac Exaggerandam gaudij magnitudinem, et suspitio adorati, quia etquiescere non sinat, cum noctes quas interpellat, quod Deo tantoper ab suspitio adoulant cultu.

Ex Italia aurea, huic eadem materia scriptura adeo nouella.

13 Dies Januarij Romanis faustus, olimpe quo Fortuna simulacrum, eadem in Capitolium ascendisse dimissum Credebant. Maiorem longe felicitatem planet Catholicus cum Gospete ad Ipsam Exaggerandas.

14 Januarij apud eosdem Romanos Victoria Dea Solet; quo Pompeae laureis, sedes de suas domos coronabant. Jozefi kiedy z onych mieiscu podworske Laurowym Galkiem wracaiy wszystkim; Jerozy despende Coronas: kiedy Ros: kiedy wroskie Rzymy obyczai mowiy y stes Pindo alego

pragnilia obliuā Romā. &
28. Festū Eiusdem Erotis Sorbuā Sacra fiebant Dys Pdrahlg, qui pblicum Custodes Hominum dicebant apud Babilonios asseruates Fortunam ea die in eam qm Vbi Eandum erat reducta.
31. Eiusdem Romā sacra fiebant Dys Pdrahlg, qui pblicum Custodes Hominum dicebant, per eosq plenig spiritū se duci putabant. Vtaq; Idē Eruditio aptissime accommodari po test Salutatoriā oratiori Mecenatis alicuig insignis.
6ta Februarij apud Atticos Hac die mensa panibg plena foris exponebat; tanquam Hospitem Deum conuiuio illo dignantes.
7ma Februarij Iulig Cesar ex Albano monte triumphans hac die urbem ingressg est. Eiusdē animorum victoriā pari plausu urbs tocta excepit Stoppes Magnā.
13 Februarij Ea dies festa Romanis, quod in illa Camillg gallos ex urbe Capitolio obsidentes eiecerit.
19 Eiusdem celebrabatq festū Caristiū Atticis, quo illos alios mittebatq amicos do na.
7ma Martij Victoriā Dis de tenebris Atticos celebrabant multaq; ob id accendebant luminaria.
18 Martij Sacra fiebant apud Romanos Dee Fessonā quę rebus adfesse pertinacitatem credebat. Sacra autem fiebant in tenebris.
24 Eiusdem apud Romanos festum Hilaria dictū celebrabatq, Communi omnibg iucunditatis ea quod Isis ad incolumitatē cuncis alludebat.
20 Aprilis apud Romanos bono matre Sacra fiebant, quod ea die de Gallogri victoria ex Annibale Nuncig erat allatus.
20 Eiusdem Troiani Dee Fecundę Sacra faciebant, utq; diuitij copiosiq; essent Romanis, ex Catone.
29 Maij Siracusani Eiusdem anni in Sacris eius celebrant Victoriā Dee ob eam agitatā, quod Atticenses ingenti clade profligassent
2da Iunij Dies Iste a Gallis ex Catone fuit nota quod multi in ea Dys Sordidi macta rentur. Ad Salutatoriā alicuig Senatoris.
4ta Iulij Iuturnę Dee quę Amicitiam Fidem Concordiamq Romanis animis indere ex debat, Sacra fiebant a Romanis, in quibg inter Sacrificandū fas abijciebat ab Sordibus.

Eiusmodo autem Rex in Comitijs Generalibus salutari debeat a Marescallo per Nuncios seu Legatos Palatinatuum et terrarum electo, brevissime artificium eiusmodi salutatoriarum innuo.

1mo. Gaudium exaggerrat ex Regis incolumitate firma et robusta valetudine. Tum rationes gaudij subnectunt, a Meritis in Patriam, vigilanti circa reipublicae bonum cura et solicitudine.

2do. Gratiarum actio instituit pro indefesso Regis labore, et studio circa bonum Patriae.

3tio. Vota nomine omnium exaggerrant pro diuturna illaque optima Regis valetudine, pro felicissimo continuati Regiminis decessu.

4to. Tandem adiungit petitio supplex admissionis ad osculum Regiae manus.

Praxes huiusmodi orationum videantur in Oratore Polono

Responsurus salutatoriae orationi testetur gratissimum sibi esse affectum gratulantis, explicet mutuum gaudium de salutantis incolumitate. Laudes suas quas in se congessit salutans extenuet quantum potest, illasque vicissim in salutantem refundat, voveat eidem fausta omnia, simulque studia sua et promptitudinem polliceatur.

Valedictoriarum orationum quanquam vix illius hac aetate sit usus, innuo tamen brevissime aliqua quae sic observari debent.

1mo Debet explicari dolor quem hales ex abitu Maecenatis vel amici

2do. Oculis duret a sat illum submoveri non nihil affirmabis, praesentissimum tamen semper memoriae futurum in pectore polliceberis.

3tio. Auspicatum tandem precaberis iter felicemque reditum vovebis.

Servient huic materiae nonnulla ex Poetis.

Propertius 1mo. Quantum oculis animo tam procul sit amor.

Puty nas nasi konfidenci znaią
Puki nas tylko przedoczyma maią
Tak prętko z serca idziemy,
Jak tylko oczom nikniemy.

Ovidius. 2do. Eo non possum corpore mente feror.

Że za tobą nie mogą iść kroki leniwe
Więc niech idą affekty w pogoni życzliwe.

Valerius Pierius. 3tio. Nam qui vere amat, is procul reposito absit corpore, quo magis magisque; praesens mente aderit magis magisque.

4to. Amantis animus magis ibi est ubi amat quam ubi animat. — Aristoteles.

5to

Longius inde absens, tamen hoc attingo quod opto;
Quo pede non possum pectore totus eo.
Nam licet obstat Arar Rhodanusque natans amore
Non vetat ire animum, quo vetat ire gradum.

6to

Ante meos oculos praesto est tua semper imago — Ovidius
Et videor vultus mente videre tuos.

7mo. Valedicentem filio suo Evandrum ita Virgilius describit:

Tum Pater Evandrus dextram complexus euntis
Haeret, inexpletum lachrymans ac talia fatur:
Non ego nunc dulci amplexu divellerer unquam
Nate tuo.

8vo Ita demum Nemesianus Eloga 2da valedicentis affectum describit:

Pallidior luxo violaeque simillimus erro:
Omnes ecce cibos et mesti pocula Bacchi
Horreo, nec placido memini concedere somno
Te sine vae misero mihi lilia nigra videntur
Pallentesque rosae nec dulce rubens hyacynthus
Nullos nec myrthus nec laurus spargit odores
At tu si venias: et candida lilia fient
Purpureaeque rosae et dulce rubens Hyacinthus
Tum mihi cum myrtho laurus spirabit odores.

Et sufficient haec Oratori in hospites facunde humano.

BIBLIOTEKA W.B.

Circa gratulationem festorum in orbe Christiano solennium non vacat ductus immorari: proinde non nisi aliqua innuo.

1mo. In omnibus eiusmodi orationibus debet exaggerari publica Orbis Christiani laetitia ac plausus; vel de Genethlijs verbi, vel de triumpho resurgentis Christi &c.

2do. Addi debet specialis plaudendi ratio ducta a persona illius cui fit gratulatio, tum etiam a Persona gratulantis.

3tio. Brevissime attingi potest laus, a meritis, dignitate, praeclare factis eiusdem.

4to. Vota, omina, laetae apprecationes, concludere debent gratulatoriam.

Eiusmodi orationes plerumque duci solent ex circumstantia festi quod intervenit. Ut in gratulatoria Natalis Christi, haec interveniunt adiuncta: Cunae nascentis verbi: Fasciae, Praesepe, lachrymae vagientis. &c. Circumstantiae Paschatis: Mors, sepulchrum, Triumphus, victoria mortis. &

Eruditio circa haec, et historia, fabula, ritus antiqui, symbola; impetu et acumen uberrime conferre solent Oratori.

Cuiusdam Episcopo, ita Gratulatio Paschatis adornata:

Reducem e sepulchro Deum, Deos primum ferimus in obtutus, Illustrissime Reverendissime Praesul. Nam cui alteri redivivae Numinis humanitas totam se inferre debuerat in palpebra? nisi cuius Manibus intime credidit Deam ~~humanitatem~~ Divinitatem? quem animare me lis in plausus debuit? victor aliquo Deus? nisi quem nuper morientis in trabe salutifera Dei hominis, intimus examinavit dolor. Pleno in suum caput, quo se ad nostram de mittis tenuitatem, exundat alveo hilaritas; qui nuper abeuntem eius Deum lachrymis es comitatus. Aequum proinde est, ut qui penitus in Praesulei pectoris intima dolore admiseras;

pari Dicie solatiorū affluas uberitate. Ad cum redeunte in terras Numine. Ut veleficas ma
ximo tanq; Cnus et precamur animitq; ut simul vorlamq; ut maiores quos tibi parcitq; promit
tit melioq;, Sonores, Jus se insinuant ultro laterio: Ma voto lumitate Cryptas, quā nostra lupe:
ret vota, Mam gloria in manuq; fortunam, quā felices reddat alioru muscias.
Magnati Cujiam ita Eodem festo applausit Filius.

Sowrala Z pod Dimalgo marmure, Zycil nieboszc Z Odpitaly smierci spolia, nietiesli Duy Cgrsa;
y głosne nasuwat Cary de funere plausus, idom oyczowski zdobą posporu uroti. Wsdy:
stkimli Zarowno omnibq idem, podrzucany pokoy. palem ipsum, wypatrowane Krwią własną
Laudes, triumphy smiercią Kupione przynosi: osthliwey iednak Za synowską inklinacią,
Która lachrymis prolibusq; perorat, nadzie Mistrzynie wdowie Duom te triumphalne trophea
z Dzieci, Sic inplantata uiebunt. Przy Ktorych Krwiącze według pod Dony wiek lata, i sklepy
Lat Koronuiące vota, rowneyes wielkim Zasługom wrepublica Sonorū inclem Cata dobrze
vri bq dzieci. Boiaźń ich mierzi niezestrzeli Jasnie Wielmożny Dobrodzieiu tak my Za
tego Z dworzie y fortunkie powodzenia fundee do Boga vota nasz yes nigdy niezestra=
wyem.
Ita Carmine Cujiam applausū e ipso Natalis Christi festo:

Niebzde temi pertami Ktore Z bodu tworzy
Boy wzięte Z Dzieciątky serawnie Z broty:
Co Nieb tym mitym pokrem swe Zabrzeze skronie
Nieb w Kroplach Cyes pertowyes serze twoie traie
Niedzy Ktote godziny nieb Cata szczęśliwe
Zowyb Cgnie pieluszek dzicie miłościwe
Ktore gdy się Dis zbliża whut Wielmożnie progi
Marie Z Cyszliwos Cą winną nakłania pod nogi

Ipso Pentecostes die quispiam ex Magnatibus salutatus est meto.

Cum sit nulla Jnus quā debeat pepsit Sonores,
Terris, e Cælo sturiona lunyon cadit.
Jactus es ut luperes buccanā munera sradā
Cogatur Solus de Cospite dygna logi.

Vide plures vel in Oratore Cologe vel in Oratore Extemporanes, vel in Cdnice et ora
da prudes gratulatorias Cectoru, ad Cectes in omnibq quos possum asslis datang Cartem=
shatijs.

Postea eadem usus est gratulandi Natalem diem voluntate, quod annis die sacro Indigetis cuius nomen professi. Idem etiam in his servari debeat orationibus breuissime nonulla attingo.

Ille orationibus dare impetum Constituit nomen ipsum, et circa illud alia, plenas complexibus allusiones. Hinc illa dicta Stephano Gratulatio Polonica; in qua simul continuato est laudibus, quibus Divus Martyr Lapidatis, quos habuit ante se cui dicta est gratulatio.

Wielkich ludzi imiona rownie ich ewych dzieł zakładzywaią wielkości. Ipsa quoq; Magnorum Nomina gravidia sunt. Jakoż przyszłe zdoby ogromności swoiey składaiąc przedniejszą, go dalszą zadwyczaię ogłosza, y nasławo stopniuiąc ludzie nazwisko tego do nieśmiertelności. Ale myśl dać pretio. Stefaniatio zdobiła nieba wielkich przed oboy Cnot y Zasług Wzor, Bożą ter godności śmiele naśladowała Rzeczy ie na pamiątkę Stefana imieniem Wasnie zwaliła Korony od Boga Stefana Corona. Przydawszy tak bogatey Koronie Cny y Sławy, Rzeczy ich nie: tak bogatemi obdarowałgo Klejnotu Kamieniami wkłoto osadzi, iako rownego nie Cnaiąc ich na Corona Christi y pochwalonych przydobył, Eius ponat in vitis pretium. Tego za pozwy Sługom dorownałgo Jesu podrobie; Sobie upatrzyli winszuią, nietrafi sobie imitacya tego nadziei Boyma sią zgrzeszników zabawienia, iako radzi Zapalenie temu imitatio Cebel winszuie! Zebyś nie przy długoletnim Zdrowiu, wpromyślnej fortunie, rosta Cnotliwych obfite zakoy raydu tey Koronuiesz.

Circumstantia et adiuncta gdzie in aliis orationibus debent observari, Sic postponimus Locu dobrze dulatur. Martyry Pańscy nastrumentum quo Sublatus Civis Divus Luke tarde, est, impetum et alumbo ministrant. Ut Divi Athleti Sancti et alibi, Sebastiani cognitio: Roma sancta de Tam insignia quę appingi. Cuius fundamento ex ista desumpta Divi soleant, ut sunt Ulna pas: sus, Sagitta ultimus gradus, Aquila alterius autem stigmus, Gradi et Roma Portae Epi. de Signa omnia Ede ingeniosa indat Orator, et pasta formet, a quibus Laudationem quia Gratulatoria oratio concludi debet. Ista Circumstantiae et Inventio modo debita applicata laudes Civis illius cui fit gratulatio Eiusmodi orationibus impetu et alumen disposed sunt. Unde illa sunt quę sequuntur. Stephano Edi dicta est.

Grandziny to Kościelny ozdoby Kommunt do nayiey posługuiące nowie Cnotliwości do nia niemogące wdzięczney y głośno Zabrzmiały Kamienie; wolatia duch Locato in laudę estimate suas. Dlatego się ten dowcipny wymysł wdzięczy prawdę Zamie: nia Kiedy Burgrabstwo Nieliskich Wodzów, wielkiego Sobiepana Swiętego Ostat browane Rzeczy tego Kamienia nowie się Zdadzą y powinne odnawać Dzieci; że ich w bezpiecznym tak Klejnotu nosiś, iako wSchowaniu. Nomina Bożą tego pewiią że wstępstwie niepodziałny fortuny impety o te tego nadziei Cnoty

Exdo Kamilcie, Radzy Zmich tanowaz bylie Ludzkich po Cypatkow vicasp studiuses, Radzy sp abraty pellmilni Kadlud, Kborym dzisk lata dali Sedzpolusk, fortunae godziny nadadz bylieste. Nia nakka Kas kes Edzys Cyczliwe tota uiedzenosc na hysb de Cypiscie Kamilciard.

Gratulatoria Segnuntes digtk Hieronymo. Senatki.

ima. Tus Jor bot dzierkpimo ore Ludendu Jogt bodie. Nec Cim unkgoritate magis me rum gram felicitate dicendi Hieronimi Co. Sendet ab ore fuo Cyprus. Ad illius eloquio uniuersus Orbis. Exclaung in Senatu Seruatum ab anino Seruonis gaudeat est: reuet Cim omnes formidat neminem. Sli amans. Sole de seruit suchsome Exlu, Patrid commodo omnium osto.

2da. Nestorem Sugirasti eloquio et annis uinte. Illus prope Cacrabili senis, ac mo ribus, Cate grai, Senatus nomen retines. In te Consily sedes, rationis delubrum, mentis cadkspimk augustale est. In te Maiestas inclinata reclumbit; in illeg amor, in voluptat Vive dolatio Mig et usibus nostris.

3ka. Salantlm Gradam: Infaali Stati Lud athelinq. Non Cisbesolit pro suo sagitt da rem Patrid in te inclusta Primy dicendi Conaty Hieronimi nomine Conseruamus; ut non prosana audiat eloquentia, nuaqd Musas Fulundiores Cbu audiet, quam ubi pro sua felicitate, salute, integritate, peroratorimus.

Gratulatorie Sd ducta sunt Francisco Canonico.

ima In quam Cordis fui Regia penetrang Perillustres Cliuerd Spione Domine. Postquam Illud semel apCrulit amor, Nullum est nangram — Fallit omnib, et vel inuitos inuitat, ac prope urget suauiter. Stat in pectore sulag, quod prong in omnes se; cat amor, nos Illud Enclatione obligamg. Nefs Jor ultog dicterum, Sed ostiu: pedg tua in nos Crumpit bonitas. Nihil Illi deest, poster Lud perennitatem ibi, quam a: perto cordi ex corde appetamur.

2da. Et se seraphicum credimus Francisce. Post resCratum pectus, manus Ibi a: periit Cbeatitas. Fluunt inde beatitia et semper quod fundunt Sabiat. Stig: gat nihil potes, quod non Illiat in Illos, quos mundus non desinit obliga: re. Ego ego dilam, non Seraphicus, Sed Seraphinus es; Cbus in Deum figuis tibus amor. Netamen repetant / Se Sti Sidera / unicum nobis ortu est.

Ode Stephano ducta.

ima. Verba in gemmas abeunt, dum se prono adorat Graeca poplite. Nihil dice re, lapi nihil postpamg, nisi rigescant voces in adamantem, qui nectum

Stephani

Stephani Coronet caput. Adeo profecto est, ut vel suum prologi non possimus, quin
solvat in plumas lingua, quibus Coronatam non magis decenter, quam vir
ultro cupiat mentem. Sui Io. veritum cum refugit in diadema pietas: Illud vovet,
ut docta, quod Literatis petijt gravido caput. Io Candidos Io fungat Callulos,
quibus Felices Felix signet Annos.
Gratulationes dictæ Pisauri.
Ima Urgis Fr Romam Ecclesiæ, quem Regalis eloquentiæ obsequio Coguntur observari.
Parum est soluta Fe Convolvere Oratia, qui postquam Divinissimi Principis nomen
virtutibus impleriat debitam Regio suo Nomini exigis celebritatem. Sapientiæ
es, seu est meritis, talentis, virtutibus, salute Principis. Sanctè quis profundius noster
Te adorat Fellis, quando te sublimis ponit ratima, non tam elapsis quam magnæ
fidei Oraculis. Ad cujus dum regias Salutandia studuit Sapientiam, illa profecto
turma fuit in Illuminate vota Salut, quod olim Deus Principibus adiutandi ne
despotas turpiter extorqueret.
Fœda. Ille es, quem non aliter vobis adire possumus, nisi loquamur Dia. Ingl:
vos Sti Mens maneto, ut Consolatorem sui quando cui mentis colorem, verba vendu
aut abunde satis. Quid enim aliud quam pandere spiret eloquentia? postquam Sti
Divinissimi Principis Electi, devenit in te Salutandia. Rosas certe loqui non con:
veniebat; quia nobis agus, proque Crucifixo pugis. Parcamus tamen lassitudini
Jum Reverendiss Dni Nec diutius Plausus Capitibus Juarii tormentis in Juam pelle
re olimpi modestiæ: quod postquam demisit oculos, nostram quoque inclinavit in Dei
cultu reverentia.
Gratulationes dictæ Pisauri Philosophis Jesuitis.
Non in aulæ viborum pompam Fœdi vobis Fili fervens affectus. Nempe loqui mihi
primum dictum, primaque Conamur verba Fuso in palam Sui, qui Oratorum Nu:
mina in mutam admirationem Compellis, quotes in aurea linguam effudit Mi
ba, Felicia Academi nemora, quod Fuis resonant laste volubus. Plausuque ingemi
nant te loqui Cete. Fortunata Philosophici arbor, quod in sacram Jesuiticam in
cidit aciem! Cui tot Mercurios Hortensius, quod eam Basilea Plato Ari
stoteles edocto formatos truncos. Amictent Academi umbra nemora, ubi fo
lium qua redundat Lyceum Philosophicæ artium Cortices, ab innata Sibi de
rivabunt amplig Maritate. Ad quam nos tum velut nocturna Cantiuncy,

Tuos procidui impingung ad pedes.

Zda. Ut in profundam Dei reverentiam humilis assurgeret Magnitudo, altre: sentis Josephi nomen prædixit. Nunquam Vbi a Tullio vel Demosthene parcia tulit in Colum Lucta; quam Lucupta omnes Latid Attici Chg Graeci Oratores, Divina plane dicendi vi secum attollis. Ut non mirum sit: quod Aristotelem pretendebis; postqua quo Athias Tullius attollues, non Labebas. Eliceabo per Magnitudinis Flumina in Lucigu Magnus, pulchro Fidere Plato nem nescisti Socrati; et nulla, desiderig te loqui, studius rem premere, nullus nisi Tu, possit. Delectant Mentes Sepsis Oratorum Sophocleng animas Cum in adolescentia hoc est Josephi nimiunt obtutus. Ad Cuig non humiles Plantas prieta facundia pro vobis vota nulle profundit, ut, post quam terras grandibus auxisti incolumbus; sic non nisi Magna animo, Alites quo par capiant in Columbum.

Gratulationes dictæ Stanislao

Si tyrannidem exstudiung, posterorum vobis abunde fecit audax Boleslaus. Decuit Me divino Case Stanislaum, ut plures es una faceret. quo grande mung in nostra et retracta tempora es duo pariter. Detraxit omnem Superior Etas invidiam posteram Tu nobis Magna Divinissimi Sanctitas Pastoris obtegusti. Vi et Crim Emortuam in Cui Cultum, Illut es Tuis Brutibus umbris facundiam, Sive temeraria Tua tollerat styli audacia modestiam, Sive dulcias tam ab indiga relegatæ quam ambientis manibus honoris, Fabricis dividis qz in partes, ne Divinissimum desiderium Pontificem, prædicas ubertime. Ut Eroicum Concipere debeat quod partem solum in Te, nec totum possis redactum notis dixerint Stanislai. Cuius postquam omnia cum Nomine gloris, ut perennitatem quoq; tanto audas munerib, mille vobis prælamur.

Zda. Ne vobis surdo irrisit tamen Stanislai voluntia sullendere possint marmora debitos Sti plausus loquimur. Divini olim Nutu Podolus pro dignitate esse dit Oratorum tumultus, et nunquam dilectus Orbis meminit, quam præsidio Lo cuta impetio sepulchra. Par omnino Reduci Podolo prodigium, dum Amor tuam plane Tuos in plausus animas eloquentiam. Impetu gradiens Dei et Honore infortius est, ut Fastum et sepulchralem intelligas: vivide tamen excipit, duo qz animari Cuncta gestiunt afflatu, pietu. Ita Stanislai et Tuum non auditest.

Reflens Collabi alicui honorum gratulamur, vel longioribus illis orationibus, quas vulgo panegyricos dicimus, sunt q̄ multarum pagellarum orationes; de his interim nihil. Quotus quisq̄ enim est qui olim eiusmodi orationes scribet. Libri vero tales gratulatorias dignitatis, libri, qua tractari solent methodo instituere animus est. Maxime cum unicuiq̄ planè ad manum sint. Gregorii illi panegyrici quam sæpe Statæ vilescere incipiunt, cum illos sine delectu personarum, qui tantum modo priuilegium scribendi habent, protrudant in lucem.

Quomodo tamen et ejusmodi panegyrici contineri debeant, quæ in scribi soleant: Refert Delectu ad dignitatem, hoc est vel ingredientibus Palatinatus duos Palatinis, sacres Pontificatus præsidentibus Electoralibus, Capitularis, vel Cardinalis et Dynastis illustribus Archiepiscopus, Episcopus, Ducibus filijs Principum sæpe Statæ ejusmodi orationum Sæpe Statæ lecta, modum et præcepta Jacobi dabit. Ubi præsipuum meritis exaggerandis illius, cui consecrati sunt Splendori Natalium, Ætatis et Familiæ, coniunctione cum Sanguine Magnatum, Principum in Patria, Gradationibus laudabili, Literarum et Studiorum splendori, peregrinatione ad exteros, ibi examinata in aulis Principum actu, Legationibus et Bellicis expeditionibus, et alijs q̄ virtutibus quibus Horatius unguam me, dicam laudas panegyri.

Beliebig tuq̄ orationum gratulationes quas ut plurimum registrant affectus. simo Gaudium provinciæ, Populeis, Palatinatus, de Illustrissimo N. filio Principum Regis quæ q̄ munere in Electoratu Principum, Palatinum, et collato. Gaudium sor expri mi potest, similitudine ab ijs dicta quæ nos non sicut faciunt videre serena

Ita Panegyristes in Meta Gongrij gaudium sor explicat a similibus illis Orientis. Orbi, denum omni dispersata caligine in summa Regni receptate atq̄ afflicto Religionis statu debuisti Delectissime Principum. Cuius tam ominato exortu Religio partim fide interiori recepta, partim ad funestos ollasos mutet inclinata, Ius denique ruper suspensa ad sumetos fortunato Jud Magni

Indicus ascensu fuisset erecta. &

Secundo potest exaggerari gaudium idem exempto aliquo vel studiosi si storica, aut etiam fabulosa. Sic Claudiano teste cum Honorius imperium capesset dulces quidam Rolorum concentus audiri, vipudiare Rolum visu, sicuti inter se Rudentes absoluto modo gaudium Regni celebrant. De Alexandro Severo illud prodit memoriæ Lampridius, quod ad remedium humani generis assumptus esset in imperium.

Secundus gratulatoriis orationis modus est affectus, omen & augurium, quo felicia nobis ex Noctu Principe, vel ingrediente suam Provinciam Officiali, ominamur. Studio, annos auctos, fortunæ constantiam & perennitatem. De ista Panegyricis in Meta sonorum Olympi non plus ultra, ex stemmate Principis felicia omina, fortunata Archidiaconi politica. Stylus.

Olympiæ statuit fatalibus metiam auream fuit fabula. Satior aurea messe campus suas exigit arator fatis, Principe: sub quo non tam status, quam continuas status sibi spondet. Nostris ubi sit boni signa malitia non augusti: dum augustum statum fatis ingruunt dehors, isles. Ille non tantum fatis exercet labor sed fatis curat. Cæsarius quam Sator illis incumbit labor, agit, qui in messem illis seritur, in animus est in quibus sacra semenia, in fructum nobilem adolescat.

Et illud simile stat ominantis Panegyrista augurium in meta sonoris. Quod sum sua sub Principibus prædictum fecerunt, vide fatis omaribus auctis. Animum inadvertebat obstinatum, stupidæ ingruentia Jovis. Athos Cæsaris ultra fatorum scientes optimus Respublicam antant, qua se collidet, qua declinant castella, undequaq; opulentas, valdum Catalanis opponens. Perpetuum vinctus malitiosum qui desperam, nisi si se solidantem exspectus, declinatis. Ille se civiles dehors convellat: medium se ingentes, ne utrinq; cadant. Aliorum vinas sua stego exhibitis, possus non sullymbles. Magno consortium communitatis, nervi Regni confirmatis, ad pleraq; acta gurgite melissa prudentia malatis natatu exhaberet.

Ut plurimum autem ibi omina sub augustis ex stemmatibus Heroum aut ex Nomine formari. Stat. Selura Scythes impetus dedit Polonia, ubi Regale statum, potentibus Aralis stupido, fatalis repundet ictus. Stabit sum Deo destinus fatius Sisius sceptrid completum; ubi ante Soa, melior stabitat fortuna Poloniæ, pleniabit. Nemo impune audacem palpebram torquebit in Sarmatas; ubi diuinior Ibe nostri Petrei patrona non terrebit tantum, sed exanimabit hostem.

De Fascia stud: Abstinet sum Cates ad sue palpebras fascia Dei: et in nova omnium cultus gaudia explicabit. Obligabit anicetum Principis et vulnera patriæ, vulnus eatem sive gesta fasciatum strictem Orbis curam, potentiore ligabit nodo Deiatet et archore illigabit reum fortunam victoriamq; Sarmatis. &

A nomine Dei omina desumi postunt. Ipsum Stephani nomen vota et successus Deo sibi coronabit. Victoriis computatibiliter status non arbitris hostis dustrag Ennius stabit non momentis aut debuit; ubi Nicolaus continua victoria Deiem, pleno in nomine politicæ.

Festus gratulatorium affectus est, contestatio et approximus subiectionis, subiectionis.
VS. Regi omnium Regni Stephano Vratislpi Subditorum &: VS. Presente cum aurea
Regnorum insignia et sacras cuncta animas, tibi perennibus tutatarias, in suum suum
tutelam felicitatis admitte. Habes illas pro tuis immortalibus beneficijs Eternum obser
vas. Item illud: Ingredere igitur per inglates virtutem passus non fortuito collati
tibi Sonoris sacratum. Ingredere per subiecta tibi Sacrum studia Palatium, sat pu
blica amoris officinam. Sat tibi artuum vestar Triumphalium inclinata thuis Republi
ca Capita. &

Festus gratulatorium affectus est, rebus quo precamur secundos in subiecto mune
resultasse uno et Republica Constantia tuo sub Vratislpi fortunam, provinciis, ha
bitatus, sub Episcopo aut Palatino pertinaciam felicitatem, catholumitatem ductur:
nam, amplicora Sonorum inviolata. Haec sita apud Seguris:
Talem te nobis, talem Imperio eternarum, talem felicitati populorum, talem gloriae hu:
mano servat Superi. Duxisse: ut per depressa Lunae Cornua, Sueva aegida curvo
triumphorum, una Lechiam manu, altera Italiae Orientem, Boiae victor, olim Alues ste
gustissimus expolens, hoc Austria, Germania, Moravia, Bohemia, Silesia, hoc pars
magna Hungariae, hoc Roma vovet: populi ansolant sub iugo barbarico tamdiu hoc
Magni talero fidei colligati expectant Principes; hoc populi ansolant sub iugo bar
barico tamdiu laborantes: dicam amplius; hoc Valachi, Moldavi, Gothali suspirant.
hoc tibi tot victoriis aucta politicis Polonia.
Fratre hac tibi Italorum diu Principes, et prodigijs, per te Regnum iuid, adde te thuum
Pos. Et sane ardua intendi rabo; facile est tibi in intendo miraculum, post tot
miracula. Quod si augustum restituere orbi velis, prostrato in ultima bello, pace in
terras illustrata togatis palus annos augeat annalibus et fabris gloriis altede, quos gesto
immortalibus adimpletis
Regia ut maxime velimus studiosi Capitolini Jupiter quo malo Patriae precabamur,
esandi, quod per desiderium petamur optamus. Non te distringimus rebus; nego enim pacem,
non contendimus, nego Sacratatem, non opes orandi, non honores; simplex contagi, sita com
plexum unum omnium rebus est, tibus Principes.
Et regia ut maxime velimus, dignum immortali vita Principem Eternum tabile non pbsumg:
impleat desideria nostra in longissimis posterorum annis, magnisq; virtutis sub Exemplaribus,
gloria ac triumphorum subiectorum: Piasto par, pro Lechonibus, Lesconio, Ethelmoysio,
Miecislai, Boleslai, Casimiris, longam aliquem Seremi relinqu at. Sic iam te et amplig

ut Me, Regibus ad innumeris, Poloniam felicem, tutam, contra hostes propugnatam reddat.

Proscinde eam aurea Regnorum insignia, Regum gloriosissime; et dum non tam annos quam scuta a throno computabis, illum te ortu, illum Bosii, si quis fatale de tibi posthac quam nobis te principe nomen gloriae praesumat) illum titulis gentis: cuius imperia capessis, diu exhibe, gratum Pacificus, ductus in documenta Principum et Regnorum felicitatem palmarchus lentis, praebitabit: Cum insuper Coeto Olympum addes Patriae immortalitatem. Huic purpurae confessurus; et tua in Diuturnitatem gens Piasti, gloriosorum quam Jagellonis Regum propagiem Stanislaus.

Itaq; spem mundi Potentissime Rex salutis; fortuna fundet in te celumbit, reliquo Christiana nova arma sacra; Poloniae suamq; integritatem fines Gumlius sustentat. Universi: nostram inaugurari felicitatem, tam certo quam cuncti triumphi gestamus. Egidium nulla in te obscura celandinus: universum Regnorum et Regum obsequio adaequamus. Accumus rhythmum, promemus calamos, ut dum te Pastos pellant: Ius digna peragis, nos Justos condamus, augustumq; nomen traducamus ad posteros. Vitae denique cum adde contendimus: te Poloniae, Poloniam Tibi consolet Agas immortalia Alexandro Magno Maior, Julio Fortior, Pompeio Fortunator: Fines pax ataxis: nec te invidente nobis astra, grandius Europa nec Asia est: dum Barce fortunatis. Famulus Regina: donec impletas Fama Orbem, victor, ys Fastos, Poloniam felicitate, Lucio prole, Salutis regnando.

Impletus orationis gratulatoriae primo potest Tumi ex circumstantia Officij ipsius et dignitatis quae confertur. Sic Vbi: L. Palatinatus vel alia Senatoria dignitas conferetur Regi beate de Patria merito, plurimis expeditionibus bellicis gloriose transactis insignia delecta: Augustam induit purpuram Illustrissimae Dominae. Tales vel Gothi tales, vel Tu hactenus Imago ne aut Sudor. Prothesis Tu talor est, quem aut apertum vultus, aut Martia frontis pro se det Dotes. Candidati olim praetendebant Fasces, Tu purpuratus hoc est ante Consulatum Tibi purpuram Senatoris.

Et Cancellarius Agilum praetendebat qui spiam sago de Patria meritis, Tu delecti. Et Cancellarij praetende Agilam, qui Palatinus victoriae circumbusti per orbem Agilad, simplici triumphatori. Merito in Tuo curabat Senum Regnus alacris, Tui, qui Tui Senum Flecti obsequium, nunquam non Celum invenit. Potius Agilum Capit, qui Fortunato ad opes quaerendi Augustam usibus Patriae bonis gnarit.

Palatium Navam capessisti dum gratularetur. Capesse Navam Bonae Hercules,

Turcica Hydra nusquam se capiosa nisi. Alcidem. Asperglat triumphales lauros hoc Sidæ successus erat, quo cunque triumphale tuleris vestigium. Illi se Comitis Burlæi Britannici Thesaurarii, Equi plausus; qui ad Navem, onustas opibus, gravis exuvijs manus attulisti.

Marte Salii. Hispaniam profligandi decreti: Invitat tandem meritorum pondus grauis Regni Salutis; Cui salutis salutis moles, totes intulerit Selura. Espedi. ad fortunas amplum Carmatis stet; et remorantes bonum publicum scites subvolare aut castiga. Redeunt ad se populorum animi, postquam virgam Dare Mercurij caduceo potentiorem intulerit.

Potest impetus desumi ad gratulatoriam orationem ex certum stantia stemmatis Alug Cui gratulatio refert collatos honores fastes. Ex stemmate Astrid, talis fortuna ortus impetus: Expande capacem Deum propagandi ad se Magnis positibus honori; in quo Regni securitas totes quiescit intra. Fastes si quos meritorum arbiter, Deus manibus ultro inglit honor, nulli constituit melius, quam qui naturas dextras git in Gothos exitu sederis.

Ex stemmate Cygni. Etiam se honoris in sublime imo ad stella usque, genitus euolat stes. Currunt alij ad fastes; Hi planas ad dignitatem natalis sub ministrat stulter. &

Ex stemmate Lunæ. Tandem eminentius privatæ fortunæ umbris exsilem et publicum stuctat Gratitudo Cynthia sua. Si non serius desiderio Mam Solem quod Lunæ cubat sabet pulter nomen. &

Ex stemmate Navis. Fortunatas insulas, et sublimem Palatini honoris portum, attigit onerata sua Illustrissime domine. Huc Mam, non aura popularis favor, non lenitura ambitionis carbasa, traxerunt; sed ostra patriæ, populorum desiderio, Lubentorum animi celeres, plausi impulerunt favorio. &

Ex stemmate Sagittæ. Continuare in cum istute, Gratitudinem insignes suam Sagittæ, quod non Eumenides sedere metas doleat. In eam celsitudinem cum valuum Dei electatum est, unde infra se valentem terram despiciat. &

Deum potest impetus ab circumstantia et combinationes stemmatum suum. Illius cui gratulatio Dominum, tum Palatinatus Vsaut Dyalesis, ubi sit gratulatio dignitatis, tum Episcopio sed Palatinatus. Etsi Vs si ubicui Magnati referunt in Gratitudo stemmate annulum auratum conspexit Palatinatus Bedfordiæ, qui pro stemmate gryphum habet in aurea corona, campo virtutis, si deseres ingratulatoria. Aurea e Platonis sensu Principum animæ, si

ad Deu ascendamus, Deo dicamus gratias. Illustrissime Domine. Aurum non exoptamus tantum annuum, sed ea profusa liberalitate, amore in Patriam, meritum tuum nouimus. Tuhort toto orbem tuo regnare non poteras, quam ubi pro eius integritate gryphes digladiabatur. Aurum Deo ales noster amat et exhonorat.

Palatinatum Godefridi qui pro stemmate olim gloriae in gratulatoria Heroi Leonem gestenti proverbium, dicebat in Gratulatoria. Exsultet populorum ardoris, et plaudat hoc Palatinatus Rhenum Leone. Rhetulit Deus dilexit et fouet, Illustrissime Domine. Nobilium Patrius Sic noster sanxit potuit optasse tibi stabilem, quem in Deo fama et meritis, super Rhenum nostro Leone. Confluamus numerabimus exules.

Palatinatum Vandalicum vel Boiohemicum quorum utrique pro stemmate catafractum gerit equitem. Sic gratulatoris Heroi est stemmate stanti ore campi alio pede in pelu. Partim magnanimitatibus blando fortunae munitis Campum ingredi ego eques noster. Iraeth alibi Rhenet certo in capitalem est cuniculi Godefridi Campum, qui eosdem cum ore terminat limitibus. Inplausibus Mi est universum Godefridi.

Gratulatoriae Orationis desumi potest impetus alicuius tanta tempora, quo Heroi conferri dignitas. Exemplum sit de Sacris Comitiis Leopoldi Collatis Palatinae in Rubiconensi, mirabili Augusto. Debuit intelligere et dignitatem suam, et felicitatem nostram ades Mei qui Tibi nouis Provinciis Gades adstitit non audebat, nisi primus augusti nomen induisset, Senator amplissime. Ipse mirantium Caesar, nostri ante nos visi in Dea purpura Comitatus. Soluto maiore here exercitatum Rhenum Iuba, quasi vastatis, quod dero nobis tadiabilis. Dum cales potebat Rhenus esse Rhenus, dum unam ab Hesperidis tuis desiderio Heshnanthum invidus alius non admisit. Intendebat dem Rhenus Tuis clarissimis, et fortuna nostra longis ductuna Tibi Jacus arridebat. Nimirum Me Gadatorum Augustus et Augustorum Caesar expugnauit Alpes: Mensuum Imperator Augustus meruit Capitolium, ut altius sua virtus eminuit. Autumnum non re erat exspectare tanta ne maturitas meritorum. Cedare in Rhenus illis Rhenus Rhenus nostra debuit, ut unus tatum Illam de sua fortuna populorum Rhenum pop et Rhenum. Tot Tudoris Martios Heroi Tuis Troiae, sectatae maior Rhenus non potuit quamquam animorum nostrorum Rhenutas, quam nouis Tuis purpura aurora stant vel Rhenum quum Rhenet, nisi in forti Leone, quasi tuti Tuis mehenus radios det.

Laudes Sic elegas gratulatoriarum adueniat quibus Collatus Rhenus Patritii fatens dum gratulari Tuminis. Prima est magnitudine meritorum, et fortitate Collati Rhenus

norus.

Talem se Bodie Respublica nostra Principem desideramus et amamus; qua lem se Iuba gerunt merita, nostra quidem tota non valerent suffragia. Quidam ad se summus Dic properabat honor, nos properantem Revocamus: olathere despicentes, quod olim Crebentibus suis meritis opponebamus, id ibi aliud confecimus ab initio, quo maius habuimus nihil. Videmus partes primus castrus Antherus longa serie dilatus, et inopia nostra optime consulimus, quod optimus in uno non sit tam prodigibimus honoris: de meritis dilatamus plures merita, quam impleta mus amplitudinem, qui maximis etiam tunc erat maior. Honos tandem compu listi, ad illas Colyathi angustias, et ex penitatis nostra constantia, cum se dilatus sensit non posimus, nobilium sonat in se proclamamus honorum; ita talem quam obtuteri nolem, et ex his omnibus altior non fuisset. Ergo non illud, quod nos quidem debuimus, tu extra modestiam exigebas. Ne quod nostra petierat inopia, constituimus. Qui quidem nostis multis plurima cum descripti, illud tan tum allegare potest, id te unius nunc illi adscitos, et tam perfectum ex ilibus, quam nos volumus, tu nobilis.

A celeritate Hectoris. Sine istorum pugna, nostra non multum laborabant suffragia, ut se summum Partholai Cohors Iudicium, declararent tantum, qui nostri alius eras antegram eligeres. Ea enim celeritate confectum illud, quod in eligendis Principibus homines pariter fatigat et tempora, ut vix momentum interfuerit, inter Hoc certum et Principem. Hanc tandem nostram ut decimus celeritatem, nimis tuis ita probatissimi, ut se patris Mariano adornemus ipso, antegram declarare se praesidem, ne dictum optare, videretur. Hec enim aliunde videt extra animum petenda fulgent suffragia: cum penitus suum intuitibus optime instructum, domestica Memoranda, stet perfugiet cal culos, post nubilat nimia: qui tu quidem patres volebas, nos Consulari ex quo non potuimus. Et ex fronte nimebaris Imperium: ipse nullus Fabianus in animo virtutis provisor, talia promovebat suffragia, ut non nom magnus ora elaterio, quam ab ore Mariana pendeat respublica. Sed dum hic Scipio inter se distendit in humilis, exporrigit in animo, unicum vocet, ut quam dustissime.

Tu tales minores inter Proceres sedisses Cyros, praeterit visus summus honor

Ille Deo cum ad Astra inclinaret fastes grandescere tot inter manus voluit, ut auctor in Cœlum se conferret suum; notabat Saturni Caput Illud, quod Eminebat tam ubi apparebant reliqua. Quid Deo ne Emineret Faciebas? Illa Tua modestia fuit, quæ te non magis Deus, quam in Cremonium, Marianus propius ultro admoveret astris; si tanta Tibi latere poterat, ubi frequentia non tam ignium, quam Luminum in exemplar virtutum fulgoribus prælucebat. Hinc Illa Eminentis animi demissio, qua te humilioribus ista multebat obsequijs, ut laboriosum caput ad Sonorem, qui nunc felicitate Tuis calumbit Gumelis, allaberet. Cui te Sonorem Tu ut Silvestrium Tuorum Gumelis umbram trabis, dum gratulamur, illam sub Te optimo Principe exercemus Libertatem, ut gratum nobis promptum Laudare Te fuit tam tutum Sit Tibi Se.

qta A Circumstantia Temporis et Stemmatis. Marius est quem videmus, et Tua virtus Partheyo adulta Honoribus, augustum fecit. Tuum vitet Tyr nisi Tibi quæ conscia Mali delituerat in Tua militia dies, quos aut Astas vellet, aut invideret autumnus. Aspargit Enim Honori Tuo, gratiaq; te inclinavit Cognata magnis militibus demissio, assurgit declinatorum Tibi animis aucta messis, et quam ipse Marianum profundo vectas in Solum, adolescit dentibus in manipulos Tandiu si Tuo militabunt Honori donec Tuo te Curis Conclave in alevis, gramine Te quidem ipse vota nostra diuturna ea voluerit, nos castra Tua velueta Sevimus.

5ta A Circumstantia Stemmatis Alterius. Ut Colligata pectora et marcia nos in Te conferebamus fastes, Tua insederunt militia, invitabit Alterius. Te Illum Speciosa Dei messis propulsat Cui professam in se Liberalius virtutem Stipendium debet. Sub Illa tosta Cum Edet molle, dignatus Mariana, qua ex Sanctum te nes Felix, vacuum explerta nunquam. Imagine, qua obtulit, mutare potuerat nisi tanto Capacior Honoraria messis foret, quanto se omnibus nudam Laboribus, quo Honorem eludaret, ostendere laborabat. Illum proinde Cum Mariani re plent felicitate fastes, navis Tua trabebit, ut non ex vano augurior vastis vis.

6ta A Circumstantia Dilei promulgationis. Et Fodierias dolet purpura diei, dedit Tuas Mi Duriusperimus Historiarum Princeps gas. mercuri. ut Tuo

nath virtutis Sud gloriarth plausibus. In hac certe comparth debuit, qum arcano Su:
perum Consilio, Sua non sine omine Regni inauguratio. Non modica etiam Ma est
te Suorum allexit triumphorum: Cui Regale sedimini ostium, et varius modestia
Sud virtutis color intendit spectatorum. Regio in Sui honorem superbit murice; al:
terum se gadmirum optimo vatus, si pari felicitate nomen legerit poet, ac prope
vicinit mortis. Illud tamen se Mariannum obi potitis impleverit, civilis omnia
habis praeter nomen.

Redit iterum ad se depto maior Mariana honor. Ita nuper digressus a Suo sinu,
ut simul et a felicitate sua abstraxerit. Poenitet iterum fortunatas manus
repetit commodatos sibi non prudum talentos: et magna sui parte auctior in Sum
se refundit sinum, qum a se navigasi milestonis Suorum moles, sud vivo servi
tutis Consuetudo semovebat. Vidimus, tamen, gravibus etiam sine Mo Crad, sedi
cimus 93, magis honorum, incrementis ate et delus gram se ab Mo Consanguin
hum se extraxit. Imputimus proinde vobis, ad se curvitatem, et spectu in Suos prona
humanos inclinavimus dignitatem, ut animos gravi Cultor allipiat animus. Ebos du
obsequiosos fecimus Sud posticum, honori Suo stam voluimus perennitatem.

Subtraxit nuper ad alios Mariani fastes Imperij; cum redeundi tamen obli
gatione. Illam valicet honori Suo potiusti restituitam, ut vel inter ambitio
sum, vel avidissimum alio manus ad Suum tamen respectant decorum; catenus
a felicitate, gratenus ex terris a te. Ita primo se iterum gravi manibus accidit
rat honor sui, ut tamen duas ambirit manus, ita ab aliorum pendebat humeris,
ut Suos prius se etiam tunc latentes videbis. Quantum illi caterorum meri
ta adjutant incrementi, tantus crescebat desiderij, quo semper in se ferebatur.
Auctus denique in Suum concidit sinum, tam suo ornamento gram nostrorum de
decus pectorum. Sud dum animant indelatos honoratis virtutis Sud plausus, vi
cum petunt, ut tam diuturnos fatias, gram sua meritis virtus.

Nominatus electi ad honorem debuisti suffragijs. Parum erat virtuti Sud stabis adire
dignitatem passibus, nisi insuta nitentium moles, pars omino sibi vindicaret votorum
celsitudo. Affectavistis, una capessere honoris suffragiorum arbitrio: gloriari
vota detinuit, ubi se Mariana admovebamus stellio, qui semper in animis omnium
regnare meruisti. Sud proinde imputa magnitudini, quod tempora fabricatus et

et animos, dii desiderio tandiu anxiantes. Quibus Bodie primum respirare Coelo
dixi, ubi Ashmael quiescentem suo in sinu dignitatem, gratulabundi posuere.

10 Semper in Mariana effusus obsequio, Philippus Carolo Quinto, tandem constitit.
Semper in Patriam animum non segni cursu ferebat Caesar; stare Bodie Cogit, post
quem quo progrediatur non habet. Metam quidem attigit tam modesto meritorum ani-
mo, ut Gratitudo quam pro Mariano vibrat sonori, fastidit: ita tandem: ut
ipsam indecorandis Mariae Olympijs, stimulet promptitudinem. Delectet
felici passu fortunata progressu, debita virtuti sua studia Principes sui, Equos:
prosternet assueto in hostes Hercule sanctior sit Alcides Hydram: addet cultrix
suis nobis Cataracta; qui ut nunc in suas libertatis excutiamus Paralyses, ita pa-
cis in Mariano studio publicemur progressus.

15 Stanislaum, quem sibi virtus constituit, pro Patre. Nemo dignius Marianum pectus
habuit, quam cui virtutis Cultui deputati sunt. Debuit eminere, qui ordines de-
cuas, modesta sua dimisit: quo sol ipse auspicii melioris, Imperii, quod tutius
eligat, et per ipsam quos se Deo premit assurgit subjectionem. Imitatur Lot
Phinees Cathi debuisti; postquam omnes parendi: leges Dei quos servasti: sui
quem mundi, postquam omnia athleta decora, unicum illud amoris Dei studium. et
felicem in Christo vitae ad eas peregrinitatem.

20 Maturuit in Stanislao flore ad fastus, ad stirpem ad honores in autumno indoles sua;
Stanislaus sua tumebat maturitate autumnus, Stanislaj; quem adultus Leonum fre-
quens mirabatur longe superat. Illa vero intuebamur per catalogos desiderio; et
in tanto conspectu in te assentimur dicti, non poterat non adolescentia. Gemi-
navit ardore, Illustrissimae Stanislaum familiae; in qua non inest per honores nunc
vanis provari: magis autem non frigidus in virtutem animus, flexilis in Cultes
pietas, celsissimus in Deo ejusdem nostram animus, auxerat Christum intra
inclusa. Foveat ut sua nobis patriae virtus, adoret Deos, qui sua pectora
roborat pectora, ut in cultus quos pariter exundat cum Cultore. Sed ubi divi-
nos Filio Numini tenet animos, unicum vovet, ut illa diuturnitate gloriae,
quam sua meruit virtus.

Gratulari, etiã Solemnus non Collatos tantum, sed Regios, sed alios quotcunq; Bonos
longiorchus posthumum panlgyricis, sed eham felices de hostibus victorias, et triumphos, ita
Vbi qui insolitis avias Galis, narrabine longiùs triumphatori, Vladislao qto, liberatori
vindici, Servatori. Theatrum gloriæ eidem Vulmin Orientis Serenissimo Augusto memoriæ
Joanni 3tio, Ottomanorum Orbis in una Vienna Servatori. Triumphale Regibus Serenissi
mi Principis Jacobi. E. Et alij quam plurimi, quibus victorias Regibus, Bubitus gratulari
Solemnes. Talium panlgyricorum artificium unicum meo iudicio illud est optimum est: si to
ta transacti belli Series, fidelissime, exaggerate, naviter, exornate, amplificate. Affectu
quidem qui Supplicij adhibendi. Et hoc artificium adhibere potest a quolibet, in hunc Crahs
modo panegyricis.
Omitto hic illa quæ Orator extemporalis, Sahs fuse ad gratulatorias Congerit ex
Eruditione multiplici. Servient tamen quæ sequuntur.
Plutarchus refert assumptos in Triumphum Reges, esse ostentui Orientis dum agit: Plu
res sunt, qui Orientem, quam qui Occidentem Vobis adorant: dicitq; Octavium Cæsarem ad Rom
plio
Augustus ex auro rostrata Columnã propitium sibi fecit. Allusio ad Stemma Colu:
mnæ et navis
Asserimus Comes a Bogela Boemos Tribus prælijs victi: hinc alicui in medium propitia
Cruce inclusa dedicavit. Allusio ad Stemma Austriæ vel Orientis.
Romæ e in atrijs et foribus ac Curia domorum limina, Gothum spolia quos quisq;
vicisset, eham Vases et Supelli, quibus ac deliciarum navium rostra velut auctã gloriã or:
namenta perpetua, affixi consuevere. Debito domibus, ac Templum famulus dici posset cum
Palato: quantum tota Respublica Gabet Gothum, tantum una familia ostendebat triumphorum.
Imperator Graecus rei bene gestæ memoriam addebat Numismata, in quibus Libertatis pic:
turam curavit. Dignum posset anali Sino quod Sacro Libertatis delubro applaudiet. Ser
viet ad gratulatoriam victoriã.
Claudius Secundo Imperatori, 50 Millia argenti millia Gothorum Vasa Supplem in Curia
aurum decrevit Senatus. Allusio ad Stemma Austriæ.
Aurelianus Imperator quingentos Curios in Triumpho Vehit.
Pompeius Magnus 3tio Triumpho, quem de Piratis, Asia et Ponto egit, transtulit
aurum cum Thesauris lusorium, ex gemmis duabq; Tabulis pedes tres, longum pedes 4;
in eo fuit Luna aurea pondo triginta: montem aureum quadratum, cum Curijs et
Coronibus, et pomis omnis generis, Corallium data vitis cum aurea: Museum ex Margaritis:
in Cuius fastigio Horologium erat: Hæc omnia Jovi Capitolino dicavit. Allusio fiebat
ad Stemma Pauli ostula alias Mezele, Lunæ, Curi, Coronis, Herburt, seu pomi te
lus gladij Comitis.
Mentione facta Horologij aurei, quod Pompeius inter Tabula Spolia, ut supra dixi

Iovis capitoline dicavit. Olivarit simile factum Serenissimi nostri Principis Isabellæ gigantum Bordegium Vetyri, nuper inter spolia primo ad Viennam adquisitum, per manus Serenissimæ Sue Barbaræ pedibus Crucifixi Salvatoris appendi curavit. Et adunatæ ex panegyri gratulatoria victoriæ, inscripta Ecclesiæ Serenissimo Principe, aureis coronis valvis exornatæ factum Bor Serenissimi Principis.

Spolia, civitates tot Regnorum prædæ, quam a Tua manu acceperat, felicitatem, ut posset deinde cum superbis. Ita susceptum erat illud prælium, ut obsidia inter arma Numen maximum crederet: undeque per te ducesti, aut Borbon triumphi, nec agitorea, nec a spolys secretipse. Horatia machina quæ Magnæ Vetyræ tempus distinguebat, cum sui iuris lege victoriæ esse capperat, per manus Serenissimæ Barbaræ, assis est. Pedibus affixi ligneo Numini, aureum anathema reliquæ appendium; tanto victoriæ insignitæ aureis, atque Regys preciosis ac Soratum indoli satis inclaret. Sed Cum Pluteum Regi Humanitas ostentura, quid brevi temporis dimensum Æternitati? quid radius Soratum monstrator Æternos Soli elegantes? Agi in talem debuerat materia, quæ aureas publicæ Regnorum labores Soras diuideret. Auspicata omina Pelori! ad mortalis Dei effigiem, flexum Luna, quæ Orientis sacrilege colit, cogeris in deligia. Actum de te orbis Barbarie, nullum Soli Sinicus caput felicitatis Fortuna curavit. omnes Soras Pelorus capturas tenet. Sic numeras Divinus Sol pedibus; et Soli aurea Sole spolia prodivit. Ite in Pelorida acta, fortunatæ Sicaula; tot victimæ vobis Sors dedicavit: nullus Error vias impedit. Divina plenatos vehit. Singuli demum Soratum ictus, inter vocales Pelorida gloriæ plausus personabunt, nunquam felicius, quam pro Solo, quam pro Numine in bella Reges arulari. Ante Pelys ergo Soli deputes ipse procumbat Barbarus, ante quam Polymnia Regina Soli Sacras Asiagys, sese submittat; ante quam Invictissimus Principes adomito Redeat Oriente Triumphos Soli allectos referat; Sate tantos per Serenissimi Salvi primo, spolium de Turcis, victoriæ auctor maxime. Sithona in auro mentem Principis, nulli Soli Soratum pro se stringere non expedivit. Tot oculis prot gloriæ Asiaticæ, Sol Coram se despicat. Tuos dolores Conditor plastis. O Deus Principum Fortunatissime victor! Communi Cum Numine nactus est triumphum, Cui tam Illustre spolium appendisti. Nostra, iam, quid Humanitas exercent alios adversa formidabit; tam pretiosa Soratum totam crudelem obligasti. Declasti aureo pretium; probitas Sanctitatem Soris; Soli pietati immortalem immolabam. Temporarium munus artis altro devoves, non ignarus Soli se immortalitatem gloriæ mutabit. Postquam tot mensibus laureas, quot Olla navis nauis distrahebat Soras, tot mutuus Enemia, quot Æternitas annos est complexa. Hinc proinde populorum festiva acclamatio, Tibi Supra humana animorum, unde erga Cultus munus Cantum; omnes Bord, omnia mentenda, vocalissime posteris testabitur.

Hactenus ex oblatione Horologij Pompeiani & Serenissimi Galbi Principis.

In pugna adversus Aetolos contra Nabidem Tyrannum, cum contra stetit deliberans, de victoria pugnæ partibus; simulacrum insidis Jovis Propitij; accepit annulum ab angulis: quos cum in galeam suam conjecisset & confudisset, primum sorte eduxit, qui significatum habebat insultum: Ergo cum Lacedæmonij victi prædagio, victoria potiti sunt. Ex Stemmate annuli.

Orthiades Lacedæmonius cum Solus contra Argivos forte pugnando evasisset ex duos scuta corripiens, tropæum erexit, proprio insculptas dingens: Pari in cuncta potestate sunt tropæa. Ex Stemmate Scuti.

Claudius Marcellus bono animo et in rebus gerendis strenuus, gladij nomen sortitus est.

Fabius Cunctator, dictus est Scutum Jovis.

Carolus Magnus gladij capulo, cuncta significat, Quod Ejus esse oportet: Confirmare et defendere leges.

Ulysses pro reluctandis sagittis Herculis, sine quibus Troia capi non poterat, missus erat ad Philoctetem.

Sine stratonicis clypeis, Epaminondas monitu oraculi; inire non potuit.

Largianus de torquibus Gallorum aureum torquem sibi erexit. Stationis cervum candidatum insignis formæ habebat, et ablo, quæ vaginæ, vel quæ ostenda erant, expeditionis tempore, noctem se asscribebat.

Bellisarius, victo Gilimero, Romam Gothis, Sancto Petro auream Cruem gemmis exornatam, in qua suas victorias inscribebat, obtulit.

Apud Ægyptios accipiter, victoriæ Hieroglyphicum, apud Romanos Lux machinæ, apud Atheniensis noctua.

Marcus Antonius post Parthicam victoriam, curru triumphali Romam ingressus, pedem Cæsaris domi osculabatur.

Pharnaci filio Mithridatis pasta pro diademate, a militibus data est; illud amasij galea, cum in Ægypti Regem eligitur.

Perdiccæ cum duobus fratribus apud Regem Sericum; omen factum, Regni Macedonici; sole, mercedes loco, a Rege oblato.

Fessa Massa ex alvei cadens, belli civilis Macedonici omen fuit.

Demosthenes in Co publico quo Philippus Macedonum Rex, Athenienses vicit, oculo alieno fugit. Cui fuit auctor Aesopus literis: Bona fortuna.

Adrianus adamas donatus a Trajano, fuit omen imperij.

Later Marcus gladium, apud Scythas Regem diu servatum, obtulit; quo gravi cruore potiretur, et Regnum sperare fas erat.

BIBLIOTEKA W.B.

Marco Antonio Dis impijs portendit trangvillitatem laurus, et Deorum statuis in Si
rum Cius; sponte delapsa; item q Equales albi vi sedenti, Cius manus vehiculum porten
derant.
Cum in Oriente valens Adrianus in Occidente Gratianus imperarent, in Gallia diet
totum pluit sanguine.
Leonis Armenij Cesaris Nicephorus Patriarcha Coronam auream imponens, manum
Iuam spinis compunxit. Senst. Quod nomen ad impios Imperatores mors perduxit.
Cyrus Rex Persarum Consuluit inferos oraculis Asarum Orphei Caput de belli
exitu, Sanguinarati vates Sastam bello Thebano abreptam, Aquila in altum sustulit,
mox q; dimisit: ea terra impacta, fauni speliem Veram prabuit.
Aquilam Targinio prisco ilignum portendisse vulgatum est; qua pulsum Sceptri
absulit, mox Romuit.
Marciano dormienti aquila expansis alis umbram a Pbis Orbi Jesu: idem accedit
Basilio Macedoni.
Claudius Imperator ut primum cum fascibus ingressus est Forum, prateruolans Aquila,
dextro Vesedit in humero.
Vitelli, castra morientis copias, feliciter duxit in Vestem Aquila.
Heroum adolescentem Regem, futurum, Aquila portauit, cum in Cig clypeo sedisset.
Cum Carolus Magnus pugnaturus est cum Sgolando, prius in prato iuxta Thuringum Cas
tella gerundafa multum, interram defixa, ante tastra Christianorum et Pronobus dele
rath, inclata.
Rotte, cui Crastinus dies Mussit, Vuoni Episcopo Vienensi, dormienti oblata est Species
adolescentis Divina gradam Maiestate Cunam gemmis Suo reponentis: et factus est
postridie Pontifex dictus Callistus.
Podio Albino Imperij fastigium prenuntiasse credit bos albus, cum purpureis
Cornibus natus.
Maximini Senatores imperij Sac omina fulsuit: Serpens dormientis capiti Cubi
dedit, posita ab eodem illis intra annum inglutes una purpureas pelutz Cistum
Cius Subsole arsit. Corola Latices Cius non Sanguine, sed tota purpurea de
re infecta est.
Iulianus Apostata, in expeditione Contra Barbaros, grandam ingressus Civitatem,
Corona aurea inter Columnas pendens super Caput Cius decidit, eumq; apte
simul Coronauit.
In Ca villa, in qua natus est Aurelianus Datte pauper ritulus Candore Esi=

nis, in latere purpureis maculis, depictam Coronã habens imperium ei prædixit est.
Marcus Antonius Philosophus antequam in Imperatorem eligeretur, humeros se
ebureos, et manũ habet semiviri. Iudex
Cæsar victoris fore responsit oraculum, si adulterent in auctionem filium Cæsarum
auro. De Stemma Britannicõ.
Alexander ut felicius pugnaret, duas primissima Nuta Mialis salvavit.
Persarum Reges antequam Regna inirent, inter alias cæremonias, populum laetis
exhibebant.
Batavi et Germani Regem quem eligerunt, attollebat humeris, et Scuto excipiebant, sicco
loco per vices, pro Regio fastigio constituebant.
Inter Imperij Symbola Romanorum Nabatæ gregis Fortuna aurea, quæ in Cubiculo
Principum poni solebat. Ut Antoninus pius morientibus in Marci Antonini Philosophi
Cubiculum, auream Fortunam transferri iussit cum imperio.
Corona gramea donat Græcia allectam Theodorius Romam Sancti Petro mittit, pro
Regno est appellata.
Pompeius Magnus Circhis Hispanis tropæa singularum Rerum ase gestarum in
pompam triumphi misit; quorum unum erat Marium ornatum, in primis cui inscri-
ptum erat: Orbis Terrarum.
Interim Vide gratulatorijs Circhis modo Vbi applicet, sufficiat ad gratulatorias
tam dignitatis quam victoriæ.
Obtrectandum illud quod in Gratulatorijs panegyricis victoriæ, qui inscri
bunt uni Vbi Regi vel Duci, alij quos insignes Heroes, periculorum et victoria
rum Comites vel Superstites, vel in bello gloriosè occumbentes posuerit laudabiliter
commemorari. Extincta Sunus bona ex fulmine Orientis primam, ex Rhenio
Bellonica alterum affero.
Sed vestra Heroes maximi
tristia quotquot in illo pro Cubuisho bello, in perennes memoriæ tabulas, in tropæa,
in immortalis gloriæ artes, abiecerunt. Heroes non struxit Telapis, sed operuit Palati
ne Comitis Illustrissimi Brabosij: non Curvis, sed Ceteris aliqui: more ma:
gni Iudicis, ne eshinches sed ollendi. Omnium Heroum delecta colligimus, quo
niam in alio progredientes non habebamus. Timebas Tibi periit vitam, nisi illam Supe
ris et reliquisti reddidisses. Reges frustra suum dursit alterius caput manu
barbara: timuit Cuius ne post mortem Cham pugnarets, si te integrum invasis:
ses. Invicte semper Mordacissimi nasimi Tibi hæc cecidisti; [illegible] te maiori
bus eterasse multi non potuerunt. Relictum Tibi caput ut obtrectabiles; ratione nunquam

celidipses. Per partes se mors aggressa, totum simul aggredi non audebat. Sic Turcia, si ante prælium Tirile caput Bathi fecit. Tu vero quem Imperium dicat gestorum, illustrissime Campi Ductor Sieniauski, prodes in memoria Mauorum, sed eo ipso nomi nel maior omnibus, quod in prælio, sed in ipso victoriæ tempore occubueris. Nimirum posthyram omnia Cæsti pro Patria, ipsam etiam quod tam atroci bello superarent age re animam voluisti; nil quod esset quod non Cæsis. Nemo ungvam plus Patriæ dedit, quamqui sibi nihil reliquit. Barbato volanti calamo reliqui literarum me rites; maioribus dii tabulis, vestra seruabunnomina. Ego dum tanta magis prætermitto quam debito elogio, vos studio imitari, qui nihil in hoc bello perdidit, me pro ramento dolori.

Alterum exemplum in arce Palis e Plinio Pollonio affero, ubi ingruente pariter ac gravissime Scoto bellorum, triumphorumq; dolus relenset, Pallas Dodechana ad aliquorum Stemmata: quæ Ego omnia in compendium redigo ne longis immorer.

Illo arcum hunc triumphalem alter vbi decorant insignibus ac emblematis: appendunt altaribus Magni Bellicatoris arma Romicapitana, solam dico Gentilitiam, Galeandos Barbatorum Cæsicies fatalem. Quod si totum in Cæso ubi Luna eclipsim pati solet ut experimenti me thesles periti solent quadam similitudinem depingunt, Turcus in Diuinus victoriæ symbolis ponet illa Stella, in quam impingere nunquam Luna potuit ob Romanis, pri deliquium patere. Quanti longe abfuit Fluuius Lubomirscianus, ubi fluctuant Bathi, fuda semper tranquillaq; statio, Barbaris, Mycrasiaticis, nunquam exitiale naufragium. Quibus alle victrici Crucis, in galeatibus Tartarorum Cæsis delectis? quibus inglicio ad tandem palus vitreæ et crystallo polyfluidit? Hæc Polonissime est in tuis Regno, non Bathius aut Ganges auri fer, sed nobile illud flumen, ego in emporium Gloriæ beneficia tamdiuite alveo refundunt, ut Pollonia gaudam vectigalia. Merito non im parem in victorias se voluisti: Pallas ipsa non alias gloriæ, aut ingata vellet, aut togata Regali decore mouimenta: non alias nostro Mauri victori. Iuppiter Me pro fulmine in dextra collocavit. Ast Turcam Barbara superstitio tandem ex voluit, quæ in terris Diana Cæsicipina dicit aquæ Inferi, regina opinor inuidus, pars, tyrannide vacauit; nihil commodius potuit, quam ut Scythicus Bacchus idolo thus triforme monstrum ut Cerberi, dum pro uniuerso pugnarit. At gemam ordine colle

tavi mandas mitra clavi primorum, annuly et primi Vexnavelcicorum Ducum insignia, Regie appri
me dignas salvando. agnoscit tu gloriam Crucem qui tuna cum olim subtrata, Iquia pretendet non
est. Grotes pondus illo potuit. Erat semper in promptu Georgij Zaslawy Dulus marhalc
podvicum, Erant Corsecicorum, Zastolyscicorum, aliorumq; Ducum ac Proterum invicta certu
tid: quorum vel nominibus relegendis, immensa prope oratio deberet. Omisscum pater Jua
Slavi trisonum Rassanowium Rodstaa Rastchinum, campestrum exercitum Ducem, in
primis Cattica catteryq; ponticum: sed Ali et Russito, Mosborillo, Turcicq; bello, magnarq;
rhum clade parata est immortalitas. Omisscum et sanctissimum gratia Patria Cura et stella,
qua suisset Salinorbus Stanislaum Dariborscium cui in Cuba tot astrorum nato splen
dorem nihil esse potest; quem de Imperatore Ca mutua audimenta possuisse, qui tot in
dictys Erant Deshingvada. Sat pra Cultus Potocicorum, Kalinowscicorum Armata fortitudo;
et Sobiewscicorum Ostrorogowscicorum propugnatus defendi: vig atq; agendi: est autem Aqui
lis Radivilli probata bellis omnibus fortuna: Sunt aliorum decora sane innumera; verum
La dolorte ut tangq; solentho Cantari Cognimus. Sibi tantorum armis trophaeo Jue Aliqua
te esse patens Rex Potentissime, ut eum lutemq; accipiant. Stanislaq Phrygi.
Et Sibi de orationibus gratulatorijs tandem gratum gram victoria.

Pro collatis sibi honoribus, aylde gratias Magnates in Senatu ut plurimum. In his ora
tionibus quibus gratiam testari visum Regi, ritus erat ad honores Cancellarij et plu
rimum, Marescalci, Duces exercituum; primo potest exaggerari perturbata gubernan
di, ex collatis sibi velens honori indigni; deinde spem, Regia qua meritis Jua Sta
tuimus Orbis Regi pro virtute. Regillo Serenissimo Regi agit gratias.
Stetark nayle Sfiadomilyscky Krolu Panie may Miłostiwy na Cysebo vpadaiczky promien
Tonesony Slayna Victoria Zapada powiekq; nietak Krwdo Chrmicka podrzuty nidyna
wonym Carstwy pioruiem: nie nietak utraconey matki mode Calesna Sg Stwie: nie
zeliczny opłakuiący potrzeby nowing: wiko Sfiąt moy bez tego Bpy na Samytost rozlego Wkłk
dobrod Cysewa; Bedzpiutiat y Catkowicie. Sfiątkie cko hay by strzely Stego Cantyqu na Clask

Krolewskiey dobrodzynnosci; y wtym gnacie offitu Sprawiedliwosci nie Enaydzie na ualy wdzięczno
sci y tym Sawarciu ustawy, y pod Wory ma pokornie stopiem swoiey nieuwarzonosci przez Enac
nomarsk.

Vel potest illus Excellentia quod subito collatum a Sacra et Serenissima Majestatem, mutuam ob
gratiam fecerit ad vestra Celsitudinem gratiam. Ita Hieronimus Radziwiłowski promissor sigillo.

Mothkie ięzyk a tak wielkiey nieczystawiony Pasti WK Mci Pankim statu, u wdzięczkich no
wkie spectaculum Cudowne tych czasow wpatrzod samego w podobnym podlieganiu bydg
nieczytko Pana osobne do adoratey tak Nadzwyczaynych oppressorow Pansktey wolnosci y obmowie
ale y myśli Pan Bog wyrzekł głosy y odezwa; Ze prosta y nieczysta mowa mowa wnieczyste
sy obraca: aia iako rybka w pod Piasek morza nieskiego, morza maiey, dobrodzieystwa Bo
pogrzebiony y utopiony bez głosu zostaie, poniewaz do Piasku swoiey y Pana swego Chry
stum Dominum est Dominus Deus noster.

In cuius rei testimonium supplicationibus scripsit illus. Pond Pamoiski, dum pro minori sigillo ageret
gratias.

W sprawach nieszczodliwych, wrzeczach nagle następuiących, w których mędrcy y
Pasthi ludzie Pastha sobie dogodzić nie mogą, prosna za daleki od pasthego do
radzenia Kolligowania się nagle nopeł: y lubo tym Catholickiego stanu y rzeczy mogą mieć
wiadomość, tho pasthi punkt, y ky sprawy Rada na Sthor Katholicki spokoyney Catholicznie
wdysposthe kwestye. Ktoż wnet do innie rzeczy Pasty co Pan Bog nagrzesat. Ni
pe forte timeo exclusit, quod non audis sperasti. Pasko, ktoryma się WKMci spodzie
wat Pandu, bom na nie Pastuszył, Enatym się nie raz boy Es pomiarkuy czyli
Enicy Cyie. Ale urzędu Pego Ktorym mam mnie WKMci pokaz radzyć, spodziewac się
prodno Pasto. Bo iako pasthumiere o sobie, Enatorym nie Enoszt tak ankirie wstawanie
Cuiscleale mi niedato: Bo iako pasthumiere o sobie wiedzy, y nie do Kozactwa
ie, y iako grzech onych mayestatu, wiedzy, Ze nic tak Pana nie rozgniewa nie Ze
wtowieka. Wgc pasthoby na rady odmiany rożne, pasthy na Humory y ludzie
dliwe Komus z oczym Pamystac chcialo. a tym sposthalat Pasthy się tym
Wymac Filozof Ze nayprzednicyszy wszelkie mędrosc y godność wciąż. Cum
fuerit Sonor vitae, et honore dignum iudicabit.
Sequendo facti debet ingenuus ubi cognoscit honorem (adigni talem et virtutem
nam ad munus collatum dignae gerendum. Ita Georgius Oslanski wsi prodzi
la, mianoi.
Ja tedy na Pansky dobrodzynnosci powinna gratitudo, dobrowolne dzięki Bogu Pa
nieszczodliwosci y niczystrosc nasthey pokorne wyznanie Nastawano y ia Custa mowe Pasthe

wszystkie nikczemne y zamknione. Inaczey tobym Nasiasnieyszey Mci Moiey Krolowey Krolu respekta Domowego, Dworskiego, Cnot Spichel wyrzadzaiąc, podług y nieczyste Prowadzonym Stykiem mam dawac mam. Pod Krolowey Miedzy ostre Koniec Polskich, Dworowych, Krzyżowskich Senilibus et for publicis nikczemnych Obiecuia to Jakoby Stat pod Cnota. A to z tym nastawcze Ktorym Triumfalne walecznych Rzeppanad Dzielnych Dor Cnotliwie pilnuiących Nadzieie Nadzieie monety. Catomiast Cnotliwie, na Ktorym miedzy wnetych Stanow Serca Ludzkie pasta Kampmych Maiestad, Krolestwo, Panuiących Slowacja to Candida.

Item pro maior. Sigillo sta:

Ale potym nikczemnie podług Kowaniu y powabnym postępowanie trwoga Zdanie Sie nieradzie tym wiec Krola, im bliżey podług Nikczemnie moie Krolewskiey Krolestwo Kroliuskiey Banke moy potym mykaiąc, Dziecinno curarium mislem, podług Dla augusta nikczemnych parten, Natkani ramionami mocnymi Fullin pokrzebowac nastepuie. Niezadrzucia Nadbanczyły Sarmackiego nie bez Stancie Nikczemnych, Dobym mogł tam w Numidii wdzięczaniu Cyfrowe Swiata rozalego Bor na momient Fullednie y grzesznych wlasne mi Rhenanami Rzeczypospolitey Cardinals Sustinebis.

Pod Sie nikczemnych potest Nie. in Laudem, modestam tamten agentes grabas, promodo rozumiebit collatis Sobi Grzechy, ubi et nikczemna Sua potest inclinare, Ista tapsum et electuet. Ita inoratione Sua Tomasz Zapowiedzi:

Przychylnie mi to nie Gromadzi Stola, Ze non ambitione importuna, ale Za powodem Ludzi wielkich, Przychylnie to Rzeczypospolitey. Sacram religionem, y wszystkie publicam salutem piastuię; Nadzieie Ktorych Listy Rzeczypospolitey Nikczemnie Dziecinnego powolności y gotowości do WKMci Ruiny. Wszym apello nie Dziecinnego ale Dziecinnego powolności y gotowości do WKMci Ruiny. Wszym apello Consilium WKMci, Ze mi pragnąc wdzięczne tego, bawiły nie Dy Stat, pod Cnotliwie wszystko na Taskie, wpodobanie, wolę, y rozkaz WKMci omnie; Ktory Odstanie taki, całe wolna Rzecz była Tomnik. &

Nikczemnie Cnotliwie. Pan Dziecinnego Cnotliwie, dlatego wstałem Krolestwo y ogniowi nadstawie ley, rad y dzięki Cnotliwie Cnotliwie. Dla tego y pod Cnotliwie Stat Krolestwo Stanowym y Dziecinnego y pobłogosławieniem Cnotliwie maiły Stykiem Stanem Krolestwo: Dy miały oyczyzny wstąp pokrzyżowanie Cnotliwie; abym Cnotliwie y Cnotliwie całego ogia: Cnot y wzbrodł, na te Cnotliwie Krolestwo. &

Barbatis sui nikczemnie modestie atingit. To Jest droga wtey oyczyznie OCCe moy, Krolestwo WKMci Nadziei, domu y wpoku pracuię; y umnie nie dagasty te Krolestwo mi Postawił Cnotliwie Opcji, y znaku do Rzeczypospolitey. &

Unde et nikczemnych pokazał in Laudem agentium grabas pro Collatis Honore, nikczemnie Barbatum na Krolestwo Cnotliwie Cnotliwie, Gdy pronam alias Nikczemnie Cnotliwie Principis Nikczemnie et animam.

Stho. Potot in Sua matricia ad Nikczemnie grabissima Collati nuallis allegrabe et Cnotliwie appromisio, esse Cnotliwie pro modalo virtus Suarum Solvidi. Ita Apostolus.

Fullednie Patym onlie, y Krolestwo, nikczemnie publicam, prawa y wolności, pierwsze Że z rozkazu WKMci Pana mego Miłościwego nikczemnie Dziecinnego, Cnotliwie gotow całość WKMci Krolestwo y Dzieciństwo

wie rzeczypospolitey dzwonicom swym przestrzega. Nieustaiąci umnie tak wysoki WKMć fawor ca:
do Ziemskich faworow decemy Panu Cyrzkiey wsławieniu narodowi nieznośnemu. Kończąc powolne
vpoka moia za powodem WKMć do kompasu prawdy stworz, y duchownych oyczystych obrzędow. Przez
ktore aby pilnością sprawiedliwości swoiey dziatą pars mocy duchowney przeszkodzą, niebyła cy
stko Magni zabobonnij imperium grodzkim, y Pakalane do sądow celebrande fawory.
Tale et illud apud Andream Cedrynski:
Ale ia ani magna pomutkę ani inglinka boyni ośle. Vznasz WKMć że klęsicium non prove
cisti sed dedecli. Obliczaiąc tedy ten tak wielki vbytek rzepublice wielkiey piargli, że do p
winnego y vnikłego podziękowania zerka non suppetunt, to beneficia vsta magnificie Cnpit, tym
Konsta: że WKMć mnie klęsicium daiesz, ash WKMć wiarę, cnotę, fortunas, anacostatek
Dzwonie moie zdawam.
Ato Pan Cnstopha vsta grabarium ashe et illi adsedi vblita grabkido. Ja Horas Lamoyski:
Zastym vblity ze vstabos. Stad moich nizystoyalnie dziękowaniu nikwydobata mitellinie pue
bacy, bo zdesz rzuty. Dziękuię vdrak że maie WKMć vdzyczego y wiekszego podanego
dziękowanie vstę ia tam stanę, do dalszych postug y dalszey konfidencki bliższey vbliżenie staty
Vstaty się Nayuiększe dobrodzieystwo, przyimę może vd Dziedzicy: obiecuiąc to posłu
szeństwo Kśiąt amorty vstudze rzeczypospolitey pomnie, czego WKMć niechybne przekonuie
ale spodziewa mościa postawcie dowodzym niego, Kśiąt mu za sprawę może powierzyć y di
Dat, wpiecze wspiewe Pokoiesz w wspodze Kśiąt Paskey WKMć stu:
Smiłuski Andreas Trzebinski:
Ja Caspsplado munus meum y hierge się Paskie w rękę sobie podany, y iuż dawno rekę
skonisł in obtu virtutis WKMć Panu Panstu WKMć posłuch Cnystey wiarę, vsługę y
gorum Boginum rzeczypospolitey oyczyznie mitey, vsłpstorum vkowaniem, Pazystwom
ley catolicy, Fidem et Custodiam, Conciliis amborum et Salvatorum, Zastudzonym Pa
Rycerskim vsłborgoś wigley spiąta Bostwom, y stawia Pnatow, vsłi Kśiąt y Cnata rzą
dy y Cywilnego plomieńy, przyiaciołom simplicitatem et candorem, nieczystym co pręgu
Pom perfovant. &c
Quadruan gdy dictabant, mstam dato Cordinarę postat orationem grabarium autoriam,
Mstari eham Sde potest si expendat summa Cnystych indostwa Cnos y mocnobos pnd
Dolecthi, nkwbrotum tantum et vbtutis Bkmako, Vbtalitas et munificentia si exygo
rey magnitudo et arbustas honoris, imperes ad Sde laterii, periecta ab inuidi telis: gdy
omnibus quę probantur aliud quam ong Mi potius quam honorem offerri, Coactum no
ambitionem ad munus id allectę aglitem grahas: et alsa simulata dilatare posunt simu
Elornare orationes huiusmodi. Absolvit Pa Sde ut leganę huiusmodi in Sede materia
orationes nostrorum Magnatum in orabore Polono.
Geminam sic adungo Illustrissimi Ioannis Wielopolscii promaiori memoriq; Sygillo grabatowe

actoriam.

Dziękowanie za Prezyc Mnieyszą. Jasnie Wielmożnego JG Mci Pana Jana Wielopolskiego Podkanclyrzego Koronnego 25 Octobris

A tak że to Naiaśniey Pany Rzeczy Pospolitey 1677 y dobrodźieiu moy Mościwy nie przestanie nigdy potężna WKMci rękę Magnalia obrić? tak że się to nigdy nie wypośli ani obrić wypośnie Swiadectwa Cnoty WKMci Cudzoziemskie? tak w woiennych dźiełach iako w pokoynych zdaway, tak wielkich iako y małych Oyczyznach zawsze ednostayna, zawsze obrobna, zawsze wielka. Kedbrze Rzeczypospolita ma wielki ozdobnik poniedźiałek. Hic est summa magnitudinis servare non posse pari minorem. Przebacz mnie to iadus przedźiwne o WKMci wydam axioma: Hic est summa magnitudinis gloria non posse pari minorem. Lowno się ustalił Apelles iedny tak subtelny pędzla swoiego kiyho! że o Dźiełach Zapatrzonego go oprzeć nie mogła; tako wielkiemi mistrzami malarskiego kunsztu wiel erudytami. Niemniey że tego obydwaiey przyrodzonych rzeczy badanie, Boskiey wielmożności opus, małego w Dźiełach postrzeże nie może, y nie dopytane tym, formować umie dzieło, umiałeby ex operatis doskonałe: tako ogromne rzeczy Koronie proportionalny do wielkości daie skład siły. Osobliwa iest WKMci sztuka rządu, y siły cywilne takie wspaniałego Gmachu, magnes componens pacis, radix felicitatis pari administrande, głowne cnoty y potrzebne do prawowanie matka, a wszystkim magnitudinis dux imprimis despicia. Jednako WKMci świat dospiciat kiedy coraz nowe sztuki y kiedy nowe ma eligis: potkawuie: iż z każdego drzewa umiesz obrać wdzięczne Merkurium, z małego y niskiego sługi, wielkiego formować ministrum. Kedayże mi tego słowa nikt ani też pokrzywdzi, kto nie magnas honoris magnis animis deri, że maiestatu rzeczy data dawki. Sabb. Wielkie to est mundi, które dźiękt Stanisław WKMci Pana: wielka prerogatywa godności y honoru; wielkie exercitio powszechney y całości rzeczypospolitey nayważnieyszych spraw, wielkie stanu stanu przeswodzących statku Senatorów, wielkie beneficia WKMci: ani mu przez to wyramiły obywatele cnoty, że subalterno splendet lumine. Daie y dosyć Krzyżowi całemu, nie odtrąmie. Ten wspaniałość est crux humi, tym się ia mniey dziwuie, iż go daie in abyssum małości mey, widzę to Contentowie in actu sacramentorum Religio est Religio. Stąd to Naiaśniey Pany Rzeczy Pospolitey Koronney WKMci Konclawy y Ustawy pewnych wagnieli, anteyn, aptekarzom? i nie cywilnie rozumiem ieżykiem Boże wyrażać. Nie to bydź może WKMci unpublicumogła dać, tenui et inconducto sono? nie to nam cyscie WKMci mira populus dedere, nie to nam mity sen WKMci dobrodźiystwa Ostatnim zgromadzeniu Sejmowym, y bez przestanku od tego dzwonu wyrokuie ustawy dobrodźieystwa dedugere ruos, ed bene mentibus mam dispensare? nie to wielkich Koronnych, Krakus, Ostrowskich, Radzieiowskich, Rorzyńskich, Cesarzyńskich godne

nam napetaią milczą. Ktoryeś gesta Pana nikt exprimere fandi magnitudo. Seruent me Ja
asmilszy Monarszy Krolu wielkie y niedostępne Stanym Krolom moim sebiga; a nadewszy
stko pilnie swieta, a Boga ktore tak nayst wrey i czci Panskiey ustawne gloria. Wilm takoż
rozumiec sercem magnis, ale niech to wszystko ubiegi, niech pro fatuidia auctorstwo, Pan
skich wyrokow WKMci niech wypetnig takie kolwiek affekty partes, mierz nadrodzą, Cokol
wiek po mnie albo dedykuią, albo expectuie oyczyzny wdzięczny nasze, toc sa sey na tym mie
szu swoią Cnotami starc, y towarzystwem WKMci ofiarnie; wiernosc, chęta, y życzliwosc. Niech sa abo
lowanym Statecznow torze prowadzą y uspiecaią ustawne ustawy Rady et exercitia. —
wspiera Luminarz nie orbem gradescit, nieprowincia wielkiey Kaley. Insuetos. Stadi
wszystko cesarze Konstantynowskie nowe y dzisiey sy nierozmaite uiemiem; wielkosc, dobro
stanosc WKMci ktorą na mnie niedastuchanego y odsymsy nierozmaicie uiemiem WKMci
wolic, rzekłym (nikogo dalego) tak czasnie ulecac nastysze, obrzekaiąc oswiadczenie duchem:
Maiora pectori, cedendo est magnos sfere despectos. Gdzymsy dopiero stanu, a tamtes ma
tac mogły, wciemnie wynyes Rondla Cnoty, takoż Koluiek Cnoty, Cnotami y Krzyża, rollis
hus albowiem custodelas est bonos, in qus eham Blessium Principes splendum est. Sedli
WKMci wypetnites magnificentis et gloriae numinas ostrzat potrzeba, ani nieskoge byc mode:
sta WKMci ulegaiących, krotkim se hiore periodem se WKMci takim cestes, gvales aby krio
ges futuros tantum se pollicet. A cz mi może bydz glorioso, oraz et onerosus. takoż mi
dzy WKMci Pana Jakgacz to, y po pracowitych usługach wdzięczny Cnotkto tyto bywac od
dy, co mi WKMci przed pracy rzadkie mistrzuie conferre: nikty cnotky y postek wte podro
ży publiczney usługi. Ale industrik maximum prędnidem cardinem Principes. A to wsze
Wzymam z skutku rzeczy Rumnie dobroci WKMci to prędnium. Jakobym tez wtey oyczyznie
cokolwiek, resti ze, et dulce Patriae Cnoty Panit pracował, czy mogęz ia cnotkoś Cno
tosc? czy mogę się czym pochlubic, przez co bym sie tak wysokiey staski Pana mat usługa
Ale Cesarzowskiey Miłosciwey Krolu, nie: ani ia ani robt nieczego się bym nieodrzekł, omnia ca
telerimus thoumy istnieią, seri inutiles sumus. Nauczony się ze officia nulla nie bez
piey, niebyt by to dar, gdy by Pan Bog wszony, odpadło by stan Cny, odbrodzieyszy Stan, gdy by Bog grzy
pustkowstwo. Ubyło by wiele prowadzi, y uspaniałosci dospodarstwa WKMci, gdyby z obie
rzan nie formowac miat wszystkich. Mierz tak powinien Bog e stanie, nie Pan Bog: wdzy
ku WKMci Panu mu Cnotkim Miłosciwym. Ale takoż tak wielki wypłacac bydz obowiązek K
pięknie to tak WKMci mnie Cnotko, gratus persolvit dignas nonquis est nostri, nostra gwiy
rzenia WKMci; nowa y to przy bydzie dzieła dobroczynności WKMci Ze czy nieczy skodzi
gowac, ale wtrzymac bez drugiey dobroczynności nikogoz; Beneficia non adcumulat, perdes;
parum est desipe, fortuna valent. Powieść WKMci ospe, y Pana dawcę Cnotkiego despo: czy
prowadzą Pana WKMci ex umbra ad publicum; z prywatnych Cnotow pomnożeś, Pan,
na widok Senatu Rzeczy Krolego stawiasz na dzieła stany swoiey, Obligasz do Cnotkiey, y to
podniesiasz podwyższonych y powazniey Cnotkowstwu swoiemu. A Ktoz się na tym bogdzie blaskiu

osta pod Laskonoy WKMć, ktoś się rathym wysokim, ale słusznim stopniu, osoby stanu WKMć
sparty osłoną. Nam wtenczas, ieżeli nie zapomnieliśmy tego przysłuchy Łaskawey mowy, przynależy
uniżonemu oddaiąc obiętu deolaratkey: Apud multos causa fuit ut sterilem dandi beneficij famem
deprecor. Zeszły także y moy Imościany Pan Zmieścił, wszelak że wielki Król Aragoński Alfons
między starym winem, starey przyiaźni, y starych Zalecał Konia. A ieżeli by mu też co lata
nadzieie mniały, gdy go WKMć do boga swego przymnożyły Łaskawy odprawiłeś oyca,
odmłodzenie, poprawi się, wstąpi Boży przysłowiec: oculus Domini sagenat Cherum; aby
tym obfitszy et in offenso pedem curavit viam mandatorum WKMć. Ale gdy tak wszystko
WKMć przytrawam, Konstytuować się będzie grati animi Konsekwentem. Laudamus Inglami
animi est tui plurimum decus eidem plurimum velle debere. Z tym wszystko do stóp
WKMć przyradzaiąc się Go nie mogę stworzy, przestrzegam. Pomni WKMć conspiravit, pobłogosław,
vita et actu, pułki mi ob stawcu będzie gratias agite. Vale:

Dziękowanie za Wielką pieczęć na Seymie
w grodnie r Martij 1679 Tego
Jasnie Wielmożnego
JGMć Pana
Jana Wielopolskiego
Kanclerza
Koronnego

Takta to iest Nayaśnieyszy Mościwy Krolu Panie mey Miłościwy nieznaiomość w prawach ludzkich,
że często niekiedy dzieciątko wstydzi całą radę, przeliczny od Zamiżtrony ustawiczny
Sublimat Lekarstwem. Obiecuiąc Stanom rządowy Kamień, y też opłatę od Krolestwa, znieczuli się
Stanowi wdzięczy poddanie. O ięzykowy, się lekarstwa, contrasto ulżeniu y Zdrowia smiertelnych
nowości; są wzaiemnie krzywdzący y Panu, co na Zgubę Zadane, nieprzedziewany daty Zysk.
Ku prawie takiego niemasz, kiedy opatrzeń przedsięwzięty, Panu Stanom nie mogły za
nie Knoge skutki: Ledwie nie każdy Cyfel, futuri ambiguus et magis ab vitet grzechu Zadat
Ephes. Wkradaiąc się w nabożeństwo y uważnieyszego życia ludzkiego, przy sposobności, nie Zdanie
przy podzielenia Rady ustawne dzieła, niiakto oczekiwawszy wielkich, ścisłych, gorliwych, często
Rzeczy napełnia Zalem. Nabożnie mutosi, kiedy nadeszły się ciężkie Euangelii materyiskie
gostanu na milszy swą obfitszy zdrowie, obmierzłe niektóry słuszna virtus. Niedobra
nia przyczyni, nayniepokoie też zadatki wzgłowne stwarzaiąc dzieła. Ieżeli też nieruszy
kiedy nayżadaiącey się owoc inclusum solicitabit humanę beneficium, nieobiest do niey wstępu!
sprzyiaiąc zgoła nieuwidzieniu Zarodowe radom nasamoszy tym nayprzód smiertą porwać

niebo, y nayw[iększego] dobrodźieia dosyć przywodzący wspaniały Zgromniawszy
własnego przyrodzenia, rzekł: plnitet me hominem irasci, y tak Rzą[dzący] Swiatem wielkim tym
przykładem rozkazuie abo po świecie, że ledwo który Xiąże Monarchow śmiałszych
Mistrzowy Krolu wrotl sobie Kreatury, aby nie miał kiedy kolwiek mowić, Potentat me
hominem Jelisse. Małoż tym że nayd[ź]ie nikt Egzekucyey sami na siebie, adeoq;
in contrarium ex ut multos Subiaty infensissimos, non post beneficia tantum, sed pro
pter beneficia. Dzieie przez wdaske dobrod[ź]ieystwa, dnymowy; drugim bezpie
czeństwo ad notandum, poznawaiąc ozaslon Zapamiętały nie[d]ź Zgrzeszą beneficiales:
Że argumentum nobil debitum odio gedrugit. Szmaid nie tak nadkiey, iako blat
fiçatym dobrze Lokowane, nigdy tak wielgo, co z roku wasdyes bez przestanku wy
sadzą, iako Ziarno nadto padaiące Ziemie, ledwo Kłos dobry owoc przynieśie, mul
tam perdenda sunt unum ut salvet bene, gdybyśmy na te oglądać mieli prawdę;
wszek Pod[ź]ieżnie chłopy: wypadły by wszystkie dobrodzieystwa Zrzędą, Zatka
ły by się wszystkie beneficiorum Kanały, zatym wszystkie w nas uwiędły by nadzie
Krotki się dusz pełny ozny Rzeki y Zycie, ostatnia na świecie pozostała by Rosp
Zia, y mysle ni chrzeście barbarum Saks. Zapraudź nikt Legity iako WKMć, dyrygulas
Zuspandlego unikaią wszego te reflexią. Pokaźnieść wym magnanimitatem Stwoią pokoi
Że nas, non [illegible] dest beneficia. Niesłuchaią Zawsze dobrodźieyst swoich pokrytki, y fa
mulorum beneficiis: Testame Deus WKMć Postrzymieść pokoi pokwalić, że umieść magno a:
nimo beneficia dare, magno perdere. Gloriosa res est WKMć gratum esse, gratuitum est re
gratum facere. Stawa mieć Deus na wsze czasy wyata Pokoiego dobrodźieyna rzpka WKMć. P.
patrzą y stroż pilno, y Laudze examinowac będą, albo nie potrzyma Exac, albo Zadosyć; albo Cudzo
ozy; ezeli Pose umiat Exalese te gloriam: ezeli possibil mi stakra, non imitari mihi Sathoż
ezeli nie Laudze iudicium WKMć ezeli nie omyle expektatywy oyczyzny. Nie mam Zarze
Że za Mant podobno niektorzy inferenda Statenika: nie[illegible] Sam co Zasie opowiedzie: Lubo
nadaiącego, lubo nadar, lubo nasciele samego patrz, angusha mihi dant undiq;. Wielkosc WKM
tak est Ekki Radzę domum, że przewyższa Kazdą miarę dobrzeczności. Obrała nie[illegible] Medal
dostrzelcom swoim Kazdy trzeci wtłoczy: obrała rzpka WKMć nie to proste pospolite Emiestwo
Estowiom tandetaks, ale medzig niesmaku, ale w nos Filosoficzne stoi oczyste darcy
dworie dacy[illegible] tot gratia?, Że mi radzą wyrownac nie mogę gratiarum actio; tyle [illegible]
Że go Zadna wyrzykowac nie[illegible] Zdrenica. Ale ty ter owoc Smawiaią nim WKMć. Stug swoi
aby participuiąc de plenitudine Maiestatis, ex abundantia Gnet, y doskonałosc WKMć Omoy
dy godzenia stawaią Tasky y fawory[illegible] Regis Panskich. Poglądam ste nadzieie troski, bogdy
Stoley na Sam dar lubo wielki, y Złoty: powazamy[illegible] Exac uniedzlaią mo rzpka nie[illegible]
munda, quod vigilare Cogit ale onemu wszystkie Swoiey Consilio vigilas. Ste uważam a Sam
nos Iubricia Scripler et admirand Stake kiedy mnie dozily wzywaią ofios postaią Cy WKMć:
Suge Rivet Bome et Fidelis gia super pauca fuisti Fidelis dyer magna te Constituam.

Vstrzymał się przed Kilka niedzielą w woysku moiem maiąc tu Oboz Wznosu potrosze ad Candidas calendas wypadłem Konceptow WKMci. Vstrzymał się wtenczas blask zasnych promieni vspaniałego WKMci Gł: nieustrzymał się polatywsze na prawdziwe dobra Rospalone ostrzymał sobie wtedy pałac Ki na polu zelne prace y obstawał. Potym Kiedy inszy Taszki WKMci Oyczkarmiony exercitus in alterum migrabat Gdzie się brat ad Summum stella Polaris swoią obowiązuiąc batalią WKMci: Gdzie bespieczeństwa stoią providencyey WKMci Krola Jmci Polskiego dwieta y oby wiła wdzięczności; Gdzie vganiać nie chciałem prze: Zyczki y obłakie, ale pilnowania życzliwym WKMci y dobrym oyczyzny synom Commenda tey oyczyzny y sprawiedliwości swiętey. Tu sobie Zatoczy granicz, in pasiey inter Vilna et wolat, Ktorey obstrat omnes Cujus Competentey Sarbatges. Wyprzedz prawo boyczny sprawiedliwości swiętey. Tu sobie Zatoczy granicz, in pasiey inter Vilna et wolat Vilna inimek inimek Candidas et wolat ex oyczyzny abo nie woni dzieley bedzie bone Lamb prawdy. Nie ustrzymy pilnie pazurami swo: ioni non aget prudens Cudzych dobrzeń, nie tayemnie cudzego nie chwalnego in Saorki; nasza myśl tylko Maiestatowi WKMci: niedostoyności, oyczyzny wy rodnych, prawa nie pia: wości odniet. Ze chcąc wszystko ponim bleczować y dotym się nie oglądać na vsta: wy stabosc, magnos magna delent. Mieszać małe mola vexat spiem in Sowie magnam ani dzieje chrystie tanki mnieli; ani WKMci postugować, tantum gratia, nie iest stracona. Małka to nadzieja tutka dowodzi moiego. Toby stych wdzięczności natarł wielką y turbowych spraw publicznych fales, ale że Zdarta vesi: Vis avis Fortunam przestawszy chcąc by nayostrzeyszych wrażow, niedba nagrzechy y prowny; odkłada bespieczne nato dzwonienie morze, nabrzi się ostrożnie; wrzy te wzmagaie oczy na kompas vdli y roskazow WKMci. Niebrze się robnig chyżo stychow, zawsnych oczu, Kiedy się dub chyżo protekcyi WKMci pusdzam. Ze tedy Naia Jnicyo się bance do dobrodzieiu, moy Miłościwy, dzieł in altum, to sobie sukcabo fluctu, portymę tenebo. Pedem tysko esdzie dosta ie nehus, atym gdzie obłotnie nie chwdzięczności nieuchybnie, albo przynamniey obsterii arena matky vdzięczności nie stanie. Strasznie mie ous adiomar Beneficia tandiu lata sunt, quamdiu ea solvi posse videntur. Magnuhodne Beneficy Krolewskie WKMci Boże, nie proporcionalna zasługom moim, dasz mi zgoła WKMci vdzięczować nasowestnasze słowa: Zdrikt me fecisse Somnem: ale od tego uwalnia dobroć WKMci Krola mie samatey wywiedzie cudnosci, sama vdzięczność mo iey Impotabit partes przez owe dobrotliwe a WKMci wyrzekany dyrektig, Signatos iis Labe re, gros obligat, non tantum des beneficia, sed animos. Magnanima krieść catoda nie cierpiała nyeis dobrodzieystw, sporona ogniwami, Ktorz gdy Scila Krug swoiey więzi, fales wnus nieustaiąc nigdy Cudzie vdzięczności. Mam nadzieie de non abbreviabit Stodobliwa wska Kumanie WKMci, abesama da pepe et perficiet, co wszku mocus est, ajest wzecie Kadego doskonałego dzieła regiudicium, velle nigdy w mnie ustawać nie będzie y do wszelkiego niedoskobit defektu. Bonitwarz tam gratus est quam gratum volutt. Wystalam teraz pilnuiąc tey powinności trybut, przez uniżone podzikowanie. Nadarzono statkiem torowie WKMci, gdy czas y wysze Konsyderuie nie pozwalaią, in publicis ordinum con spectu te solennitatem mitte Scieli; aby obwodzie candidatos od owdy nagany. Ingra tus est, qui vltnehis arbitrijs agit gratias. I żeby de spektatorow, tych spiąd Kow,

BIBLIOTEKA W.P.

Orationes funebres sunt apud nos in Magnorum funeribus virorum usitatæ; gravium artificum

talentst:
ame Vel Orator funebris discursum format aut de conditione naturæ nostræ, aut de brevi
tate vitæ similitudine, z tonitruum exclu: de morte necessitate inevitabili, de rerum humanarum vi
cissitudine. Fabe est illud.

Wiedzieć że z tobą umierać bo też niedziw że się rodzi: Wiedzieć zaś tak urodzonego, co się
wiedzieć powinie, śmierć tego krótkim być musi, a że cała nasza śmiertelne rzeczy: się rozsypią
że skaźitelne żywioły y gliny ziemi dobrym być powinny.

Simile illud Ille Opatowski: Wiek wszystkich stanów śmiertelnych lubo przy tak krótkim za
mierzonym krótce y pewney niepewności żyjąc, z różnemi by nadaktyść, gdy z nostatnym po
tą y pogodą nieodmiennego rozdzielenia mogł być przepędzony. Lecz niestąd się taskanie
ść y pogodą nieodmiennego rozdzielenia mogł być przepędzony. Lecz niestąd się taskanie
obiektu z tomny natury ludzkiej, nie chcąc nasze nie: woli naszej niebo; które podobno wa
bieje nas leniwych do siebie, y nieskłonny w nas appetyt wzbudzając na trwałą rzeczo
śmierci poniechy, nie może się z tym nietylko dać wiek krótki, ale też ustawicznie
odmianie rozdzielenia y różnym przypadkom podległy.

Vel Orator funebris incipit a subiecta, exposita materia, z tonitruum cum fulmine; dolorem
atque luctum parem rathuje atque damno gravi consequi magnorum virorum funera ani
mentibus excitando. Fabe illud.

Zawsze to bywa y pospolite wszystkich wiekow y stanow naśmierć na rzekanie: y niedziw
bo iż ona bez braku, bez szkody, bez molestacyia, według upodobania Pana nikomu folgo
wać niezwykła: odjąć zaś od niey niepodobna: Niemasz przyznawszy nad nią Pana
my wystawać y lamentować nas rzecz, rozumie y bardziej podczas przeciwnych. A
zaś nieczęsta wielkim Monarchom [illegible] z tronu wdół, z Majestatu w proch, z ozdo
ty do grobu z domu: a zaś nieczęsta Hetmanom y Panom na wszystek świat sły
cznym, na swoie stany, na tropy, na trumpy, na tupy nieprzyjaciół, nadziwo
stałym ludziom zostawiwszy, samym zaś wiecznie pasie na łące robactwa bro
dzi. A zaś nieczęsta wysoko postawionym wszędom, to obudwu, to pie
rzeniu, to Panu, to z krzestem Senatorskim wiedzie się wśród trumny.

Vel Orator lugubris maxime in Regum funeribus severitatem inevitabilium fato
rum exaggerat, gdy Reges pariter ac privatos concernat dura mortis necessitas, gros
maxime plerumque decoret. Ita Bogusław Leszczyński ad Serenissimos Reges
Polonie et Svecie, in sua consolatoria oratione

Tak ten Pan który królmi rodzie [illegible] wszystkim przed wieki odszedł parlamencie, że
nasi Ziemscy Panowie umierać powinni całe ludzie. Czeki to wszystko Majestaty
cy Panowie, aby by niezniebieskiego wyroku protokułu, iżeat bym rzec że nasz
wy. Umierać przyszłym, którzyś całe żywot ludzkiej [illegible] całości, tak
śmierć zaś oby ludzkiej niepoczęga żywoty: Rzeyska kiedy [illegible] stałe rzecz stworzo

mogła: ale wielkiego a Zbożnego stracić triumfatora, Oyca y Monarchę Korlego
obtrimie fata państwa y narodow Prusow, spadnie walą ruiny, Korlego życia Kres
Kresem iest fortuny y dobr poddanych, Korlego niestatysny całum Korlewa tot cui
pospolity umiera, rekiym Ze Swiem Kiedy by nie Zbratem.
Vel adhuc Orator Lugubris exaggerat dolorii magnitudinem ex iactura viri in Regno Ma
gni. Fale illud. Zamilkł Cyk zdobą a wiekę tego y narodow Słowiańskich, wiel
mayer Dawarty grobowce: a Korlę indy nowie do siłgo Grobu zdrętwiały usta pokłonnych
y Zyczliwych ruchtak Syreny iako pospolity Dziamentu Skały.
Solando facto disertus Orator ad defuncti Cineres atq; ut partim iactura Conso
lari dolorem et luctum, relenset defuncti merita exaggerando.
Vos Consiliorum illius gravitatem pondus prudentiae solitaria fuerint Reipublicę, i prudo
defunctę rationibus inprimis Reipublicę nostrę. Fale est illud.
Widzę ia w Was Bracia Kochani Korlę Cyczyznę padłą, a ona widząc w partes swas dolo
rosissime pobyta Kowiem Krolewskiego Cuiem y drugiego Syna Korlego: Korlę Senatu do
piero Zacnych płona: postradała y przednie swoie Chwałę y Splendor w Korlu Zgonie,
pogrzebła dla stroiony Kolumne na Korey się Zawsze y bezpiecznie wspierała. Posowała
Kusztey do truanie Nieprzyiaciela Korlestwa Kiewskiego, pierwszego a ostatniego we Wsz
rauskiego ale wiem oraz dom y imie Waszmus Kuc Korley Korlega Stryia, od takie
go Lat Statek y bezpieczeństwo iey piastowali wrodzie za prawa, wolności, y swobody nasze
aone, gdzie Consternata Ze stracony głos ich we umiekli, y głos za wolny Korlestwa
wrodzie o Cotose ich odzywał: Korley na Kadym placu Zakrzesanie tego Stanu
aby wszystkim nieprzyiacielom Zone w dawney Klubie y dobrze dobry potomnym wiekom
Kwitnęły.
Simile illud. Niebyło tak Znacznej altowney, niebyło Barzdy smu takiego
spiewcy wszędzie Znieś, na Korlego by Klęczenie, Klepty wdzięczności radach Cego nie
Znalazł, gdy by ich były pobrane więzami Kwalne niepoty Kumacty Kochanych
Niebyło tak Zawitego protestacyi prawnych formian Korlego by dowodzącym y pytyce
stronę bydnego, y dobrodziejstw Korlewskich biegłości, y długo experiencyey prze
widzącym Zdrostrony nie dostrzegł. Niebyło tak Zawiedzionego, mędrego skorlami
pretensyi: Korlego by rozkoszny nie dyalog nie Cpowrocił. Niebyło obłudnego po
kusdonego Wiarołomstwa Korlu tak Katarzyny by nampatności, Korley by się Kiedy przerazić,
pomieszał, Zatrzymał. Cyba rzeka gdzieś gdzieś Kolwiek podała skarżyła tak im publi
cznie inprivato Constasebus skarżący Zawsze dobra pospolitego Krzyst Cy słuszy
sług.
Jesko potest Orator consolari amicos perdendo Regem, gaudendum illis, potius de eo ut
gratum detendum; tum quod unum in memoria posterorum, tum quod astra prospicient

sibi -- pshus debitum decus quam Regnum. Horum est Empta videatis in Bratoro
Polono
Praeses in Magnatum funeribus usitatis gia et plurimum prodegustate defunctorum
vis Senatorij Ordinis alij Select, ad gentilitatem compondebit, cuntis, elegantes in Bra
tore Polono. Ego si adunqo unam et alteram gia olim in funere pietr Illustris
Casimiri Wilkowski Vexillifer de Mellicastis Spitaneidis Palatinatus Polonia et Luchen
sis Comes.
Dzy by się nie samemi tylko bezbronnemi Pagi nad pospolstwy wszystkich tyranstwy a złe
go dzieło, wielkoy wszystkich Palatis folgę Patrone Bratarty Pokoy. Spuszczały nie wszystkie
tyle Cudzemi Cyrcyla Smiercianami Dobrobaptska Ciągnęliwości impetki, a nie zgodnie dziena
dyscypy na dzicie nadzie nadzy uskromiły aby apetyt. Nauczyły się skromnicy ludzcoi
Magowan Palami, a swoie bez braku, bez dyskretely, na wszystkie Parodno stany y
Lata porządność przezornym miarkowały respektem. Ale Kogoż Wielkan tak by
stre Sarkie bitwy Krolewy Smierć ostry? które lubo Smiertelnym napastnice radzim
Delazą aby Ky Kościoły Skrodzicy Boginie? Wprzod się ogromne Kopiarika lasy
pokruszą y potrac Smierć Kotlowany potrzebni się Bracey, y Pana prawet płodne
Delazą Wielkanie orężarz y broni Krolewy się Key podwary nie mogły nie nastarczy.
wiga samym tylko płaszczem y Lampami nad ney się nie wagę, oby Krolewy skrzydzie
przydzie Delnosci. Samym od Pana mowie nie cumienym ostrzem oczy: Kto
wie wzeła. Bo Kto kiedy Pustym okiem nie dostrzegł Kulmoney dopiero ostrzeki
powyższe Smierci Skrzydlatym Lotkom potoku Stek nie tryni? Kto nie Pstrzeże gdy
pity z Bodze południowa Pogoda mnie Cnota? wdzięcz pokazi oczym Kto się stoże
widzi pod Kose Cnina, dopiero pustoszonym się na smierć ciał tonym okiem
bogate wzę na dno Kupiel? Utracie nie Cpiorowany Ktly nadzieie, Oyczyźnie Pewny
ostrze, ze pzy ostrom wotnych Cgłskim uderze, Bratterskim y skrzywionym Serkom
brata, mitego przyiacielskim affektom Kompana oczy nie zaigrzka! oby nie zatrona!
Skre nam wszystko wiednym P. G. M. Pana Jana Kazimierza Wielkowskiego St
rosyska Miednickiego, skrzym barko y nie spodziewanym Gosciu cz Cuk na Rzemskie
spienaty, fata wydarty! Wtesie się dziwotkliwy trudnac, wielkie aomysłcie pie
mnoge nadzieie ulitnety! Ten Smiertelny Catun wszystkie dobry, wszystkie
niebos Dzykowskie dekora, a nadto pozostałych z Solata przyklady. Skrzana
to oczko patrzac bydzie dzieciz? Kiedyte prawet oczy Krolewskie tylko nago
nie Banijsza słysiane, nasłuchiwac wontrzym mieku postępki, powadzy

Progotow Jolanum, nyoli Ztrudzonych mity odpocznek, Zatodna y sedwosq smierci
nierownaiąca: atoli kiedy go niebo iako swego, a dlemi tylko do zdadu użytecznego
odebrało, pożądana tosdroda. Odebrały nam niedawno sobie należącego, Zastkem
tylko, Zeby nasdym oczom dogodziły, pokrytego Anioła, Stawi niebo y ktora sq z.
tego Smuki? oserbowany Stepowron ptawdziwszy nie kiedys Ganimedesa Orzet,
wdzięczność z nigodnej dlemi wgorace dziedziny: ale kiedy nemo de lorum reci
nauit, czy mgł radzey tego milwinodować? wiedzący bez nieponadzyeś nie znaus
ale inwia Zatka wtawody z planetami Zaroda Zlota podkowa czy y tosmutku na
tkrią de Zloty pierścień wdzięczność na palec Groski. czy zdrowie płakać? de
zastem bogaty Kiedy, wyrzec się Magni Contactis dostat czy ter anietadzey
wesela potrzebuie? Zatodda kiedy niebo dzyk tam stosdecy wiepoznat,
te nieustępie dnieba donas rzucaiąc Gloty nemo me lacrymis decoret, nec
Funera planctu: radzey sq decyc nidali płakać pognatety.
Adulescentem autem debet Orator funebris ad Sor pohpimum, vt Oratorem decat
in Funere Magnatis, Senatoris viri in Republica Magni, stylum grozq suum
componat ad gravitatem, maiestatem, sensus profundos misceat: Si autem in
Funere Adolescentis, floride peroret nec nimis graviter.
Solet ad tas grozq orationes reponderi. vel a consanguineis, vel a amicis defuncti,
vel ab alys qui basdzą. In talibus graiarum autorys omnia plane eadem grą
in Superioribus, gerbus testamur dolorem. Debet Laim primo sei qui respon
det, vel gratulari dolori suo, gd illum parkri et diuidere possit maiori: velex
primere magnitudinem luctu, ad quem ferendum amicorum grozq pectora inuitari
debuerint. Secundo debet breuiter attingere defuncti laudes, merita, honores ge
stos, przemarzefacta. Terko ipsa gratiarum actio segui debet Gospitby, qui
Comparem dolorem intra grozq suosq animos trahi tuerint. Zwarto inuitandy
ad funebre Conuiuium.
Sta nuper qui piam in Funere sui fratis, egit Gospitby gratias breuiter:
Wielkie to wostanicie Zalacs bolącego leninteatum Jagey Krzyjacielskie Serca
Smutek sq pomagaią. WW M: Panowie: Jak przyjazna serdecznym smutkom dna
lesc Kompania, Ktora to dolores partem naswoie bieste ramiona, nieuzyczayne
mey mym Danielowe Serce. Takesmy bowiem od natury uformowani, Ze o Spthiey
Gosci nie stacy pomagamy ad nieznosnych langtow Gdy pci sq nam Gerkow
umykac, nie nadstawuie pocztrapia; y tor mnie dna Luteyskiego pchyka Stoy
sacy, kiedy sie mi WM Panstwo niespodziane Gerakterskiel Jakum opatrzuiąc mem,

w Rondelgach przyiacielskich, w Braterskich slankach, przyniesli slahum,
Jesce dzysc dicnata smutku na swoie przyniesli serce y ten staerliwy do Bo
mi ingres swoiz przyrodzoni trudnosci: bymosc: cato uridenie WMci Pan
stwu Dzieskie, a wpocieczeniu ni Cyprych day Bosze, okaliach ten affekt
obliquitye, pokornie prosze zebysde zatobnym oblekem nakhorz uridenie
uprasam ni gardzisi.

Plures in hac materia praeter videantur in Oratore Polono.

Dodo sypellectilem Eruditam orationibus funebribus scripturam.

Epaminondas mortem istorum fortium, cum esse dixit.

Judam in morte Socrates esse malunt quam Judas

Relegati in Turcia in Cesarem per Italos (Diversis natura lingua vocantis) specula por
tantes, porriguntq; obvijs et dicunt: indpica et vita vide apis it.

Leges Kabalistæ ante pectus totos signa cubi mortem gerebant, cum insignibus: Ma
tet honorum novissa malorum.

Apud Scitas in coronatione Regis, sparsis terra et cinis et simul de verba dicunt:
Hinc ortus est origo, vide ne quid superbe agas.

Xerxes Sath: salve pulcherrima nunc dum erat, maxime nata quem olim subuisse in Italia: Cor
nam primo deposuit de capite, cum quid fuit: gromam modo collubuisse et Pubi audivit,
fortissime pro Patria certantem collubuisse, deposuit capita Coronam, et restabat est,
se voluptate maiori perfundi, quam dolore.

Brachmanes, arbe temporibus solent mittere alinis Regionibus arenata cuiusdam arboris
folia cum his libro: talis e vita hominum gratia fallorum.

Plusk in tumbis sculpebant Solem cum lemmate brevi. Aegypty Rex Psidrem post fato
superstitem in Sepulchro sculpebant cum lemmate Evitabit.

Alexander Magnus desiderare solebat: uti sahis gris non annos sed triumphos numeris:
melior me non ætate sed perhonitate

Vitam Bonus grispiam exposuit benedum navem finit, cuius olaeum Deus gubernacul.
Leon de Hispania manu solem sunt translata cum insignibus: Speculum Bene Institutorum
de Patria

Julianus Imperator gerebat in stemmate Regio Aquilam sagitta perfossam, quæ confecto
fuit ex eadem plumbis, addita nebula: qz ipsa contra ipsam

Apud Hispanos mos fuit tot hastas figere arenas Gallicas, quot hostes quis interfecisset.
Hispalia funeri matres sub cum adhibenon poterat mos: spongiam lacrymis ple
nam addita insignibus: Corde et lacrymis profluvi.

Scribit Ortelius Cosmographus, gentem quandam esse qua sepulturarum loco numismata
habet ex quibus in Emblemata Rudimenta rebq, loco auri et argenti loco divitiarum habet.
Super uno Imperatore defuncto sei lamentabantur subditi: Utinam nonnas Creatus
erat non moreretur

Hæc ex Oratore extemporaneo, eam ad nostra Animus.

Honesta mors summa est felicitas. — Buchanus.
Vitam nihil custodit iniquius, quam cui contempto
Dei Deum mei videre et animâ frui videt, qui alicui negotio intentus, prodentis
Curios aut artis bonâ famam quærit.
Iniquitatis misericors, mors triumphantium regies, non crudelitas est — Salustius
Dicit Iulius Florus de Bruto, quod sui in amicos suos lapsio, suum quoq animum perdi
dicit.
Ita Principum sors est ut eorum periculis, morbis et morte salus ac vita civium constet.
Inest gloriosum quoddam illi sanguini, quem pro patria virtus effudit.
Illud sui vitam amisit ut invictam Polonia victoriæ viri invenit maluisset: ut victorem — Stanislaus Polonicus.
effudit spiritum ut patriæ inspiraret: cuius evulsæ plus gloriæ quam sanguinis
manavit.
Relegit pectora adstricto ferrum ut quam emittebat animam inspectus patriæ tran-
fundaret: et sic unctionis officius est, quod amplius patriam visurus non erat.
O mors laudanda fortibus, expetenda miseris, non recusanda felicibus, quantum — Livius Patavinus
te quisquis nobis bello.
Si cuncta gaudia postra, sive voluptates, et quicunq ex hac universitate mundi, vel alli-
citant aspectu vel blandiatq usu, diligenter excutias; tota vita hominis unus est di- — Livius Patavinus
es.
Omnis nos hora per tacitos fallentes curas applicat habet in hac turpissima per-
petuitatis cogitatione desidiæ, per exigua festinantes dii nominata prædemorimur. — Livius Patavinus
Itane ipsum quem agimus diem, cum morte sere diximus quidem morimur, et
hæc quoq cum desinamus, vita decrescit.
Mortem amicæ flendam est; quia certa expectant dubia metuunq.
Mihi amicorum defunctorum cogitatio dulcis et blanda est; sibi enim illos tam
quam amissuros amisi tanquam habilem.
Brutus amico apud Philippos mortem promittit, si animo dolore major sua est.:
Turpissimum est in homine prudente remedium melioris, lapsibus relinqui;
quod dolorem quam ab illo relinquaris.
Quisquis aliquem quidq esse mortuum, quidq hominem fuisse; quem putas periisse prod
missus est.
Oblivisci suorum et funerum cum corporibus effervescere, inhumani animi est.
Nihil sacrum intactumq est furenti; quid ex his timentibus audet quem ira dulcet, et — Auctor istorum omnium
quibus est oblata parcitura. Seneca Philosophus.
Imagines ir celebrit, magna coluit
In Rostratis himulo collocata fuit Lysia, ob nullam orationum illius suavitatem.
Philomodares Insubres Italiæ eloquentiæ
Antipater Orator artem medicandi doloris animi excogitavit; et corruptis in foro

Constructo domus construxit inuestibulo redolores etmortem nedum esse.
Tudeleres mortem delabilem dolorem esse, quem fatum Nintulsit aut esse amari possis Hei mihi; quod nullus dolor est mortalibus Graecis.
Callimachus Styg Philippus Aud, bello Persico inuenly est mortuus Gaeto magistratus.
accommodare in funere Romanis in bello ocium Blachi de stemmate Sabatarum.
Publius Rodius a Milone ollicitus, in curia ex subsellys Constructo vogo extremus fuit. Seruiret in funere in theatrorum dignitatem tohes tohogy Via vita pro Gracchis.
Cum Expaminondi corpore virtutem quoq Sebagnorum segetiist fortuna. Sy Funere Publij Aud Stipulates stapthem Crat, ut Equidi tibus singeltas arias Sabertat, ingentes cadauera et reliquias Corum, qui bello Cecidissent, sed Cunus Sygotribus ingressis Colligerent et in expeditionem Stipulis ferrent. Sy Sod Sor forte allusisse in Sy Salobus Sobieski, in funere Stanislai Zolkiewski:

Dzy byte Sodobna rzeczpospolita opus ogrzegze nasze mogą Deus Sy stkich o dzwonkich wsz grzmiącą Gromadzenia, nadzieje, Sy Salosny akt Gzyrosci, ozdoba by stawiony Cesarowicz pilnuiąc y ostatnią pompą, a Pielnego Hetmana Sulego maratu Samkni by dmiata: aby Obrodzone krwią kości iego na ramiona swoie wzięgody, wsz Sy stkiemu Swiatu iako Nawy, Cnoty, y mysli wadk wystawiwszy, niezwrocim ie przykrych, a te ouszem w Sercach y umysłach nas wsz Sy stkich, wspaniały im grob Sfudowanie, miasto Dzwonu wieczny, potomnych wiekow pamięć, iak Nawy Cleynot poczowała. Dzis Cicby Sy wprawdzie umarłego nowy iakis ozdob; ale Zgubiąc nieznay nie Sy by Cnoty: anielskie dzieła wielkie Zasobo poliguią Sy Slady. Sue Sy nam dzieie ba po Sodzkich ani Olympskich dziełach Sy Skach, iako oni Sudich Sobotalny rod Mauso lea Za Starey koscioły mieli; iako Hetmanow swoim publico Sw ich rodzinie Cnoty: gdyż ich obowiązki nauczaiących ramionach Sy Cięzkie prace Pułtoki; nicz Sy stko wsz Sy stkich stany y wzrody wsz Sy stkie ale woyska, narody, ludzie, państwa y Krolestwa Za sedno sig nidmy Cnoty.
Sy Sty Sk Cum Res Corum stedit. Inter alia doloris argumenta Sinistra manu Sagitta tractant. Stest reflexio supra Stemma illud quod Salet manum Sagitta pugionem.
Sedentes purpuream defunct caput maurant illig quot annis Sochas mactant, et vestes perstolarunt. Sede stemma vrij
Canebij; si grandes Res mortij, Corpus gridlin defodiunt, caput Sio Laurum inter plausum gentis Sumo tollitant.
Sic Cains Julius Sedus perist, stella Crinita per Sy Stem dies Continuos fulsit Cedi pungy est animam Spe Sedens in Solium recepti; et Sac de Cauda Sydus Crinitum Cum in Sterile aidit stella.
Alexandri Magnus mortuus, in amicos Comitig: magnas idle, ingrit pictura gridi exequias Haraldo Danorum Regi mortuo, inter alios funebres Sapparatus illud fuit singulare, cum Cera maurata sui Regis pugnum, inflamma Somnibus Comitum Conflagrant. Sede stemma navis.
Magnus Dux Mugnogorodensis cum tumulatus, inter alia doloris argumenta illud fuit,

qd pars militum in templo provolvent Agyppum, utteram cum reliquis armis. De Ilkma Ag
In Philippi secundo Regis Catalici funere, inter cetera pompa Regia pericula, pdce
debat navis sonoraria media inter columnas stercatas, navis dominicum exprimens. De Ilkma Navis.
Aurelio Ambrosio Duci fortissimo, Britanni magni fecum posuere sepulturam, Joachim ad
dextram formam coronam.
Acutos mucrones sive clavos olim cadaveribus infixos testatur fuisse Livius
Galatarum mos fuit ut defuncti familiares et affines inscriptas epistolas in rogum co
nicerent dicut aquid inferos mortui illas mox lecturi forent.
Assyrij mortuos in melle servant. Indicus, servandum indulti memoria posterorum
de quodam N.
Apud Sabaeos cadavera et vegetantia veste purissima, sed pretiosa vanitas annexis.
Erdic. veste alba cadaver et coronis ornant, atq; pedana canentes sepulcro infe=
runt.
Cares mortuos milites cum armis militaribus sonoroq; apparatu efferunt.
Problaydi cadaver in loculo deliciis, gossipium, lapidibus vidatos struunt, impositoq; pon=
per sacrorum arcanum capiti cornu albuit nullo dolore moti.
Epicates habet sepulturum cui arcus impositus est, in memoriam, quod vellus aureum
vaticinat fratri quare Atte.
Calypso deducta in tumulo Regis Atlantici marmoreo leoni indutos fuisse et ocreas ferreas
vagatis, asserit Plinius.
Apud veteres observatum fuit, ut prodeunte sanguine, morientis corpus dum trahit
animam compescuit, spiritum exhalantis ocyus excipere et sanctitate
Ante Dominicani mortem in capitolio audire est coram Erste legi: omnia bene
erunt.
Judex quidam Athenis, pridie quam periret Julianus apostata in Persidi, multa Rerorum ea
cubans, adit conspicuam stellarum ortum: Deus Julianus in Persia occidit.
In Sepulchro Virgilij Maronis qd est in monte Pausilypo, prope Neapolim, laurus ex petra
nata cernit.
Anno toto post Sedem Pharis, orbis est sole pallidus, sine Caligine emisit, debilemq;
dabat Valentem.
Pridie Dum Martius ardua Regalium cum Laureo ramulo Pompeiana Curia se in
flectebat, voluteres varij glareisq; prosecutis obsidem dis Caesaribus: et Agrippa die in
Pergamis est Julius Cesar.
Megarensium forum insigne e Corinthi Sepulcro, cujus meritum pretij, ut Phidias lon
ge dissimilis, dein arma extra cohortem admisit, non inferius galleas peperit. Ju

rebat: nubigz et trad de redundare patiebat, nisi dandi voluptatem.
Sto Amore candidus, innocentia candidus, ita vixit, ut Angelum exspirare credi
rint ad stantes, si sic mori posset.
In multis ex toi est plus gratiam viri; cui pro iustis portione salutem suam de
via totius commutat.
Animum supra aetatis texit, supra fatum potuit semper.
Nihil stabilitatis usquam ut illud laudemhuius interpretatio trahebat deq dirige
retq quo vellet.
Hilecta rebus pax est potius, ut nec molliret prosperis nec adversis frangeret.
Nihil minus dubitavit quam quod ipse maxime cupiverit; ita ultra hos cogitare quid face
ret ut solius curet penitq quid foliposet.
Hic Genus morbis Regantes et acute exprimi dolet VG Salandum Alexis in alio Manu Barba
ra iugulati: Maximi Gothis Hulo clauit, minor telo etiam morbi non poterat. Celsum illi
Caput ut ocumberet intigit augusam calidipet. Vel Illud. Stanislaus Mo Zolkiewig
Xi vitam amisit ut invaderet Polonia. Si victoriam effudit Spiritum, ut Patriam inspiraret: e
Lucius vitae letq, plus gloriq quam sanguinis manavit.
Dignitates defunctis et geti Honores preclaris etiam debent. Sic VG in Arg Cancellarij Epitaphio
Protancellarius sta Regni Angliam gestavit ut per eam volutus non nisi Rem Christi decasi
ans sinaret, Regis et Reipublicae captaret animum. Melius Regia inscripsit mitra, publicas
Regni aetas pictura factorum lucu illustravit
Ita civitati Episcopi Regni Metropoli et Archiepiscopus Regum ad memoriam gemma Postulum
Ecclesiae, spoliam detraxit Ecclesiam, Parentem detraxit Respublicam.
Sic Rutilium augustalem Sei illustres: Nimel tantum mi vita Dus acerbe sullubuit: sed mo:
rita boni factorum nec aspitati Cedere qui nunquam ex alio novarat nisi victor, fatis Omnium Con:
cepit. Post triumphalibus laudibus, lugubrem implicuit Urbem Cupressum; ut Romae victor et
victus decrevit.
Ita Fratrorum Curules: Patrimus salutaria oracula manibus pedibusq, dat Re: publi
ca ipse quoq; in decretoriam Mam Patriam iuit, stabilem est omnibus mori. Parcum Mi Coat
tolus Respublica mollem a suis pependisse Sumptibus; nisi totus in Patrios usus quam humulum
Consecrasset. Salubertima illius illius Consilia, Cura gubernacula Patria bene fabulis, sola mors
Functa instituit Civibus. Quanquam et illius ultimus pulvis magnis Civibus prodesse
solim.
Nota autem primo Epitaphys solet illud praefigi: Deo Omnipotenti Maximo, quod Agri:
cola illis literis initialibus D.O.M: advenisse, vel, Ad Deum Memoriae Sacrum marmor Jesu mor
tuis Civibus X.X.
Nota 2do Artificium Scribendorum Epitaphiorum multiplex est, primo per inductionem
mortui allegantes Nomines
2do Per inductionem Patriae mortui defuncti lugubris. 3tio per allocutionem ad Nomines quos allo:
quitur ipse Sepulchrales lapis: unde illud Communis Sta viator.
4to Per Epitaphiorum augustae dictum. summum est Vladislao 4to Regi inscriptum a Fra
tre Nicolao Zamoio. Adelae civitati libri quoquot exstant: Patri Patriae parentiq Vladislao 4to

Primogenit. Vladislaum Poloniæ, hoc est Magni Lumini Magnæ umbræ. Vladislae, amoris patriæ, decoris Sarmatum, Regum gloria. Heu! si prò lachrymis potes Poloniæ quid amabile tanto Mortale superest? Sed nihil deterrebit fugax! quamquam quid dolo decrescendi valet? non solvit in tempus unde creverat. Una tibi felicitas Vladislai, ut cuius laudibus, plus adhuc quàm quisquam nescit Orbis posset. Absolutissimam tibi Principis imaginem extra Vladislaum ne fingas: quicquid admirandum sibi posset in Principe optare, amabile in Principe desiderare potuit Roma; hoc totum hic comprehendes. Regum et Parentum Vladislae quos admirata est, plus amavit, superavit gestis dictis. Sed hoc invida omnia fata! mortalium numero exemptus est, ne quid post immortalia mortale agaret. Alberto fratri inclyti Sarmatiæ, sibi Sarmatis eclipsato, nihil rarum novit optime quid maximus Principibus amicitiæ. Ita Magnus reipublicæ corpori magna mente animam dedit. Propè illum Vladislai dolentibus exequiis adfuere ad Poloniam. Fundatæ et invictæ animæ, et laudis is notabat desiderium, quam timebant. componebant hoc ad suæ infantiæ obsequium fortitudinis, quam vel amore aspernari non audent. Inexpiabile arbitrati piaculum, intactam et post fata pellere virtutem. Tolo examinat vel examini Vladislaus Dostoj dum vel ipsam transfodit bellatrix umbram. Sic Jagellonidæ ab hoste laudari et timeri magnanimi reperiere dextra. Magno gratiæ Anglerius Indoles amaioribus pondus haerat ex prosapia adjuvum. Patre proavos, patruum et fratres paternitatis. Non fallit Sabbat Macrobius. Et Sigismundus Thurmus pollet genuus et ex se et proavis. Vladislaum Cives ornabant Patria posuit.

Epitaphium Sigismundi poly Vladislai pro ab eodem patre Canonizandum vide in proxima carmina. Epitaphium in Scripturam unius cuiusdam Barbarum fabri. In capite, duplex marmoris, pictus Christus in igne ambustus. Alius in gestum, altius pedum altitudine, in altius stemmata Sanctorum. Loculus est hic marmor, quo humatum credis. Illi flentes faces et Sedati hic exhiberi amores Servati, Sic arma, Sic tela, Sic ignes victoriæ posuit pro Sole mortuas unicas patres Illustris Subsecutus Si unius abiit omnium, unica dolor omnium: debito unius Patris hoc domus. Ad aulam Sum Barbatus desiderium ad Sue inviolate fama non tumulum sed busta fit nactus est. Lelede Sire Lege, et accensos ignes time

Epitaphium est Sebastiano Joannis Sabinico. Sebastianus Joannes Casimiro, Wladislai Jagellonidæ gigantem non potuerunt dare fata, decessit sine prole ut olim Pater Patriæ dicetur. Aulus Gellius, tot Patrum pro patriæ tyrannis. Filii Lycaonis Marcus allectat ad avariciam, et frangloet Salvius. Dilexit exilio Polonia et in ipsis gestat postibus patent. Brachius Poinicus avaro Dodechin Bruto, e ponto Euxino Sole gens mutile, tot late diffidit orbi Poloniam, et Patrum Patriæ etiam ultra Patriam Sabbatius Crassius ex Romanum nullus Augustus ex Ianonis ultro, Mithridates ex Pallas ultrata, Sarmatis Casimirus ex nepotum Patria vulnere Sedat imagine salutata. Audens Lamboli vivens Ursinus, velgit Polonia argumentum, gravierem fuisse sibi Lesbia Sed Cæsar, hic fato. Hic Sulpicius dijit pro Polonia Sapphicharum. Ebrat Lesbiam extinctus, ne vel Musis Cultus patriæ pelluri, gravet ipsi, sint, ne post fata ingrato tuo vi Mole obrepta nequit mori: voluit Lidium. Lege si potes prò Laudissimus Polonia gelum Sinus orbis capet non potuit, tantillum Nutrad Nandet Marmor.

Addo in Super et mea. Sta viator et lugubris legi M. Domino Sabbatina de Jole

vice Lacynska, Judeis Naelgitis Consors, hic hoc quiescit marmore. Vt ad Patriam in
telligas debet te vicke et mori. Annos duodecim Coniuga, quos suscepit liberos, non magis
ortho gram pietati pegerit, laudavit. Triginta tribus annis vidua, tandem annos Etatis Posthi Con
sebravit: nunquam minus solitaria, quam dum soli Deo vacavit. In talem et pauperes
celebravit: nunquam minus solitaria, quam dum soli Deo vacavit. In talem et pauperes
splendide liberalis: Deo templum ex lapide, religiosis Divi Francisci Conventus
splendide liberalis: Deo templum ex lapide, religiosis Divi Francisci Conventus
Cracoviensis, et tria altaria Duos Calicibus fundatrix munifica Crexit. Annorum et mer
itorum gorlecensium, et tria altaria Duos Calicibus fundatrix munifica Crexit. Annorum et mer
itorum plena annos Etatis 63 agentis 15 Januarii vixit. Maestra filia Carissima matri posuit.
Hic Sepultus. Laudis sic plures virtutes quas Spathgit Sinonyma negavisset. Corporatia est, tacere ipsum
Hic Sepultus. Laudis sic plures virtutes quas Spathgit Sinonyma negavisset. Corporatia est, tacere ipsum
nomen virtute Salutem. Vt plures sui simile capiant, nupsit duo duobus. Vita Mihi Continuum
nomen virtute Salutem. Vt plures sui simile capiant, nupsit duo duobus. Vita Mihi Continuum
fuit virtutum est Actum et inertium Exilium. Officium Cibi, Proximi, Potate Mihi Eleosam matrem
fuit virtutum est Actum et inertium Exilium. Officium Cibi, Proximi, Potate Mihi Eleosam matrem
Corde, Deum Cultores animo Gestabat; et pia Dei parum foret eham imitata est. Lubusi amoris
Corde, Deum Cultores animo Gestabat; et pia Dei parum foret eham imitata est. Lubusi amoris
ignibus, gestus pietatis caritatis maximas purgatory Accelsit. At do cum Patrum; qd, ut pia Cultu
ignibus, gestus pietatis caritatis maximas purgatory Accelsit. At do cum Patrum; qd, ut pia Cultu
res Marum flammas exhaurirent Sacrum Mihi altare, indulgentias Coruptelarum, hoc est Sal
res Marum flammas exhaurirent Sacrum Mihi altare, indulgentias Coruptelarum, hoc est Sal
utis Marum flammas exhaurirent Sacrum Mihi altare, indulgentias Coruptelarum, hoc est Sal
utis Marum flammas exhaurirent Sacrum Mihi altare, indulgentias Coruptelarum, hoc est Sal
utem est refrigerium exhaurit. Mihi magis Corde Salgnit, quam Reliquiorum et Pompa
utem est refrigerium exhaurit. Mihi magis Corde Salgnit, quam Reliquiorum et Pompa
rum Borsti Gestatem: ut Mam divitem Lucrat et felicem. Cuius vestata mortis, Sanam ad Superos mi
rum Borsti Gestatem: ut Mam divitem Lucrat et felicem. Cuius vestata mortis, Sanam ad Superos mi
tem attollebat; nec mortem timuit, quam invitabat votis. Tandem videt optime, ut optime vivebat
tem attollebat; nec mortem timuit, quam invitabat votis. Tandem videt optime, ut optime vivebat
inter amplexus Borsti Cruci affixi Expiravit, et in Illius vulneribus animam posuit.
inter amplexus Borsti Cruci affixi Expiravit, et in Illius vulneribus animam posuit.
Siirtutes numerus, Sanctus dies videt. Mihi iam viator Etudite: nisi vivita Sic perennes, nisi
Siirtutes numerus, Sanctus dies videt. Mihi iam viator Etudite: nisi vivita Sic perennes, nisi
Virorum est et stabile; Siirtutes si Constantia monarch.
Virorum est et stabile; Siirtutes si Constantia monarch.
Ista viator et lege si potes per lacrymas. Illustri M. Hic quiescit. Fravit: umbram Illius, et
Ista viator et lege si potes per lacrymas. Illustri M. Hic quiescit. Fravit: umbram Illius, et
magna animi dotes exhaurit, Etati nec Etatis Hic posuit, animus in Cœlis ut spes est Sabitat, Cœlo
magna animi dotes exhaurit, Etati nec Etatis Hic posuit, animus in Cœlis ut spes est Sabitat, Cœlo
redyt unde intersa Stolcat. Plumam Etatem docto in publice tam Bleb timatam exposuit, et
redyt unde intersa Stolcat. Plumam Etatem docto in publice tam Bleb timatam exposuit, et
Polemicis Est et publicum. Adulthorum Cancellarii Gradus, Framy, Patrid nobby, et raro Fa
Polemicis Est et publicum. Adulthorum Cancellarii Gradus, Framy, Patrid nobby, et raro Fa
mihi ornamento implusam voluit. Invidit mors tam pulcram animam orbi, et medio intur
mihi ornamento implusam voluit. Invidit mors tam pulcram animam orbi, et medio intur
bulat ornamento implusam voluit. Invidit mors tam pulcram animam orbi, et medio intur
bulat ornamento implusam voluit. Invidit mors tam pulcram animam orbi, et medio intur
Suavium celat Etati calcaria. Mihi viator: Mihi Calcium Ista Semilia decora Patrid pares
Suavium celat Etati calcaria. Mihi viator: Mihi Calcium Ista Semilia decora Patrid pares
preclare vivit.
preclare vivit.
Hic Magnificus Anate ad ultimum annorum nervulum stadit. Polo maturis virtutibus Cpl Nador,
Hic Magnificus Anate ad ultimum annorum nervulum stadit. Polo maturis virtutibus Cpl Nador,
Cisprovincia Mihi prodigitavit dolum. Aurea Mihi Etatis, Etatis ad ultas fuit, quam Augustus mensis
Cisprovincia Mihi prodigitavit dolum. Aurea Mihi Etatis, Etatis ad ultas fuit, quam Augustus mensis
Sexto inhibit. Ipsa assumpta Regard octava ad Eternitatem Etatis rapuit Dominamq
Sexto inhibit. Ipsa assumpta Regard octava ad Eternitatem Etatis rapuit Dominamq
Cœlo inhibit. Ipsa assumpta Regard octava ad Eternitatem Etatis rapuit Dominamq
Cœlo inhibit. Ipsa assumpta Regard octava ad Eternitatem Etatis rapuit Dominamq
Solutis Carus Quens. Vide amicator e invide gloriam ut spes est Immortui; quam Et Breves
Solutis Carus Quens. Vide amicator e invide gloriam ut spes est Immortui; quam Et Breves
plena tamen meritorum Etate paravit Mi:
plena tamen meritorum Etate paravit Mi:
Ista viator ubi insignis Hoc Claudit. Cui Illustris M religione Eclesus Catholicus, virtute
Ista viator ubi insignis Hoc Claudit. Cui Illustris M religione Eclesus Catholicus, virtute
par optimis, gloriosa nobilitate et splendore Actus, in Patriam, in Signis Prodelium annos
par optimis, gloriosa nobilitate et splendore Actus, in Patriam, in Signis Prodelium annos
duos Mihi dignitate militari legionis Conlata Prefectus, officio Castrati Senator, Spe et Espe
duos Mihi dignitate militari legionis Conlata Prefectus, officio Castrati Senator, Spe et Espe
rum mitis, Regionis militaris legionis Conlata Prefectus, officio Castrati Senator, Spe et Espe
rum mitis, Regionis militaris legionis Conlata Prefectus, officio Castrati Senator, Spe et Espe
Cathone Magnus Athmum hic expectat dolum quem ipse Decima Januarii diem aperuit. Pater
Cathone Magnus Athmum hic expectat dolum quem ipse Decima Januarii diem aperuit. Pater
de religio Annum Me felicem ut spes est Eternitatem, Exorsus est. Matrem in robustis
de religio Annum Me felicem ut spes est Eternitatem, Exorsus est. Matrem in robustis
Etatis flore mortem 33 Annus Mi accelerauit. Sata tamen gira Bleb vidit, anno 1603 mensis
Etatis flore mortem 33 Annus Mi accelerauit. Sata tamen gira Bleb vidit, anno 1603 mensis
Maii Sub pertinae Hoc amoris monumentum posuit. Mihi viator et exilium mortis vitam
Maii Sub pertinae Hoc amoris monumentum posuit. Mihi viator et exilium mortis vitam
Vita.
Vita.

Tho. D O M etpijs manibus MD. & si edut abpsa pietate huetrbus cum illa adstruebat vtro
ctlis carbutus exbuit Stuyser quod Ste exemplo Ste Pada deberet. Comi Communis Patrie
religiosq studiosissimus quibus itam tranquillis et sanguinem. Quos miles tales rectores quos
Hispo Granetty commutio. Beneficentiae animi debebit Comunitas. Humanitate ac obsq
mitissimus Anno Gregorianum ac Christe liberalis. atq Anno municipat, ministrorum clementissi
mus Athenarum obyit Anno. Inquisitata exanchem mortis genus decessit. ad grande totius vitae
decursu Brethand peruat. Hic de epitaphijs.

Sloz rahowidlý pehrdý spon
dy Tho
dedebet

Nuptiales orationes at plurimum sunt dividuae individuae spheris. Debet in orationes quibus vxor
bus pehr tradtq postea sponsos sponsa etiam Christianas. Deb, annuli alq munuscula.
narunt animum. Et conjugem in tam arduitate. Cuius patronae exemplo sponsa
Caeterum autem ut plurimum pudici alacres: Familiae spectator et ingenium ingen
genus domus se clarum Consanguinitas, dotes et talenta Dignit. Stando affectum
desponsae, quo Mtra Sec ac gradibus honestus Tho. Zabelt Spons. familiae et bonor
natalium, par genus et nobilitas, debet praeterea Caesaris debent ablo. ge sponsi nomine ejus
ejo. Gratitudinem debitam pudicitiae debet nomine Sponsi ut sponsa. Ge de sponsi
nomine Valetum sibi plurimum autem ysso Curtis debet ad pectoriam Spondi Stuyser
Stuyser debet. Tho. Z. prorsus quam grate animo allegiat affectum Gratitudinem ejus
domus: gratitudo sibi Johannam magnam experientiae Dno et vxori.
modo Ste Caesaris, vel familiae Sub Conspicit in orationes. Tho. Stuyser Spons. natalis
et familiam debebat. Ejo. Bromy Thomam suam testis, qua praesentiam est de Stuyser
patriae Jacebat. Dno. Amplorum, nomine Sponsi pectinatis sponsam, affectus

Sloz rahowe redeckoria spons
Comunidet

Nuptiales qua tradis Sponsus sponsa obz Brevis Sdo pertinent. Tho debet
obSponsi. Zebi Otaly quam sordy ex Connubio tali sic &c.

Bierzed przyiaciela, bez Woley radzta plonne, potiecby onyne, pra za nieuz Ozdaw
zwyt nieh, Zabawy Cesarom, ubiecby synka Cesarzo: bez zwyka perky bledniby, Cnawszy
Kwadk, stato Konkubicie, przedwdzyste duchy y Karbunkuly, y gadzy, nayzyfek: kadzy
mosidzeig. A iako vziezat Grecky w Dobyt, a ocz pietak przedzy Towne, Zabeli y perskie
Anatoly, y dalej Egipskie Kraiow anyskich Egipcie Indyiae Koty, Syteby wprayniehey dostat
pesty: iako Imto vsus Garamanty et Ghut wyiedzie, byte zdzidanly dostugy - wprzy: ab
niemed nie przykrzyo byte by w Kompanie y pompy Spisdow a dekuwanky testuiecy

Tho

Oratores redeuntes à Sponsi vel annuli vel Corona.

De Oratoribus redeuntibus à Sponsi vel annuli vel Corona.

De Oratoribus redeuntibus à Sponsi vel annuli.

De Oratoribus ad Sponsum vel annulum.

De Oratoribus ad Sponsum vel annulum.

De Oratoribus ad Sponsum vel annulum

niebu y ziemi wielgomowny Stwory rożnistá wszelkiey. Ogrodu tego wstępnym niemy Ihs Chr
Rome y pełnkiey godziny te nie gdzieindziey same. Regum nominadate solida ad unhorabilitatem
podane gesta. ustępki nad stawy Glorosy. Ogrodu tego wstępnym widzieć y wyniosłe cedry y
się na pagórze y naskłonidzie mniejszego ludu + in umbraculum ab ardore diei suavis;
wygumpsalne domowe Salony y ławry y kokolwiek niemiłko. Speciosum do widzenia pulcy
solutum ad publicos usus ciekawość może podadac Pustka. Ogrodu tego wstępnym tracu widzeniem
Swiętego niemiłk, ptako ustawnie natury dobremi corad wspaniałe y radosne obyczaiami. Hoc
servet in caulem Virginis Sedulitas ad Laudes Reginae

Cominachonlm Familiae Spons. cum Religiosi Famuly s sta tractare.
Ogrodu tego wstępnym y odwiedzenie ogrod pstrego ad vitae pectora. y wynowny s Lilliu Sion. y pawiego
pia nopleu facit takowiekie domu tego mentu Pustk niegaiq kiedy tedno porae stworzonych si
dle Chatorskie. Gdy bywa te ostrzystkich Komendantnaiey odwiedzi. 8. y gdy bym Krzysz Kri
sinowickich, Prokopowiczow, Hetburtow, y indyes takiadu chust nominibus et meritis Ogrodu
nabyes wszemnie oblat; pluniebym na Dyngbissa postaw Ogrodu pizy Swiecie valdemo de
tak wielkie domoge. Togo: postaw tym na owoc niemiłe, które Augustyna wielkiego podziwie
nilem nazwano, gdy bym y Teptok. starych mych domow y s Ocean uniewielkie gradnasse
rednich Spahum nowych gotowych nowy mocny y stylem pozdat w stowat.
Magnor. pudzchem otaczone, gdzie siedzi Spensa, Rum ad plurimum sabbie obtat. Quis sum? omnia
nolle Canidia, unius unius facias. Horat. Illud.
Cistima Vere wspaniałyes capreola, tak Swiecie akowat sprawy, takoby jes ani Canidia nigdy
Quid dicet dominae, ani ostatni sui unicestelego Dia vikanoy Et tunic decorem. Pedi
Exempli wspaniałe, dat wlata, obwallenym domu Cestalski niedzigno tokm, pozdzie
do nade Ihs Christ darmane prace. Panie by nayuiepsze trudy. Krzyżko Pan Camym Cedrom
ostokien, Kokoliwiek na Pustkym tylko popiele milnego Swiego Dyscipie pamiątkie obcy
nie Restaurunie odrestan. Wse pizyszłe Kondycty Pustki niebo widzę. Kokoliwiek
pod nawrok nasz podpada, Kokolwiek tedy mat wszystko damnosa plurie te vestigia, nie
pizyszła y Pudnodzienie affektow do olnedium nato, aby Exakonite wielkie s Pustki. Die
do wniesstwsenq takonym Cudom niedostawcy. Ig Krzyżo Kodzyse; aby niezdzemnego
Dzieyes Famuly wielkiese tue Krzi y potrzebna Kuinesta Cukleyse aby nabytek Kwiat sam
Krzyżny niedostawat pustyni.
Ogrodu tego wstępnym Pudzchem Cudom ich w Prodomskiey pusty Cestatorskie Pustki
Ale, Marsie Kokowskie Pustki, Hetmanskie nie trudno Pustkowy. Tego domu Krzyżo pu
Swiecie dy strumien Cystopolskie Brat wynikaiqc, stawny powodzeq upadek wielkowskie
Wielkowskiego Pustkie, pustym usłe Kolestwa tego Potiandze, w Pustkach Cudnych ostawa.
tym Helen Ruskie wdzymione pola, tak Cystego ogłow Cystolskie pobudzenie
tym. Do tego Cistolskiego plonu Cystes trudno by potrzebnie Kto ich. Camige y stay
ny Cistolskie nie ustawiony, omne Mot Horat Species Hominum, species Deorum, e

Cesarskie pomiatłu
Idzie tedy za Alexandrem y Pilogostawiczkim Rodu Celskim insertkiem fortuny twoiey M. Pa
nie. Z Zycia wdzięku gratyfikacya nie cesorze Cnyslonky wyrosłowaca Dyany ale wtym
panskiey cortkey y wysokiego urodzenia gniazdzie wktorym chowny Kandor Rozkoszliwa nie
dla Cię purpury. Dobrą ozdobą Cnotliwem samym Dziecki maciezyńskich wydarzone cnoty: Zyska
slaw magno diuel P. Pitometa parastu.
Wedrodzyc dextro omine M. Panie Kaiserwielkiey Kluzae ale in libertatis fatrium: stanie na
Szczęście twoie, wtymnie wdzięcz reflexia, gdzieiro thatr fortunatten się wznawiac; kiedy klopotli
wych nieszczęść twoich

szczęśliwsze; bez którey żadnana świecie fortuna kawalerska tak rozkoszną być nie może
żoły osobny y głębokie wiadomości: ale też dobry woźnik przyjaciel, bez którego ustawicznie
cotkiego umieiętna godziła, wszystko panie. Y nektary dobrze. A takim kto tego osobliwie
pod sacra contubernij fœdera dowiodł prawego wiarę, wzgląd nad wszystkie nabywienie godzenia
serdecznie dobrze.

Bardzo dosta ari mi takiego oyca życzę, który nikogo nigdy iakiekolwiek zabie wdawaniu tego
pilnowani. Kiedyż we wiadomych wspominał tego artykułu subpellibus sylnoch, dostatek
takes bella Judaitus: niekiedy nabowiąt ich wiele ratuj za ordynansami Kanskimi: Turków
y ich prawomocy, ogni est fugitus pari artekrotes, pilnuiąc to uniknąc takiego hit y Exodus sta
wy: dosyć wiele że tego officium ps fori, nakłady labor, osobliwy dano że Maiestatu Pan
skiego odebrać approbatio.

Nie wystarczało godności domuthego słowa; bo wszelki ozdób który natura Cyrkini nagrzeszy
Nie cnoty akcyi wielkich odmalowania kolorami, wydaie się: wszelki się wtyczy drapiuie
farb, aniżeli ich skoro dobrze cyrkiby mogł narazdrazu. Bysto w Olymcan na pławy
stan nagrzane prawo: bie ordo wtyc cattelo: nie trzeba bystrego nalacay dom Pana
pisze, to ubiata ego pielenke Borogu, oyczy Pnie, Kościoły Panom swoim etiota
nunata gdy, dobrze sno iako miodkorim siedmk Kroni. Nowy nowi ordoset Ecclesia
Sanctu Sanct, Patrum dulcedinem spirat.

Kiedy Kościoła postawne oko nauczelkie zwrata tego honory, godności y fortuny obroty pewne
czystokrze Pnie wzgląd cotta nie stoiący wyciskie, gram dobre gwarn mellij Sakkat. Vno
dzięg ludzie stołem; lepnie serce doskarbow y dostatkow y wnieś owoce postradaiąc
służąc: anikawata, że to fugatia bona ciągkonych, iako by ich stołe stuleni
czynąc, przenosząc się. Służby Panu nietrwoz. Przyiaciel dobry mi; to pewniejszy ofey
skarb y nikogo rodzony; to fortuna wkazdy fortunie nikt wspaniała y statecznie. Cnota
Pana kiedy est murus duplerum, y dostatecznie prostrzechach, który fortunat taka sobie
Pan lubia felicitatem, ale nadzieie swoie nikogo Pana. Budnie; to stroskarby gdy
wie: nikogo buchinych talarz mons Rus odpodzyatus Pana; pleni ostrzum ceby
negadkoszo flumine ranigat: Protiewsze gotowy y wielkie czyaskakiem małey
czyni; bokiego udzielanym mędzy się ubywa nadziwany: autekst pro plura labor ing a
stoi, ubiegły cura byarki Kroni stetego dobroi; owych Pan gdzie? Pana pory
bywa koanyaskaki. Takiebre dey pokyka fortuna M. Panie. (C. Kroiego Pana
Pana N. fewsanor stoiarit et Pan. Nie albo Cattalo ale stonecznemi stoi nadto
dzieł romanami iako Ecclesiastici nayszczęśliwszy dzień dzyelysdey Kroiye Pana
Pana wesołe, spokojne, spewnym pory Bogo: taurgowie: abatto, clari posset
taky Pan Pana.

y Stroż tylko dziatwy milcząc. gwiozny passyonistyczny y nietaszczo Zdaj studentia Cyrkla, Sandz Helenin
pilgrzymia Rzym. Kogdyż nie Cong. in Conyle

Milosc prawdziwa Zawdzięczeb podzyękuie, widząc munus Chrystj. Nabożeństwy Mikołajkow dobrze pilny
wyktad nauk. Por cało to Centra Chrystus z Ewy pilgrzymowy prawdy Boskiey Ludzie, tak y nasz
te cało Centrum affektow Zarzec nie Cudzielcy Chrystus. Sama tylko cecha Cruz Boża nadzieia
Odzięp. Sic manet in Centro pectoris nasz amor.

Impetus

Ad Reddeteream Pietr vel annuli.

Samiły affekty y Rodzaiy Kazdey Stanow Pilgrzymkowi Do Rzymu, iedzie ty y na Cud pobity pilgrzymky ieden
my dawniey, Pilgrzymie bodźce Serca. Mit Ist Duchowie Samiły to nigdy Bisko Chrystus pilgrzymkie
Serca Koronuie wszem, kiedy y Pawe Apostolskie grzechy Cudzoziemcze Pielgrzym
Zoyetsi Sic Sanctus ait Cum Paulus Hospitij Cyrinalis gra gus Reddat. Petrum. Siedm Apostoł wspomnij
redidit.
Swiezym wyrażeniem pilgrzimczelkie uwiązky Petri Rzymskim Cudom rowna, a samego affektu Duch
rzec: nie Bruma riget ali iget amor.

Affektem Chrystusowym Cuda dostępny wynalazek robienia nastręt naginiły Stygmata y Co
ny Pielgrzym Cristiane pilgrzimie Koronowane Serca: dant ostia Coronam: y Mit Ist Duch.
Alexander ab Alexandro Sicut Christus Apostoł Corpus velokiem.
Gaius Cum Caligula, nowitatem nowi nowi gladij Coronaj, Cristi. Lund et Sidi Crucis pelue Coronelyst
est.
Dotyce Kazdego o pilgrzimstwo Rzymskiego Zdrowia Sakramentu Kto ry na Chrystusowe
Ce Kochanie wyrzuty nabyć dubyć apost ognia Cruz. Stud Crucis ad Stolma ad Sonam gwiazdy Cudzoziemcze
leuciat Sabinit ad annulo
Sprzedzie kiedy slubowy pilgrzimki Ktory wzgc. Redemit Ran Centrum affekty, Stany Chrystus nadzie
Ktory nie Cudzoziemcy narody wszechświat, takie dobrze nadzieie Ludzkie piastowały. Sic Christus
Pielgrzymki Cor Redemptum apud Sodes Christe ut ait Poeta nowiam go maniby gdzieindziej.
Maj Swoie miłosc nie Cudzoziemcy; affekt musi Cudzoziemcy Duchowi Kazdy pilgrzimie Rzymskie
Blatfgod nie Cudzoziemcze Pielgrzymki Redemit Christus Kazdym Pielgrzymie Cudzoziemcy affekty
miłosc nie Cudzoziemcze Christus.
Apud Pelagoram Cuius annuli Cyrus Gyndelum Cruc. Christi.
Affektem Imagery Chrystusowy wynalazł nietak pielgrzimkie Cudzoziemcze Cruz Pielgrzymie
cotin. Swiadom Cudzoziemcze Stolice affekty Pielgrzymki Pielgrzymie Cudzoziemcze Christus
Annuli gri a pontis affectibus Pielgrzymki Christi. Reflexio ad Romam Pawoli Petri Cudzoziemcze annulus.
Kiedy pielgrzymy Cudzoziemcy Pielgrzymie Cudzoziemcze Christus Cudzoziemcze Christus
Pielgrzymie Cudzoziemcze Christus Cudzoziemcze Christus Cudzoziemcze Christus Cudzoziemcze Christus
mcia.
Pielgrzymki Cudzoziemcze Christus Cudzoziemcze Christus Cudzoziemcze Christus Cudzoziemcze Christus
Nie Swiatek Annibala Ktory ukryty w Cudzoziemcze Christus Cudzoziemcze Christus Cudzoziemcze Christus
Cudzoziemcze Christus Cudzoziemcze Christus Cudzoziemcze Christus Cudzoziemcze Christus Cudzoziemcze Christus

matosc na Rozata.

Archibyskup annulum Rubinum pro Pontifikale Rovatum sub gemma habuit.

Plinius

Ten Ledwie tylko y to nie Swiatowy był Kiedyś pierścień przyniósł, Który do naszych czasów zachowany, wzbudził wiele mniemania przyrodzonego Kosztownością wydawał.

Bonifacius annulum missi talis fuisse, quem ipse Abbatibus Monasterii Glastoniensis commorantes ipse tradidit ambitione videtur: ex quibus annuli Ecclesiae Episcopi Rochestrensis fuisse fertur.

Szczęścia się Ludwikowi Królowi Węgierskiemu Fortuna, Zeloskurwiek ostatniego drogie Bogow ozdoby y Bogini w stole zabawały pierścienie, widzieć to trzeba w swoim Gabinecie Cabinetano miała szczęście.

Ethelwolphus Rex annulo quodam Sponsalitio Virginem Judithum desponsavit, quem annulum auro et preciosis gemmis perlucentibus confectum fuisse ferunt.

Poeta dicunt, nihil solum sine annulo fortunam tangunt.

Sesostris Król Babylonia mogł Skarby bogate y Karbunkuły wielkie Carowane diamenty rubinowe rysowanemi lubo to kamieni lubo rydami takowy Kustosz swoiey pieczęci używał: Kiedy nazwał nikczemnego ego effectu y JKMci Nieprzyiaciołowy Ostrowy Royal Swe Poddawał albo kamieniu takowy Kalador Kustosz wydawał wyrzucenie ozdoby szczęścia.

Babylonij Cum annulum aureum cum effigie sachum singuli gestabant, cui insculpebat vel Aquila vel Leda vel Unum

Bogaty Edwarda trzeciego Króla Angielskiego Signet Kroi przy Sobie Kazdego nieba miał Za wyższe, tego to Pana Cnoty nadany Sobie przywilej Ze Cześć pardzony y Decapitowane Sorty Liczył.

Annulus Edwardi 3ij Anglorum Regis primo ipse pauperi Cuidam ornatum donavit, Quem Ecclesiae Sancti Jacobi in Hospitio Calesiensi pro salute Animae, valebat contra morbum Comitialem.

Od Sotdowanego Szczęścia milczę przyiaciela Szymiana, Złotym pierścieniem wtaszczonego jako Złotym Rogiem nabitego, na którego Szyncie diamentowe Serce Gotyckie delikatnem szyfrze wdzięczne Cyfry milości Jako godny Cesarz składał.

Romani Olim in Annulo quem Pontifex offerebat Cor Carne Conjungebant.

Kiedy Cesarz Daniel Szczęście Kapłanki widzi nowin Kroby zginęły wozowodzą Krol Dzi Bogow Pokoy poruszy gniewa Sobie nasłuchy na Sorby Słumina na Ruiny ofiarowany Swiecki bydlęcia pierścieniem Cyfrowanych powrzeni Cyfry.

Ecclesiae Cum Gloucestrensis Gerardus Archiepiscopus Eboracensis Ecclesiae Primas Capitulo apud Ebor. Professionis Cum Ecclesiae Gloucestrensis Ecclesiae Eboracensis Primatus Capitulo apud Ebor. professionis annulo confirmationem signatam.

Sobota wiek Węgierskiego Kolonista Kardynał Koniuszy, godny Kupiec Głowy Konceptu; Kroiem nadawalacze Kubergo pierścienie Kubrykacie wszystko istotnie, Dodawszystkim Chowali pierścieniami.

Matthaeus Matthaeus Corvinus Rex Hungariae, Respondit propria annulum obtulit nostrum Cum Adamante, Regina gemma auroram effulsit et Kubati: Colunat et Ellet.

Ingenti Ad Orationem suam Cum Historiae Corvinum Sabellicum et postulatorum, Sanctitatem Suam ani per Regem Ejusdem Ecclesiae anatomizavit, ani eiusdem pertinentes Ecclesiae Forojulii gratiosum: Cardinalem Ecclesiae Sanctae Mariae Novae, &c.

JKMci upadłego Kawalery nie Złotem powabny przypomnę, Co nayprzod upały Kubek Cesarskie, Effekt Powszechnego pożądania.

Jeżeli tak Rzym albo dworzec Kanary albo prerogatywa Ligwry albo owe nabożeństwo Ambroży Euzebiusz nastaw dogadzają. Kadyzel z Sowi Pawłowy napisał wypisywała Kleta albo nasz Polskie wdzięczności

Powiedz Panie, gdy Lepiter dalledialu ex Cardelino inthrasz Matkit wdzięczny primam morte originalia allegerat:

Nauki y odpowiedzi Kościoła Bożego Pallad. Dionizjusz Monarcha Katolicki Stadnicki Kanary pisze wyskakiwanie. Tyle które nigdy nierządnym palcu wyrodzeto ogniem y wpisz wiekom

Kościół powiedzie, powinne to pewnie postać oświadczyć.

Boży Pawły Stolik hyrarchy Arcybiskup Kalladii Pol obwiązał Cardelium Stem wyjść ogniem

Arcybiskup Medwiadam Legio Wielkiego Swojego na the Temple, owe Jabłonie godzą, stadnicki pamięci ulegają Duchowi stolicy przydatek: Pewna Kanarska Pawłowa oświadczy nasze potwierdzenie Stolarni, Pawłowy stok stolca; Pallas swobody Kanie, ostatni Stolcze gwiazdy wyrzekł potwierdzenie.

Legio Pius Medwiadzki przydatek w nuptys Stolicam ex Cardelio totam ex Cardelio affirmatam Cubiculariej Stolica ocule Stellat, głosy Kanam Volantis Pabatut.

Potrzeba przyjęcia tych rozkazów Kazania Kalegulet Chrystek Ze Swoim dyspensacyą do Papieskiego Stolicy Pallasem Stolc stoły Papieskim, bogate wielkie stopienie perły Religijne opisywał.

Kategula Oscar głosząc przysięgnąć aleto Ligwe factus contingat et pandawski approbat Comitis.

Stolc ordinalem gratiarum actionem pro Sponsa nomine Sponsi przez plenipotentiarz ex Stanowate Kanary. Decretum de gratiarum actione pro Sponsa.

Pokrótce wszystkimi dziwek Regulet Pychia Obrzymie do Jordanskiego portu Lutka moia Kto rzeby ogarniczone Zapisy Cyrkiel niebo niezwiędzi Tym wkrótce stanąwszy wielkim Lauro obdarzita Julibrit Postaty pappus portus. Granda Pe Pasklivedzi wstępnie collo vi Papieskiego pole potam Kaan Cudzoty wiosnę wyciągnąć nauczone z pożytnie Pie ciey Cudnak musiała Stolkiat Jedzenia

Religijny ostrzeżenie: kiedy Pa Stolicznym pożytnie Cyrkiel Cyfrowym, Capitt tonda spełnienia Pana Matki Pawłowej Stolicznej. Nieboże mi bytto stanowisko Stolicznej Religijnej Kanarskiej Kapłanie Kościoła mogę Cudzoty Pan Pasklivedzi Jordanskiego stanęły pewnie by kiedy Papieskiego Cyrkiel wszystkich Pawłowy Stolicznej Pawłowy Stolicznej Pawłowy Stolicznej

Welmożna MM Panno przedrzeczym oblicza wszystkich dziatwy y spadkowcow Cesarskich, abstrakcie
trwałych, y iasnych ustawic dyscypline do wiadomości wszystkich y uczynic [illegible] data.
Za marny cien porzucic to wszystkiemu wiadomości rowna forteca y dworzec nadzwyczaj
tam effekt y skutek ktorzy sercu. Ktory pogarda y smutek, porzucenie wszystkich stanow, bogactwa
ramie nic dzwoniac. Ktore [illegible] Ozdoba Ozdoba Godnego nayuy y Cesarskiego Cesarskiego dynastickiego
Orlica taiemny ukochac obiecuie ich Stolice delicie. Bierze nic Cesarskiego Cesarskiego Cesarskiego
rodzicy Cesarza y Cesarzowa, Cesarskie: bogactwa wszystkie nicosci ow Cesarski Krzyz Swiety
Cego y Corona pałac dam lat na Krolewskich Dworach y Cesarskich y Cesarskich ozdobne gmachy calko na Em:
piście bogatym zasiadły ozdobiły Cesarskie nicosci wszystko pokazuie Cesarskie Cesarskie wszy
stkie pokoiy na Cesarskiey Cesarskie redunkę pałacowe apartamenty Cesarskie Krolewskie y Cesarskie.

Spalat od wyiscia do Splitu.

Nie Cesarskie ia widzac Cesarskie Cesarskie oczy Krwawe Cesarskie nasze przyiscie; boby trzysto cudzoziemcow:
ani porzucenia całego wyiscia wszystkich Cesarskich pospolitych y Cesarskich nicosci Cesarskich nadzwyczaj
ezuyckie nasze Cesarskie tyle pełnym Cesarskim mogli. Na Cesarskie Cesarskie Cesarskie Cesarskie nicosci
pytkie do Cesarskich widzac Cesarskie przyiscia. Cesarskie panie za Cesarskiego Cesarskiego Cesarskiego
nasze nasze Cesarskie y pytanie. Cesarskie wyiscia Cesarskiego Cesarskiego Cesarskiego Cesarskiego
via jak wspomniałem Cesarskie Cesarskie po nocach. Cesarskie Cesarskie Cesarskie Cesarskie Cesarskie
Cesarskie nicosci Cesarskiego Cesarskiego całego wyiscia przed MM Panskim. Cesarskie Cesarskie
Cesarskie Cesarskie Cesarskie Cesarskie Cesarskie Cesarskie Cesarskie Cesarskie

ad N.o 3

Sententiae Variae et Eruditiones variae Sententiae [illegible]

[illegible] velocissime senescit gratia. Velox gratia.

Nulla est pretiosior possessio bono doctoque amico. Nil carius amico bono et docto

Temistocles solebat dicere magis se velle doctrina clarum Dominum sine pecunia quam

Thesauros divitias sine sapientia. Satius est homine vivere eruditum absque opibus quam

quidem sine eruditione

Diogenes Philosophus viso Domine qui parum saperet et pecunias haberet vocabat

[illegible] ovem auream vellus habentem ovem propter eruditionem, auream propter pecunias [illegible]

[illegible] superiori eruditione.

Quidquid fortuna in altum tulit ruitura levat. Fortuna instabilis

Homo sine literis viva sepultura. Homo sine literis

Sapiens dominabitur astris. Sapiens

Dii quem laetant scelera. Scelera

Sedit in auctorem scelus. Scelus

Mors ultima linea rerum. Mors

Alexander Magnus totius Orbis [illegible] Homerum [illegible] cuius carmina

[illegible] continuo legendo [illegible] regnescens [illegible]

omnia insuper [illegible] aureoque scrinio [illegible] scriptis illius eadem [illegible]

castris legeret quibus non modo bellico [illegible] et armis [illegible]

[illegible] potestatem [illegible] eiusmodi nomen suum celebre [illegible]

[illegible]

Omne principium grave. Principium

Testantur historiae quod post Achillem Aericlis [illegible]

parvum serpentum numerum [illegible] resoluto [illegible]

[illegible] perterrui et forti manu [illegible]

[illegible] serpentem [illegible]

Alexander Magnus cum numeroso et invicto exercitu quondam circumdaret civitatem publico decreto iussit ut in spoliatione huius civitatis Pindari celebris domus in sua integritate ab omni periculo et plerique insultu militari liber maneat. Honor Sap.

Celeber Augustus Caesar iam in iuvenili aetate imperio propositus Romano ~~nom~~ non modo splendidis honoribus verum et docto carmine quotidiano nomen suum celebre fecit postquam vero Regali auctoritate annis maturior cresceret nihilominus esto assiduis cellis gravibusque fatigatus periculis vel diligenti librorum lectioni vel ingeniosae scriptioni suum impenderat tempus. Celebris lectio librorum

Doctus Plato qui humanae sapientiae Princeps apellatus adeo dilexit notitiam sapientiae ut libri docti sapientum quos ille magno emerat sumptu ad caput illius post mortem inventi fuerint. Amor librorum

Illum iacentem scelera non intrant casam. Superbum scelus

Condemnatus libertas venditur orbe. Libertas

Surgis tu pallidus Aiax. Dicitur ambitio pro libertate. Iuvenalis

Videmus curias elinguis in quibus dicere quod velis periculosum, quod nolis miserum. Plinius. Curiae elinguis

Crevit in immensum Respublica Romanorum quia apud illos fuit animus in consulendo liber. Salustius. Animus liber in consulendo

Lechiadae in ferrum pro libertate ruebant. Lechiadae

Cui lectera verbum est

Illius ab ore ~~fluit~~ vita fluit populique salus. In laudem

Non novit mutare aces. Constantinus

Ipsa triumphali clypeo te summa merentem

In solium inclusque fulit clarique latores. In laudem Regis

Fidus volet ales in astris. Ales

Fidos fuit pro pectore scutum. Scutum

Ingenium velox multos post terga reliquit. ~~Velox~~ Velox ingenium

Giganteos nunquam taceturatriumphos. Claudianus. Gigantei triumphi

Sequitur vestigia splendor. Lontanus. Splendor

Lucus Mars ventosa in lingua. Seneca

Magis altercationibus gerunt consilijs tempus terit. Livius Phrasis

Alieno crimine suam innocentiam protegere turpe est. Livius.

Non omnia eidem Dij dedere. Livius. Non omnibus idem.

Regio crede mihi res est succurrere lapsis. Ovidius. Lapsis succurere

Ne legatio mitteretur ad Genum summa ope Decimus Magius vir cui ad summam auctoritatem nihil praeter sanam civium mentem defuit, restiterat. Prudentia Livius

Lib: Manubiae Praeda spolium. Synonimia

In ultimo desperatae Reipublicae auxilio honesta utilibus cedunt. Livius. Honesta

Pulchrior est sine caede triumphus et sic vincit amor. Triumphus sine caede.

Annibal in Hybernam capuam concessit uti maiorem partem hyemis exercitum in testis habuit adversus omnia humana mala saepe ac diu durantem bonis inexpertum atque insuetum itaque quos nulla mali viderat vis perdidere nimia bona, voluptates immodicae, et eo impensius quo audius ex insolentia in easse immiserant. Voluptates summos enervat heroas. Livius de Annibalis exercitu. ~~Heroes pericula nutriunt~~

Heroibus gloria periculis emitur. Tacitus. Heroas pericula nutriunt

Magnus est consiliorum cardo sua cuique utilitas. Idem. Utilitas sua

Suspecta in mari malatia est et repentina aeris tranquillitas, nimirum tempestatemque minatur. Malatia in mari suspecta

Quintus Metellus moriens exclamatat in ultimo agone verba haec Iuvate Patriam video enim imminens malum quod impendet Romano Imperio. Cicero Amor Patriae

Notata Seneciana

Wojna bez przestanku. Vivaces agit violentus iras animus et saevus dolor aeterna bella pace sublata gerit. Bellum

Jus est in armis opprimit leget timor. Seneca. Arma

Inopia raro maximis virtutibus fortuna parcit. Fortuna iniqua.

Rapta sed trepida manu sceptra obtinentur. Sceptra

Omnis in ferro est salus. Ferrum

Aes prima regni est posse te invidiam pati. Pati iniurias ~~opti~~ laudabile

Arma non servant modum. Arma

O fortuna viris ~~ino~~ inanda fortibus quam non aequa bonis praemia dividis. Fortuna fallax

Morte peior est mortis locus. Mortis locus.

Authorem scelus reperit suoque premitur exemplo nocens. Redit in authorem scelus

Sanguine humano abstine quicunque regnas. Res abstinere debet a sanguine

humano

Alta pax gentes alat

Pectora tantis obsessa malis non sunt ubi ferienda levi

Hostis est quisquis mihi non monstrat hostem

Sepe error ingens sceleris obtinuit locum

Laus vera et humili saepe contingit viro

Leve est miserias ferre perferre est grave

Redeat felix fortuna licet tamen afflictos gaudere piget

In suo vertere encomia et laudes aliorum odia turpe est

Insomita virtus colitur et toto Deus narratur orbe. Deum et virtutem universus prosequitur honore orbis

Iraque tegitur nocet. Ira occulta

Professa produnt odia vindictae locum.

Levis est dolor qui capere consilium potest

Magna non latitant mala

Fortuna fortes metuit ignavos premit. Fortuna
Nunquam potest non esse virtuti locus. Virtus ubi locum habet
Tempori aptari decet
Fortuna opes non animum auferre potest. Fortuna
Iniqua nunquam Regna perpetua manent
Ha strone niech idzie wszędzie. Fas omne cedat abeat expulsus timor
Ratio est temeritas quae petit casum Ducem
Capienda rebus in malis praecepsvia est
Non intrat unquam Regium limen fides
O nulla longi temporis felicitas. Brevis Voluptas
Vincit et superos amor. Amor
Nemo nocens sibi ipsi poenas irrogat
Frustra tenetur ille qui statuit mori
Iuz Dnieie. Iam vaga caelo sidera fulgens surgit Iran radiante coma mundoque diem reddit clarum
Smierc flusko. Bira mortis in aperto iacent
Certo veniunt ordine Karcae
Nulli iusso cessare licet nulli scriptum proferre diem
Recipit populos urna citatos urna citatos
Aliud multis gloria terris tradat et omnes fama per urbes garrula laudet caeloque parem tollat et astris alius currus sublimis eat
Postanow nieszczęscia mete. Iam statue tandem gravibus drumnis modum finemque dedi
Nie długo mi fortuna trwała. Nulla lux unquam mihi secura fulsit
Vox constituto sera decreto venit
Qui statuit aliquid parte inaudita altera. Aequum licet statuerit haud aequus fuit
Confide Regnis cum levis magnas opes huc ferat et illuc casus

Nulla quod rapiat dies prodesse miseris supplices fido lare protegere
Nullum ad nocendum tempus angustum est malis
Czas iuż na wesele sacra me thalami vocant vocat praecari festus Hymeneodes
Idzie z domu idziesz. Quo rapis celerem tectis pedem
Day odpor nienawiściom. Resiste et iras comprime ac retine impetum
Plakać Oculos aberi flebi rigare
Kiedy płakać przestaniesz. Quo pondus istud verget ubi ponet minas ubi se iste luctus
franget exundat furor.
Amor timere neminem verus potest. Amor
Ingrata ista est cuius acceptae pudet
Trahere cum pereas libet
Nemo potentes aggredi tutus potest
Caecus est ignis stimulatus ira
Nec regi curat.
Haut timet mortem cupit ire in ipsos
Obvius enses
Piekło. Chaos caecum atque opaca Ditis ambrosi domus
Noc zachodzi Nox condit alma lucem. Mergit diem timendum Dux noctis
Hesperugo
Finis alterius mali gradus est futuri
Sensere terrae pacis authorem suae
Quod nimis miseri volunt hoc facile credunt. Imo quod metuunt nimis nun
quam amoveri posse nec tolli putant
Prona est timori semper in pseius fides
Quem saepe transit casus aliquando [illegible]
Nobiles non sunt mihi avi nec altis [illegible] titulis genus sed clara virtus
Qui genus iactat suum aliena laudat

Sequitur superbos ultor a tergo Deus
Nec temperari facile nec reprimi potest strictis easis ira
Bella delectat cruor
Dum victor arma posuit et victum decet deponere odia
Nullo premetur onere qui cælum tulit.
Logiqui potest nescit mori
Virtutis est domare quæ cuncti pavent. Virtus
Non est ad astra mollis e terris via
Mortale cælo non potest iungi genus
Quemcunque miserum vides hominem puta
Quemcunque fortem videris miserum neges
Post multa virtus opera laxari solet. Virtus
Miserum veta perire felicem iube.
Et quincas utinam iura feræ stygis Parcarumque colos irrevocabiles. Ad Gratulatoria
Odit verus amor nec patitur moras
Noctis æternæ chaos et nocte quiddam gravius et tristes Deos vici morte contempta Redy Quid restat aliud. Victor animus
Sed templa quare miles infestus tenet limenque sacrum terrorum armorum obsidet. Miles infestus.
Membra lætitia stupent. Ingens lætitia
Medium diem cinxere tenebræ. Eclipsis solis
Lugeat Æther magnus Parens
Æthens alti tellusque ferax Ad funebrem
Et vaga Ponti mobilis unda.
Pelle insanos fluctus animi redeat pietas virtusque viro error cæcus qua cæpit eat. Lietuccio amato
Proxima puris sors est manchus nescire nefas. Fortuna dextræ puræ ignorare scelus.

Quis hic locus? quae regio quae mundi plaga? Vobiscum sub ortu solis ad hoc cardine Glacialis Ursae quas trahimur auras, quod solum fesso subest Ignorantia loci

Morte sanandum est scelus. Scelus

Dignus adventu tuo splendescat ignis. Ad salutatoriam hospitis

Ubi non est pudor, nec cura iuris, sanctitas, pietas, fides, instabile Regnum est. His carentibus Regna ruinae subiacent

Wszędzie niebespieczeństwiem opasani iestesmy. Pars nulli nostri ab insidys vacat.

Serum est cavendum tempus in medys malis. Sera notitia mali

Cum spirat ira sanguinem nescit tegi.

By paria pretia pro tantis tibi meritis rependant

Ztąd wszystko złe wyszło. Hinc omne Gladis mutuae fluxit malum

Credula est spes improba

Iam tempus illi fecit Krumnas leves

Malorum sensus accrescit die

Saepe in Magistrum scelera redierunt sua

Tacere multis discitur vitae malis

Multa sed trepidus solet detegere vultus

Regem non faciunt opes non vestis Syriae color. Non fromis nota regia

Non auro nitidae trabes. Rex est qui posuit metus. Et diri mala pectoris

Quem non ambitio impotens. Et nunquam stabilis favor. Vulgi praecepitis movet

Mens Regnum bona possidet

Rex est qui metuit nihil

Illi mors gravis incubat qui notus nimis omnibus ignotus moritur sibi

Non capit Regnum duos

Respiciat Deus bene cogitata

Perge non dubio gradu

Qui vult amari languida regnet manu

In utramq partem dulor affectu pari
Elude vagina impium ensem et trementem iamq cupientem excuti hastam solo defige
clypeumq repone. Imploratio nt Harma abijciat
Hospes alieni laris
Metu membra gvassantur
Iners malorum remedium ignorantia est.
Prospero Regnum in statu est Domusq florens sorte felici viget
Inservitutem cadere de Regno te grave est.
Regnare non vult obsequij invisus timet
Multo dominantem oetat amor suorum
Qui vult amari languida Regnet manu
Invisa nunquam imperia retinentur diu
Alit et crescit malum et ardet intus
Pungit semper nesu.
Fortem facit vicina libertas senem
Negata magnis sceleribus semper fides.
Natura Ethes legibus cedit suis
Nadzieie nie ma żadney aby tak wielkie uśmierzyć złe. Spes nulla tantum pot
se leniri malum. Fenisq flammis nullus insanis erit.
Inac po twarzy gniew. Proditur vultu furor. erumpit oculis ignis
Bez przestanku płacze. Lachryma cadunt per ora et assa vo gens ~~[illegible]~~ irrigant.
Lachrima iuvenem frons decet tristis senem.
Te imperia regere me decet cassa exequi
Flor iocunditas. Antiqua voce verba perplexa iacit ~~[illegible]~~ affare aperte.
Iuste refulget iocomphus decor et genitor in te totus. Vera effigies Patris
Vincit sanctos sua Prob. Ebdo
Fenus sublimi regnat in aula.
Vocem dolor lingua lucifico negat

Qui clementiam lacessere temeritatis est.
Generosa pectora ferro cedere nescia, pœnis quandoque mansuetudinis ac clementiæ artes habent quam minarum. Clem. Generosum pectus
Julianus Imperator cum senatores morientem se luctu et lachrymis prosequerentur ad illos ait: Esse humile cœlo sideribusque donatum lugeri. Propter mortem alicuius luctus inanis. Amnius
Nemo me lachrymis decoret nec funera planctu faxit. Ennius
Cœlo datur quod terræ affertur.
Romani Reduces Legatos qui nunciabant victoriam laureis coronabant illorum literas atque naves obvolvebant floribus.
Nomen in prodigia sæculorum natum.
Plus in fronte est quam in recessu, plus in titulo quam in pixide.
Non respondent ultima primis
Nitus fronti simile rudis indigestaque moles
Ultima Divarum terras Astrea reliquit Ovidius
Non aliud sit sententiæ pretium quam bene iudicasse. Valerius
Plenum sacro spiritu pectus. Quintilianus
Natus ad lucra et rapinas. Apuleius
Auro venalia iura. Ovidius
Omnes homines illic illic ingentia certant Nomina. Statius
Dux fieri quilibet aptus erat. Ovidius
Lacte relicto virtutem bibit. Ovidius
Decurrat trabeata domus tradatque secures Captis nec desit fascibus hæres.
O magna vis veritatis! quæ hominum ingenia, calliditatem, sollertiam, contraque fictas omnium insidias, facile se per se ipsam defendat. Cicero
Bella momentis constant.
Timotheus ille felicissimus Imperator a suis pingetur dormiens cui fortuna oppes et imperia ut capierat in retia. Fortuna etiam somnio tribuit tribuit.
Gloria viva patris In laudem Filij
Aureg ille sanguis avum. In laudem Illustrissimi Senatoris

Nimia familiaritatis gustus cito evanescere solet. Rochaeus
Prosperis insolescunt homines. Adversitas virtuti Lydius lapis est.
Cum caelo nemini bellum bene successit ne Gigantibus quidem
Quis adeo secure hoc regnandi decurrit iter ut quandoque in lubrico
cespitet aut eliso pede provolvatur.
Secum una nostra est tota sepulta domus. Ad funerbem. Unicus filius. Catullus
Optima prima fere manibus rapiuntur avaris. Ovidius Morsamat prima
Tene inquit miserande puer cum laeta veniret invidit fortuna mihi
Virgilius Inducitur familia lachrymans.
Uno eodemque ubere vitam sugimus et mortem. Epictetus Juvenis
Oceleres bonorum hominum dies. Bonus Aug. Apuleius
Quem Deus diligunt adolescens moritur. Dilectus Deo Plautus
In senatorum Romanorum tumulis haec litera insculpi marmoribus solita
P. G. F. S. quasi intelligendo. Posuit Grande Elogium sibi. Ad funebrem
Megastes dicebat mortem esse ortum et natalem diem in meliorem vitam
Strabo
Vetus inscriptio in tumulo Servilia fuit haec cineres quoque flore tegantur
Pericles in oratione funebri iuventutem ex urbe ita sublatam quaeritur
Ac si ver ex anno tolleretur. Ad funebrem.
Candor in hoc aevo res intermortua paene est. Candor in mundo rarus
Candore notabilis ipso. Cand. In laudem candorem retinentis
Rubescit non erubescit. In laudem verecundi
Ex lachrymis vitam fundere gemma solet In laudem amantis Pa-
triae sub allegoria gemmae
Aurelianus Imperator 4 iugalibus cervis in triumpho vectus est: ser-
viret eruditio illi qui est de stemmate cervi.
Natus tolerare labores. Ovidius In laude dedit laboribus
Nititur altis pro baculo centis non exarmata senectus.
Verus amor nullum novit habere modum. Ulrus amor
~~[illegible]~~

Venustas in radijs omnia compleuit. Lucas
Turpe decet Regi Rhodijeli vitia Labi. Ou Flandes Cura Thalamo non libri dabitur Studio asperi
tangere bellis. vel Aphor est digitis lana colus suis.
Barba Draconis. Et Lucan Quebant lateri membra Athanthis artus Ing omni nusquam corpo
re corpus erat
Nobil Carig Dhmang gram benefitum quod diu pehmus nobil vitus cum alijsmg Senera Bene
fitijs
Anthenes audiens male de se loquentem Platonem dixit: Regium est cum feceris bene,
audire male. Laertius
Diogenes quidam quod apud homines sens sieret rebus respondit: benefitum
Medica dusiga prospexerie. Quantum est habitis Castitas ingenium
Et cum ubi Ego testatus quod Indorum Xerxen ad forum euntem adnuerit elephas.
Curtius lib: 9 testatus cum Reo de Rem Ponthica ex Senecha Speciaret elephas adiebat et tergens se
flexis et demisso Corporis habitu Venerabundo Illi salutat.
Plutarchus Autquo ad Elephantes Academicos Deben charam non gestant Ironia: Enim Elephantes
illa.
Vnum enim modum tollit ex quo plum nascuth. Senecha
Ea rerum Sig: bili. Pugnavere pares Cluduere pares.
Inicerto mihi Deus die nam imie debet Pumphij mortia quod hortis Tempora inomnia
mons tramur digito.
Ostij sig dorsipe Et posthaly. Exulat auctor Thebanus Plurimus ex quis populi Sig: ta
rent ingenium quodcus in Clausse potest.
Ovidius post exilium fecit Maiora Tristia
Pastophi in vasis Liber post Cata gines Et Aum Lias ex merito quemq; Inch honat.
Rara morbus exprimunt Latinem quisquis versibus exprimit Catullus. Silvestris
Interius mentes Corpus pilet alle Deus.
Vir Gothus et Sapiens non fugere debet exitus Sed exit
Non est Deo Gothi Sapientis Sed Dei rerum.
Et ignis aurum Et tempus amicos probat. Senecha Tragicus
Felix est tam augusti aponi quam amare pecuniam
Captus Ores Pathig animus. Et Juvenalis
Anthaei in Capitolini hyperesie hac Literas in Nuptijs Et inbebant. Et Sic Sic Sic Vbi Et
hic Sig Et Sibi Literas Sui.
Ai

BIBLIOTECA PUBBLICA

Semper avarus amat mendacia furta rapinas. Metalmus

Non habet eventus sordida praeda bonos. Ovidius

Ebearius comes 100 libras auri et pannum purpureum in vita muneris oblatum repudiavit dicens Christo: Tu mihi Domine debes in caelo 100 uncias auri et pannos purpureos.

Opus est te animo valere ut corpore possis. Cicero

Animus aequus optimum est aerumnae condimentum

Lumen lucernae solis luce offunditur sic aestimatio splendore virtutis animique bonis effusatur. Cicero

Fons turbidus est quidquid inde fluxerit impurum est: sic animus infectus malis affectibus omnia satiat quae accendunt. Plutarchus

Sapiens minor est uno Jove

Liber, Honoratus, pulcher Rex denique Regum. Horatius

Sapiens vir optimus est vates.

Sapienti nihil peregrinum esse debet nisi quod cum vino coniunctum sit. Cicero

Odi sapientem qui non sibi ipsi sapiens. Menander.

Non omni aetati sed pueritiae convenit perturbatio. Aristoteles

Hic murus Aheneus esto nil conscire sibi nullo pallescere culpa

Agasicles Lacedemoniorum Rex interroganti quo pacto quis imperare nullo stipatus satellitio posset respondit si sic liberet ut pater liberos.

Nihil interest inter Principem bonum et bonum Patrem. Plutarchus

Arhitas libro de lege et iustitia dixit turpe est pastorem overa odisse et pecoribus suis infensum esse

Titus vespasianus audiens antecessores suos multis iniuriis affectos a fidelibus, dixit: nemo me iniuria afficere aut contumelia potest quia nihil ago quod alios laedere possit

Jus est inevitabile fati. Fatum inevitabile

Quinundas in morte sua querenti qui nam post fatum suum vellet respondit nil praeter memoriam mei. Ad funebrem

Agesilaus Rex Graecorum de sua dixit Republica: Diuturna ubi libertas esse non potest ubi Regnat luxus. Luxus libertates in nihilum vertit

Bonum insolitum plus amatur et sequenti gaudio confert dulcedinem. praemissa tristitia. Cassiodorus
Dure tractandus est animus ut ictum non sentiat nisi gravem.
Qui altiore animo sunt nihil humile cogitent nihil abiectum. Cicero
Saepe adulatio dum blanditur offenditur. Quintilianus
Hoc denique tibi ante diem mortis praesta moriantur ante te vitia. Seneca
Quid pulchrius quam vivere optantibus cunctis. Seneca
Alphonsus Rex Aragoniae suasit oblatranti cani offula obiecta os obstrui id est effrenes linguas hominum profusis mitigari beneficiis.
Unum munimentum quod expugnabile est amor civium. Seneca
Integer vitae est quem umbra tegit amicitiae. Idem
Amari, coli, diligi, maius imperio est
Non aureum istud sceptrum est quod Regnum custodit sed amicorum copia tutissimum est sceptrum.

Aedificare domos et corpora pascere multa
Ad paupertatem facilis iste gradus.

Plutarchus de Megarensibus: Megarenses aedificabant quasi semper victuri, comedebant quasi altero die morituri.
Cuiusdam effatum pro domo sua: Non est magna domus quod tum sub paupere teto
Saepe etiam virtus ingeniosa latet.
Nihil difficilius est quam multis bene praeesse opus magnum et arduum imperare bene.
Parit consuetudo contemptum raritas conciliat.
Amicitiarum iura non fide sed successu ponderantur. Justinus
Acrior post otia virtus
Artibus ingenia ad magnam fortunae cultum excitantur. Florus
Nihil non aggressuri sunt homines si magna conatis magna praemia propuntur. Lucianus
Pessimum veri affectus et iudicii venenum est sua cuique utilitas.
Antigonus ad filium Hali in verba dixit: Si quis nosset quantis malis diadema esset refertum nec humi quidem iacens tolleret.
Dulcia non meruit qui non gustavit amara
Aut ignobilitate nobilitas vulgo principis fulciuntur. Ineo
Perflant altissima venti. Simplicitudo Magnarum cum vento quia eos pariter fortuna mortis in ruinam praecipitat.

Avidas gloriae mentes aeternitatis candidatas pericula nutriunt saginantque. Gloria Heroum periculis emi solet.

Sulcer Heroum sanguis in Martem incalescens hostem quaerit quem superet, non regna quibus imperet. Heros

Adeo magnis invida est mortalitas ut Morum progeniem aut degenerem faciat aut non vitalem. Invida Magnis Mortalitas

Libertas populi quam cura coercent libertate perit. Lucanus. Serviret Polonae libertati

Tantum vicina nitent

Nihil miserius accidere potest quam ille status in libertate quem caetere vix ferunt in servitute. Seneca Philosophus

Videbis intus arctas Dominos ferre catenas. Boethius

Premit altum corde dolorem.

Maestum compenere vultum

Evenit post longos una serena dies

Gratior post nubila Phoebus.

Moscovicus pulvis post hostibus. Sacris altaribus ignes accendentes de lubris reddentes honores.

Vocem Pax orta reclusit.

Pax Polonica. Iam minae saevi cecidere belli

Iam profanatis male pulsa terris

Et salus et Pax niveis revisit

Oppida Bigis.

Semper magno ingenio adolescentes, refrenandi potius a gloria quam incitandi fuerunt; amputanda plura sunt illi aetati, siquidem efflorescit ingenii laudibus, quam inserenda. Adolescentia

Familiare Principibus est, nimiam aliorum felicitatem suspectare; et dum prosperis illi efferuntur, eundem in alys fortunae cursum oderint, aut pertimescant. Livor in Principibus

Et se festivis miscuit illa choris. Mors etiam choris inhaeret

Nemo repente bonus nemo repente malus.

Nec Paeonia barba. Non est conveniens luctibus ipse color

Turbida sunt consilia eorum qui sibi suadent. Curtius
In bello consilio non impetu opus est. Curtius
Altissima quaeque flumina minimo sono labi solent. Idem
Iactamur invicem varietate fortunae. Fortuna mortalis
Nunquam ad liquidum fama perdulitur omnia, illa tradente maiora fuerunt.
Nobilis equus umbra quoque virgae regitur ignavus ne callari quidem conci-
tari potest.
Plato dicere solebat Principes animam habere auream nobiles argenteam
milites ferream plebem plumbeam.
Apud Graecos olim is elegebatur in Regem qui forma et venustate vul-
tus alios superaverit.
Ex admirabili eloquentia
Nil magis decorum imperiis quam data a natura Principis. Successor Prin-
ceps.

Parere iis non dedignamur quos sumus natos ut imperent. Rivulus
Publicae opes salvis privatis conduntur aerario.
Tyrannus in eliaqueo semper interior. Tyrannus
Ubique virtus aenam aperit et triumphat, ubique pugil ubique vulnus. Virtus
Alius a fuga vulnus quam a ferro nam dedecus in altero maius.
Cicatrix corporis obdulitur mora, fama vulnus immortale est nec a
tempore medelam accipit. Fama immortalis insanabile vulnus.
Pulchrior bellantium fama quam fuga quae profugo Marte proculcat lau-
reas.
Vivunt Deci quia pro Patria vivere desierunt. Immortalis fama
Deci quo pro Patria vivere desiit.

Non sola victorias condunt proelia fuga etiam triumphat, nec malus
eliquando manus quam pedes hostis. Fugae laudabilis
Parthi unicam fiduciam ponebant vincendi in pedibus versisque [illegible]
[illegible]. Parthorum fuga gloriosa

Timorem non arguit fuga sed est quandoque prudentiae satellites. Fuga prudentiae satellites

Horatius vicit tergeminos Albanorum curatus et fuga tunc Albanos subegit victrici Romae. Fuga in Horatio laudabilis

Patriae amor in fuga est.

Demosthenes ~~[illegible]~~ transfuga e castris interroganti atquid fugeret respondit: servo Patriae me.

Antigonus in fuga interroganti quo fugeret opposuit: Non hostem fugio sed utilitatem celandi a tergo sequor.

Plus aliquorum fuga profuit quam fortium in speciem temeritas.

Vagulat in pace honesti ratio

Leviora sunt belli incommoda tranquillo rerum statu. Pax bellis potior

Leges inter arma silent.

Crudelis belli ratio quae cuncta cruore alitur et exitio Regnorum constat

Artium disciplinae pace efflorescunt.

Non desunt felicibus suae aerumnae; mel in ipsa dulcedine inamarescit. Ac ruentes arbores teredo intra consumit. Adsunt felicibus aerumnae

Non agnoscitur bonum nisi amissum.

Animi sensus donis capitur. Bona

Semper ingens a gloria calcar: dat gloria vires. Gloria calcar ad bonum est

Humana mens in vitium cerea.

Pessimus Regum satellites metus. Metus in Principibus non est necessarius

Malus diuturnitatis Regnorum custos est metus: diuturnus, quo pro quo non tam arma quam cuiusque benevolentia excubat.

Non tam tutantur excubiae et circumstantia tela quam amor. Amor subditorum custos Principum.

Plerique odisse incipiunt cum desinunt timere.

Crudelis est clementia quae palpat scelera glutiunt pericula quae vindicem non timent. Clementia nimia in scelera gignit.

Amor terrore imperij temperandus. Amor
In bono Principe est quod etiam post fata vivat. Principis facta
immortalia esse debent
Nullum patrimonium citius decoquitur nisi virtus.
O quam contempta res est homo, nisi super humana se erexerit. Seneca
Calligula aurum maluit quam laurum. Avarcha
Deus tolerabilius iudicat infidelem integrum quam fidelem divisum. Divus
Ambrosius
Mors ~~se~~ cita est invitis sera optantibus. Mors
Eos fulminat invidia quos celebrat fama.
Regnant serpentes, pulula quae iudice et vindice carent.
Veritas, privatae fortunae bonum. Veritas
Principum vita perpetua est vulgi cenecura. Principum vita
Benevolentia est optima custodia.
Inter bonum Principem et bonum Patrem nihil interest.
Pulchrum properat per vulnera nomen
Nihil ita exile est quod Deum non capiat nihil adeo vastum quod implet
at Deus. Nihil sine Numine
Labitur occulte fallitque volubilis aetas. Aetas volubilis
Et fugiunt Fraeno non remorante dies.
Nihil est annis velocius
Annum veteres pro Janum et Apollinem designabant sed vir
gilius per Liberum et Cererem: Vos o clarissima mundi lumina, labentem
caelo quae ducitis annum Liber et Alma Ceres.
Tempus Iedax rerum
Quid non longa dies quid non consumitis anni! Poeta conquerit
Tempus fallit aerumnas leves. Seneca

Nil temporis impendio pretiosius, nil iactura gravius. Theophrastus.

Damna Deo rerum sed plus Deo damna dierum. Poeta [illegible] dies

Nec Rex poterit rebus succurrere nemo diebus. diebus.

Hartabus Hircaniae Rex talpas capiebat. Abusus temporum

Propus Macedonum Princeps laternis conficiendis capiebatur. Abusus dierum

Rex Lydus Jolo ranas inhaectebat. Idem Abusus dierum

Ptolomaeus omnium opificum tabernas obambulabat. Abusus temporum

Virtus caret tempore. Philo

Sola virtutis arctantur spatia.

Nimis angusta praecitas est quae momentis constat.

Exilis animae est mortali aevo famam circumscribere.

Seneca de se Romanisque: Magna pars vitae nobis effluit perperam agentibus, maior nihil agentibus, maxima nihil agentibus.

Plures horas iudicta absumunt.

Quidam Romano Antistiti horologium obtulit cui hoc inscripsit lemma: Semper prima nunquam ultima.

Saepe inventa authorem premunt.

Aliis otium crescitque tegendo.

Quod tegitur maius creditur esse malum.

Male consultus ubi volem erepit aut impedit timor.

Consilii secretum quaeddam anima est. tutius id quod occultius.

Non ordo in sententiis sed pondus approbatur.

Nihil ab eloquentia valet nec templa quidem.

Sensim maxime vescunt ingenia et velut ferrum lima sic aetatem aetas perpolit.

Pacis belliqui momenta in consilii lance expendenda. Consilium

Augustum nidulem ex ~~victoriis~~ pugna victorem corvus salutavit.

Rege incolumi mens omnibus unia.

Philippus caepit urbem Olynthium per onustum auro asellum.

[illegible] Caesarem. Dictatorem [illegible] militia [illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] audita [illegible] [illegible]: At hic inquit
dabit Caesari suffragia. Ensis

Aethiopes teste Bydiorum [illegible] esset monoculus alterum sibi eru
[illegible] si pede caseret alterum sibi pedem amputabant. Amor
erga Principem

Pitagorem Philosophum omnis quem praeteribat salutavit: ave
Pitagoras. Ad salutatoriam

Tarpeio quae sedit culmine cornix gratiae illud ominata: fiunt omnia bene,
respondit, eventus augurio brevi extinxit Caesare qui omen remoratus. Ad salu
tatoriam

Prius gladium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adultus. Ad Senectutem.
De Pephte dictum: Pugnare doctor quam vovere. In laudem. Heroes
De quodam dictum: Carcerem subire maluit quam mereri. In
laudem honesti.

Nascuntur medijs gaudia luctibus.

Nimia liberalitas rapinis alitur. Liberalitas nimium

Definitiones conglobatae [illegible] [illegible]: Serenes: hilaris navigantium poena,
[illegible] mortis gaudium crudele, dulcia monstra, blanda pericula maris,
[illegible] gratus in undis.

Acute illud Martialis de Poppia: Aliena quisquis relictat et quaerit fa
mam non emere libros sed [illegible] debet.

Acutius illud in Lachrymas amoris: Gignit amor lachrymas quid putet ignis
aquas?

De Ron. Neronis cytharam pulsante Roma succensa:

Vincere Thebani tentat miracula fabri:
Condidit ille urbem destruit ille lyram.

Quanto aspernari titulos amplius odeh quam gerere. Nam detestimi possunt honores obtinere, contemnere non possunt. Laudam Paregyrastes Contemptus titulorum

[illegible] fallit. Si anxietas invasit mortis est [illegible] arbor [illegible]
[illegible] excrevit [illegible] indica in altum assurgit unico [illegible] ramis [illegible]
[illegible] pendula, qui ubi terram [illegible] fingunt, [illegible]
[illegible] et sic continua propagatio [illegible] in terram [illegible]
[illegible] propagines [illegible] umbraculo [illegible]
[illegible] arborem [illegible]
In Malabarica arbor est [illegible] fructibus [illegible] Pomum Athol
Athlantem [illegible] exigit [illegible]
Melius mensas [illegible] parsimonia [illegible]
[illegible] mensas [illegible]
[illegible] Charibdis patrimonij [illegible]
[illegible] innocentia [illegible] custodes [illegible] Impietas nullo artium munimento
[illegible] est. Pehot.
Omnia [illegible] necessaria timor [illegible]
Immensas quasdam habet vires [illegible] ad persuadendum nobilitas generis. Pehot
[illegible] crimina [illegible] in purpura nutriuntur. Pehot
Ferro non auro miles indiget [illegible] bellum ardore gerit non nitore. Pehot
[illegible] est temere in negotia ruere, lente [illegible] sapientis. Pehot
Arma privatos nescit fortuna Penates. Claudianus
Tanta se pietas radibus ostentat in annis. In laudem Infantis Claudianus
Gravibusque latet sub moribus [illegible] Infans. [illegible] In eiusdem [illegible] laudem [illegible]
Dijs proximus ille est quem ratio movet non ira. In laudem Senatoris con
silijs clari. Claudianus
Te felix turba natorum coronat. In laudem Patris [illegible] cui turba
filiorum adest. Claudianus
Necesse est multos timeat quem multi timent. Seneca
Praeclaro nomine tantum insignis. Tantum cognomen. Lucanus
Qui semel fractus est hostis contemnitur non timetur. Pehot
Virtute decet non sanguine [illegible] nitet. Claudianus. Virtus non natales
decet
Quotiens inter homines fui semper minor redij. Seneca
Paritas conciliat rebus admirationem. Apuleius
Prudentia oculus animae. Aristoteles
Regni custodes prudentia. Poeta
Non parvas animo dat gloria vires. Ovidius

Spes impunitatis magna est Melebra. Cicero
Maxima fortuna, minima licentia. Neotherilg
Conscientia eminet in vultu Seneca
Semper timidum scelus est. Seneca
Mors sola fatetur quantula sunt hominum corpuscula. Juvenalis
Malus Princeps est sub quo nihil illi licet, peior sub quo omnibus omnia licent. Dio
Nimia lenitas fugienda
Quidquid infra venit votum beneficij nomen amisit. Strada
Lubrica aulae negotia. Strada
Fax mentis honestae gloria.
Animus in oculis habitat. Plinius
Omnia sequuntur armatos. Curtius
Male vicit quem poenitet victoriae
Qui desiderat pacem praeparet bellum. Vegetius
Imperatoris est a tergo magis quam fronte prospicere. Plutarchus
Miximbanus dicebat: tenere mensuram et respice finem. Maneratio
Quidquid facies respice ad mortem. Seneca Memoria mortis
Gravis vita Regum est semper. Seneca Ira Regum
Etiam pompam funeris pisces amant. Delphines sulorum cadavera in summum aquam deinde in continentem efferunt. Cognatum agmen Juvenis prosequitur.
Uranoscopus piscis caeli speculator et quidam inter pisces Astronomus in summo capite oculos gerit in astra erectum intentumque. Piscis speculator
Nigthicus seu gladius piscis hinc nomen obtinet quod rostro gladium gerat. Nec pisces aliqui inermes
Piscis nomine lucerna cui lingua ignea nomen dedit.
Ite in pulchra animorum foedera. Ad Nigthalem Ustum
Vix gratius quidquam hospite qui prius occupat vita quam ad fata. Ad salutatoriam
A maioribus oriuntur maximi
Impleat mitrum ratio
Originem puritas refert ubi perennat. Puritas
Ubi puritatis regnum est in sceptrum pudescunt lilia et narcissi in purpuram rosae vernant et hyacinthi.

[illegible] stirpibus stolones agnascantur, et magnis corporibus scelera nectuntur [illegible]
[illegible] antea. Magna parvis adesse solent
Magna inter [illegible] magnae virtuti locus est. ~~Ut~~ Virtus
Pessima cito adolescunt.
Solutis male respublica cum dividitur.
De Claudio dictum: Ante imperium sine fama fuit quia latuit: in im-
perio infamis quia non latuit: clarior futurus si fuisset obscurus.
De Domitiano dictum: In theatro bellator, in campo spectator, hostis muscis,
hostibus musca fuit.
Belli gloria labore constat.
Illustrior a virtute laurea.
Adorat virtutem rubus in acie hostis.
Bella conficit ratio. Ratio Bellis praesse debet
Semper voluit deferre paratis.
Vincit etiam cum sedet cunctatio, et dum pugnat.
Celeritas temeritas saepe propior.
Male cuncta ministrat impetus.
Lenta in praeliis cunctatio saepe ad ignaviae confinia deflectit.
[illegible] in celeritate momenti.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Ut gaudeas diu luxuriosum est.
Nullum caput in furore si multiplex.
Magnum infortunium est magna fortuna. Fortuna
[illegible]
Mora [illegible]
Divina silentio coli solent. Divina silentium [illegible]

Plus ait potestas tranquilla quam violenta. Claudianus.

~~Sola Deos~~ Nam cum vincamur in omni munere sola Deos aequat clementia nobis. Claudianus. Clementia

Immane est supplicium sontibus ~~[illegible]~~ Afferri bonos, scelus ac inertiam praeteriri. Sontes

Nescit vox missa reverti. Horatius. Vox Missa

Bonis nocet qui parcit malis. Nimis Clemens

Prudentia magna Deitas est. Agathocles

Juvenis monitoribus asper. Idem

Quorum amor summus est horum odia summa sunt. Acathocles

Qui semel fractus hostis est contemnitur non timetur. Pethot Hostis fractus

In vitiorum schola brevi superatur magister. Thesaurus

Malorum principium sunt mali Principes. Idem

Ipsa magnorum nomina grandia sunt. Magnorum nomina

Quis ponat virtuti praetium. Virtutis pretium

Acre necessitatis ingenium. Necessitas Rochovius

~~[illegible]~~ Nunquam fortis anima vertitur et ne faciem quidem subita permutant.

Generosus se in adversis consumit animus. Generosus animus

In momento vertitur mare et quae luserunt navigia absorbuntur. Seneca. Mare perfidum

Et lachrymae fluunt more perennis aquae. Lachrymae

Interdum lachrymae pondera volis habent. Lachrymae

Fortuna [illegible] erigit deprimit.

Prothaeus [illegible] donum habuit a Patre Neptuno quod cuiusvis formam assumere

Ex quo Poeta: Formas se vertit in omnes. Fabula

Orpheus dulci cantu lyrae suae Euridicem uxorem suam ex Inferno liberavit cum hac conditione sibi a Plutone indicta ne in cursu ~~retro se revertatur~~ revertatur sed ex curiositate inspexit Infernus Orpheus cui eodem momento uxor accepta ad Infernum. Fabula Infernus tandem misere a Maenadibus discreptus. Fabula

Filii Aquilonis Zetes et Calais.

Brevis est magni fortuna favoris. Silius Fortuna

Tollimur in altum ut casu graviore ruamus. Calanus

Amor populorum custodia tuta Regnorum. Amor populi

Octavius Augustus Imperator nihil magis timebat quam quod vehementer a populis timeretur.
Iustitia et charitas validae sunt Principis arces. Nulla tyrannorum vos diuturna fuit. Iustitia et charitas
Tu sceptra duro saevus imperio regit: timet timentes metus in authorem redit. Seneca Tragedus. Metus in authorem redit.
Cum Alexandrum duxerent nonnulli captivi insignes: natu maiorem interrogavit Rex. Quam agendo diu tibi in regno foret, respondit: si ~~mi~~ nemini formidandum te tradideris quo audito Alexander eos dimitti iussit et multis muneribus affectos quam maxime laudavit. Metus Thurpiat Principes
Sit piger ad poenas Princeps ad praemia velox. Et doleat quoties cogitur esse ferox. Ovidius. Piger ad poenas Princeps esse debet.
Neronem aliquando fecisse refert Seneca in tuo Regni dii nonnullas magna admirationem omnium hoc. Cum de supplicio cuiusdam capite damnati ut ex more subscriberet moneretur suspirans exclamavit: Utinam literas nescirem. Seneca de Clemen
Pericles in ex extremo vitae termino dicebat: Nemo mea opera pullatus incessit
Alphonsus Rex Neapolis admirantibus et quaerentibus cur erga omnes charissimos tam lenis esset: sic respondit: Bonos iustitia conciliat malos clementia. Malos clementia bonos iustitia conciliat
Theodosius Honorius Arcadius hanc in tale orbi protulerunt formulam virtutem probandosque egregiam videlicet clementiam. Si opprobrium ex levitate procedit [illegible] negligendum [illegible] ex furore [illegible] insania condolendum. Si ab iniuria remittendum
Carolus Quintus cum ingrederetur Madritum cives urbis illius aedificarunt ei insignem laetitiae columnas ex arbore Iais tota in applausum Carolo nocte [illegible] altera tamen die clariores et quod maximum integrae spectatae sunt. Arbor [illegible] clarior [illegible] esse quo in maiore ignis existit ardore.
Aristoteles de recto Principe ait: Ut in authore gravipes in beneficio delphinus insignis enim in velocitate delphinus illud vero animal quod gravipedem [illegible] cta tardo incedit gressu ut testudinis tarditatem superet. Princeps esse debet in [illegible] gravipes in beneficiis delphinus

Hæc est virtus Regia quæ ad pietatem prona: at illa improba potestas quæ valet ad nolendum. Virtus Regia ad pietatem prona

Vespasianus monitus ut ab insidiis Metii caveret consulem eum fecit. Erit inquit tanti beneficii memor. Beneficium stringit etiam capitales hostes

Alphonsus Aragonum Rex hæc protulit verba: Malo multos mea clementia servare quam paulos mea sævitia perdere. Clementia

Primum locum optineat clementia si fortunatum si firmum si diuturnum volumus imperium. Seneca. Clementia firmum reddit regnum

Claudianus

Non sic excubiæ, nec circumstantia tela
Quam tutatur amor, peragit tranquilla potestas
Quod violenta nequit Mandataque fortius urget
Imperiosa quies.

Sicut hostes armis ita subditi beneficio vincuntur et vinciuntur.
Beneficium allipere libertatem vendere est. Beneficium
Toto cœlo aberrat: qui existimat tutum sibi esse Principem: ubi a Principe nihil est.
Securitas securitate mutua fovetur et amore conciliatur amor. Securitas. Amor
Si vis amari ama Seneca.
Plato existimabat hoc nomen amor deduci a verbo quodam quod signat furari eo quod amantis cor depravetur et in potestatem alterius traducat. Amor apud Platonem a verbo dulcis quod ~~dulcis furari~~ signat furari

Omnia vincit amor Amor
Amor dilaces et eloquentes facit. Amor
Nihil tam firmum cui periculum non sit etiam ab invalida. Curtius
Boethius Romanus ait: Quid est quod quisquam in alium possit facere, quod sustinere ab alio ipse non possit.
Busiridis necare hospites solitus ab Hercule hospite ipse mactatus. Kto
~~Nego Sluka Znaydzie~~ Kto pod Ni dołki kopa sam w nie wpada
De Duce Annibale historiarum produnt monimenta quod tanta strage apud Cannas Romanorum exercitum afferebat ut equestrium annulorum tres modios cum dimidio Carthaginem miserit at ipse met coactus est venenum haurire quod secum in annulo gerebat.

stabat. Quod tibi non vis alteri ne feceris. Lucius Florus

Malum consilium consultori pessimum. Consilium malum

Clearchus Pontificis tyrannus ut quiesceret in arcam se abdebat. Metus Principes

Crudeles torquet

De Masinissa refert Valerius quod timeri non amari studeat proinde anxius et

tremens salutem suam non canum sed hominum custodia vallavit. Metus in Rege

Masinissa Crudeli

Alphonsus Aragoniae Rex feliciter regnavit quoniam omnibus prodesse, nulli

obesse studuit. Is admonitus ne nimia lenitas exiret in contemptum et ex con

tempto pernicies. Magis inquit cavendum ne severitas pariat invidiam, un

de longe maius exitij periculum.

Pr. Philippus Macedonum Rex cum maledictis a Nicanore Macedone lacerareti

atque idcirco urgeretur ab amicis ut in illum animadverteret non solum non annuit

Rex sed ubi accepit Nicanorem magna inopia laborare donoli pecuniam

misit. qua accepta statim ex petulanti et maledico factus est Regis Ju

diosus et indefessus eius gloriae buccinator. tunc mirantibus inquit Rex:

Nonne videbis in manu nostra esse ut quae velimus a populo de nobis audia

mus. Nonne est Populi in Principem difficilis amor modo adsit cle

mentiae umbra. Beneficium inimicos conciliat

Ut hamo pisces ita beneficio capiuntur homines. Beneficium

Fabius Maximus Dux prudentissimus asserebat inadversis tetetrans po

pulo: fuit qui alijs ~~qui~~ imperaret non verbis aut verberibus servire debere

sed tolerando et mulcendo hominum corda in suam sententiam adducere.

Clementia regnat

Thales unus ex septem sapientibus interrogatus quodnam rarissimum rerum

omnium foret. respondit: tyrannus senex quia iniqua et nolentia

imperia non retinentur diu.

Temperatissimus Rex habet animos. Seneca de Clementia

Patientia saepe laesa fit furor et tunc acerrima virtus quam ultima

necessitas impellit. Seneca furor fit ex patientia laesa

Variae Erudiones et Sententiae ex variis Collectae Authoribus.

Ad M. D. G. Bq. M. V. Honorem.

Si cupis o Princeps in Regno tutus amari
Diligesic namq. conciliatur amor.
Hoc est praesidium haec Regni custodia tuta
Solus amor populi, non timor, atq. metus. Amor Principes in imperijs diuturnos facit

Saturninus vir ingenuus hortantibus amicis ut imperium susciperet ait: Nescitis o mulctes quantum mali sit imperare gladij cervicibus imminent, hastae undique et spicula ipsi quoq. custodes timentur, ipsi comites formidantur, non cibus pro voluntate, non iter pro auctoritate, non bella pro iudicio, non arma pro studio. Imperare magnus metus est

Hieronis Siciliae Rex Siciliae Rex Tyrannus aurea plane protulit verba: Potus ac somnos non aliter quam insidias caveo timeo celebritatem omnium, timeo solitudinem, timeo in custoditos aditus, timeo ipsos custodes, neq. inermes illos habere velim circa latus, neq. armatis confido. Timor unicus Regnare

Iulianus Caesar initio imperij sui cum Gallico tumultu premeretur, dicere solebat: nihil se amplius assecutum esse propter Caesaris dignitatem nisi quod occupatus viveret. Imperare ingens labor est.

Antigonus Rex Macedonum cum de maiestate Regia incidisset sermo dixit filio haeredi: Ac ignoras Fili Regiam nostram potestatem nil aliud esse nisi splendidam servitutem. Regia potestas, splendida servitus. Aelianus refert

Pericles inter Graecos multis nominibus celebrandus cum Atheniensibus imperaret, humanorum fluctuum inconstantiam considerans, et ingentes curas, quibus premitur Imperator: Atheniensium Ducatum contempsit, et quasi de quodam naufragio evasisset, ad portum solitudinis se contulit in remota et exigua domuncula vitam quietam ducens in cuius primo limine hoc distichon inscribi iussit: Inveni portum spes et fortuna valete
Nil mihi vobiscum ludite nunc alios.

Diocletianus Romanorum Imperator mente volutans Regni fastigia nihil aliud esse nisi pretiosa quaedam pericula, aureos compedes, splendidas infelicitates, adamantinas catenas, ad certam ruinam trahentes, post plurimas res praeclare gestas, post multas victorias adeptas, post superbum illud Romae aedificium perachum, quod thermas appellavit ultroneus, et nullo cogente imperio se abdicavit, et ad parvam villulam circa Solonam Liburniae civitatem se contulit, ubi amundi tumultu separatus, latus aliquandiu vixit. Evinetiam dicere solebat. Nunquam solem tam iucundum et splendidum intuitum fuisse quam post imperii abdicationem imo adiiciebat: quod Imperatori condolendum agricolae vero invidendum foret. Et cum aliquando Romani ad eum Legatos misissent ut ei denuo imperii coronam afferrent invenissentque eum in hortulo suo lactucas colligentem nequaquam se eam accepturum respondit; quippe volebat ille lactucis cum tranquillitate vesci quas ipsemet ~~tran~~ plantaverat, quam regimen imperii suscipere. Imperium curis eget

Seneca Tragicus

Stet quicunque volet potens
Aulae culmine lubrico
Me dulcis saturet quies
Obscuro positus loco
Leni fruar otio.

Ovidius. Nomina Magna fugienda.

Usibus edocto si quidquam credas amico
Vive tibi et longe nomina magna fuge.

Diademma plenum pericli

Si scires quanti plenum diadema pericli
Malles sisiphi, ponderis esse reus.

Otho Romanorum Imperator saepe ad suos dicere solebat: Nescit is amici quid sit Romanum gubernare imperium mihi credite iam experto qui iam mori malo quam imperare. Ignorat quid sit regnum quisquis regnat

Rex velit honesta nemo non laedere volet. Poeta Tragicus. Regis ad exemplum totus componitur orbis

Imperij quicunq sacras moderaris habenas
Jus cunctis tribuas conditione pari.
Sic populis charus fama super aethera clarus
Sic verus Princeps nomine req simul.

Princeps iustus esse debet

Non minor est virtus quam quaerere parta tueri.
Felix quem faciunt aliena pericula cautum.
Orator Graecus Isocrates dictabat de urbe Atheniensi: Pulchra quidem visu et ad ambulandum amoena, ad habitandum vero periculis exposita. Graecus Isocrates Orator de urbe Atheniensi

Demetrius Lacedemonum Rex non ignarus quid sit Principis personam sustinere, saepius dicebat: si quis nosset quam grave foret sceptrum ~~manibus~~ manibus tractare, et quae in Regum tentoriis curae, anxietates et pericula versentur: vix esset mundo aliquis qui regnum ambiret, Imperium acciperet et a terra diadema sustolleret. Sub tentoriis anxietates et curae versantur.

Recte Aulus Gellius ait: Multis ait qui multa habet. Aulus Gellius

Tragicus Aurea tecta. Purpura
Aurea rumpunt tecta quietem
Vigilesq trahit purpura noctes.

Quaeris onus magnum magnum dum quaeris honorem. Martialis Magnus honor, onus magnum

Est magnum quoddam in summa fortuna non abripi licentia ventis et in mari illo undoso cursum rectum semper tenere. Nesterius

Rara avis, vir bonus et sapiens
Rara avis in terris nigroq simillima cygno
Vir bonus et sapiens quatenus vix reperit ullum
Millibus e multis hominum consultus Apollo.

Persius Cogitowa torosum
Mille hominum species et rerum discolor usus
Velle suum cuiq est nec voto vivitur uno.

Apud Aegyptios pro symbolo vigilantiæ leo animalium Imperator fuerat. Vigilans leo

Poeta Iordanus Princeps vigilans esse debet ut grues Principes

& exubias gruis sola grex pars astera dormit
Tuta, nec insidias speculat a fraude dolos
Grus notat hinc Regem vigilantem prodigregae, qui si
Dormiat, in cautos vastat furibundus lupus.

Homerus de Regis vigilantia

Non decet integram noctem dormire regentem
Imperio populos et agentem pectora curas

Alexander Magnus cum ad quiescendum se componeret ne a somno deliqueret extendo extra cubile dormiebat manu tenens globum quendam argentum apposita area pelvi, cui similis ut cui nervorum rigore digiti laxati et lapsa pila repentino tonitru perterrit et eius somnu excitaretur. Vigilantia in Alexandro laudatur.

Pericles Maximus Athenarum Princeps quoties veste pretextatam magistratus propriam induebat ei aspicienti his verbis dextram allegrebat: Attende tibi Pericles libertas imperas, Graecis imperas, Athenienses imperas. Liberi sunt proinde non manicipiorum more regendi sunt. Idcirco liant herbulenti, pedatosi, reluctantes. Athenienses sunt, omnium mortalium vanissimi. Quapropter tibi prospice ne capiti tuo accedat. Plutarchus in Pericle Vera multitudo explicatus Pericles repetita annuens

Plato dicere solebat: Principes qui nocte vigilant in civitatibus malis curibus sunt furiosis dabiles pariter et Bacchis. Platonis verba de vigilantia Principum prolata

Ricardus Brixius memoriæ produxit: Fabius Cunctator inter Romanos Duces maximus ut solet decet quas virtutes dotes in bono ac strenuo duce requirerent: in annuto deo genuam gestavit cui sacra publice instituta erant: caput equi, quod significabat strenuitatem, fabies hominis barbati quod denotabat prudentiam, caput galli et pedes grues, quæ significabant vigilantiam. Ricardus Brixius. In Fabio Cunctatore laudat. Strenuitas, prudentia, et vigilantia quæ omnia insignia in annuto præferebat.

Somnus multus nec corpori sanis nec animis regi rebus gerendis conducit. Homo quod emendo dormit alicui prodest, non magis quam si non iveret. Quare quicumq; vivere et operari cupit maxime longo tempore vigilet, sola sanitatis commoditate curiata servata. Plato Divinus. Somnus

Ovidius pulchre de somnolentis

Iam silet, iam quicunq; quies cepere noctis
Sub tinet et bonorum pluvia magna volat
Multe quid est somnus nisi quietud mortis imago
Longa quies cendi tempora fata dabunt.

Res Persarū hunc morē habuit ut semper unū qui eam haberet circūferret. Cui soli munus erat
demandatū ut magē Regem Balamen ingressus ter verbo mane excitaret. Surge Rex, somnum ab oculis
excute, negotia populi cura. Plutarchus. Vigilantia in Rege laudata

De Epaminunda Thebanorū duce prodiit historia insignis. Cum Thebani Cures Jesias
quotidie lectus voluptatibus, ignauiæ, ac otio vacaret, ille clypeum quo ipse armatus exercitabatur, et turbis
circumferebatur ordinis. Rogatus Cur id faceret: ut se vigilante, qui reliquos licebat dormire. Vigilan-
tia in Epaminunda Thebanorū duce laudata

Interrogatus ab Agesilao Spartanorū Rege Cur tempore pacis exercitus exercitias exercitias augeret, ait: ut
plicaret, aruas explorret et milites paratos haberet, nonnullos ueros ausi Deos alterno uastaret et res
in summo discrimine versarentur. Respondit: Si id facere ne obruar in cunctis et rumi debere cogar:
Non putauit quia spessolet imprudentia hominis cordati ex publica salutis curam gerentis. Socra
tis Athenienſis Duplex vigilantia laudata Plutarchus

Senecæ Consulis ad Neronem Quod Senecæ Consulis nunquam ex otio talia verba
cubile Cur, ubi, cui, quando, quare loquare vide.
Nescit diu regnare qui nescit res gerendas ab aliis imperare. Ignorat diu regnare qui multa loquitur
Simonides cum sciret modestiam ab alterius postulare quia ad Deos alterno postulare debet. Cur Deus faceret. nunquam aut
taliusse nisi peniteat, peniteat ex eloquio. Ex Simonide parsimonia verborum laudata
Solon ex sapientibus unus inter alios talem interrogatus an et faceret ex stultitia an ex ceremonia uno
pia. respondit ut stultus talere ad potest. uno quidem verbo dicit. i. sed stultus est multos
est. Cui Philosophus respondet ex quo ad aliud. ad quod omnes Deus Cui loquaris. Nec stultus Cui et talo
Cui quia stultus talere ad potest. In solone uno ex sapientibus aurea proparsimonia verbo tan
dauit verba

Socrates quidem quondam quis hominibus plurimum posset. Qui optime intelligit optima et stultus fuerit
paucis. Socratis aurea verba in parte parsimonia

Deus dicitare debet Cui binas habemus aures et os unicum. ut plurima audiamus loquamur pauciss.
ma. Deorum verba prudentia laudata

Alexander dum Cupidus nimium dicebat: audito multa loquare paucis. Notet ex eloquio

Tiberius Cæsar cum diu grauando apud Cui quispiam percunctaretur quod causa esset quod Consilia non
Commutaret quo ex quibus rebus Deus prosperat. respondit: Aut multi aut plurimi cognita esse debent
Consilium Principi paucis aut nulli vota ex debent debeant ut interesse Cæsare.
Consilia Principum

Antigonus Rex Macedonum Philippo filio multis pulchris verbis per circumstantia quando tacita movenimus?
Ergo inquit Rex? quam nihil in stulta tubet ad alienas. Consilia Principum ab alienis regenda sunt
Rex magna sua habenti ad possunt ab eo Cui talere grave est. Rex magna alienis abstinenda sunt
Socrates cuidam loquaculo Prudenti stulti dicenti respondit: Libenter operam tuam dare ut pulcre multi nimirum de
dari possis alterum ut loqui, alterum ut tacere discas. Socratis aurea verba Comendabilis silentium

Proximus Me Deo qui scit ratione tacere. Poeta quidam silentium Deo proximum hominem facit

Eximia est virtus praestare silentia rebus
At contra gravis est culpa tacenda loqui.

Poeta quidam. Virtus eximia silentium. Gravis culpa tacenda loqui

Verbum prius ad limam quam ad linguam. Adagium vetus

Vis regnare diu? digito compesce labellum
Hoc prudentis opus qui tacet Me sapit.
In rebus magnis magna est doctrina tacere
Sermo tuus tecum sic age tutus eris

Si vis regnare diu silentium observes

Fortior est qui se quam qui fortissima vincit
Mania nec virtus altius ire potest.

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

Neotericus. Argento plures corrumpi solent.

Quid non argento quid non corrumpitur ~~auro~~ auro
Qui maiora dabit munera victor erit.

Alexander Macedonum Rex centum talenta dono miserat Phocioni. ~~Is~~ Is vero percunctatus est eos qui pecuniam adferebant quid ita. Cum essent Athenienses permulti sibi uni Mamitteret Alexander. Illis respondentibus: quoniam unum iudicat virum et honestum et bonum. Ergo inquit sinat Alexander metalem haberi et esse. Iustitia et avaritia recessus in Phocione laudatur.

Aristoteles saepius dictitabat melius est mori quam aliquid agere contra bonum virtutis. Bonum virtutis in ~~[illegible]~~ Aristotele vel maxime laudatur

Curia clausa pauperi. Poeta

Curia pauperibus clausa est dat census honores
Census amicitias, pauper ubique iacet.

Aurum conciliat ~~hon~~ amorem aurum honores tribuit. Poeta

Aurea nunc vere sunt saecula, plurimus auro
Venit honos. auro conciliatur amor.
Ipse licet venias Musis comitatus Homere
Sinitur attuleris ibis homere foras

Innocentius Pontifex refert quod Philosophus qui cum in visu vestimenta Principis aulam adysset
et diu putans et rogans non fuisset missus mutavit habitum mox ad primum ostium pervenit ad
hus ille vero ad Principis accedens pallium quod gestabat frequenter osculabatur at mirante
Principe cur ita faceret? respondit Philosophus: Honorantem me honore quia quod vestes
potuit, vestis obtinuit. quasi diceret:

Quod mihi non dederis
Si modo me spectris mutata veste redebo
Quod mihi non dederis vestibus ipse dabis. Vestis obtinet quod vestes obtinere non potest.

Multi munuscula non attendunt valentia causam sed set peluniam, non quod valet dictat, sed quod voluntas
affectat, non respiciunt iura sed munera, non usitham sed pecunia. nec mira? habent enim linguam, ora
manus, et animos venales. Innocentius Pontifex. Malis ministris

Ales Antigonus Demonii Stoici literas dedit ad hanc sententiam: Ego Jovinde ardenter gloriosi magnitudi
ne te superem: sed tu sapientia et perfecta gradum felicitate longe praestantior es. Igitur cum
ad me veniat discipulus tuus: nam qui Regem vitae dolet universum Cham ponitur. Cui
praestat bene instituit. Sapientia et perfecta gradum felicitas in Demone Stoico ab Antigone
Rege laudat

Non ingenium superat viribus pedites ingenio. Urbes ingenio superant
Agesilaus Lacedemoniorum Rex interrogatus quare res Imperatore habere oportet
dixit: Audacius hostes audatia, ergo Imperatus strenuus Cathedr, incorporalitate rationem
et Consilium. Agesilai Lacedemoniorum Regis laudat dicta.

Themistocles interrogatus an scivet canere lyricis edicet se nescire adiecit urbes urbes
urbs nosti? respondit ait sapiens: Novi rempublicam ex parva magna facere arte ingenio
ingenio et Consilio. Themistocles prudentis aurea laudant verba.

Vis Consilij exiles multe ruunt dea. Livius.
Omnia regna, civitates, nationes, usq; ad prosperum habuere imperium dum apud eos vera Consilia
valuerunt, at ubi gratia, timor, voluptas, ea corrupere brevi temporis intervallo immutata opes
deleuere subitas ingenio, postremo usq; destituit imperium. Salustius Fulvius omnia regna
hunc cum ex Consilio valuerunt

Socrates senex peryt propter obstatas patrocinium. Socrates
Cicero quantum est desagesimum annum agens iussu Marci ex Antonij propter Philippicas quas
Contra Cum Scripsrat Capite et Destra truncatus est
Nescit plebs jejuna timere.

Alphonsus Rex Siciliae vir liberalitatis gloria insignis cum a suis interrogaretur quid servaret sibi qui tam multis tam multa donaret. respondit: Ea ipsa quae donavi. Liberalitas in Alphonso Siciliae Rege laudatur

Melius beneficijs imperium custoditur quam armis. Imperium diuturnum facit, beneficium.

Alexander magnus cum omnia amicis donasset et iam fere omnes Regias opes absumpsisset Sum Perdiccas unus ex eius intimis Quid Tibi Rex inquit iam superest? Spes respondit. Liberalitas in Alexandro Magno laudatur.

Cyrus bonum Regem Pastori comparabat et pulchre quidem. Nam sicut pastor die noctuque sollicitat ut ovibus congruentia pascua inveniat: ita et Rex saluti populorum invigilare debet. Bonum Principem cum Pastore comparat Cyrus.

Alcamenes Teletri filius cuidam percunctanti quo pacto imperans Regnum diu servare posset? Si lucrum respondit non magnifecerit, et subditorum commodis enixe studuerit. Alcamenis aurea laudantur verba

Artaxerxes cognomento Longimanus quod alteram manum habebat longiorem dicere solebat: Regalius est addere quam adimere. Artaxerxis cognomento Longimani aurea laudantur verba

Ptolomaeus Lagi filij dicebat: Convenientius est Principi ditare quam ditari. Ptolomei laudantur aurea verba

Marcus Aurelius et Tyberius Imperatores praesidibus ~~suo~~ suadentibus onerandas tributo provincias ita rescripsere: Boni pastoris officium est tondere ~~pecto~~ pecus non deglubere Marci Aurelij et Tiberij Imperatorum aurea laudantur verba.

Cum quidam diceret Alexandro civitates subiectas maiora posse pendere tributa sapienter respondit: ~~Ol~~ Olitorem odi qui radicitus evellit olera. Alexandri laudantur aurea verba

Rex Darius cum tributa imponerent subditis proceres provinciarum evocatos interrogabat an ea essent gravia? Cumque responderent valde mediocria esse dimidium eius quod proposuerat pendere iussit. Tributis et exactionibus populus non est opprimendus

Hosinus historicus narrat de Agiezilao Rege ipsum cum Apellem aegrotantem visitasset pulvinar surrigere fingens decumbentis cervici cautae aurum supposuit. Non multo post Regis discessum adveniens puer admoto pulvinari dum lectulum sternere vellet aurum reperiens exclamavit: Vide Domine quid in lectulo tuo invenerim? At Apelles

insthrio ei indicens aut: Horest furtu Regis. Mox inhibit pcr. Iud. beneficiato mota
voluit Iud in opid subvenire, et furtu dicas hanc Apelles: O prime dixi ipsa Res hos
munere cor meu furatus est, et perpetuo me sibi addixit. Beneficiu. Principi
est eius furtu seruatu Apellem

Nihil est gloriosus quam beneficiu apud bonos viros depositu. Beneficium
Seruicia sunt seru gerendaru rebus. Seruicia

Achaius Cicil ~~rachicio~~ Athenidas Res crebra tributa cas nimis grauia populis imponebat,
raebatq usqs ad cutem et es liquide rutebat sanguinem elicere. Sed quod deplorandum ma-
gis in tributis exigendis Actus improbus, atqs execrabilis erat. Verum cum tantam iniuria
Diuitus populi ferre negarent, nocturna tessera inter se data subito hominu coetus
Mum cum omni familia irruperunt et Regia inclusa eius cadaver uncis trahunt in
Pactolu flumen proiicuerunt ut auru Athenas auriferas aquas diu ceps potaret. quasi
acclamantes: Aurum sitisti aurum bibe. Franciscus Seneca de ira Thitiole Regis.
Si ius omnia sibi subijcere subijce te ~~rationi~~ rationi. Multos Reges dixit rationi obtegat. La-
tis Principes firmat. Seneca Epistola 35

Nullus Princeps recte imperabit populis nisi prius sibi ipsi imperauerit et legi aselu
ta obtemperauerit. Princeps praesse exemplo aliis debet.
Tunc consummata est felicitas ubi hospicio non solu delectant sed placent et desinut esse
remedio solus ubi quod fuerant inhia mores fiunt. Seneca Epistola 39
Archytas Res sapientissimus cuidam dicenti Omnia Regibus honesta iustaq esse
subtrq eidem respondit Barbaroru Regibus et nobis dum barbare honesta sunt
quia honesta sunt, ea tantu iusta quia iusta sunt. Non omnia quae libent licent

Leges posuit Princeps [illegible] observet et quae. Princeps debet
Sit populo et superis semper amicus erit. observare quae
leges quas posuit
ad hoc dignitem
Antonius Severi Imperatoris filius Fratricidium [illegible] infante matris ubera
pugione confodit ut solus Imperio frueret. In Antonio nimia [illegible] cupiditas regnan
di vitiu erat.

Vivit es rapto non hospite ab hospite tutus
Non [illegible] et soleat ubi inter fratres quog gratia rara est. Fratru concordia
rara

Imperij fines et semper diuina habet
Religio, labat hoc ius labat imperij Religio huius fines imperij
Legibus ergo dei regi nostru subijcie ultra
Regna dei Principes si deuotus ama Cyprius

Sunt nonulli Principes qi non minus turpe existimant flecti quã vinci. Sed hoc turpius est nã aute turpe cũ re mutare consiliũ. Seneca. Videant fidem Principi decorũ ne ẽ post quoddam superbe stultitiã indicium semet dicti gratelungi sit et prauu et rabu sete. Siquidem melig est currere e medio cursu quam male currere. Mutabo gruppe in melius semper est optima. Seneca. Promissũ debet seruare Princeps Principis proprium nung est quod ore pronunciat aut opere completat. Princeps Ita Amicus cognoscit amor, more, ore, re. Amicus

Magna gloria praestare fidem Gloria quanta fidem praestare aut frangere pacta
dedecus magnũ frangere Scipiadẽ magnũ dedecus abstinere fuisse!

Scipio Africanus bellum Sumen suis inuictissimus, Lydia Cyri de manibus aureum poculum gruppe qi fuerat: Principem sine literis contemptui semper habuit. Princeps sine literis contemnit.

Alexander Magnus post Darium pedibus factum Virginium in Regia pulcra gemmis elaborato complexibus assectantibus amicis hunc ẽ solũ condendos capitibus accommodatum longe magis pretiosa respondit includa: Mosq Homeri Iliades in eo clausit. tanti facie post doctrinatũ cognitores. Valor doctrinatũ in Alexandro expertus laudat Aristoteles dolebat hoc interesse inter doctos et ignaros, quod inter viuos et mortuos. Cum enim alig aliquando inter se rogarent Philosophi quo pacto in rebus afferant docti ab indoctis quo ingent viui a mortuis. Docti conueniunt cũ uiris indocti cum mortuis sed secundũ mentẽ Aristotelis

Homo alterius veterius hominis Statua quã homo dei debet. Homo indoctus Punctũ ẽ omortales in quo nauigatis, in quo bellatis in quo regna disponitis punctũ ẽ in quo humiliatis humiliatis humanum genus quod inter se gentes ferro et igne diuidit punctũ est. Seneca. Omnia mundi uitia ea sunt punctu Antigonus Macedonia Rex nõ ignarig quanto adiumento afferat doctrina Regimini famã Zenonis peronsto et literis et oratys et promptus emisse curauit ut ad se ueniret atq3 maneret. Amor studiorũ in Antigone Macedonia Rege laudat

Gordianus Imperator imperij prudentia fortitudo in literis ponebat quam in armis. Illi qui imperant huic imperata faciunt. Exare us q3 adeo fuit literarũ studiosus

Ius ut pluris fecerit librorum quam auri atque argenti thesauros. Amor librorum in Gordiano Imperatore laudatur.

Pericles Clarissimus quinquies gloriose triumphavit quique obres praeclare gestas Olimpij nomen est adeptus. Anaxagoram in Philosophia discenda operam dedit, in arteque Oratoria adeo claruit ut omnes illius aetatis oratores superarit. Periclis Eruditio laudatur

Regna ~~beata~~ beata forent si vel contingeret esse Philosophos Reges vel Reges philosophari

Regna essent diuturna si Reges essent Philosophi vel Philosophi Reges

Alexander Aristotelem prae oculis habebat a quo multa Principe digna suscepit. Principes ascire sibi debent sapientes

Alexander Magnus instructa iam ad praelium acie cum cerneret militem quendam eo tempore adaptantem arma quando pugnandi tempus aderat ut ignavum et inutilem ab exercitu submovit. Ante pugnam adaptare debet miles arma non in ipsa pugna

Dominus Nero Senecam habuit qui eum instruxit de clementia. Instructores Principibus sunt necessarij.

Anaxagoram Pericles habuit a consilio cuius ne latum quidem unguem discedebat. Instructores necessarij Principibus.

Traianus habuit Plutarchum qui eum accurate erudivit in libro plane aureo qui inscribitur de Instructione Traiani. Instructores Regibus sunt necessarij

Clabrias Dux Atheniensium dicere solebat se malle exercitum cervorum Duce Leone, quam exercitum leonum Duce cervo. ~~Hoc est~~ Hoc est melius est ut sit Ductor sapiens habens exercitum ignarum quam ut sit ~~ignarus~~ sapiens exercitus ignarus Duce.

In maiori periculo versatur illa respublica quae doctis hominibus abundat sed ductor eius est cervus quae hoc est ineptus et ignarus, quam illa quae imperitis hominibus referta est sed regitur a Leone hoc est a sapientissimo Principe. In summo respublica periculo cervum habens ductor hic est insipientem Ducem

Interrogatus Plato quidnam interesset inter peritum et imperitum respondit: quod inter aegrotum et medicum. Peritus similis medico aegrotus vero imperitus

Quod res grandis et gloriosa, ea solet plurimis rerum asperitatibus intercludi. Res grandis et gloriosa

Nil praeclarum apud nos reperitur nisi arduum, nil pretiosum nisi sudore paratum, nil animo salutare quod corpori non videatur amarum. Perardua virtus. Seneca

Iuvat empta labore gloria. Gloria

Labor improbus omnia vincit. Labor improbus.

Soli labori corona debetur. Labor corona dignus

Nulla potest esse diuturna gloria quam labor strenuus et indefessus. Labor strenuus

Imperium firmat Pallas. Imperium firmant victrices Palladis artes
Ex quibus omne decus gloria fama simul
Omne tulit qui tulit punctum regalia sceptra gubernans
Qui imperio iungit cum probitate togam.

Antigonus Rex Macedonum Philosophorum amantissimus accepto nuncio de morte Zenonis Stoicorum Principis quem ille ante omnes admirabatur proclamavit: Evale theatrum perdidi. In Antigon Rege laudatur amor Philosophorum.

Dyonisius Tyrannus tanti faciebat doctrinam Platonis ut illi in Siciliam venienti Regiam navim miserit obviam et egredientem in littore albis quadrigis excepit. In Dionisio amor doctrinae Platonis laudatur

Pyrrhus Epirotarum Rex semper magno in honore habuit Cyneam Thessalum imo tam praeclare de eo sentiebat ut diceret plures urbes a Cineae oratione quam a se armis expugnatas esse. Amor Cyneae Thessalis in Pyrrho Epirotarum Rege laudatur.

Diogenem Cynicum adeo Alexander magni fecit ut serio diceret: Diogenes esse velim nisi Alexander essem. Alexanderis amor erga Diogenem Cynicum laudatur.

Nullus praeclarior thesaurus quam beneficium apud doctos et bonos viros collocatum. Beneficium praeclarus thesaurus. Socrates.

Beneficium dando capit qui digno dat, qui autem non dat, videtur potius quod alienum est retinere quam quod suum est non dare. Publius Ex mimus. Beneficium

Ut natura animus est praestantior corpore ita ornamenta ingenii pulchriora sunt externae nobilitatis insignibus. Ornamenta ingenii

Haec est vera nobilitas proprijs meritis non alienis inniti. Vera Nobilitas

Regem nasci nihil magni est, at regno dignum se praestare maximum est. Praestare se dignum Regno maximum est

Benefacta male locata mala facta arbitror. Cicero. Benefacta

Pessimum malum est, dignitates ad indignos deferri, quia nequitia quae privata torpebat in excelso collocata plures provocat ad imitationem. Proximum malum est ad indignos dignitates deferri.

Quid iuvat imperium? quid fortia moenia circum? Fovere debet Princeps viros virtutis alumnos.
Quid tibi divitiae? Stemmata quid faciunt
Si claros probitate viros virtutis alumnos
Non foveas Princeps muneribusque colas.

Felix qui potuit Rerum cognoscere causas. Rerum causae

Quanto magis Deum considero tanto mihi videtur obscurior. Deus. Cicero

Alexander audiens aquodam Philosopho plures esse mundos ingemuit dicens: Heu me miserum qui nec uno quidem sum potitus. Cupiditas vincendi in Alexandro laudatur

Poeta quidam de Alexandro Magno dicere solebat hunc puero:

Unus pellaeo iuveni non sufficit orbis. Ardor pugnandi

Quidam de Alexandro toti orbi Augusto cui totus orbis angustus sic

Parvus Alexandro fuit orbis sed fuit orbi
Magnus Alexander ipse sibi exiguus

Dominandi libido neque finem neque modum habet. Dominandi libido.

Desiti unius Alexandri Poeta cecinit: Aestuat infelix angusto limite mundi.

Ut corpus redimas ferrum patieris et ignes
Arida nec sitiens ora lavabis aqua Animus
Ut valeas animo quidquam tolerare negabis
At pretium pars haec corpore maius habet.

Qui se ipsum novit, sentit se habere aliquid divinum. Cicero

Licet servi sint subditi homines tamen sunt, licet servi sint, humiles tamen amici sunt. Seneca Epistola 47. Subditi.

Antigonus dicere solebat: Benevolentia populorum est optimum Regni fundamentum, et unicum rerum gerendarum praesidium. Benevolentia

Ad Principes accessus facilis esse debet.

Aures sponte tuas miseris poscentibus offer
Omnibus esto pius omnibus offer opem
Sic populis charus sic Regni firma potestas
Sic tibi summa quies fama perennis erit
Templa patent cunctis omnes ut unum adorent
Regia si pateat numinis instar eris.

Rogatus Apollinius a Rege Babiloniæ qua ratione quietus in suo principatu perduraret. Si fingunt paucis fidem adhibueris. Principes paucis fidem adhibere debent.

Nulla maior Regibus pernicies impendet quam accusatores facile ad se aditum præbeant. Accusatores.

Utrumque in vitio est et omnibus credere et nulli. Sed magna est adhibenda cautio ne aures Principis seducantur. Seneca

Bene consulenti ambas aures aperire prudentia est. Bene consulens.

Pelle sub agnina latitat mens sæpe lupina. Często pod wełną owcy wilk krzyczmy bywa

Quem semel horrendis maculis infamia nigrat: Ktoraz na złą sławę sobie
Ad bene tergendum multa laborat aqua. Zrobi nie łatwo z niey wydłu

Non omnibus Principes debet credere.

Omnibus haut credas sed tantum vera loquenti
Sæpius innocuo lingua dolosa nocet
Regia crede mihi res est non credere cunctis
Rara fides hominum semper in ore dolus.

Isocrates vir sapientia et eloquentia insignis nullam pestem dicebat magis pernitiosam esse Principibus: Adulatore. ~~Adulatores~~ Adulatores

Carneades dicere solebat Principum filios nihil ~~resci~~ discere præterquam æquitare quod his omnes adulentur solus equus non curans Regem gerat an privatum tergo excutit quemlibet qui equitandi fuerit imperitus. Principum filij

Carneades dicebat: Vis scire cuius rei inopia laborant magna fastigia et quid omnia possidentibus desit? Me qui verum dicat. Seneca refert Principibus desit hic qui verum dicat

Turpis adulator

Turpis adulator semper longe exulet aula
Ni velis Imperij pendere sceptra sui
Vincit adulator blando sermone Syrenes
Aures si claudis instar Ulissis eris

Fides in tempore duro agnoscitur

Scilicet ut fulvum spectatur in ignibus aurum
Tempore sic duro est inspicienda fides.

Non est amicus quisquis amare desijt. Amicus

Livius historicus insignis dicebat: amicitias ~~mortales~~ immortales ~~inimicitias~~ inimicitias vero mortales esse. Amicitia ~~ut~~ immortalis. inimicitia ~~ut~~ mortalis secundum mentem Livij.

Terra prius falso partu deludet arantes
Et citius magnos sol agitabit equos
Quam possim nostros alio transferre calores
Huius ero vivus mortuus huius ero.

Propercius de amico ingenuo

Passibus ambiguis fortuna volubilis errat
Et manet in nullo certa tenexque loco
Sed modo laeta venit vultus modo sumit acerbos
Et tantum constans in levitate sua est

Fortuna. Poeta

Pompeius qui tot regna ac nationes vicerat Principatum in senatu Romano tamdiu tenuerat et a rebus gestis cognomen magni meruerat ad spadonum proditorumque libidinem in Aegypto trucidatus est et eius caput quod paulo ante terror gentium extiterat hosti dono datum. Pompeius trucidatus

Seneca ille egregius moralis fortunam appellabat vitream quia quo magis splendet eo facilius frangitur. Solis ad instar qui hyeme plus solito calidior futuram nobis pluviam praenunciat sic nimia felicitas ruinam. Fortuna

Cum Philippo Macedonum Regi tres eodem tempore afferentur nuntij laeti, ut Alexandri nempe filij nativitas, equorum deinde suorum in stadio Olimpico victoria, postremo urbis cuiusdam expugnatio statim humi prostratus oculisque in caelis sublatis exclamavit: Fortuna moderare letitiam ac tristi aliquo nuntio tantam felicitatem temperare solet simul omnia in caput meum ingruerunt infortunia Fortuna

Seneca sapienter dicebat. Nunquam ego fortunae credidi etiamsi videretur palam agere omnia illa quae in me indulgentissime conferebat pecuniam, honores, gloriam eo loco posui. Fortuna

~~Nulli hu~~ Noli huic tranquillitati confidere momento enim mare evertitur et eodem die ubi luserunt navigia sorbentur. Seneca. Tranquillitas perfida

Ubi tranquilla tibi omnia videntur ibi non desunt nocitura sed quiescunt. Semper futurum aliquid quod te offendat existima. Tranquilla

Thebanorū Dux Epaminondas cum insigni parta victoria domū domū redeūs
Senatū deinde vestē
Coronam oliuæ multis indegas ag[illegible] ut tam nobilem et victoris insignem Ducem
viderent ciues de victoria congratularent, ipse domo egressus est vidi gradam vestē induitus, facie
subtristi, et gressu gradam ad tristitiā composito quam subitam mutationem omnibus admirantibus
eius causam rogantibus respondit: Nimiū Deū mihi placui, fortunā mutasse meminenda. Fortunā mutasse meminenda.

Nemo confidat nimium secundis
Nemo desperet meliora lapsis.

Cum Alexander Magnus Diogenē aliquando inuisseret in solio sedentē et consistens ante
faciem eius obumbraret post multa colloquia inuicem habita Dixit Rex Cogita o Diogenes quid a me
velis petere nam quodquid optaueris obtinebis. Tunc respondit Philosophus: Vellem quod mihi nō
auferres, quod dare non potes. Quod Imperator intelligens ad aliā partem recessit et nimia admira
tione plenus dixit: Valde miror quod solus meam non timeas potentiam. Cui mox Diogenes: Potentia
tua nō timeo o Rex, quia aut est preterita, aut presens aut futura, preteritam nō timeo quia iā non est
futura nō pertimesco quia incerta est, presentem non formido quia cito transitura est. Verba Diogenis autem

Cuius fortunā variaq; immagine cuncta
Cresit decrescit in cordē stare nescit. Fortunā Comparatio cū Luna. Pictura quidam.

Valerianus Imperator orbis imperiū cum Romā moderaretq; in Mesopotamiam bellum gerens
a Sapore Persarum Rege superatus mox etiā captus, et in captiuitatem abductus est Calamitatis
tedijs confectus fuit, ita ut stapedā teneret Barbaro equū conscendenti. Valerianus
Imperator fortunā experta fallacia

Cyrus Persarū Rex inclitq; triumphos insignes a Tomiri Massagetarum Regina
victus, superatus et occisus. Cyrus Persarū Rex occisus

Xerxes ille potentissimus qui subiecit montes et maria constrauit bello in Grecia
infeliciter gesto suis factus contemptibilis per Artabanū proditū domū reuersus
interemptus. Xerxes potentissimus potens Artabanū interemptus

Darius Rex Persarū equitatus innumeri fortunā fuit. At Alexandro superato et capto
obsidibus ductus, catenis et compedibus auratis alligatus, vulneribq; confossus, miserē tandem interemptus est. Ostrias fortunā Darius Rex potentissimus captus interfectus est

Marius qui septies Consul fuerat de Iugurtha triumpharat, Cimbros devicerat
Apuleium et Glauciam Sedchosos interemerat, tandem ictibus a Sylla in paludibus mi-
sere desinit. de quo sic Ovidius.

Ille Iugurthino clarus, Cimbroq; triumpho
Bis victricis bis Consule Roma fuit
In Cimbro Marius iacuit Canaag; palustri
Perdidit et tanto multa pudenda viro. Marius in paludibus delituit

Pompeius expugnato Domito, Iarba triumphato Sertorio in Hispania Tubalo, Syracis
Subacho, Tigrane Regie Armenia debellato, denum post tot illustres victorias
a Pharnace victus in Thessalia iussu Ptolomei ad quem extrema rerum desperа-
tione confugerat, interfectus est. Pompeius interfectus.
Alexander post tot victorias et penè totius orbis subacti in medio victoriarum cursu
cum in virtute hunc diem florere quarum et trigesimum agens annum per Cassandrum
Antipatris filium dire veneno sublatus. Alexander veneno sublatus

Omnia sunt hominum tenui pendentia filo
Et subito casu quæ valuere ruunt. Ovidius. Incerta sortis fortunæ.

Octaviani Augusti tempore fuit quidam insignis pictor qui tabulam manu sua depin-
xam mira artificio elaboratam in publicum dedicavit, in qua descripti erant omnes illi Principes, qui ce-
lebres in vita nomen suum immortalitati commendaverant. Inter hos in loco emulentio
ri erat Octavianus tanquam coram Principes in tabula vero inferiori parte, erant omnes
tyranni immanitate visitati, quorum primus erat Phalaris Rex Siciliæ. Cumque
Augustus oculos in tabulam conjecisset picturam miris laudibus approbavit. in tanto
vero autem deo invidiosam damnavit, duo enim in ea depicti erant alterum quod Pha
laris tanquam tyrannorum Princeps collocarat cum sapientes viros amore et honore prose
cutus fuisset, alterum quod ipsum Octavianum adhuc privatum Principem consuevit mor
tuum Regum qui ob res præclare gestas cum memoria religiosissime colebat nulla data con
siderasset. Octaviani aurita verba

Cum quidam Judæus Rex Solomonis divitiarum suarum copiam ostentabat interrogavit an
quempiam invenisset ipso beatiorem. respondit sapiens: Ego quidem cognovi quendam
Regem opibus et imperio florentem at beatum nunquam appellare prius quam hanc
vitam felicitet absolverit. Multa namq; cadunt inter calicem supremaq; labra

quo responso audito Solonem tanquam stultum hominem qui praesentem felicitatem pari face-
ret ase dimisit. mox expeditione contra Cyrum Persarum Regem suscepta captus Re-
gumq exercitus rogatus ut cremarer imposito sibi rogo. Solon. Cyrus admira-
tus ignotum ex tabulis postquam causam rem omnem didicit Croesum ab incendio liberavit
et quod se toto vitae tempore honorifice habuit. humanarum rerum inconstantiam
contemplatus. Croesus postquam contempta ase Reddiderit Solonis verba experiens fu-
turi fortunae

Zonaras in suis annalibus Lib imperii Basilij Macedonis refert Soldanum Iconiensium
a Ludovico quodam Galliarum Rege captum in cuius curia Italiae captivus detineretur toto bi-
ennio nunquam risisse visus est ita ut Rex miratus promitteret se ei qui barbarum
risisse nuntiaret praemia daturum; tandem risit, mox nuntiato Regi hunc
adversitate Soldano risus causam quaesivit cui Me audaster respondit. Vides
rotas Curtius quo in veteris quarum cui altera pars terra in cumbebat altera deorsum
volvebat, mosca quae sublimis fulgurat in altum elata est. Unde Ires humanas eodem
modo mutari cernens, risi, posse fieri cogitans ut sicut de sublimi dum humi de-
pressus sta ex humili loco in altum elatus sublimem fore. Tunc res in curru victrici
sedens deusque quos stabat cogitans Soldanum sapientem iudicavit et deinceps cum
Me honorifice se habuit, varias fortunae varietates considerans. Sicq in constan-
tia mundanarum rerum perspecta posthumodum Mi et suspecta et despecta esse caput.
Varia fortunae varietas.

Lechias secundus Polonia Rex cum ab aratro ad regnum vocatus esset, vestimenta rustica
quibus in agro usi consueverat in Cimeliarchium palatij loco voluit dispo-
ni, ut vestium aspectus insitae originis sui obscuritatem ei semper in memoriam re-
vocaret quo superbiae humor elatus non insolescere. Lechias Polonia Rex
Ferrum ruborigo consumit et ea et inutile tandem rumpit cum periculum non sit etenim ab
invalido. Omnia informa

Fortunae haud pensilis manibus tene lubrica est nec invita teneri potest. Imperat
felicitati Fides fidelius illa reges. Fortuna
Non est sapientis vivi animo inhumescere in rebus secundis sed fortunae volubilitatem
ac humanarum rerum inconstantiam prae oculis semper habere. Inconstantia mundi
prae oculis habenda est.

Si fortuna volet fies de Rhetore Consul
Si volet haec eadem fies de Consule Rhetor
Prospera cuncta tibi noli confidere Princeps
~~Lubr~~ Lubrica fortuna est ultrea, vana, levis.

Fortuna lubrica vana levis

98

De Lauro scribit Geminianus quod et brumali et aestivo tempore nativam retinet viriditatem.

Geminianus. Laurus

De Socrate sapientissimo viro scribit Seneca quod ita constans in utraque fortuna fuit ut nunquam visus fuerit in vultu mutatus. Philosophi verba sunt haec: Non hilariorem quisquam non tristiorem Senecam vidit. aequalis semper fuit in tanta inaequalitate fortunae.

Socrates. laudeque etiam in adversis constantia

Pericles Atheniensium Dux intra quatuor dies duobus filijs orbatus non ingemuit, sed nec priorem frontis habitum mutavit. Periclis in adversis constantia

~~Anagoxago~~ Anaxogoras cum nunciaretur de morte filij respondit: Nihil novum aut inexpectatum audio ego enim cum sim mortalis sciebam me genuisse mortalem. In adversis Anagoras idem

Demetrius Phalareus Dux Atheniensium Eggregius in diversis et adversis fortunae eventibus nunquam diversus et alius sed semper idem fuit. quod ex hoc ~~praecip~~ praecipue conjici potest ob praeclarissima gesta trecentae ei statuae ab Atheniensibus erectae fuerunt at post Cassandri obitum qui eum Atheniensibus praefecerat Aemolum invidia in Aegyptum fugere fuit compulsus. ibi autem cum accepisset illas omnes statuas disiectas esse et in matutas per ignominiam conflatas subridens ait: Statuas quidem evertere poterant invidi at praeclara gesta quorum gratia illas erexerunt nullo unquam tempore abolere poterunt

Princeps idem esse debet tam in adversis quam in prosperis.

Rebus in adversis Regalia corda probantur
Quae concussa gravi turbine firma manent
Magnarai proprium saevis non frangier undis
Et sapientis opus cedere temporibus

Quid audacia militari insolentius? Hominem exuisse plerosque credas, dum arma induerunt. Audacia militaris

Arma ~~dat~~ tenenti qui omnia dat qui iusta negat. Arma tenens Claudianus
Qui praesentes metuunt, in absentia hostes erunt. Hostes in absentia. Curtius
Suis quisque pareat placidius. Suis. Curtius
Nihil tuto in hoste despicitur. Hostis. Curtius
Fama infirmum est telum adversus hostes. Fama. Darius ad Milites
In paucitate gravior iactura semper est. Paucitas.
Nihil potest esse diuturnum cui non subest ratio. Ratio omnia diuturna reddit.
Breves et mutabiles fortunae vices. Fortunae vices
Effugit mortem quisquis contempserit. Mortem contemnere.
Omnia dat amico qui animum donat. Animus praestat omnibus rebus.
Ante meos oculos praesto est tua semper imago. Videor vultus mente videre tuos. Affectus ~~ve~~ invalescentem amicum.
Amantis animus magis ibi est ubi amat quam ubi animat. Aristoteles. Amantis animus
Iuvat igne extinguere flammas. Ignis
Nulla fides pietasque viros qui castra sequuntur. Non est danda fides qui sequuntur castra.

Extra fortunam est quidquid donatur egenis. Est extra fortunam egenis,
Quas dederis, solas semper habebis opes. quidquam donare. Martialis

Marcus antonius omnibus ductis distributis frequenter dictitare solebat: Hoc solum habui quod dedi. Marci antonii verba.
Cum Romae sepulchrum quoddam aperireque inventus est in eo lapis in quo verba haec insculpta erant: Expendi, donavi, servavi, habui, ~~quod donavi~~ habeo habeo, perdidi, concernerunt eruditiores viri qui hoc modo interpretati sunt. Quod expendi habui, quod donavi habeo, quod servavi perdidi. Historia Romana.

Nesis ipse miser miseris succurrere disce Sullure miseris Princeps debet.
Dives opum est inopi qui dare novit opem.

Non tam figura vultus quam animi requirenda. Exiguum est facie referre maiores: Hanc et saxa et ligna formam excipere possunt: Mens solo virtutes figurat. Moribus itaque pinguisti, et formasti probitate, modestia sculpsisti. ut non ~~celo~~ a celo quispiam, non penicillo, non coloribus expressius effigiem coelestis illius mentis animaverit. Mens sola virtutes figurat. Posset servire ad inlaudem alicuius

Res secretas, Principes posse fortunas respectus congregat, raro virtutes: sed quantum de felicitate promisit, tantumdem affluere solet spiritus.

Regas supresti Rex Magne diademmate astelli; regnare animo: ornari purpura, deformari vitijs: imperare populos, sed interim est legem vivere, nec imperia sui, regnumq; obtinere. Pro scaligeri virtutes in laudes serenissimi Augusti Regis Polonia.

Huc omnes felicitatis vires contulisti ne ullus vivat de principe meus: deorum fortunatus videris esse ut Herculis fortunes tuum. Scaligeri virtutes in laudem eius dem serenissimi Regis Benepicentia laudat in Rege.

Divinum est vicisse et Regum casibus dubitorum subtrahere. Regem decet esse munificum. Hor Fabio grodzicki dedi miserato egentes. Domi cella. Certa in domi cella sunt Regni solertes ac pales bellas alegistis exercitus vicisse Thyrrhi. Cruciati domicilia Regni.

Dolos certum veretur nec delet. Plautus. Dolos eos veretur

Rebus in angustis facile est contemnere vita. Fortiter Me facit qui miser esse potest. Vitam contemnere. Marshalis

Hominem experti multi saepe fortes dolet. Saepe fortes. Publig Syrig

Saepe fortes omnes artes docet ubi grematigit. Plautus. Saepe fortes

Dum spectant eros oculi te duntq; et ipsi:

Multos corporis vanissime nocent. Ovidig Societas cum heros loca facit.

Remedium inveniarum est, obluvio Remedium. Obluvio

Difficilem oportet aurem habere ad crimina. Crimina difficile capiunt aurem.

Gaudet patientia duris. Patientia. Lulang

Deo gratias animos deus qui dedicat deus. Animo. Fenelon in Horatio.

Fruit sola virtute pectoris. Claudianus. Potestas

Semper stomachus, raro vulgaria temnit

Fames doctore multa mortales docet. Fames Horatio

Vino forma perit vino corrumpit mos. Vinum Properti

Gaudia principium nostri sunt pene dolores. Ovidig. Gaudia.

Flebile principium melior fortuna soluta est:

Scilicet casteru miseri tristia lachs. Miseri tristia lachs Ovidig

Saepe in domina ingenia in culta latent. Claudius. Domina ingenia.

Gloria mens recti fama mendaca ridet. Gloria mens recti. Ovidig

Est miserum ut. malevolentes dant atq; invideant bonis. Invidere bonis paupertas parat Plautus

Turpe mos empta miseros defendere lingua

Quod facias magnas turpe tribunal ges. Empta mos defendere lingua turpe. Ovidig

Nero Imperator dixit de adulatoribus suis verbis: Utentibus ipsi cui fortuna nostra omnia aguntur
Adulatores artifices diuitum. Adulatores
Fama est virtutis prestare stultitia rebus. Prestare stultitia rebus. Ouidius
histriones delectant aulas adulatores eruditi turbant tandemque conuertunt respublicas,
ac peneabolent in tutus nomina. Histriones ad aulas magnas admittendi. quia adulatores.
Labrynea Mortalis filia Cordis. Labrynea. Poeta
Fama nubit de Regibus silet. Fama Panegyristes in
Regum prosperitate plus quam armis imperia capiunt: ut etiam prauis actibus, si non timeant, casus iuuent
dicant. Maximum Regnorum prosperitas. Panegyristes ex Cuspiniano in Laudes Augusti Cesaris: A.
In nostris ostracta virtus forma non cognitat. In nostris prestanta virtus. Panegyristes.
Populi nectar tyranni Labrynea. Populi nectar tyranni odit.
Nec publ. Ede probos. Ede Sancti. Cui vita.
Diu in exordio laborat virtus. In exordio virtus laborat.
Modest magistes e alienus timor. Timor. Pro Cic.
Mala est Capta bonos natalibus prevallat. Mala est Capta.
Sepe inimicabat persecutor Remedia durat ipsa persecutia. Remedia persecutorum ipsa
Prima etas post hinc cupido voluptatis a ratio alios colorem libet. Luxuriet est imitata rebus
Animo per libidine corrupto, nisi [illegible] nest. Animo per libidinem corruptus.
Archipater unus fulgat miles egregius et insignis Philippi Regis Duci Rex Alexandri. Mag
qui etia post morte Alexandri in regnum Iulleost. Deg autem Archipater Poeta nobil
mine Cuburnus Felicissimus qui die primo Natali Februm insignia paterna
qua et etia post quatuor annis ea die adueniente Februm pati deliberat. Fasthus de
Archipatre nubile. Tradidit latens Cesaris.
Alexander Epistarii Rex insignis victor bellauit in bello. Alexander Epistarii Rex
Illustri pectatus in animum, quam sanguinis in venas ardentibus postulauit. In Laudi
Fasti alicuius
De male collectis non gaudet tertius heres. Male collecta. Poeta
Videbunt diuinum premunt felices: ac magno admiratas affligitanimum, contra Cornutus prosperitatis
cautelam.
Ires laborum dulce lenimen. Ires. Horatius
Nunquam aliud natura aliud sapientia dicit. Iuvenalis. Natura.
Immodicus labor mentem obtulit morborum comes. Immodicus labor. Plutarchus.
Omne habet punctum qui miscuit utile dulci. Miscere utile dulci.
Dant opes nullis nisi duabus. Opes. Martialis.
Nostris placet et temporum sic ingeniorum dispti. Nostris placet
Ars in vomita profligat. Ars.
Antiquitas omnium artis gloriam non exhaustit. Antiquitas
Nec modi nec termini capax est humana mentis. Deus. Humana mentis.
Crescere in imbecillum debet Mortalis perfecto. Mortalis perfecto
Fastigium dignitatis notat est non posse crescere. Dignitatis nota.
Etas dignitatem timuit potest. Etas

Inglorium ubiq triumphat. Inglorium
Regis laudibus modum posuit. Laudibus
Magna sit omnia si fortuna dictatura. Omne magnum adiuturnum est
Felicibus regnum stare diu. Felices
Sic vivant regna, nec orituant. Regna.
Foedus fecit regnis ilegio et fautus Bleyard Regni fortunam stabilivit. Fautus Beyard.
Pietas ubiq viridis. Pietas.
Plato in hyperoliis fabulatur possibi sic inquit dicta: Dii fiunt homines. In laudem alicuius
familiae civium Lacedaemonium plusimi in talem edidit. Homines graves.
Mas cum his Romani enchiridiarum barbaries in applausu et triumphis sac
die qd nas Abah infans tot possibile facies accessas in medium pro Rege qd
Regni instruo. Infans Conin erat nomine, spem eiunde non vanam obtinendo quod
Regio regni futurus splendori debuerit Regnum Brodripiamq tham illustrare
Ad Praetorium.

Festucla Flor. Orator.

Seneca Florus de Romanis. elogium idem profert: Romani a Rege Romulo usq ad Carlem Augustum
Extinctatos per annos tantum operum pace bello gessit ut tegat magnitudinem imperij
cum annis Conferat statim ultra vivet. Cum Romanorum ex nervis et Regestis verbis.
Concurrebat Romulo ad Imperium, Romanum virtus et fortuna Conflavit Sabinas ad
Regna distracto periculo. attestatur Seneca. Romulo Tum Consules ad imperium Sabinorum
et Romani.

Ipsa sibi obstat magnitudo rerumq diversitas alienum institutionis rhampit. Magnitudo. Rerum
diversitas.

Postante Remo et Romulo fratribus quisam Regium spondendo Romulus monten Aventinum Romulus Palatium occupavit. Remus Velia vultures
Imperium videbat esse certum Romulus autem postea inspexerat super suum volatum. ad
quod quale qd aperta praeda et pugnandi aves plurimae victorem futurum Romulum. Hoc
nunciat avesq victoriam Romulo Remo infelicem Exulq nunciantes.

Sic Jacobus Graeca Romulq urbis Roma augustae arbes

Inde Gaul Romulq Tarquinius Remi angustias Gallis quod Corda ur Rem erat an dubium an
Alba an Cham, usus fratris misere obiit. Remi miser exitus.
Erat in proximo locq Sunc asylum facit Romulus et Italum mira vis hominum. Latini Tusci, Etrusci
quidam etiam transmarini Burgenses qui Rhodi Tenedo, Arcades qui sub Evandro Duce confluebant.
Origo Romani Imperij
Romulus ad Consilium ad Urbem solebat Lucumones qui ex auctoritate Patres obtabat Senatus vocabant. Romuli
Consilium.

Numa Pompilius fuit post Romulum qui ob inclytam religionem amultis ad expetitum invitabatur. Numa Pompilius vir religione inclytus.

Fabula de Numa Pompilio: Ille sacra et Carmonia omnemq; cultum Deorum immortalium docuit. Pontifices, Augures, Salios Feciales, Flaminas, Kalendas annum q; in duodecim menses distribuit. Ille Vestalia atq; Palladium, Velata quidam imperij pignora. Lanumq; in omnium Pacem, Belli, aperiri jussit. Ille Vestæ virginibus colendum dedit ut ad semi Diurnam Deæ Cinerum Custos Impositi flamma vigilaret. Fabula de Numa religioso. Enumerans quid in vita fecit.

Fabula de Tullio Hostilio. Excipit Romam Pompilium Tullius Hostilius cui in honorem virtutis Regni datum. Tullij Hostilij.

Tullus Hostilius omnem militarem disciplinam artemq; pene belli renovavit. Itaq; nullum ea ætate exercitus instructior quam Albanus fuit. Albani gravem et diuturnum populo Romano pacem turbarunt. Sed quum pari voluntate pugnatum utrinq; foret, Albani ad Fidenas castra posuerunt. Romani haud procul inde fossa circumdederunt. Commisso in complendum bello Horatios Curiatiosq; trigemini fere atq; inde fratribus utrinq; populis data constitutum est. Arcem et pulcherrimam Romæ ædificia ipso munitiora. Tribus quippe illinc Albanis hinc duobus exercitibus pugnantibus adfuit ad victoriam dolo et astutia deducta. Fugæ simulatione pugnantes dispersit. Singulos pro ut quemq; locum adorti erant confecit. Ita rarum avium manu parta victoria est. Albanus victor Romam petit. Laus et elogium et bene gesta.

Fabula Marcus Aquæ Pompilij molem auxit et ampliavit est interpellatum ab Ebutium ponte Comminio Anti Marcij publicata relevatis opera.

Targinius Priscus industria et eloquentia clarus fuit est autem Marcium Tullo portis Q. Marcij.

Targinius Priscus Urbem Romam ampliavit et centum patres adscivit. Opera facta Targinij Prisci.

Servius Tullius Urbem Septimontio circumdedit. Tullius Targinij natus et Tanaquil obstetrix quia ostenta creabit. quem ob eximiam indolem vir Targinij Tanaquil liberaliter educaverat et clarum fore vidit. Circa caput flamma prominebat. Ascendit Targinij mortem annuente Regina in Regnum subrogatus est. Servius Tullij origo. Ille supra delatus Servius Tullius Reipublicam summa diligentia descripsit in tabulas retulit. Servij Tullij Urbs facta.

Postremus omnium fuit Lucius Targinius Cui Cognomen Superbo ex moribus datum — — — Regnum autem quod asserio tenebat rapuit adauxit quam expetere immunitus, et cum per scriptoribus debere partam potestatem non minus egit quam acquisierat. Targinij Superbi Tullia Eburnia.

Uxor Tullia Targinij Superbi partim in suos Vertebat eam impetum Deorum — — quod ut virum Regnum salutaret Superbum Tullia Patrem Tullia Superbo Consilium

[illegible]. Scelera non minora quam mariti uxoris Tullia.

Tarquinius superbus vel maxime in filium saeviebat qui ob ingentia Patris vetera in se Sabinis transfuga ad Gabinos sic longo longo annorum situ apud Gabinos morabatur tandem pro nimio amore quem conciliaverat sibi apud Gabinos in Regem electus. Nec de hic degener a Patre dum regnat diutius legatum sibi maxime fidum sub arcano mittit ad Patrem Tarquinium implorans auxilium quod nam debeat facere cum subditis suis ut neminem formidaret ipse in Regno tutus. Pater nullum ex ore emisit verbum hoc tantum fecerat Legatum manu tenens duxit ad ~~[illegible]~~ certum hortum Sceptro suo paperum capita maiora et eminentia decussit hoc effecto Legatum in hac verba missum fecit. Vade filio meo Regi tuo ~~[illegible]~~ amplius nil dicas praeter hoc modo vidisti ipse cara Legate vale filium saluta. Factum filij Tarquinij nostrum prodidit.

Valerius Publicola summo studio anxius est ad augendam liberi populi maiestatem. Nam et fasces ei pro concione submisit et ius provocationis adversus ipsos dedit. Valerij publicolae bene gesta.

Senecado Scaevola Mutio et Cocle laudem cum eruditione refert: Tunc illa Romana prodigia atque miracula Horatius Mutius Aelia quae nisi in annalibus forent Fodie fabulae viderentur. Quippe Horatius Cocles postquam hostes undique instantes solus submovere non poterat pontem rescisso Tiberim transnatat nec arma dimittit. Mutius Scaevola Regem per insidias in castris ipsis aggreditur sed ubi frustrato circa puerum eius ictu tenetur ardentibus solus inicit manum terroremque geminat dolor ut Scias inquit quem virum effugeris idem recenti iuravimus. Scaevolae commemoratur factum Mutique et Collis.

Notata Varia

Decorat nominis gloria, si possessor turpissima marcescat ignavia. Ignavia Naxeras.
Larvata est hominis felicitas si larvam et non hominem induat. Larvata felicitas Idem
Gloriosum erubescit nomen si a generosis ad degeneres inveniat transmissum. Gloriosum nomen. Idem
Nihil aliud turpius est quam grandi natu senex qui nullum habet aliud argumentum quo se probet diu vixisse, quam aetatem. Senex Nesterius
Quaerere laboris consortem invenit humanum, asciscere gloriae socium, habet sem: Naxaras
per Divinum. Asciscere gloriae socium.
Magis de virtutum corona quam de Regis diademmate gloriandum. Virtutum corona. Clemens Alexandrinus.
Non minus suam fabricat fortunam qui eam tuetur quam qui eandem primo erigit, tam eam acquirere difficile est quam facilis eius ruina. Savedra. Fortuna

Nemo confidat nimium secundis
Nemo desperet meliora lapsis
Miscet haec illis prohibetque Clotho
Stare fortunam rotat omne fatum
Nemo tam Divos habuit faventes
Crastinum, ut possit sibi polliceri
Res Deus nostras celeri citata
Turbine versat.

Fortuna Seneca Tragedus

Hic fuit gdzies się podział Nieboszczyk Starosta!
Kasztelan Wojewoda tak na Pany chłosta
W miu nagotowana cotez y na chłopa
Panu murnie mularz, chłop chłopu dołkopu
Wszyscy pędzim dokoła wiedeń za drugi
Zegnamy z tym czasem bądź bądź krotkim bądź długi
Oni wprzod oni po nich chyłkiem do woła woda
Ubrawszy się w koszule bo w kosnicy goła.

Ex Panegyri Pamiątka Załuskiana

Funere Illustrissimi Białynski a Carolo Dachnowski.

Sancē virtat bonī, thesij magnifymus tuus
Rhetij ten tanie postpōnie ordinauit.

Quū pia educatio teneros animos Principum imbuerit semelatim, sane reipublicę
annis Patria, sane Ecclesia ob Alios refert fructū.
Anchora et fulcra imperij sunt filij et dominationis auxilia et aula stabilia.
Domorū Prouidentia primus liquidus est fundamentū inuictus, structura famę,
ijs qui postemi sunt. Ut si gloriosi nō sint non Ma corruit et obliuione tegit
lux. Fama aliāg actionū ē spiritus qui ab Ma lucem et decorem habuerunt.
Breuis et momentis humana rerū mortalis constant
Aristoteles. Amicus est tanquam alter ego.
In theatro scitē ait Pherecrates. Amici regni fundamentum.
Fortuna ad tempus. Plaserat.
Lipsius Robert Pat.
Alieno sanguine laudari inepte ē
longa felicitas fabula. Seneca.
Non Aurum
Virtute nobiles Pericleat Peripateticus.
Magni animi
Nobiles Salustius
Amor. Isidorus
Horno Lactantius
Raolanus de bono felicitatis Fortuna.

Quū pia educatio teneros animos Principum imbuerit semelatim, sane reipublicę
annis Patria, sane Ecclesia ob Alios refert fructū.
Anchora et fulcra imperij sunt filij et dominationis auxilia et aula stabilia.
Domorū Prouidentia primus liquidus est fundamentū inuictus, structura famę,
ijs qui postemi sunt. Ut si gloriosi nō sint non Ma corruit et obliuione tegit
lux. Fama aliāg actionū ē spiritus qui ab Ma lucem et decorem habuerunt.
Breuis et momentis humana rerū mortalis constant.
Aristoteles ē una anima in duobus corporibus habitans.
Non exercitus regnū sed amici præsidia Regni sunt sed amici
Dū pes floret et adulatio ligebat aurea nobilitas familiaritatis sunt prose
neta; simulatis languet affectus, si nobilitas desperauerit fructus!
Primū et diuertissimū patrimonij non pari nubere deo adem associare.
Alienis opibus gloriaſ qui alieno sanguine gloriaſ.
Fleant duthy et gemant, quorū delicatis mentes enervauit longa felicitas.
Fores adamantinas auru diffindet, Fallente auro longa nil habet virtus.
Vere nobiles ex virtute nobiles sunt utriq; qui ex toto tanquā ex genere, nobiles sunt nobiles.
Magno fortuna nō indigent fuerit magni animi cui duis gloriant in ma
nibus fortuna.
Interlocutores Mi sunt nobiles, ingenijs dicunt constantia præter nomen nihil
est addendum.
Vbi amor tempat depugnat, unus cor de altero diuinat.
Homo est unum mundi diuinum dolendum nō tā ingenijs quā mo
ribus et exemplis.
Fortuna ē mater benigna aut noverca, blandiri, potest pulsare vehis po
test, dea animum qui vtriq; præbuerit fatuā aut arctare non potest.

Ubi confluxus volum ubi consensus virtutum. Plutarchus. Confluxus vocum.
Nobilitas est res honesta quidem, sed alienum bonum. Nobilitas alienum bonum. Plutarchus
Sine amicis omnis cogitatio est taedium, omnis operatio labor, omnis terra pere
grinatio, omnis vita tormentum, sine quorum solatio vivere est mori. Amici Cassiodorus
Qui virtutem publicare vult non virtuti laborat sed gloriae. Virtus. Seneca
Plura vincimus moribus quam viribus, quia viribus vincimus dura pectora, moribus Mores. Quinctilianus
dura cuda.
Nobilitas generis maxima claritas est. Nobilitas generis.
Commune damnum, communibus lachrymis communi dolore deflendum est. Commune damnum.
Quidquid in eo sanguinis est, Divinum est. Quot nomina tot numina. In laudem alicuius Illustris

Trudit dies die
Novaeque pergunt interire lunae. Dies trudit die.

Parva sunt arma foris nisi sit consilium foris. Consilium Cicero.
Non decet maesto defunctum luctu prosequi qui beatiori vita lachrymis
reclamat Defunctus

Nulla fata loco possis excludere, cum mors. Mors
Venerit, in medio Tyburi Tyrdania est

A Rto się barzo rozpuia w pogodę
Ten zasię skrzydła powiesi w pożygodę. Gdy szczęśliwy trzeby mierzym wieg
Zażywaniu. Joannes Kochanowius

Stultus moriendo mortem incipit, sapiens moriendo mortem vincit Sapiens moriendo mortem vincit.
Magnam fortunam magnus animus decet. Magno enim et generoso animo nihil
tam sollentie est quam demissa erga inferiores et demissa humanitas. Magna fortuna.

Et mors saepe viro vincet animum
Famae pendere semitam.

In hominum vita quae florentissima sunt, citissime vertuntur in diversum. Vita hominum. Plinius

O Regnorum magnis fallax Fortuna Fallax Seneca
Fortuna bonis in praecipiti
Dubioque nimis excelsa loco
Nunquam placidam sceptra quiete,
Certumve sui tenuere diem
Alta ex alys curafatigat
Vexatque animis nova tempestas.

Caduca et fragilia pueritiaque consentanea crepundijs sunt ista: quae vires atque opes magnae vocantur. Affluunt subito repente dilabuntur, nullo in loco, nulla in persona ni stabilibus nixa radicibus nixa consistunt. nec in certissimo statu fortunae huc atque illuc acta nos in sublime extulerunt, improviso recursu destitutos, in profundo cladium miserabiliter immergunt. Valerius Maximus. Vires atque opes humanae.

Plutarchus in Apophtegmate. An ignoras Regnum nostrum praeclarum esse servitutem? Regnum servitus praeclara

Ex Panegyri triumphus B. Casimiri. Quidquid corpori aliunde advenit, spolium est et alienae formae praedia, suo fulgere magnificum est. Fulgere suo gloriosum.

Ex Panegiri monumentum gloriae. Perpetua verum gestarum magnitudo famam sine lassitudine exercebit. Rerum gestarum Magnitudo

Aristoteles. Quod iniustum est hoc contra mundi proportionem est, quem enim aequantiura, obliquat iniuria. Mundi proportio.

Idem Aristoteles Iniustitia est Divinae Legis adversatrix, Dei in mundi constitutione aemulatrix. Iniustitia.

Alexander Pellegrinus. Sanitas Principis integerrimi prudentissimique vivit in sepulchro, invalescit inter cineres, nascitur cum morte, reflorescit in tumulo. Principis sanitas

Memoria mortis Jacobus Billius

Cum se turpe aliquid tentat fac Mico mentis
Se se mors ~~offerat atra~~ oculis offerat atra suae.
Flante velut valido nubes Aquilone fugantur
Sic meditata scelus mors procul omne fugat.

Cicero. Vera gloria radices agit atque etiam propagatur. Ficta omnia, tanquam flosculi celeriter decidunt, nec simulatum quidquam potest esse diuturnum. Simulatum diuturnitate caret quodvis.

Demosthenes De nobilitate parum laudum praedicare possumus, bonus enim vir mihi nobilis videtur, qui vero non iustus est, licet a Patre meliore quam Iuppiter sit genus ducat ignobilis mihi videtur. Nobilis est qui probitate excellit Alteros

Lucius Fama verum gestarum post mortem vivere facit. Fama immortalitatem addit.

Seneca Epi: 1656 Ante senectutem curavi ut bene viverem, in senectute ut bene moriar, bene autem mori est libenter mori. Mori bene libenter est mori.

Nam repente in morte incidimus sed minutatim procedimus, quotidie morimur. Quotidie enim demittitur aliqua pars vitae hunc etiam quem agimus diem, cum morte partimur. In morte repente non incidimus. Seneca Epist. 24

Virtus in tempestate saeva quieta est, et lucet in tenebris et pulsa manet tamen, atque haeret in patria, splendetque per se semper, nec alienis unquam sordibus obsolescit. Virtus clara. Cicero pro Sestio

Nesciunt multi nesciunt quantus virtus habeat vires nomen virtutis tantum usurpant. quid ipsa ~~valeant~~ valeat ignorant. Virtutis summae vires Cicero

Mortuo sepulto, nec supra unam diem lachrymandum est. Mortuus non eget lachrymis praeter unum diem. Homerus Il. de Ema

Sunt qui gratum facere mortuis si graviter eos lugeant arbitrentur. Mortuus non amat lachrymas. Cicero

Is mihi videtur amplissimus, qui sua virtute in altiore loco pervenit, non qui ascendit per alterius incommodum. Per alterius incommodum ascendere ad virtutem ingloriam. Cicero

Senectus nos admonet ut sarcinas colligamus antequam proficiscamur evita. Senectus. Varro

Quem mihi dabis qui aliquod pretium tempori ponat, qui diem aestimet, qui intelligat se quotidie mori. Rarus in orbe est qui memor semper sit mortis. Seneca Epist. 6

Post hominem vermis, post vermem foetor et horror, Homo Aelianus lib. 1 ...
Sic in non hominem vertitur omnis honor.

Pallida mors aequo pulsat pede Pallida mors. Horatius
Pauperum tabernas Regumque turres.

Mors sola fatetur
Quantula sint hominum corpuscula. Mors

Sola mors omnia aequat. Mors.

Vir bone quid curas? resiles? resperituras
Nil profuturas damno quaeto futuras
Nemo diu mansit in culmine sed dicto transit
Est brevis atque levis, in mundo gloria quaevis. Mundi gloria brevis

Cum tumulum cernis cur non mortalia spernis Aurum et argentum fumus.
Tali namque domo claudetur omnibus homo
Quid valet argentum quidve annis vivere centum
Post mortem
fumus, pulvis, et umbra sumus.

Est commune mori, mors nulli parcis honori
Debilis, et fortis, veniunt ad funera mortis. — Commune est mori

Solus bonus soli bono amicus est malus autem nec bono nec malo unquam re vera amicus efficitur. Mors ultima meta dierum. Mors
Bonus
Quidquid illis sanguinis est Divinum est quot Sabi tot Dy quod Nomina tot Numina. In laudem
Illustrissimae alicuius domus.

Crysostomus — Fortem facit pis amoris quia nihil durum nihil amarum nil grave reputat verus amor. Amor
Grave nihil est amanti. Amans

Naxaras — Si secura Princeps volet vitam, patrem se suis praebeat, ut sortiatur filios, in quorum armatis manibus et sinu dormire possit inermis. Haec demum beata in Principe vita est, filiorum more, corona suorum cingi, est ut filijs imperare et a filijs obsequia accipere. Princeps esse debet clemens.

Nectericus — Qui benignitate et clementia imperium temperavere, his laeta et candida omnia visa. Clementia et benignitas.

In Elogio Imperatorum. — Rarus inscendit solium nisi per instratam purpuram ut aceto ~~ins~~ obstantes Alpes perrupit Annibal, sic quandoque sanguine ad imperium rumpenda est via. Ad imperium per cruorem.

In Elogio Imperatorum — Indignum se Regno praestat, qui ut regnet, vi utitur. In regna virtuti

Curtius. — Vulnera quae quisque excepit indicia virtutis sunt, et quot cicatrices totidem corporis decora. Vulnera virtutis sunt indicia.

Maximus. — Melior est pictura morum, quam colorum: Venustiores sunt cordis Emaeae quas nullae depravant mortis tineae. Pictura morum.

Salustius. — Divitiarum et formae gloria fluxa et fragilis est. Virtus clara aeternaque habetur. Virtus

Nescia cedere

Ex Panegyr. Godkieviciano. — Est sola virtus quae potuit caput
Sublime cum caeto hanc oreque Arctos
Trudet ad Hesperium cubile. — Virtus

Ten ony senator nigdy nie umiera
Bo cnota tego żywa z śmiercią się uciera. — In laudem senatoris.

Nietrali w polu kto swey Oyczyznie umiera
Szable y żywot krwawey sława mu odbiera. — Oyczyznie umierać chwalebna

Sarbievius. — Heu serenum quae nebulae tegunt
Repente caelum. Heu semper fugaci
Gaudia praeterita passu. — Omnia praeterita sunt brevi.

Aeternum nihil

Aeternum nihil est cadet
Quod surgit et adhuc surget et occidet. Idem Sarbievius In Sirilis.

Niestrasny Kon Troiański gdy niema Dziedzyna Equus Traianus
Tempa szabla bez nauki rolum u Turczyna

Mori times quid porro ista vita nisi mors est. Seneca. Vita mors est
Virtus sepulchri nescia funebre non noscit umbram. Virtus
Stat in prolinitu animus, quod necesse est nunquam timet quod incertum est semper expe Seneca
stat. ~~ex~~ Animus
Nihil in rebus perenne est et quae blandiuntur facillime decipiunt. In rebus nihil Puteanus
perenne est.
Mars gravior sub pace latet. Mars sub pace. Claudianus
Miserum est alienae incumbere famae. Aliena fama. Juvenalis.
Dotalis fortunae annulus orbis. Fortuna. Seneca
Deus est sphaera: cuius centrum est utique circumferentia nusquam. Proclus Deus
Proclus arduis virtus se posuit iugis. Virtus
Mores populum non ratio trahit. Populus Sarbievius.
Exemplis trahimur et trahimur retro. Alienemo sibi est malus. Exemplis trahimur. Sarbievius
Vera laus sibi fugit. ~~Vera~~ Vera laus. Sarbievius
Fama magnarum nuncia rerum. Fama, hoc est rumor. Sarbievius
Fama perennis nescia lethi quam nulla vetustas obruet. Fama perennis.
Fames, hominum truculenta tyrannis. Fames
Flores pratorum insignis bonos, grata oblectamina visus, Hoth delicias mille colorum. Flores.
Forma bonum fragile est. Forma.
Fortuna fugacior undis. Fortuna.
Fortuna modo laeta manet manet modo vultus sumit acerbos. Fortuna
Ventorum ludibria flores. Flores.
Ira malum deforme. Ira.
Ira furor brevis est. Ira.
Dubius Mars regnat in armis. Mars dubius
Ius rigidum inevitabile mortis. Ius mortis inevitabile.
Omnia sub leges mors volat atra suas. Mors
Fata manent omnes. Fata
Rerum natura novatrix. Natura.
Adstricta nullis legibus necessitas. Necessitas
Prius gladium vidit quam solet fortior infans quam adultus. In laudem infantis.

Notata ex Ovidio.

Forhund mlmorem Jedeat ee mek. Ovidius. Ad vdle uteriam orationem. affectus.
Quod optat non est forte Legere cave. Cavendum est multum Legi et tradere a nebsparcum.
Judicis officium est: utt res sta tempora rerum
Dicere, quidsita tempora habis eris Judicis officium.
Carmina selepsum stabeths et sia gerebant. Carmina.
Ad Boga qdy rwoga: Bmarbo et Rli quidmori: vota Superstant
Multe grapsatis parbe membra rathis. Brassis Rochia.
Zadrely dornowia radzi'a: nilina. Mec spes est ulla salutis. Brassis Eqrlegia.
Carte Superstes Eo. Indulendo Carolkem moriendum folors multos allo qualtan Sud.
Clamus est misCratile Letzi. Letzuan.
Supplicy pars est carlyone mori. In alquare extra Latinam mori.
Ad Slevsk. Videat et vipa ne est ith nesthus ipse Sub. Brassis.
Valedicens Ovidio Conivd Meg dum mutterely a Mare ad exilium fis comitata Cum
Non potes avelli, simul sine, simul abimus ambo
Te Sequar, et comiat exulis exul Eo.
Et mihi: Juxta via est etme capit Athena tellus:
Accedam pro fugh Sarlana patria nah.
Te urbtat at Patrith desiedhe Marcel ira
Me pietas, pietas Sde mihi Cesar erat. Affectus valedicentis
ruegis Ovidii.

Jurnfi Consilium vivlendi mihi dedith:
Ithe mihi: Simplicitas mis infixa medulis
Despicthundy animis debitor Juvis Eo.
Spiritus Sic salvas primus extenuandus in auras,
Stat et in Rpido dekiet ospa rogo
Quam subtant animo meritorum Sobria nostro
Et longa pietas excidat istadies. Ad Mdenaskem affectus.

Ovidius intultat amicos Forhund Servientes d'yes:
Vita dus trasse mihi: detat Supervacho amici
Vatera Forhund nonnulla turba fuit. Intuitacho Ovidium
Cos Forhund Servientes
Sequid addue Ostium: munitis omne Jui est. Ad Mdenaskem.
Nostra Sunt multis, ora minora Jois. Salandum bene merit. de Latio
Indigeto Jume fergy de fergy nilo. Ad Mdenaskem.

Ut gy Combos radios, per stellas Cuntibus umbra est.
Cum latet Sde presspus nubibus Ma fugit.
Mobile sic Sequit Forhubd luminare vulgus:
Et simul inducta nube Sequitz, Jabit. Latuit Cuntis Conspectus
Non ungs am modo Crabor alter
Cum qis in adversis, Sequid amicit amat. Ad Stis amici probat fis

Est etiam et in miseris pietas, et in hoste probatur. Pietas et in misero latet

Quo pede lapsi sic bene semper eas. Apprecatio alicui multa agenti serviens.

Pectora sunt ipso turbidiora mari. Pectora turbida

Exorant magnos carmina saepe Deos. Carmina exorant Deos.

Eripit interdum modo dat medicina salutem
Ideoque vivet monstrat quaeque sit herba nocens. Medicina.

Et latro et cautus praecingitur ense viator
Ille sed insidias hic sibi portat opem. Latro. cautus.

Discitur innocuas ut agat facundia causas
Protegit haec sontes omnes ortosque premit. Facundia

— — bene qui latuit bene vixit: et intra,
Fortunam debet quisquis manere suam. Qui latuit bene vixit.

Vivesine invidia mollesque inglorius annos
Exige amicitias, et tibi iunge pares. Votum et apprecatio.

Quo quisque est maior magis est placabilis ira
Et faciles motus mens generosa capit. Ira in maioribus minor.

Corpora magnanimo satis est prostrasse Leoni
Pugna suum finem cum iacet hostis habet. Pugnae finis.

Sentit amans sua damna fere tamen haeret in illis
Materiam culpae prosequitque suae. Amans.

Expletur lacrymis egeritur que dolor. Dolor

Nil ita sublime est: supraque pericula tendit?
Non sit ut inferius suppositumque Deo. Omnia Deo supposita.

Stare putas: adeo procedunt tempora tarde:
Et peragit lentis passibus annus iter. Tempora lente currunt.

— — Ingenium longa rubigine laesum
Torpet et est multo quam fuit ante minus. Ingenium longa rubigine laesum

Fertilis assiduo si non renovetur aratro
Nil nisi cum spinis gramen habebit humus. Gramen non renovatur assiduo aratro.

Tempore qui longo steterit male currit: et inter
Carceribus missos ultimus ibit equus. Equus longo tempore stans vacuus.

— Non parvas animo dat gloria vires
Et facunda facit pectora laudis amor. Gloria, laudisque amor facundos efficit

Crescunt opes et opum furiosa cupido:
Et cum possideant plurima, plura petunt. Opes opumque cupido.
Ipsa vitijs sunt alimenta vices. Alimenta vitijs vices.
Pax Cerevem nutrit, Pacis alumna Ceres. Pacis alumna Ceres.
Iam pridem vestro sub pede bella iacent. In laudem insignis Herois
Parva petunt Manes pietas pro divite grata. Pietas. Manes.
Podobny temu: Hic color hæc facies hic decor oris erat. Phrasis.
Audentes forsque Deusque iuvat. Audens
Sic agitur censura et sic exempla parantur:
Cum iudex alios quod monet ipse facit. Iudex alios quod ipse faciat.
Tempora labuntur tacitisque senescimus annis. Tempora.
Et fugiunt fœnoron remorante dies. Dies.
Pœna potest demi culpa perennis erat. Culpa perennis.
Otia corpus alunt animus quoque pascitur illis. Otium
Immodicus contra carpit utrumque labor
Parcendum est animo miserabile vulnus habenti Animus miserabile vulnus habet
Subducunt oneri colla perusta boves.
Sæpe aliquem solers medicorum cura reliquit Medicorum solers cura
Nec spes huic venia deficiente cadit.
Carcere dicuntur clausi sperare salutem, Idem ductum a similitudine
Atque aliquid pendens in cruce vota facit.
Fata petant alij fortuna miserrima tuta est Fortuna miserrima.
Nam timor eventus deterioris abest.
Qui rapitur fatis quid præter fata requirit
Porrigit ad spinas duraque saxa manus.
Tendit in ardua virtus. Virtus
Vulgus amicitias utilitate probat. Vulgus
Cum fortuna statque cadit que fides. Fortuna Fides
Non facile invenies multis in millibus unum Virtus
Virtutem pretium qui putet esse sui.
Ipse decor recti facti si præmia desint Gratis probum esse penitet.
Non movet, et gratis pœnitet esse probum.
Diligitur nemo nisi cum fortuna secunda est Fortuna secunda amicos gaudet
Eva simul intonuit, proxima quæque fugat

Ingenijs aliqua est ~~cond~~ concordia iunctis — Ingenia iuncta
Et servat studij foedera quisque sui
Rusticus agricolam, miles fera bella gerentem — Similitudine ductum idem
Rectorem dubiae navita puppis amat.
Turpe sequi casum et fortunae cedere amicum — Sequi casum turpe
Et nisi sit felix esse negare suum.
Mitius ille perit subita qui mergitur unda
Quam sua qui liquidis ~~et~~ brachia lassat aquis. — Subita unda
Non eadem ratio est sentire et demere morbos — sentire et demere non est idem.
Sensus inest cunctis tollitur arte malum.
Omnia sunt hominum tenui pendentia filio — Omnia filo hominum pendentia
Et subito casu quae valuere ruunt
Ludit in humanis divina potentia rebus — Divina potentia
Et certam praeseis vix habet hora diem.
Fugiuque fac ~~tibi~~ ut timeas et ~~q~~ quae tibi laeta videntur — Quae laeta tristia.
Dum loqueris fieri tristia posse puta.
Nil adeo fortuna gravis miserabile fecit — Fortuna gravis
Ut minuat nulla gaudia parte malum.
Praestat enim fortuna tenax votisque malignum — Fortuna tenax
Opponit nostris insidiosa pedem.
Gutta cavat lapidem, consumitur annulus usu, — Gutta Annulus
Et teritur pressa vomer aduncus homo.

Catonis nonullae selectae sententiae. Ad M. G. Bapt. M. V. Honorem. —

Plus vigila semper nec somno deditus esto
Nam diuturna quies ortus alimenta ministrat. — Vigilem semper oportet esse
Virtutem primam esse puta compescere linguam
Proximus ille Deo qui scit rationem tacere. — Compescere dedecet
Utilitas operis praeponi tempore debet. — Utilitas.
Sermo datur cunctis animi sapientia paucis. — Sermo. Animi sapientia
Non eodem cursu respondent ultima primis. — Ultima.
Cognita iudicio constant incognita casu. — Cognita. Incognita
Obsequio quoniam dulces retinentur amici. — Obsequio amici retinentur.
Tradium generat concordia mittit amorem. — Ira Concordia.

Temporibus peccata latent et tempore patent. Peccata

Consilio pollet cui vim natura negavit. Pisillo

Victorem a victo superari saepe videmus. Victor

Ex minimis rebus interdum maxima crescit. Ex

Nemo diu gaudet qui iudice vincit iniquo. Iudex Iniquus.

Labor exiguus quod partum est tempore longo. Partum tempore longo.

Stultitiam simulare loco prudentia summa est. Simulare stultitiam loco.

Nam nullum crimen vinci est sed culpa tibentis. Culpa tibentis

Indulget fortuna malis ut laedere possit. Fortuna.

Nam sine doctrina vita est quasi mortis imago. Vita sine doctrina.

Vita est nobis aliena magistra. Vita

Nam miranda canunt ~~ale~~ sed non credenda Poetae. Poetae.

Żywy Statecznego Obraz Człowieka.
W Każdych Rzeczach Rozsądnego Rozsądku.

Pod Postacią dobrze młodego ustrojony
Wierszem skreślony Polskim.

Bym mógł ostatecznym nauczyć Cię sztuce
Abrahamowym wskrzyć Cię Kordyan radzie
Młodym. Ty Dyonedes Ty Nestorzy Bitne
Bez których nie ostoi się wątpnie nikt Ela.
Wy Bodzi z Adami dobrze by wszystkie rozkosze
Drugiemi się dobrkami porzucił przyszłe
Chwilnie bogactwa gałęzki świata postawa
Hardzina to wszystko barwek się przykłada
Zgadzaj się ale dobrze młode bydź
Zazdrości gorzkości żeby Ci się sam dobrze wszystko
Jako sam Kusti kwitł dobrze frukt a przyniesie
Jeśli godny będzie nie tak jak swoje mieszka
Wyjawiać dzielić Coral frukty dobrze pokaże
Panu się wystawiaj owoc dorodzie
Ozdobnikowi Cześć dług dobrze nosić
Ale to pokoje pilnie Bodzi z Bogu y nie zrzucie
Swawolstwa radzi dobrze Cudzołóstwie
Jak kosztowne dopiero dobrze y na stole
Wprawia się ale ach nieszczęście dopiero nie
Wesołości wstyd zabiegnąć by nie zbożnie Cnocie
Bydź wpadły nikt ich wrzuć Cnotliwo nie Cnocie
Była Abrahamowi cnoty nie dopomoże
Nie nie Cnotliwe dobrze nie obu nauczyć
Ozgoda wdzięczne piorunem ubym Zbytku
Przyjaciela się Cnotliwi Apollo wrażliwi
Wspaniałe hesto by prawdę dobrze Cesarzami
Macierzyńskimi. Stoik Cię bić niepodstawicie
Bodźko te dzie nie Cnotliwe pułki nie Cnotliwie
Z Rozkazanego y potki wspak nie Cnotliwie
Wszystko na wszystkie stoi dobrze ubywa
Widzisz że nie napad Cnotliwe dobrze by podskaczę
Wszyscy nikt nie wasz Cnotliwy stoi nie Cnotliwie
Jak y by Cnotliwy wskazuje Cnotliwe wiatry dobrze o sowie
Pokój zawsze Cię dobrze pod nim dawnie
Co Cnotliwe popełnić to dobrze powinnie
Abyś do Cnotliwi służy przed Cnotliwa wydaje.
I nie nieszczęście wypół takie pokój Bodzi
Cnotliwie się nie wszystko dobrze dobrze odrzuć.

Pewnie opadłeś liści pewnie iuż zpruchniałe
Drzewo te które przed tym owoce wspaniałe
Przynosiło te drzewo z którym drzewa Jadu
Jeszcze wpomiar nie weszli teraz ani śladu
Iuż teraz nie znaydziemy w którego się smaku
Owocach dojść było nie ma nawet znaku
Pewnie iuż wyschła teraz pewnie pod ścieżką
Ta Jabłoń na którey szum nadstawiano ucha
Iuż po ustach tak wszystkich ludzi wieść gruchnęła
Że tak wyniosła Jabłoń piorunem zginęła.
Lecz stoycie mowy ludzkie nie tak rozumieycie
Fałszywe te powieści z głów waszych wybijcie
Stoi sławo przestań trąbić nie winnie udaiesz
Że drzewo mało wspaniałe fałszywie zadaiesz
Powściągnijcie się ludzkie rozpuszczone gęby
Które się na zmiadłe wzięli drzewo żeby
Nie wprawdzie statecznemi drzewu nie zaszkodzili
Od waszych się to drzewo drzewek nie odrodzi
Natura statecznością ten przywilei dała
By się z żadnych światowych utarczek nie bała
A kto temu nie dusza wolno do ogroda
Pośc widzieć pewnie będzie że drzewka uroda
Nieodmienna zostanie cery nie straciła
Zaczyna się Agrolona piorunów wybiła
Daleko złoto z ognia iaśnieysze wychodzi
Drzewko zaś po niewczasach owoc bujnie rodzi
Wlepsza wąż niż przed tym zwykł przybierać skórę
Wtrącaiąc się niewielką skały iakiey dziurę
Póki sławy nie ma tak dobrze Boków w dziurze
Buty musi mieszny chodzić w starey skórze
Iaśniey wpuł grubych cieni y nocy przyświeca
Niżeli wpuł południa rozpalona świeca
Nie tak widzieć rozpościera promienie swe śmiele
Pochodnia iak w okropnych umbrach światła wiele
Bardziey mylsze ludzi iuż zwątpione rzeczy
Które do swey przychodzą pory niż napieczy
Które są ustawiczney. Drzewko tak stateczne
Na imię się wszystkich zarobiło wieczne

Decimka. Mysli swiętych albo dziesięć Elegij Polskich.
Pisma swiętego sentencyami obiasnionych. 104
wypisanych w te tu Xięge. w Roku. 1704. d 28. Marty.

Pioro do tych czas w proznosciach zbuiałe
Miałes obiectum zabawy nietrwałe.
Pisałos bayki y chwaliłes ludzi
Ito co tylko na swiecie nas łudzi.
A tak twa praca iako też y Rymy.
Poszły na wiatry y na lekkie dymy.
I tobie ieszcze wielkie szczęscie było
Zeby z tych dymow co się nieskopciło
Więc naprawuiąc twoiey Muzy błędy.
Iezli latała niegodziwie kędy.
Stan dziś u grobu zagrzeb się w popiele
Zapros do rady smierci ludzkiey smiele
Wies za inkaust łzy o swięta pokuto.
Za piuro kamien co rysuią dłuto
Miasto papiru wes smiertelną chuste.
Tam się wyrażą czyny twoie puste.
Tam choc w ciemnicy co iest swiat obaczysz.
Tak lekki koncept w ciężki przeinaczysz.
Tam się pobratasz z tym co cie trwożyło
A toc obmierznie co ci miło było.
Saturnus stanie ci za Apollina.
Iezli chcesz baiek muzą Libityna.

Miasto Pegaza na mary tam wsiędziesz
I na popiele iak na Pindzie siędziesz
Mirtowym więcem za laur się ustroisz
Czegosz się ieszcze moia Muso boisz
Ilikt ci w tak głuchym mieyscu nie przeszkodzi.
A twoia Cnota pewnie się odrodzi
Pdzze; a padnij nisko na kolana
A tak zawołay do swoiego Pana.
Ty cos nauczył z smierci tryumfować.
I nad iey Panstwem tak sławnie krolewać.
Day o niey myslic zyiąc tak skutecznie
Zeby nie umrzec y po smierci wiecznie.

Scio cui credidi.

Wiem komum uwierzył - 2do ad Timotheum Cap. 1mo

Niech kto chce komu iako chce wierzy
Affekty Panow y ich słowa mierzy
Rzucanie oczy niechay sobie łowi.
Iak Pan rozumi y co o mnie powi
Iak mie wspominał y czy o mnie myśli.
Czy cyrklem koło mego szczęscia kryśli.
Iak do mnie rzecze czy z Iakiem czy w śmiechu
Czy głośno gada czyli też pocichu
Czy mi otwarte czyli też zamknięte
Czyli to miło ia wierce pięte
Czy mi zaprosi do Panskiego stołu
Czy ziesc nieprzydzie sztuke swego wołu
Czy do mnie pie czy za moie zdrowie
Czy applauduie z chwalbą moiey mowie.
Czy na usługe iako mie zażywa.
Czy na consilium sekretne mie wzywa.
Czyli mie kocha czyli estimuie
Czyli wakanse rzęsne mi gotuie.
Niedbam ach niedbam niemam czemu wierzyc
Pierwey nizli dac przydzie tam uderzyc.

Napatrzyłem że tam Dworaki drugi
Od prawe z niełaski weźmie za usługi
A drugi chociasz niezgodny y nowy
Kupi śmiech Pana układnemi słowy
Kędy ia widzę że piorunmi płacą
Za niewygodną ladaiaką pracą
Wiem komu wierzę y poki moc twoia.
Trwać będzie Boże poty wiara moia.
Kupiłeś mi ią krzyżem krwią y męką
Jak iey nie trzymać z wszystkich sił ręką
Kupiłeś znowu przykładem rozlicznym
Żeś sam obrazem wiary dobrey ślicznym.
Gdy wiarołomnym wiary dotrzymuiesz
Mocno y moie wiarę sam fundujesz
Siłam ia razy Nas więtsze przysięgi
Łamał y liczne nieznoszą księgi
Siłam do wiary łamania przywodził
Od prawdy a dla nieprawdy odwodził
Siłam cię Boże niewierzył samemu
Swiatu oddawszy wiarę obłudnemu.
Siła twe prawdy traktowałem bayką
Twe gniewy żartem twe łańcuchy krayką

A tyś to liczył y patrzyłeś na to
Ichocieś uznał iako wiara zła to
Przecieś mi wierzył że się z nią niemine
Ichociem tonął że przecie niezgine
Niezgine bo ci moią wiarą wierze
Nią tak złe fale w sercu moim smierze.
Wierze ci w przeszłych a przyszłych spodziewam
Wierze y kocham wiarą y mrę y ziewam

II.

Voce mea ad Dominum clamavi.
Głosem moim wołałem do Pana.
Psalmo. 76.

Ciac to Panie nie Paweł wybrany
Wołam do ciebie Panie moy kochany
A nim pożyczył oczu Magdaleny
Nie wiem co za te y co iey za treny.
A nim ułotra nie kupował skruchy
Choć mniey mam cnoty więcey mam otuchy.
Z Zacheuszem się po drzewach niepiołem
A nim z Dawidem iadał chlib z popiołem

Macieiowym też losem nieskoczył
Anim swe oczy iako Piotr niemoczył.
Żony ni dzieci myta ani syci
Swiatowych głębkow y prożnosci nici
Nieporzuciłem. Ani Augustina
Ogien z pokuzą nic mi niedorzyna
Egepcyaki Teressy Heleny
Ni Salomei Jadwigi Ireny
Cnoty niecnotom moim niepodobne
Rowno niewinne ciała y nadobne
Swych tedy głosem anie swiętych usty
Złosliwy prożny wcieliły grzeszny pusty
Wołam y krzycze y głosu dobywam
Wrzeszcze przykrze się twarz łzami umywam
Wołam moy Panie bespieczeszy
Tem iest złosliwy y tem iest grzesznieyszy
Azasz ia niewiem moy swięty Medyku.
Żes przyszedł tylko dla moiego liku.
Azaz ia niewiem żesty nie Anioły
Lecz ludzie zbawił od piekielney smoły
Azasz ia niewiem że moie niecnoty
Zniosłes wcieleniem y twemi kłopoty

A zasz ia niewiem zes ty poty moie
Zmył przez cudowne poty krwawy swoie
A zas ia niewiem zes mey łgarstwa gęby
Zgromił policzkiem a chwiał y zęby
A zasz ia niewiem zes ty trybunały
Wstydził y sądził przez twoy sąd zuchwały
A zasz ia niewiem zes moie pieszczoty
Zbroczył krwią przez twych katow psie obroty
A zasz ia niewiem że pychą surową
Zniżyłes osemi korone cierniową
A zasz ia niewiem zes ty moie Fata.
Vmorzył smiercią swą rękami kata
Wiem tedy dobrze zes Jezus posłany
Nie nie na swiętych lecz na Publikany
Wiem zes mi dał głos dał wolnosc dał zycie
Przez swoie milczenie krwi laney obficie
Swym tedy głosem do Grzesznikow Pana.
Wszak taka wolnosc niebędzie karana
Wołam ach wołam zmiłuy się nad mną
Niech smierc swiat namnie kiedy moy.

Bog z mną.

BIBLIOTEKA W.B.

Memento homo quia pulvis es et in pulverem reverteris.

Pamiętay człowiecze żes proch y że się w proch obrocisz.

Cosz mi to czynisz moy swięty kosciele
Że mię dziś grzebiesz w tym szarym popiele
A zasz ia niewiem żem popioł do siebie
Na cosz mi popioł dziś sypią od ciebie
Gdybym był z ognia a ieszcze z twoiego
Ma ogień ma coś w popiele swoiego
Gdybym z powietrza niech by popioł wiatry
Nosiły w obłoki y nad wszystkie tatry
Gdybym był z wody niech by moie biegi
Zatamowały mgłę z popiołów brzegi
Alem ia ziemia sam popioł y glina.
Glina na ktorey wyrażona wina.
Na cosz popioły popiołom przydaiesz
Podobno mi że na ciele daiesz
Że chociem ziemia lecz nosze żywioły
Ktorym przyzwoite są przecie popioły.
Mam ogień niecnota wiatr mam z proznosci.
Wodam oziembła a ziemia w tardosci.
Wszystko to tedy zasypać należy
Co w gurze wieie płynie y co leży.

Zebym niezgorzał ani zbił wysoko
O ziemie rozbił niezalał głęboko
Lecz y ty mowisz y podobno uczysz
Miserny człecze czymże zyzto chuczysz
Niechce cie wodzie w grobowe popioły
Swiat stron tron, chod, skarb sława, dumy, stoły
Te cie nauczą zes tak zazywota
Jak y po smierci gnoy smrod y lichota.
Sława iest w parze a dostatki w skrzyni
Bankiety w Bruchu wszystko w opiny
Po bucznych stołach co ci mowią w oczy
Nie ieden w tyle sowicie odtoczy
Po cnych obiadach co ci swiat gotuie
Co dzien kto ala biedna skonfunduie
Ciało pieszczone! o iak potem cuchni
Robak cie uie po krole wskiey kuchni
Masz tedy racyą masz moy straszny Boze
Płakac tu kozdy nikt ganic niemoze
Ze przypominasz mey natury skazy
Ciemnosci portret y smierci obrazy.
Do ktorey nizli przydzie Panie Miły
Nim na mnie poty ostatnie y siły
Uderzą y nim kosci się rozsypią
Nim zyły od nich miserne odlipią.

Zasyp moy Boże dziwne upały
Albo mie iuż spal y z mną swiat cały
Abym zaspiewał wielbiąc twoie dary
Ja Phenix nowy chociay Grzesznik szary

IV.

Dilectus meus mihi et ego illi
Kochany moy mnie a ia iemu.

Kocham to niedziw ale kocham Boga.
Wraz na mnie biią y miłość y trwoga.
Strach na mnie lodem miłość ogniem sieie
Strach kości trzęsie a miłość się smieie
Strach drze po skurze a miłość mię głaszcze
Strach iak grad bije a miłość szlepłaszcze
Strach przytrzymuie a miłość mię pędzi
Strach desperuie miłość nic nie swędzi:
Strach mię oziembia a miłość ogrzywa.
Strach mię zabiia a miłość ożywia.
Oba mię ranią ale kto zwycięży.
Niewiem kiedy mię iednako ciemięży.

I kiedy bol iest pod iedna ką miarą
Dochodzic chyba iedną przydzie wiarą
Wiara mie uczy bym miłosci drogą
Szedł a niestrachu scieszką złą y srogą.
Wiem ci ia Boże ze strach naturalny.
Gdy w oczach grzech iest a w sercu fatalny
Gdy kondycyi tak błachosc zachodzi
Że się o Bogu ledwo myslic godzi
Gdy za nią idą długie grzeszne zycia
Wiek cały prozny z samego powicia.
Gdy więcey grzechow niz samego tchnienia.
Grzechy bez liczby bez miar bez imienia
Gdy obiecane porwane przysięgi
Straszny to termin Nieprzyiaciel tęgi.
Kiedy z niebem to zawsze wodpowiedzi.
Tnie naprawią nayczystsze spowiedzi.
Kiedy co z złą skruchą się załuie
Ieden momencik wszystko zamaluie.
Kiedym nieszczęsny tak podzielił lata.
Na noc wiatr, dym, Brzuch tyrannią
swiata.

Kiedym tak upadł że y wstać niemyśle
Darmo ozdrowiu y miłości kryśle
Ale Bog do mnie iako piorun leci
I lody topi y ogień moy nieci
I noc rospędza y mnie wswiazło stroi
Iuż serce kocha y nic się nieboi
Iuż stroyna miłość ktora była goła
A moy Pan na mnie niespodzianie woła
Chociesz ty grzeszny błędny pomazany
Przecies moia krew y iesteś kochany.
O cudo nowe z tak swieżną nowiną
Bog miłość bierze z smieciami y gliną
Tyś moy kochany przez wszelkie zasługi
A iam tobie przez nieskończone długi
Tyś mi zapłacił ia się niewypłacę
Ani nakocham ani się napłacze.
Niespłaci wieczność ani swiatni ludzie
I kiedy niemasz nic dobrego w zrzudzie
Bierz me zapały miłość od grzesznika.
Iako Pan dobry od złego dłużnika.

V

Dominus meus et Deus meus.
Pan moy y Bog moy. Ioannis. 2do.

Panie moy skarge wielką ci przynosze
I sprawiedliwosc wzywam y on prosze
Ty mi w wolnosci dałes się urodzic
Nieznac niewoli w swych umysłach chodzic
Inszego nieznac tylko ciebie Pana.
Aż tu zaś wielka w fortunie odmiana.
Niewolnik iestem y co barziey boli
Nie u iednego żyranna w niewoli.
A co zas żale iuż wszystkie przechodzi
I nad czym

Ad Dilatationes Palonis Condecorandi Stylo a Plurimis petitas

Sententia

Ad Maiorem D. G. B. M. V. Honorem
Sanctorum Patronorum et Custodiæ
Cultum Beatissimæ Matris
Venerationem.

Mortibus gloria pericula Emis. Cardinalis

Kiedy krople wtapiey pioski ciała Swego wyschnąć muszą. Kiedy mysli na kawalerskim wzgorzu się powietrzu wdzięczać będą. Kiedy nasłonecznego muszą na geometrycznym stopniu grobu zeschnąć. żeby pod Sanem dziatwa wylatywać nie mogła. Musi się w Cmentarzu ubodzy pochować. Kiedy się dobry wszystkim na Cały Episkopat świat. Musi się dobrze delikatnie pod kwiatem głowy ziemi oddać. Dobry Cmentarz na Cały Episkopat świat. Musi się dobrze delikatnie pod kwiatem głowy ziemi oddać. głowa Jego trumnami Swego Pana dobrze Chrystusa. Musi się dobrze z Katedrą Pasterskim z dietym Kościołem głowa Jego trumnami. Swego Pana dobrze Chrystusa. Musi się dobrze z Katedrą Pasterskim z dietym Kościołem skich namordować Sługy Kościelne z Katedralnych. Sumitor nadwornym z dworu monstrorum Kościoły Krwawym zapotrzebowaniu kto z Kościoła życiu skich chrystusa porównać. Widzi się po grzebaniu niebieskie Cmentarz dot Kraków, potrzeba Cmentarz. Widzi się po milk wielka mogiła potrzeba Kościoła niebieskie Cmentarz. Kiedy ratuje Kościoła i milczy grzeczne opuścić tak opuścić Cmentarz Chrystusowy, Stawkę pod Cmentarz skie Cmentarz Sługy Stopy Mortibus gloria pericula Emis. Cardinalis

Scipiam nunc Cantica sine cadaveribus Impietas multo arcum municipio etiamsi est. Cmentarz Cmentarz Cmentarz

Laus Deo et Maria

Cal

Cyprian cuncta libertas. Nekterich

Jedowny sg Xięcia z Xięstwi niżeyszy. Xięstwa cos ma nad Xięstwo wolności iżdzić na stronę drugiey. Dwa bro
gie morza wolności. drogiey niżnayd Xię Cesy. Ruskie y ty do pięty wolności przy rownany rolnik y
nikie Xięstwie cy rubieże Xięstwy morskim brzegom przyległe cum cetera. Mości y ty ustępy świata po
Katholicke do cnotliwey Xięcowey wolności. Mości Xięstwo Xięstwa wielkie a sg perło wśrod Xięcy
Xięstwy Xiędzy tak wyższych Nadanych Xiędzkich Xięcie y Xięstwie Xięstwa niżeyszych Xięstwa
wolności. Mości y ty mniejsze Xięstwy. Xięstwa Xięstwy Xięstwa Xięstwa wśrzod Xięcia. Xięstwa
bez Cesy Xięstwie brane Xięstwa pod Xięcy Xięcy mosz z nagany Xięstwa przeszłe Xięcia Xięcia
ste Xięstwa.

Xięstwa mosz Xięcia pełne publiczne Xięcy Xięstwa Xięcy Xięstwa. Stowarzy

Xięcowy nieuchronny Xięstwo śmierci nikomu Xięcia nie Xięcy Xięstwa. Xięcowe ona Wielkie Xięcia
Xięstwa Xięcie Xięcy Xięstwy Xięstwy Xięstwy Xięstwa Xięcy Xięstwy Xięstwa Xięcy Xięstwy
w Xięcy Xięstwie Xięstwa prosi do Xięstwa Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa
ni Xięcia Xięstwa Xięstwa Xięstwa Xięstwa Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa
przy Xięcia Xięstwie obcy Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa
Xięcowe wysoko postawione Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa
te Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa
Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa
Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa Xięcia Xięstwa

BIBLIOTEKA
FUNDACYI
HR. BAWORSKICH

BIBLIOTEKA FUND... ...BRI OROWSK...
Rkps. Nr 466.
K. 116.

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1
62-002 Suchy Las
www.digital-center.pl
biuro@digital-center.pl
tel./fax (0-61) 665 82 72
tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.
Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.